Īens Votsons

Bābeles maukas

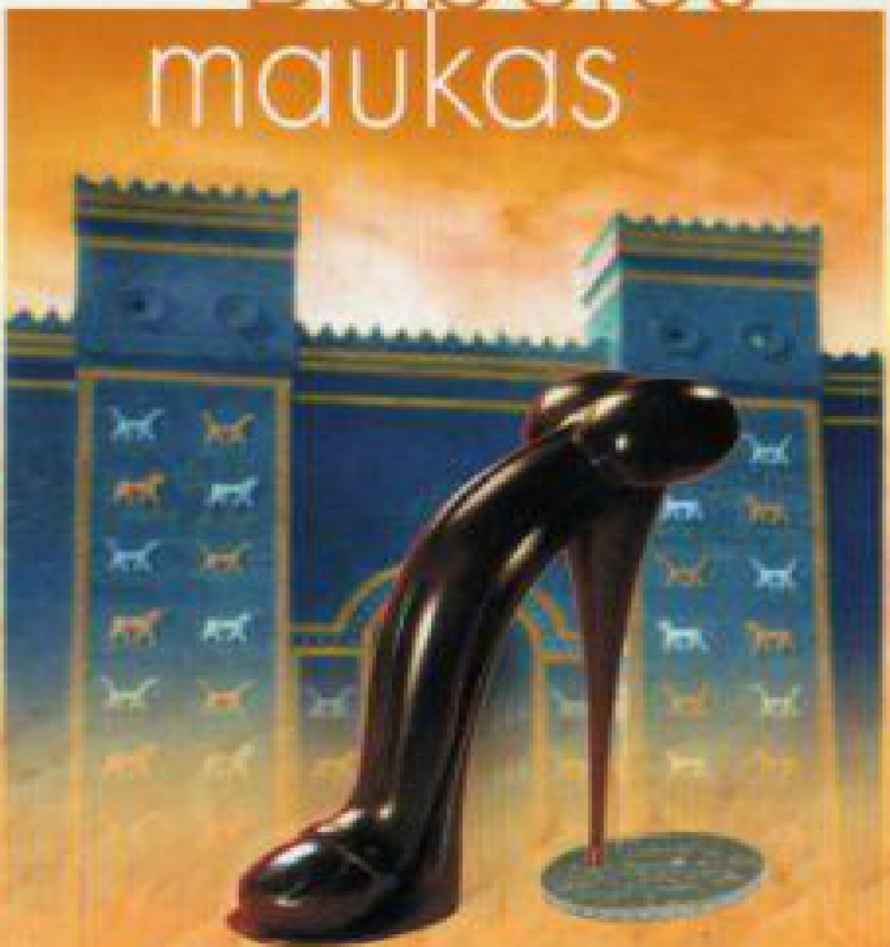

Kādu savas būtības daļu mēs pārdodam, lai iegūtu kāroto?
Vai visu ir iespējams nopirkt? Kā nozagt valsti, lai neviens to nepamanītu?
Galu galā – kas īsti ir pērkama dvēsele?

RAKA

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Īens Votsons

Bābeles maukas

Šis ir daiļliteratūras darbs. Visi grāmatā attēlotie personāži un notikumi ir izdomāti; jebkura līdzība ar dzīviem cilvēkiem vai notikumiem ir pilnīgi nejauša.Alekss un Debora ierodas Bābeles pilsētā, kas atrodas pie Eifratas upes Arizonas tuksnesī. Pār visu pilsētu slejas tornis, ko spirālē apvij ceļš līdz pat debesīm, bet jaunais valdnieks Aleksandrs guļ pilī uz nāves gultas. Alekss, bijušais socioloģijas students, vēlas kļūt par babilonieti. Debora fascinēti noraugās uz sievietēm, kas sēž pie Ištaras tempļa vārtiem, gaidīdamas, kad kāds garāmgājējs iemetīs tām klēpī monētu, un vēlas pati kļūt par Bābeles netikli. Taču katra Bābelē pavadītā diena izvirza mūžsenos jautājumus.

Ian VVatson VVHORES OF BABILON

ĪensVotsons(i943)

Noskannējis grāmatu un FB2 failu izveidojis Imants Ločmelis

ir viens no slavenākajiem un īpatnējākajiem britu fantastikas autoriem. Literatūras zinātnieks ar Oksfordas izglītību, viņš ir strādājis par lektoru ari Tanzānijā un Japānā, bet ar kino režisoriem S. Kubriku un S. Spilbergu veidojis scenāriju filmai "Mākslīgais intelekts". Viņa interešu lokā ir sociālā antropoloģija, semiotika un psiholingvistika, bet darbu tēmas ir cilvēku apziņa, komunicēšanas sistēmas un kultūru mijiedarbība, caur kurām mēs veidojam savas dzīves.

Encyclopaedia Psychedelica I. Votsonu salīdzina ar dzejnieku Timotiju Līriju un raksturo kā cilvēku, kurš "apjēdza domu, ka 20. gs. zinātne ir tikpat brīnišķīga un ekscentriska kā viduslaiku heraldikas gobelēns", bet amerikāņu rakstnieks G. Benfords viņu nodēvējis par"savas paaudzes trakulīgāko un pārdrošāko personu fantastikas literatūrā

Copyright © Ian VVatson, 1988; new revised edition © 2004 First Revised Edition by Immanion Press 2004

Romāns Bābeles maukas pirmo reizi angliski iznāca 1988. gadā. lens Votsons ir pārskatījis un uzlabojis Immanion Press izdevumu jaunajam gadsimtam.

No angļu valodas tulkoja Amanda Aizpuriete un Lauma Lapa

Mākslinieks Aldis Aleks

Izdevniecība "Hekate", Rigā, Bruņinieku ielā 49, LV-1011. Reģistrācijas apliecība Nr. 40003237223.

© "Hekate", izdevums latviešu valodā, 2008 © Amanda Aizpuriete, tulkojums

latviešu valodā no 1.-3. nod., 2008 © Lauma Lapa, tulkojums

latviešu valodā

no 4.-9. nod., 2008 © A. Aizpuriete un L. Lapa, Andromēdas
teksta atdzejojums latviski, 2008 © Jānis Straupe, koktēlniecības
darbs "Kurpite", 1989 © Aldis Aleks, mākslinieciskais noformējums, 2008
ISBN 978-9984-9878-0-4 © Roberto Kvalja, iena Votsona foto, 2007

Pie Bābeles upēm mēs apsēžamies
un raudam, kad domājam par tevi, ak, Amerika!
Horācijs Volpols, 1775. gads
Luīzai un Pako
Saturs

Pirmā nodaļa, kurā Alekss ierodas Bābelē un paceļ to,kas nokritis ēzelim
Otrā nodaļa, kurā Alekss nodarbojas ar svētu milēšanosun sastop frizieri
Trešā nodaļa, kurā Alekss pārāk bezrūpīgi apietasar saviem šekeļiem un kļūst par pravietisku zirni
Ceturtā nodaļa, kurā Alekss dodas uz kalna virsotni, tad atrod slikti apmaksātu darbu pašā sasodītajā pakājē
Piektā nodaļa, kurā nopērts suns vēlas kļūt neredzams
Sestā nodaļa, kurā skaistule un Šazārs turpina dzirot, lai gan uz sienas ir parādījies uzraksts
Septītā nodaļa, kurā pēc zināmām gaidībām parādās lietņi, vilkazobi un aprikozes
Astotā nodaļa, kurā lauvu medības aiziet par tālu
Devītā nodaļa, kurā Alekss daudzvārdīgi izplūst un dāma izgaist
Autora pēcvārds

-
- Pirmā nodaļa, kurā alekss ierodas Bābelē un paceļ to, kas nokritis ēzelim
- Otrā nodala, kurā Alekss nodarbojas ar svētu mīlēšanos un sastop frizieri
- Trešā nodaļa, kurā Alekss pārāk bezrūpīgi apietas ar saviem šekeļiem un kļūst par pravietisku zīmi
- Ceturtā nodaļa, kurā Alekss dodas uz kalna virsotni, tad atrod slikti apmaksātu darbu pašā sasodītā pakājē
- Piektā nodaļa, kurā nopērts suns vēlas kļūt neredzams
- Sestā nodala, kurā skaistule un Šazārs turpina dzīrot, lai gan uz sienas ir parādījies uzraksts
- Septītā nodaļa, kurā pēc zināmām gaidībām parādās lietņi, vilkazobi un aprikozes

- Astotā nodaļa, kurā lauvu medības aiziet par tālu
- Devītā nodaļa, kurā Alekss daudzvārdīgi izplūst un dāma izgaist

Īens Votsons
Bābeles maukas

".

Īens Votsons
Bābeles maukas

'.

Pirmā nodaļa, kurā alekss ierodas Bābelē un paceļ to, kas nokritis ēzelim

Kad Aleksam bija trīspadsmit gadu, viņš un citi šīs vecuma grupas puikas mācījās cīnīties ar nažiem. Ilgus mēnešus viņi katru sestdienu trenējās gan divkaujā, gan divi pret diviem, gan divi pret vienu. Aleksam tas riebās. Nažu asmeņi bija izgatavoti no cietas gumijas, bet atstāja īstus zilumus.

Asmeņiem vajadzēja būt no gumijas, lai viņam nerastos ieradums vilcināties un uzreiz vēl neiedurt savu ieroci pretinieka kaklā vai vēderā. īstā cīņā šāda veida smalkjūtība varētu kļūt liktenīga.

Sākumā Alekss to neapjēdza. Viņu ieroču arsenālā bija pietiekami daudz M-16 šauteņu, pistoļu, granātu, dažāda kalibra automātu, mīnmetēju un pat raķešmetēju. Bet privātskolotājs Mičs bija tālredzīgāks. Kādu dienu munīcija izbeigsies, turpretī asie naži viņiem paliks vienmēr.

Tā nu Alekss mācījās mest nažus. Tagad tie bija no tērauda. Bah! Naži drebēja, iecirtušies mērķī, kuram bija cilvēka auguma apveidi. Mičs bija pierīkojis ķēdi, ar kuru vilkt šo mērķi uz priekšu un atpakaļ, bet Aleksam šķita, ka šādā nažu mešanas treniņā ir kaut kas neīsts. Jāšaubās, ka iebrucējs skries virsū pa taisno. Un ja nu Alekss viņam netrāpīs, tad būs pats sevi atbruņojis un uzdāvinājis savam pretiniekam ieroci.

Viņam riebās šī nažu mešana.

Piektdienas pēcpusdienās Mičs puikām mācīja ģeogrāfiju. Vislabprātāk Mičs darbojās ar Amerikas teritorijā esošo militāro mērķu karti. Primāro kodoluzbrukuma mērķu apgabali bija noklāti ar lieliem, melniem punktiem. Otršķirīgas nozīmes mērķu apgabalus klāja melni aplīši ar tukšu vidu. Dažas šis kartes daļas bija viens vienīgs melns plankums, it kā tur kāds būtu izlējis tintes pudeli.

Oregona, kur dzīvoja Alekss, bija tikpat kā tīra. Port- lenda un citi mērķi gar krastmalu bija sekundāri, bet citādā ziņā - ja pienāktu kodolsprādzienu pastarā diena - ar šo pavalsti viss būtu kārtībā, pat labāk nekā Ziemeļ- kalifornijā, kur slēpās citas izdzīvošanai noskaņotas kopienas.

Ja pastardiena neiestātos ar blīkšķi, bet gan pasaules ekonomiskās un politiskās sistēmas vienkārši sairtu, arī tad Oregonā daudzi tiktu galā ar situāciju, kamēr citur visi iedzīvotāji mirtu badā, dumpotos, laupītu un saltu.

Alekss bija audzināts ticībā Izdzīvošanai un tās dvīņubrālim Sabrukumam.

Dažus gadus vēlāk Alekss atteicās no tā izdzīvošanas veida, kurā

trenējās kaut kur… kaut kur Kaskādu kalnos. Alekss nevienam neteica, kur tieši. To viņš bija apguvis savā agrīno apmācību kursā. Nekad neved svešiniekus uz savu mītnes vietu.

Un tā Alekss šajās - kā mēs mēdzam to teikt - civilizācijas vecumdienās mēģināja atrauties no Oregonas.

Kas par vecumdienām?

2000. gads bija iestājies tāpat kā iepriekšējie. Debesīs neparādījās Kristus, lai parautu gaisā visus patiesi ticīgos. Tomēr, lai gan Krievija un Amerika varbūt ari beidzot bija sarokojušās, tik daudzas valstis kā vēl nekad agrāk bija apbruņojušās ar vēl lielāku kodolieroču daudzumu. Tās ienīda Ameriku vai vismaz grasījās ienīst, kad būs nomainījušās to valdības, un 2001. gadā sagrāva Dvīņu torņus. Vai tā tika uzdots tonis jaunajai tūkstošgadei?

Alekss neticēja pasaules galam, bet iztēloties tādu iznākumu viņš spēja. Droši vien kaut ko līdzīgu dažādos veidos izjuta miljoniem citu cilvēku. Tie, kas ticēja Iedvesmai. Tie, kas ticēja izdzīvošanai kaut kur Kaskādu kalnos. Plānotāji un politiķi. Antiglobālisti. Parastie cilvēki, kuriem civilizācija uzdzinusi nelabumu. Jā, daudzi. Vai gan citādi Bābeles pilsēta būtu uzcelta no jauna?

Alekss Vīnters bija skarba paskata puisis ar viļņotiem, nepakļāvīgiem matiem. Šķita, ka ādu viņam - kā senai akmens statujai - noslīpējušas smiltis, dažviet nogludinot kādu izcilni. Tomēr āda neizskatījās slimīga, tikai radās iespaids, ka viņš nesen izsoļojis cauri smilšu vētrai. Mācīdamies koledžā, viņš pāris gadus tika lietojis taukainu sejas krēmu, bet tad no tā atteicās. Viņš secināja, ka viņa āda vienkārši straujāk nekā citiem zaudē vecās šūnas un audzē jaunas.

Viņam bija nekautra seja ar romiešu degunu un spēcīgu - pat uz priekšu izvirzītu - žokli. Zilās acis bija blāvas, it kā izbalējušas. Viņa matu krāsa nebija vienmērīga, brū- numā vīdēja sarkani laukumi, it kā reižu reizēm matu saknes izdalītu dažas šūnas ar košāku pigmentāciju. Kad viņš sēdēja, tad bija ļoti rāms un izskatījās kā pieņēmis kādu nelokāmu lēmumu. Kad viņš kustējās, kustības bieži bija straujas un pēkšņas, bet ne vienmēr mērķtiecīgas. Viņš cerēja, ka briedumā sasniegs līdzsvaru starp mieru un pēkšņumu.

Viņš bija pametis socioloģijas studijas Oregonas Universitātē Eiženā; šai sakarā viņš mēdza prātot par to, cik dīvaina no psiholoģijas viedokļa ir viņa noliedzošā attieksme pret savām mājām un radiniekiem. Viņš godīgi bija ticējis, ka, nopūlēdamies Eiženas vidusskolā, ir dumpojies pret nažu mētāšanu un tamlīdzīgām lietām. Viņš grasījās objektīvi pētīt savu audzināšanu, izmantojot tādus jēdzienus kā attiecību veidošana, grupu dinamika un ideoloģija. Viņš bija nolēmis noskaidrot, kāds ir tas mehānisms, kurš liek šai kalnu kopienai darboties. To paveikdams, viņš iegūtu savā mantojumā visu ārpasauli, kā tas piederas cilvēciskai būtnei, kas sasniegusi pilnību,

atbrīvojusies no bailēm, saklausījusi likteni.

Un te nu viņš bija - sagatavojies pievienoties daudz dīvainākai kopienai nekā jebkurš izdzīvošanai sagatavojies ciemats, kopienai, kas radīta, lai noskaidrotu, vai izdzīvošana kā tāda vispār ir iespējama - civilizācijas izdzīvošana.

Te nu viņš bija, izbēdzis no jaunās tūkstošgades, pāršķirot kalendāru atpakaļ līdz pat 323. gadam pirms Kristus.

Te nu viņš bija, tuvodamies Bābeles vārtiem. Protams, šeit viņš atradās daudz tuvāk kodolsprādziena centram nekā jebkad agrāk dzīvojot Oregonā. Uz Miča militāro mērķu kartes Arizonas dienvidaustrumi bija izskatījušies kā viens vienigs liels melns traips.

Alekšu tas neuztrauca. Viņa domās viss šis apgabals, kas tagad pavērās skatam, bija ietverts maģiskā burbulī.

Varbūt beidzot Aleksam bija izdevies pārvarēt sevis audzināšanu.

Pastāvēja vēl otra iespēja - varbūt kādā daudz būtiskākā esibas līmeni viņš beidzot ir pakļāvies šai audzināšanai.

Tad jau redzēsim, viņš domāja.

Un viņš ir tas pats Alekss, kas raksta šīs piezīmes: grieķiski un uz dēlīšiem, kas sastiprināti ar eņģēm un noklāti ar vasku.

Uzmodināti no snaudas, viņi šķērsoja Arizonas tuksnesi un viņu galvās dūca kopīgā, universālā valoda: grieķu valoda.

Amfībijā uz gaisa spilvena brauca četrdesmit pasažieri; pēc valodas ātrmācības kursa viņu smadzenes joprojām putoja un kūsāja. Vienu nedēļu viņi tika pakļauti narkotiku un hipnozes iedarbībai un piesaistīti pie datoriem. Apmācība ielauzās pat viņu miegā. Balsis no ierakstiem lielā ātrumā spiedza kā svilpojoši delfīni.

Pasažieriem bija paziņots, ka ap to laiku, kad viņi ieradīsies Bābelē, viņu galvās viss būs noskaidrojies. Stabilas grieķu valodas nogulsnes būs nosēdušās prāta dzīlēs. Viņu ikdienišķā apziņa būs nesaduļķota, dzidra un atiska.

Garām pazibēja daži virs krūmāja izslējušies saguāro kaktusi. Trauslie, jūras dibenā augošiem koraļļiem līdzīgie okatillo krūmi izskatījās nedzīvi, tie bija kaltuši tik ilgi, ka gandrīz pārvērtušies putekļos. Vai varbūt tā tikai šķita - pēc Oregonas sulīgās audzelības. Tālāk priekšā vairs nebija pat krūmu. Viss tuksneša klajš tik kails un bakurētains kā Mēness virsma, it kā ainava būtu speciāli attīrīta, lai radītu neitrālo joslu starp Amerikas un Babi- lonas augu valstīm. Alekss atcerējās, ka šis ir vecais Lūka- Viljamsa Gaisa spēku poligons. Raķetes, artilērijas šāviņi un trasējošo ložu zalves ilgus gadus bija noplicinājušas augu valsti.

Blakus poligonam atradās vēl viena tukša pavalsts daļa - papago indiāņu rezervāts. Mēģinājums ierīkot ganības tā ziemeļos bija cietis neveiksmi. TUvējos ciematos - Hikivanā un Vaiahinā - māla kleķa būdas ar velēnu jumtiem stāvēja tukšas jau vairākus gadus. Tas

Aleksam bija palicis prātā no instruktāžas, kas notika, pirms viņi pa nopietnam ķērās pie valodas mācīšanās. Bija palicis prātā, bet neko daudz neizteica.

Tālumā viņš ievēroja robainas kalnu galotnes, tās šķita nebabiloniskas. Ja tālāk dienvidrietumos pie Adžo joprojām pilnā sparā degtu ugunis vara kausētavās, viņš nemaz nespētu saskatīt šos kalnus, jo debesis aizklātu dzelteni kā sērs dūmi.

Adžo vara raktuvju karjeri, kas savulaik piederēja Fīlpsa Dodža korporācijai, ASV Gaisa spēki, papago indiāņi - tas viss neko īpašu vairs nenozīmēja. Tā bija daļa no Amerikas, nevis no Bābeles, un Amerika bija palikusi ceļotājiem aiz muguras.

Viņu amfībija virzījās virs betona lentes, - šis ceļš kādreiz veda uz būvlaukumu. Tagad pa to vairs nevarēja braukt ar mašīnām vai autobusiem, tas bija slēgts. Viņi lidoja dažu collu augstumā. Amfībiju balstošā gaisa plūsma un aizmugures rotoru saceltais vējš noslaucīja no betona visu granti. Zemes virsmai ceļinieki nepieskārās. Viņi bija atšķirti no tās - gluži tāpat kā no Amerikas. Smadzenēs murmulējošās balsis traucēja viņiem orientēties. Bet, kā jau bija solīts, balsis sāka pieklust, tās nogrima aiz apziņas apvāršņa.

- Aleks…

Debora viņam kaut ko teica grieķiski, sengrieķu valodā ar paplašinātu vārdu krājumu - daudzus vārdus lingvisti bija izdirājuši no mūsdienu grieķu valodas.

Viņš pamāja ar galvu, tomēr nepievērsa īpašu uzmanību viņas sacītajam. Jebkas no tā, ko viņi varētu pateikt, šobrīd nenozīmēja itin neko. Viņi joprojām atradās pārejā.

Viņš bija vēlējies, lai starp viņu un Deboru uzplauktu attiecības. Viņiem pirmoreiz tiekoties, izšķīlās dzirkstele, izveidojās saskaņa, tika uzbūvēts trausls tilts. Alekss apzinājās šīs dzirksteles, šī tilta esību - kamēr viņš pats un Debora vēl nebija apdullināti ar narkotikām un hipnozi. Viņš vēlējās, lai viņi varētu kļūt par draugiem un mīlniekiem. Viņš bija pārliecināts, ka arī Debora to vēlas. Te nu viņi bija un sēdēja viens otram blakus, augumiem gandrīz vai saskaroties. Viņš sēdēja ļoti rāmi. Lai ko viņi arī justu viens pret otru, šīs jūtas jau bija izķēmojis tas, kam vēl tikai vajadzēja notikt. Viņi nekad nevarēs sastapties kā tie cilvēki, kas bijuši agrāk; sastapšanās iespējama tikai tiem cilvēkiem, par kādiem viņi kļūs.

Vai tas bija pēdējais saguāro pirms Bābeles? Hir slejās salauzīts kaktusa stumbrs, rādīdams savu kokaino karkasu; to bija saplosījis vai nu zibens, vai lielgabala šāviņš.

Amfībijas rūkoņas izbiedēts, prom aizdrāzās vientuļš zaķis. Lai apmulsinātu ienaidnieku, zvēriņš meta cilpas pa labi un kreisi, zibinādams savus raibos sānus - zaķa kažokā sarkanbrūnas spalvas mijās ar baltām. Bet ienaidnieks nepievērsa zaķim nekādu uzmanību.

Zvēriņš pēkšņi apstajas un pagriezās pret ziemeļiem, cenzdamies izpurināt no milzīgajām ausīm amfībijas lidojuma sakarsēto gaisu.

Debora Teita: vidēja auguma un neapšaubāmi gracioza, lai gan ne gluži parastā veidā. Viņas pleci bija uzkrītoši slīpi. Vispirms Alekss ievēroja tieši šo Deboras fizisko īpatnību: šo plecu līnijas dīvaino, gandrīz kā citai pasaules daļai piederīgo, straujo tiekšanos lejup no gara, vāzei līdzīga kakla. Debora izskatījās pēc kādas Āfrikas cilts sievietes, kurai misiņa kaklarotu gredzeni izstiepuši kaklu un nospieduši plecus. Protams, šīs afrikāņu skaistules gan nevar pašas - bez kaklarotu atbalsta - noturēt savas galvas virs izstaipītā mugurkaula, viņām nepieciešami izturīgie metāla cilindri ap kaklu. Bet Deboras balto ādu neaizsedza metāls. Savā ziņā viņa izskatījās pēc citas - ne cilvēku - rases pārstāves, kā sieviete no citas galaktikas, ar kaklu un pleciem kā nevainojami veidotai skulptūrai. Tā kā neviens cits par Deboras ārieni nebrīnījās, Alekss bija secinājis, ka viņas kakls un pleci atbilst kādam ideāla modelim viņa paša priekšstatos, kādai personiska emocionāla vienādojuma ģeometrijai.

Viņas acis bija tumšas un vizuļojošas; īsi apgrieztie, biezie kraukļa melnuma mati ieskāva galvu kā ķivere un šūpojās pār skaustu kā melna, sargājoša mēle. Viņa bija ģērbusies garā balta linaudekla tunikā ar platu balta lin- audekla apmetni, un no tunikas apakšmalas vīdēja ādas sandalēs ieauto kāju pirksti. Viņas rokas bija kailas, ar vara rokassprādzēm ap plaukstas locītavām.

Savā grieķietes tērpā viņa izskatījās šķīsta. Bet viņa jau bija ieminējusies, ka drīz pēc ierašanās Bābelē dosies uz

Mīlas templi un sēdēs tur, gaidot, kad atnāks kāds svešinieks un iemetīs viņai klēpī monētu. Vienalga, vai viņš būs vecis vai jauneklis, skaistulis vai neglītenis, kaulains vai resns, tīri nomazgājies vai smirdošs, Deborai vajadzēs iet viņam līdzi un gulēt ar viņu. Katrai Bābeles sievietei bija pienākums tā rīkoties vairākas reizes - līdz brīdim, kad viņa būs sasniegusi trīsdesmit gadu vecumu; tiesa, ja sieviete bija neglīta, ar šo paražu vien nepietika, varēja gadīties, ka sievietei jāsēž un jāgaida nedēļām ilgi. Iespējams, ka tad viens no priesteriem uzpirka kādu ubagu, lai tas iemet monētu.

Šķita, ka šīs izredzes Deboru savaldzinājušas.

Bet varbūt viņa bija to pastāstījusi tikai Aleksam - toreiz universitātē - un vairāk nevienam citam? Varbūt viņa cerēja, ka šis svešinieks būs viņš? Lai varētu vispirms izjust satraukuma un gaidu trīsas, bet pēc tam tomēr izvairīties no nepieciešamības būt kopā ar pilnīgi svešu vīrieti?

Alekss jau zināja, ka viņš nebūs tas, kurš iemetīs Deborai klēpī monētu ar valdnieka Aleksandra galvu. Viņš ne; šoreiz vēl ne. Ja viņš to izdarītu, tas nebūtu godīgi pret Bābeli. Viņš cerēja, ka Debora to sapratīs.

Varbūt vēlāk - pieņemot, ka viņi abi kļūs par Bābeles pilsoņiem - varbūt tad viņš piedalīsies vairāksolīšanā par Deboru Bābeles laulību tirgū. (Šo paradumu ievēroja gadījumos, kad sievietei nebija pūra.) Varbūt.

Alekss nešaubījās, ka būs kļuvis par Bābeles pilsoni jau līdz pirmā pārbaudes mēneša beigām. Viņš ieies Bābeles tornī, lai iemācītos babiloniešu valodu, lai narkotiku un hipnozes izraisītā miegā gulētu akmens kamerā torņa dziļumos. Pēc tam viņš iznāks no torņa, ataudzēs garus matus, valkās turbānu, smaržosies ar parfīmiem un pastaigājoties moži vicinās spieķīti.

Viņš nevēlējās būt vienkāršs, grieķiski runājošs tūrists, kurš jau pēc mēneša - vai nu labi izklaidējies, vai riebuma pārņemts - dodas projām, lai universitātes profesori varētu viņu iztaujāt. Bābelei joprojām vajadzēja pilsoņus - vairākus desmitus tūkstošu.

Pilsēta bija pabeigta tikai pirms pieciem gadiem. Alekss kļūs par vienu no šiem pilsoņiem, viņš tur iederēsies.

- Man ausīs rīb bungas, - Debora maigā balsī teica grieķiski.

Alekss vieglītēm pieskārās viņas rokai, tikai pavisam vieglītēm un žigli.

- Gan tās apklusīs, tas pāries.

\forbūt tā nebija pareizā atbilde? Varbūt viņa runāja par savu uztraukumu tāpēc, ka gribēja tajā dalīties ar Alekšu?

Vai tad šai ceļojumā vispār varēja kaut ko pateikt pareizi vai nepareizi? Vislabāk bija klusēt. Pārējie pasažieri bija iegrimuši sevī, kā sakopojot spēkus, lai noveltu no ceļa lielu klints bluķi, lai iesprauktos pavisam jaunā pasaulē. Tikpat kā nedzirdēja tūristiem raksturīgu tērgā- šanu; viņu galvās skanēja tikai rimstošā dūkoņa.

Debora grieķiski noskandināja:

- Mēle man kā piesieta, miesu manu Tirpas pārņem, uguni visa tvikstu, Acis tumšas. Nevaru redzēt, ausīs Dārdina bungas…

Pirmajā mirklī Aleksam šķita, ka Debora atsaukdamās atbalso viņa paša domas. Bet nē, viņa laikam gan citēja kādu dzejoli. Jā, patiešām. Viņa skandēja vienu no Sapfo mīlas dziesmām. Sapfo no septītā gadsimta; šeit tas nebija anahronisms.

Dunoņa galvaskausā bija apklususi; kāpēc tad viņas galvā joprojām dārdēja bungas? Vai Alekša dēļ, vai Bābeles dēļ, vai Ištaras tempļa - svētās prieka mājas dēļ?

Debora bija no Ņujorkas; viņas un Alekša dzimšanas vietas atradās pretējās debespusēs. Varbūt Ņujorka viņai bija piešķīrusi tādas kā pirmtiesības uz Bābeli? Savā Ņujorkas dzīvē viņa strādāja par datoristi. Bijusi ari vēlme kļūt par aktrisi, bet šis sapnis iznīka, un to bija aizstājušas alkas beidzot izdzīvot vismaz vienu lomu.

Neko vairāk par Deboras iepriekšējo dzīvi Alekss nezināja, un arī pats viņš Deborai par sevi bija stāstījis tikpat maz. Visi tie, kas pirms

desmit dienām ar starppilsētu autobusu Nr. 8 ieradās supermodernajā Heiristikas ciematā dienvidos no Kasagrandes, bija atstājuši savu pagātni aiz muguras. Viņu nolūks bija sastapt nākotni, kas radīta pagātnē - bet ne viņu pašu privātajā pagātnē.

Abi ar Deboru viņi bija nolaidušies Fēniksas Debess- ostas lidostā, lai pēc tam kopā ar vēl kādiem trīsdesmit citiem autobusā brauktu uz Nākotnes institūtu tuksnesī pie Heiristikas ciemata. Tās, ka viņi apsēdās blakus, nebija gluži nejaušs gadījums, bet par savām iepriekšējām dzīvēm viņi tika runājuši vienīgi autobusā.

Heiristika: pats par sevi šis vārds neizklausījās ne vairāk, ne mazāk dīvains kā dažu citu turienes ciematu nosaukumi. Hir bija ari Acteka. Un Meka. Salome un Bagdāde. Tagad gan Alekss jau zināja, ka "heiristika" ir sengrieķu valodas vārds un nozīmē jautājumu uzdošanas prasmi.

Heiristikas ciemats bija supermoderns, tāpēc galvenokārt neredzams. Vai tikpat neredzams kā nākotne? Gandrīz visas ciemata celtnes atradās pazemē, ar logiem griestos. Šī enerģiju uzkrājošā plānojuma īstais mērķis bija slēpt institūta patiesos apmērus. Iespējams, ka institūts bija vai nu mazāks, vai daudz lielāks, nekā varēja spriest pēc šīm stikla oāzēm, pēc mazajiem, vizuļojošajiem ezeriņiem, kas pavērās skatam no augšas: šaha dēlis, kur lauciņu vietā mirāžas vai spoguļi. Drīzāk tomēr spoguļi. Nākotnes institūts īstenībā bija daudzšķautņains spogulis, kas iesviež pagātnes atspulgu nākotnē. Bet ko pauda institūta absolventu sejas? To Alekss vēl nezināja. Vai tobrīd, kad viņš to zinās, viņam joprojām būs tā pati sejas izteiksme? Un Deborai?

- Skat, - viņa grieķiski teica.

Sākumā Bābelē visi runā grieķiski. Grieķu valoda ir pasaules valoda, to lieto ceļotāji. Tā bijusi sava laika angļu valoda. Šis laiks bija Aleksandra Lielā laiks, un šīs bija pēdējās viņa valdīšanas dienas. Tieši tagad Alekša vārdabrālis gulēja Nebukadnecara pili un mira no drudža.

- Skat, Aleks!

Priekšā pa labi un pa kreisi tuksnesi izraibināja koši zaļi lauki. Vizēja kanālu tīkls, kas apūdeņoja tīrumus…

Gluži ielauzusies papago indiāņu rezervātā Babilona nebija, tikai pienākusi pavisam tuvu, lai atrautos pēc iespējas tālāk no modernās civilizācijas: no dārdošajām, purkšķošajām komerciālās Arizonas iekšām. Ja papago - šie spilgto grozu pinēji - nebūtu atkāpušies dziļāk savu zemju vidienē, kur pārtika no pabalstiem, kamēr viņu nedaudzie badā sprāgstošie mājlopi nograuza pēdējo zāli nokaltušajās pļavās, viņi droši vien justos aizvainoti, redzot zaļojošo Babilonu un nojaušot, cik daudz naudas iztērēts, lai caur pazemi iesūknētu šurp ūdeni no rezervuāra viņpus Džilas upes krācēm, kas bija paredzēts upes

straumes kontrolēšanai. Bet tuvāko papago ciematu no Bābeles šķira piecdesmit jūdzes, kuras vajadzētu noiet kājām. Indiāņiem viņu tukšaine joprojām piederēja beztermiņa valdīšanā. Robeža starp Babilonu un papago īpašumiem bija un palika svēta, neaizskarama; to šķērsoja vienīgi klijāni.

Skatoties uz šo jautājumu reāli - tā Alekss sev teica - Bābeles dēļ kaimiņos esošo indiāņu dzīvē nav mainījies itin nekas. Ja nebūtu Bābeles, neviens tik un tā netērētu naudu, lai iesūknētu upi indiāņu zemē. Tātad nekāda netaisnība nav notikusi.

Bet kāpēc šī doma vispār iešāvās viņam prātā? Vai viņam, trenētam izdzīvot, būtu uznākusi augstsirdības lēkme?

Ja tā, tad viņš ir muļķis. Tad viņš nav gatavs tam, kas viņu sagaida Bābelē.

Lai nu kā, papago indiāņu bija rikai kādi četri vai pieci tūkstoši. Bābeles iemītnieku - trīsdesmit vai četrdesmit reizes vairāk. Ļoti iespējams, ka daži no progresīvākajiem indiāņiem jau kļuvuši par Bābeles grozu pinējiem vai lopu ganiem.

Beidzot! Tālu priekšā Alekss ieraudzīja pilsētas mūrus; aiz tiem slējās Bābeles tornis.

Šoreiz viņš satvēra Deboras roku, taču, kad palaida to vaļā, Debora purināja plaukstas locītavu tā, it kā tur būtu nosēdusies muša. Viņas vara rokassprādzes nošķindēja vien.

Lupatsegas fragmentiem lidzīgajos lauciņos gar pilsētas mūriem auga puravi un sīpoli, rāceņi un kāposti. Laukus citu no cita atdalīja grāvji, gar grāvju malām ēnas meta dateļpalmas. Augstas, nobriedušas palmas - im tādu tur bija tūkstošiem; droši vien tās pārstādītas šeit jau kā lieli koki. Vairāki duči vīriešu un sieviešu gausā tempā noņēmās ar ikdienas darbiem: daži sūknēja ūdeni ar rokas pumpjiem, lielākā daļa nesa un iztukšoja ūdens spaiņus. Sievietes valkāja platas, ap vidukli sajoztas tunikas no kokvilnas auduma vai flaneļa. Gandrīz visi vīrieši savu kailumu bija pieseguši tikai ar gurnautiem.

Eifratas upe plūda tuvu gar pilsētas mūriem, savos ūdeņos nesdama kārklu pītas laivas. Dažās laivās bija piesiets viens vienīgs ēzelītis, bet citas milzu laivas veda pat trīs vai četrus aplokā sadzītus ēzeļus un vēl arī pasažierus, pārtikas kravas, vīna mucas vai kazas. Liela, no ķieģeļiem mūrēta cietokšņa tornī stāvēja daži sargi, vērodami un uzskaitīdami laivas.

Pītās laivas nebija nekāds ērts transporta līdzeklis. Pat ar airiem priekšgalā un aizmugurē un mastu vidū - tur plivinājās bura, kurai vajadzēja palīdzēt ieturēt kursu - pat ar visu to šīs pavisam apaļās laivas tiecās straumē griezties uz riņķi kā mašīnītes atrakciju parkā.

Tomēr tieši šādā veidā preces no Babilonas apgabaliem upes augštecē atkļuva līdz Bābelei - tās atnesa nerimtīgais ūdens. Tad laivu ādas apvalkus noplēsa no zaru karkasiem un uzkrāva ēzeļiem, kuriem

tad tie bija jānogādā atpakaļ ziemeļos. Lai atpakaļceļā nezaudētu spēkus, ēzeļi gremoja salmus, kas bija izmantoti laivu polsterējumam, bet zari tika pārdoti iekuriem.

Tam visam bija sava jēga.

Ari Eifratai bija savs atpakaļceļš, lūr, kur upi vairs nevarēja saskatīt ne no pašas pilsētas, ne no augstmaņu muižām, kas atradās aiz tās dienvidu robežas, visa milzīgā ūdens masa tika izfiltrēta un attīrīta, un tad pa apakšzemes caurulēm aizsūknēta atpakaļ uz savu pirmavotu - aptuveni divdesmit jūdzes uz ziemeļiem no Bābeles. No turienes, papildināta ar ūdeni no Džilas krācēm, upe atsāka savu tecējumu lejup caur zaļojošo Babilonu.

Alekss zināja, ka apmeklētājus nelaiž ne pie šīm iekārtām, ne apakšzemē ierikotā kodolreaktora, kurš darbinās automātiskos ūdenssūkņus vēl vismaz simt gadus. Bābeles pilsoņi nelikās zinis par Eifratas izteku; viņi bija to aizmirsuši. Saskaņā ar Hammurapi likumiem, runāšana par aizliegtiem tematiem bija noziegums; par to sodīja kā par apmelošanu - vainīgo nodeva verdzībā templim. Vai pat vēl ļaunāk: grieķu ceļotājus brīdināja, ka aizvainojošo melu stāstītājs var tikt publiski sodīts ar nāvi.

Tieši šī iemesla dēļ platā Eifrata plūda pa savu gultni no tālās Armēnijas līdz pat jūrai.

Vai es esmu jucis? Alekss uz mirkli aizdomājās. Vai mēs visi šeit esam jukuši?

Nē! Kas attiecās uz Eifratas upi - šī izlikšanās bija loģisks vājprāts. Šo vājprāta formu izvēlējās, lai apspiestu smagākas vājprāta izpausmes: tās, kas saistītas ar laiku, sabrukumu, pagrimumu un civilizācijas nāvi. Šis vājprāts bija tikai viena daudz dižākas izlikšanās sastāvdaļa; tik dižas izlikšanās, ka tā jau bija kļuvusi par realitāti.

Pietiks domāt par viltoto Eifratu. Par īsto Eifratu.

Vai Alekss bija jucis? Vai varbūt viņš sajuks prātā tikai tad, kad būs kļuvis par Bābeles pilsoni?

Nē. Viņš bija vājprātīgs pirms tam. Vājprātīga bija pārējā pasaule. Ilgus gadus šī vājprātīgā pasaule gaidīja savu galu.

Tagad Alekss būs vesels.

Un nu amfībija bija sasniegusi savu mērķi. Betonē- tais ceļš jau labu laiku bija pagaisis, dodot vietu zemes ceļam.

Citadeles pakājē amfībija nolaidās ārējo mūru aizvējā. Motori apklusa. Putekli uzvirmoja un atkal nosēdās. Pasažieri izkāpa.

Starp ārējo mūri un citadeli bija tunelim līdzīga iela, pa kuru varēja iekļūt pilsētā un izkļūt no tās. Tālumā vīdēja iekšsienas mūris - biezāks par ārējo un Ištaras vārtu caururbts. Tālāk atbraucēji netika, no sardzes telpām izsteidzās kareivju nodaļa un aizšķērsoja viņiem ceļu ar saviem šķēpiem. Kareivji bija bārdaini, ģērbušies tuni- kās - vietējie, nevis maķedonieši.

- Kas lēcies?
- Kaprālis mūs skaita, - noteica Debora. - Tas arī viss.

Tomēr gluži tā gan nebija. Kaprālis jau bija ticis skaidrībā par atbraucēju kopskaitu, bet kareivji joprojām nelaida viņus prom. Ik pa mirklim kaprālis pameta nepacietīgu skatienu uz ielu. Drīz tālumā parādījās mazs grieķu pulciņš - ne vairāk par kādu pusduci. Divu šķēpnešu mudināti, grieķi naski rikšoja uz gaidošās amfībijas pusi. Visi kareivji atgriezās savā patvērumā, bet neviens no viņiem neizrādīja, ka apzinātos no divdesmit pirmā gadsimta atceļojušā braucamrīka eksistenci. Dzinēji iedūcās, strauji atdzīvodamies amfībija piepūta savu gaisa spilvenu un sacēla dūmu mākuļus, kas ieskāva visus gaidošos atbraucējus.

Viņi bija ieradušies tīri un kārtīgi, bet tagad, amfībijai apgriežoties un aizbraucot, tos pēkšņi noklāja ceļa netīrumi, it kā viņi būtu visu ceļu līdz Bābelei nogājuši kājām - cauri Mazāzijai, Kilikijai, Kapadoķijai un Mezo- potāmijai.

- Sūdu būšana, - kāda balss skaļi teica angliski un kareivja šķēps salēcās, kā grasīdamies caurdurt šos vārdus.

Angļu valoda bija mirusi valoda; tā vēl nemaz nebija piedzimusi.

Kaprālis pagājās uz priekšu.

- Tagad jūs ieejat Bābelē. Pa Dievu vārtiem, - viņš grieķiski nokliedza.

Pie istaras vārtiem jaunatnācējiem atkal pienācās apstāties - ne kareivju dēļ, bet tādēļ, lai apbrīnotu šos vārtus.

Ar apdedzinātiem kleķa ķieģeļiem mūrētais iekšējais valnis nesatricināmi slējās augšup no aizsarggrāvja stāvā krasta; krasta krauja arī bija izklāta ar ķieģeļiem un bitumenu. Uz vārtiem veda noņemamu dēļu tilts, bet torņi abpus vārtiem bija grezni vāpēti un izrotāti. To augšā un apakšā bija frizēs ar kaujas ratu riteņiem līdzīgām rozetēm - šķita, ka riteņi griežas. Starp frīzēm uz spilgtas tirkīzzilas pamatnes viens virs otra stāvēja no glazētiem īpašas formas ķieģeļiem izlikti zvēri: zili un balti vērši ar dzelteniem ragiem un nagiem un pūķi.

Pūķu ķermeņus klāja zvīņas. Pakaļkājas tiem bija kā plēsīgiem putniem, priekškājas - kaķu dzimtas dzīvnieku ķetnas. Astes beidzās ar skorpiona dzeloni, uz galvām dižojās divkārši ragi kā arābijas odzēm. Krēpes, zvīņotās ķetnas un šķeltā mēle bija zeltainbrūnas, pārējais augums krēmkrāsas balts. Pūķi lepni soļoja uz priekšu, modri un saspringti, bet nez kāpēc radās iespaids, ka smadzeņu viņiem ir pamaz.

Alekša domas bija asas un skaidras. Tās bija tikpat spožas kā šis ķieģeļu mūris. Viņš juta nepieciešamību ziedot pateicības upuri kādam senaizmirstam un atkal atgūtam dievam. Varbūt Šamašam, kura saule bija tik nesaudzīga. Aiznest ziedojumu - tas nozīmētu tikai izturēties

pieklājīgi, neko vairāk.

- Līksmojies, - teica Debora. - Mēs esam atnākuši.

Viņas balss skanēja kā Fīdipijam pēc maratonskrējiena uz Atēnām - tolaik, kad tika atvairīts persiešu uzbrukums, kādus simt sešdesmit gadus pirms pašreizējā brīža. Vēstures slāņu jau bija tik daudz; uzplaukuma un bojāejas slāņu…

Tik daudz slāņu. Vareno Bābeli, likumu sastādītāja un kanālu būvētāja Hammurapi Bābeli, pakļāva plakande- gunainie, alkatīgie, nekulturālie (un varbūt pat tīši ļaunprātīgie) kasīti; viņi šo pilsētu pameta novārtā. Vēl pēc kāda laika pirmo Bābeli pilnībā izpostīja asīrietis Sena- heribs. Viņa kareivji apkāva visus vīriešus, sievietes un bērnus, sagrāva namus un lielāko no kanāliem novirzīja jaunā gultnē, lai tas applūdinātu drupas.

Nepagāja vēl ne simt gadu, kad haldeji, kuriem ar persiešu palīdzību bija izdevies sakaut pārmērīgi lielas teritorijas sagrābušos asīriešus, uzcēla Bābeli no jauna - šoreiz kā savu galvaspilsētu. Drīz pie varas nāca Nebu- kadnecars un viņa laikā Bābele bija krāšņāka nekā jebkad.

Dīvainā kārtā šie haldeji neprata dzīvot tikai tagadnē. Katrā ziņā to neprata viņu inteliģence - priesteri un rakstveži. Pa vidu greznajām pilīm un tempļiem viņi, pat celdami astronomiskās observatorijas, lai pētītu planētas un zvaigznes, tai pašā laikā tomēr nostalģiski rakājās arī vecajās drupās, meklējot māla grāmatas un aprakstītas māla plāksnītes. Haldeji izmantoja šos tekstus kā ceļvežus un sāka aizrautīgi kopēt pagātni savos tērpos, runā un ierašās. (Iespējams, ka tieši tāpēc Nebukadnecars, kā to apgalvo daži grieķi, mēģināja savākt un iznīcināt visas vecās māla plāksnītes ar ķīļrakstiem.)

Drīz persieši - bijušie sabiedrotie - uzbruka haldeju impērijai un guva uzvaru; Bābele atkal lēnām pagrima, pārvērzdamās drupās. Izsakoties tiešāk: vispirms Dārijs Lielais grezni izpušķoja šo pilsētu, pēc tam viņa mantinieks Kserkss aplika to ar mežonīgiem nodokļiem, lai dabūtu naudu saviem kariem pret grieķiem, bet kad pilsēta sadumpojās, viņš to aplenca un sagrāva. Taču Dārija III laikā Bābele atguva savu varenību.

Nesen Maķedonijas Aleksandrs bija uzvarējis persiešus (un pielicis degošu lāpu pie persiešu valdnieku ziemas pils). Tad notika kaut kas vēsturē līdz šim vēl nepiedzīvots. Aleksandram dzima jauns sapnis - viņš nolēma kļūt par visas pasaules valdnieku. Viņš apvienoja maķedoniešus un persiešus. Radās pasaulē pirmā impērija ar kopīgu valodu un kopīgu ekonomiku, un šīs impērijas centrā bija Babilona. Bābele uzplauka no jauna - kā visas zināmās pasaules galvaspilsēta.

Bet īslaicīgi, ak vai, cik īslaicīgi. Tagad Alekša vārdabrālis Nebukadnecara pilī gulēja uz nāves gultas - trīsdesmit trīs gadu vecumā.

Atkal bija pienācis Bābeles gals, jaunatgūtā spožuma pēdējās dienas. Uzplaukums un bojāeja. Uzplaukums un bojāeja. Un galīgā bojāeja. Priekšā tikai pelni un pīšļi, un nezināma nākotne.

Kāda nākotne? Nākotne, kas piederēs Romai - šobrīd vēl gluži nenozīmīgai pilsētiņai. Bizantijas nākotne. Svētās Romas impērijas nākotne. Spāņu impērijas nākotne. Britu impērija. TVešais Reihs. Zvaigznes un strīpas.

Pelni un pīšļi. Zemē ierakti pieminekļi. Kauli. Amnēzija.

Un kurš no ikdienišķajiem ciematiņiem kaut kur Kongo vai Dienvidjūras salās pašlaik caur dumbrāju brien uz nākotni, lai kļūtu par jauno cilvēces galvaspilsētu?

Patiešām, kurš? Pasaulē vairs nebija palicis tukšu stepju, kur varētu sapulcēties jauna Zelta orda, nebija mūžamežu, no kuriem varētu izbrāzties neuzvarami barbari.

Kur atradās jaunā varas un greznibas dzimtene? Vai kaut kas tāds vispār vairs bija iespējams? Vai nākamo laiku Bābelēm - Ņujorkai un Maskavai, Tokijai un Pekinai - nevajadzēs savukārt pakāpties malā un dot ceļu? Un ja tā, tad kam tās dos ceļu?

Kāda ir uzplaukuma un bojāejas dinamika? Kur meklējams nemirstības eliksīrs? Kādā veidā, gadiem aizritot, tagadnei iemūžināties nākotnē, lai pārmaiņas neaizslau- cītu prom visu, ko cilvēks agrāk pazinis? Kas ir tas futuro- logiem nezināmais, ko apjauš sabiedrības psihe?

Lai atbildētu uz šādiem jautājumiem, Arizonas tuksnesī bija no jauna uzcelta Bābele, atkal atdzīvināta, nobalansēta līdzsvarā uz savas pēdējās greznās kalna virsotnes - ar pilī mūžīgi no drudža mirstošu Aleksandru.

Vai notikumi Bābeles vēsturē virknējās tieši tādā secībā, kā to atcerējās Alekss? Varbūt jā, varbūt arī ne. Viņam nebija viegli to visu izkārtot savā prātā. Tik daudz kāpienu un kritumu pirms nonākšanas pašā apakšā. Nē, secība noteikti bija vēl sarežģītāka.

Tam nebija nozīmes. Atjaunotā Bābele bija sinhrona, vienlaicīga; te līdztekus eksistēja gan Hammurapi pilsēta, gan Nebukadnecara pilsēta, gan Aleksandra pilsēta. Atdzīvinātajā Bābelē vienkopus slējās dižās celtnes no visiem atšķirīgajiem gadsimtiem.

Tālab šī pilsēta uzdeva jautājumus pašam laikam, laikam - cilvēces sapņu ražas novācējam.

Bābele nebija Disnejlenda. Tā nebija utopijas arheoloģiskais piemineklis. Tā nebija eksperimentāla kopiena, kas tīšuprāt uzgriezusi muguru divdesmit pirmajam gadsimtam, lai piepildītu savu untumu, dzenoties pēc senatnīga dzīves veida. Ja Bābele būtu tikai kaut kas tamlīdzīgs, vai tad Amerikas valdība piekristu uzņemties milzīgās sākotnējās izmaksas, iztērējot tik daudz naudas, ka par to varētu uzbūvēt apdzīvojamu kosmisko staciju? Vai tad valdība būtu Bābeli

atbrīvojusi no pakļautības valsts un štata likumiem?

Kosmoss! Varbūt nākošā Bābele, jaunais civilizācijas centrs - ja tāds vispār vēl būs - atradīsies kosmiskajā telpā… Tad kādu dienu ļaudis no asteroīdiem un planētu pavadoņiem sāks uzvesties kā jaunie, bagātie, sparīgie barbari. Kad Zeme gulēs drupās.

Bet pagaidām Bābele bija vissvarīgākais projekts, šeit ar visplašāko atvēzienu tika pētītas civilizācijas nākotnes problēmas - tādas civilizācijas, kādu viņi pazina šobrīd.

Iespējams.

Bet iespējams arī, ka Heiristikas institūts pats bija tikai milzīga neprātība, un šī institūta radītā Bābele - vēl viena, mazliet savādāka neprātība, radniecīga tām dekorācijām, ko bagātie angļu muižnieki astoņpadsmitajā gadsimtā būvēja savos ainavu parkos. Tikai daudzkārt lielāka, ne vairs fasāde vien, bet pilnībā funkcionējoša senatnes pilsēta.

Vai kultūras rudenim raksturīgi milzum lieli, fantastiski celtniecības projekti? Vingrinājumi arhitektonikas metafizikā, kuru mērķis ir savaldīt laika plūdumu? Plāni, kas dvako pēc reliģiozām nemirstības ilgām, kuras cenšas uzdot par kaut ko citu? (Varat saukt to par Ozimanda sindromu!) Kas bija Bābele? Garīgais glābiņš amerikāņu sapnim vai šī sapņa pagrimšanas simbols?

Alekss īsti nezināja, ko domāt. Viņš cereja, ka tiks skaidrībā.

- Nāc!

Pirmā caur Ištaras vārtiem izgāja Debora. Alekss turējās viņai cieši aiz muguras.

Tā bija dīvaina sajūta - it kā viņš ieietu pats savā galvā, it kā, reiz tur ienākušam, viņam paliktu maz izredžu vēl izkļūt laukā. Bet Alekss jutās tikpat kā drošs, ka nemaz negribēs vairs doties prom.

Procesiju ceļš, kuru dēvēja arī par Uzvaras ielu, aizstiepās tālumā taisns kā bulta. Ielas vidus bija izklāts ar baltām kritakmens plāksnēm, malas nobruģētas ar sarkanu drupu iezi - caur akmens gabaliem izlocījās pien- baltas dzīsliņas. No abām pusēm ielu ietvēra augstas, zili vāpētas mūra sienas. Pa abām sienām projām no pilsētas centra soļoja rēcošas lauvas, izliktas no sarkanām, baltām un dzeltenām flīzēm.

Labajā pusē lauvu siena aizsedza skatieniem Nebukad- necara pili un Varavīkšņu dārzus. Bet tas nesagādāja nekādu smago vilšanos. Alekss juta, ka sākumā - pirms sastapšanās ar lielākiem brīnumiem - viņam vispirms jānoskaidro attiecības ar parastajām ielām, ar to iemītniekiem. Katram izdzīvotājam vajaga nekavējoties nodrošināt sev pārtiku un mitekli. Vispirms iekārto savu bāzi. Teritoriju bāzes ārpusē izpēti koncentriskos apļos, virzoties arvien tālāk no centra. Stulbu brīnīšanos atstāj vēlākam laikam. Alekss neuzkrītoši paplikšķināja zem tunikas piestiprināto maku ar šekeļiem.

Kad viņi bija sasnieguši vietu, kur lauvu sienas beidzās un Uzvaras iela šķērsoja Libilhegallas kanālu, Alekss pameta tikai īsu skatu atpakaļ - tagad varēja redzēt Nebu pils dienvidu fasādi. Alekss paspēja pamanīt garas, daudzu koku un ziedošu krūmu ieskautas kolonnu rindas. Gluži kā fotoaparāts Alekss kadru fiksēja, bet neattīstīja. Pagaidām viņš vēl nespēja ietilpināt šo pili reālās kopsakarībās. Kā teiktu zinātnieki, viņš vēl nebija iejuties eksperimenta rāmjos.

Pārējie atbraucēji bija apstājušies uz tilta un blenza apkārt. Taču ne Debora. Viņa saprata.

Viena aina tomēr piesaistīja Alekša skatienu, uz kādu brīdi viņu apdullinot, un tas bija Bābeles tornis, kurš slējās dienvidrietumu pusē. Platā pamatne nebija redzama, aplūkot varēja tikai augšējos spirāles lokus. Tornis izskatījās varens, daudz lielāks, nekā Alekss bija gaidījis. Šķita, ka gaiss ap torni vizuļo un ņirb, it kā visa torņa apkaime - pareizāk, visa viela, no kā radīta šī pilsēta, - būtu savīta un sagumzīta, lai pietiktu vietas šim milzenim. Alekss šai tornī saskatīja mazāku līdzību ar Babilonas zikurātu, vairāk - ar to celtni, ko savulaik gleznojis Brēgels.

Tikuši pāri tiltam, Alekss un Debora ienira vienā no sānielām. Drīz iela sazarojās, kā pie dārza režģa piesiets persiku koks, kas dzen taisnas, stīvas atvases pa labi un kreisi. Tagad Alekss ar Deboru gāja nevis taisni, bet manījās starp Bābeles iedzīvotājiem - arvien pieaugošā skaitā tie devās savos dienas darbos. Triumfa gājieniem domātais galvenais ceļš bija tikpat kā tukšs, jo tas veda tikai uz izeju. Protams, ka svētku dienās cilvēki soļoja pa šo ceļu, taču pārējā laikā viņu kājas - galvenokārt basas - nepieskārās platajai, kārtīgi nobruģētajai avēnijai.

Šaurās sānielas - pilsētas vēnas - sedza nevis akmens plāksnes, bet blīvi gruži, it kā saplacināta atkritumu izgāztuve būtu sagriezta strēmelēs un šis strēmeles noklātas starp kailajām namu sienām. Strēmeles bija grieztas ar dāsnu roku, ārkārtīgi biezas. Augšējais - drīzāk gastronomiskais, nevis ģeoloģiskais - slānis sastāvēja no sakaltušām ābolu serdēm, kāpostu kaceniem, apgrauztām cūku ribiņām, zivju asakām, dateļu kauliņiem, podu lauskām, vecu meldru pīteņu driskām; māju durvju priekšā tas sniedzās līdz ceļiem, vietām pat līdz viduklim. Lai varētu iekļūt mājās, šai slānī bija izcirsti pakāpieni, un Alekss prātoja, vai viņa iedoma par šī ielu klājuma izcelsmi maz ir tik fantastiska. Tāds daudzums sablīvējušos gružu nevarēja sakrāties un uzplūst tik augstu nieka piecos gados. Tam vajadzētu gadus piecdesmit. Jā, un kas attiecas uz plūdiem - ak, kāda netīrība izceltos, ja Eifrata reiz izkāptu no krastiem un applūdinātu pilsētu! Tad - lejup pa šiem senos sūdos izcirstiem pakāpieniem - ūdens ieplūstu visos vārtos un durvīs.

Šķita, ka Bābele uzcelta no jauna kā reiz jau izmantota pilsēta, kā pilsēta no lietotu apģērbu veikala, kaut gan visas administratīvās celtnes mirdzēja greznībā.

Ielās valdošā dvaka līdzinājās tai, kāda varētu plūst no smakojošas veģetārieša mutes: spēcīgs rožu kāpostu aromāts ar ēzeļa mēslu un urīna piejaukumu. Kaut kas gluži tīkams un mierinošs - tam, kurš ir trusis. Droši vien visas gaļu saturošās sastāvdaļas no šī maisījuma pa naktīm izlaupīja klejojošie kaķi un suņi - varbūt ari žurkas. Ja tā nebūtu, basās kājas soļotu pa tārpu pīteni.

Vai žurkas bija ievestas? Vai varbūt tās kādā noslēpumainā veidā pašas atklīdušas caur virpuļojošajām tuksneša smiltīm, saozdamas jaunu Hamelnu, kur varēs zagt pārtiku, nebaidoties no saindētas ēsmas?

Bābeles kājāmgājēju nāsis, sastopoties ar dzimto taciņu dvesmām, visā visumā gan nemaz nedrebēja satrauktās gaidās kā trušiem. Ielu miesa oda kā komposta kaudze, bet lielākā daļa Bābeles iemītnieku - tie, kuri bija pietiekami pārtikuši - prettriecienam izmantoja dažādu parfīmu arsenālu; ožas nervi baudīja gan smaržīgos sveķus, gan aromātiskās eļļas, gan ambru, sandalkoku un pačūliju.

Daudzi vīrieši augšpus jostas vietai bija kaili, tērpušies skotu kiltam līdzīgos bruncīšos. Dažiem bija tikai gurn- auts. Citi greznojās mantijās, kas bija saspraustas uz viena pleca. Kādi pāris lepni soļoja izšuvumiem rotātos talāros. Dažiem vīriešiem bija gludi noskūtas sejas, daudziem citiem - bārdas, turklāt bieži vien ar mākslinieciskū cir- tojumu. Dažiem vīriešiem pār pleciem krita viļņoti mati, bet iecienīti bija ari turbāni, un šur tur pavīdēja pa feskai. Grezni tērptie vīrieši moži vicināja spieķīšus.

Sievietes bija ģērbušās tunikās vai platos lakatos, kas nokarājās līdz potītēm. Mati sievietēm bija vai nu sapīti bizēs un aptīti ap galvu kā turbāns, vai saņemti mezglā. Dažas ap saviem milzīgajiem matu mezgliem bija apsējušas tīkliņus. Dažām sejas bija dāsni izkrāsotas. Bērni pa ielām skraidīja gandrīz pliki - puikas tāpat kā meitenes - un viņi jau arī vēl bija pavisam līdzīgi, vienīgā nelielā atšķirība slēpās zem linaudekla strēmeles.

- Mums arī vajadzēs aiziet pie smaržu tirgotāja, - teica Alekss. - Vistuvākajā laikā. Vai ne?

Debora uz mirkli sarauca degunu, līdzīgi kā trusis purniņu.

- Grieķi nelieto parfīmus, - viņa teica. - Smaržojas tikai izvirtuļi.

Alekss bija pārliecināts, ka viņa ķircinās.

- Varu saderēt, ka šeit arī grieķi smaržojas. Saderam, Deb, ka šeit viņi to dara.

Visas nobalsināto namu fasādes sargāja iedzīvotāju nošķirtību, vienīgi dažas ēnās iegrimušas velvētas ejas ļāva iekļūt mitekļa dziļumos, un arī šīs ejas bija tikai tajā ielas pusē, kas vērās pret

ziemeļiem - pret dzestrāko debespusi. Tomēr mūra žogi, kas stiepās no viena nama lidz nākamajam, nemaz nebija tik neizteiksmīgi. Tie bija mūrēti kā zāģa zobi - ar izvirzījumiem un atkāpēm, tāpēc, ielā iespīdot saulei, veidojās spožas gaismas un ēnu svītras un radās iespaids, ka saules pusē visa mūra garumā ir ierīkota ar žalūzijām aizklātu logu virtene, - it kā vajadzētu tikai strauji paraut aiz aukliņas, lai visi māla ķieģeļi pagrieztos, ļaujot vēja brāzmām un skatieniem piekļūt māju iekšienei.

Protams, ka tādā gadījumā visi nami sagrūtu. Bet jau tagad šķita, ka tās - gabaliņu pa gabaliņam - grūst no augšpuses, tāpēc tur izveidojies kaut kas līdzīgs apbružātiem, drūpošiem cietokšņa mūra izrobojumiem.

Vienam no namiem apkārt bija apbūvētas sastatnes no kārtīm un virvēm. Celtnieki vilka augšā ar māliem pildinis spaiņus. Mālus viņi ņēma turpat blakus no taukaini spīdīgas bedres, kas bija izrakta ielas vidū, pa pusei to aizšķērsojot. Viri laboja sagāzušos jumta un balustrādes daļu. Paaugušies bērneļi nopietnām sejām cepa dubļu raušus.

- Varu saderēt, ka viņi saviem remontdarbiem dod garantiju vismaz līdz nākamajam pērkona negaisam, - rādīdams uz augšu, teica Alekss. - Tātad apmēram uz vienu gadu.

- Kleķis ir labs celtniecības materiāls. Tas turas ilgāk par tēraudu un stiklu.

- Vai viņiem tas jāķepē virsū, kamēr vēl slapjš?

- Kļūsti par celtnieku, tad noskaidrosi.

Viņš piebikstīja Deborai ar elkoni.

- Kas attiecas uz vīriešiem, kuri lieto parfīmus, - viņš čukstēja, - tad man stāstīja, ka šejienes maķedonieši visi kļuvuši par persiešiem.

- Un tad?

- 1b teici, ka tas esot izvirtīgi. Domāju, ka tev tas nepatīk.

Debora uz mirkli it kā apmulsa, bet tad iesmējās.

- Klau, Aleks, tur, no kurienes es nāku - tas ir, no kurienes atnācu - čaļi var peldēties ēzeļpiena vannās, ja izdodas atrast piemērotu ēzeli, un daudzi tā arī dara. Manis pēc viņi var nēsāt kaula karekļus degunā un ziest uz vaigiem aveņu ievārījumu. Bet es tagad esmu no Grieķijas ieradusies dāma, vai saproti? Ja tev gribas smaržoties, dari to. Tiec pats skaidrībā.

Gan jau es tikšu, nodomāja Alekss - un nokaunējās par savu naivumu. Šī nebija pirmā reize, kad viņš atskārta, cik puritānisks uzvedības noteikumu kodekss valdījis viņa dzimtajā kopienā. Vai to pašu varēja teikt arī par Bābeli, kaut gan šeit tas izpaudās mazliet savādāk? Sievieti, kura nogalinājusi savu vīru, jo iemīlējusi citu vīrieti, šeit dzīvu uzsēdināja uz mieta. Tā vismaz bija paredzēts.

Bet šādu likumu jau nepildīja burtiski.

Vai varbūt tomēr?

No tuvākās durvju ailes skanēja dārdoņa un džink- stoņa. No neredzamā pagalma cēlās dūmi, notraipot zilās debesis. Aleksis nosprieda, ka šajā ēkā atrodas kāda darbnīca, varbūt smēde - ja vien ēka nebija aizdegusies un pārbijušies iemītnieki tagad nemēģināja liesmas apkarot ar šķēpiem, ķēdēm un āmuriem. Bet, izņemot skaņas un dūmus, nevarēja manīt nevienu citu norādi uz to, ka šeit atrodas darbnīca. Pie durvīm nebija ar ķīļrakstiem kā pīles pleznu nospiedumiem noklātas māla plāksnītes. Kā vietējie zināja, kur meklējama smēde? Un kas ir tās īpašnieks?

Sākot no vietas, kur viņi stāvēja, gandrīz no visām ar fasādi pret ziemeļiem pavērstajām ēkām cēlās dūmi kopā ar sodrējiem un no pagalmiem skanēja nemitīga nībe- lungiska dārdoņa. Vismaz pusducis namu bija bezvārda metāllietuves vai smēdes.

- Šai jābūt Kalēju ielai, bet kā cilvēkiem izdodas atrast īsto kalēja kungu? Nekur neredzu izkārtnes.

- Man šķiet, ka tie, kam šeit darīšanas, zina, kur jāiet, - noteica Debora.

- Bet jaunatnācējam tas neko daudz nepalīdz.

- Kāpēc visam jāpieliek izkārtnes? Katra lieta pati ir sava izkārtne. - Debora papurināja plaukstu. - Vai tev vajag, lai pie katra pirksta būtu uzraksts ar pirksta nosaukumu? Ja tā ir, tad tu esi iekūlies nepatikšanās. Un nepatikšanas būs katram, kurš ies ar tevi kopā.

Aleksam šķita, ka Deboras vārdos jaušami neskaidri draudi. Viņš noskurinājās, tomēr pacentās, lai viņa balss skanētu bezrūpīgi.

- Var jau iztikt bez izkārtnēm, bet vai tu ievēroji, ka visi iet vienā virzienā? Un tā visās ielās - jau sākot no tilta. Neviens neiet uz pretējo pusi.

- Vai tad nav skaidrs, kāpēc? - viņa vaicāja. - Ja ielas ir tik šauras?

Alekss atkal jutās kā piedzīvojis nelielu sakāvi. Viņam bija bail, ka pārāk daudz šādu sakāvju varētu Deboru izdzēst no viņa dzīves - kā elektroniskā pasta ziņu, kas pārāk daudzu kļūdu dēļ zaudējusi jēgu.

No mulsuma viņu paglāba ēzeļi. Un Deboru, tikko vēl tik dzedru un rāmu, nākamajā mirkli šie dzīvnieki pārbiedēja - gluži tāpat kā pēc nieka divtūkstoš gadiem ēzeļdzi- nēju puišeļu palaidnības un viņu ļaunprātīgie četrkājaini līdz neprātam iztrūcinās Deivida Koperfīlda krustmāti Betsiju Trotvudu.

Bars ēzeļu - vienīgie iemītnieki, kas bija izlaisti ārā no māju noslēgtības - rikšoja pa ielu, atbīdot gājējus; saiņi, ar kuriem ēzeļi bija apkrauti, līgojās, un viņiem aiz muguras pusaugu ēzeļdzinēji spēlēja sunīšus bez cerībām uzvarēt, mēģinādami satvert ēzeļu astes un vienlaikus izvairīties no neizbēgamajiem pakavu spērieniem. Gabaliņu tālāk kāds nepietiekami attapīgs puisis jau gulēja izstiepies slidenajā

mālu bedrē, kas bija sašaurinājusi ielu, likdama puikām šķirties no pieskatāmajiem ēzeļiem un ēzeļiem šķirties no ēzeliskās saprašanas.

Priekšgalā soļojošais ēzelis uzgrūdās Aleksam ar saviem izgāztajiem sāniem, kas bija uztūkuši kā milzīga, spalvām noauguša, ar cūciņām slimojoša bērna vaigi; uzblīdumu vēl divkāršoja zem aitādas pārsega piestiprinātās paunas ar kāda tirgotāja precēm. Izslīdējis no pārsega apakšas, Aleksam pie kājām nokrita plāns, netīrā drānā ietīts un ar auklu pārsiets sainītis.

Laika apdomāties nebija, juceklis apkārt pieņēmās spēkā, no visurienes izvirda skaļi babiloniešu lāsti, nākamais ēzelis smagnēji aizstreipuļoja garām, un Alekss žigli pacēla sainīti. Citādi jau tas vienalga tiktu iemīts dziļi drazu, palagu skrandu un kāpostu kacenu kārtā.

Vēl divi dzīvnieki mēģināja rikšot blakus, tā aizņemot visu ielas platumu no viena žoga līdz otram. Varbūt vainīgs bija svārciņos tērptais vīrietis, kurš abus turēja satvertus aiz kakla un centās piespiest apstāties, bet ēzeļi rāva viņu sev Līdzi. Šim ēzeļu duetam priekšā pagadīju- šies cilvēki skrēja, ko kājas nes, un dzīvnieki sekoja viņu piemēram.

- Palīgā! - kliedza Debora, nemaz nemēģinādama glābties. Kāpēc ne? Vai bēgšana apkaunotu smalkās grieķu dāmas cieņu?

Alekss nekavējās izmantot izdevību, saķēra Deboru pie rokas (otrā rokā joprojām turēdams sainīti) un aizvilka līdz nākamajam ielu krustojumam - laimīgā kārtā tas bija turpat netālu. Viņi iegriezās citā ielā tai pašā mirklī, kad garām aizdārdēja pakavi; izmukušo ēzeļu pārim bija daudz sekotāju - pirmie skrēja vēl daži ēzeļi, aiz tiem spiedzošie pusaudži, un visbeidzot kāds nejauka paskata drukns puisietis, kurš lamājās un zvetēja ar pātagu pa puišeļu mugurām.

Izbaudīdams iespēju būt par līderi, Alekss aizrāva Deboru krietnu gabalu uz priekšu pa viņu patvēruma ielu, bet tad vīna iecirta papēžus smiltīs - vai nu palikusi bez elpas, vai nevēloties spēlēt piedāvāto lomu. Plaši ieplestām acīm viņa vērās uz Alekšu. Nikna? Uzjautrināta?

Vistīrākajā Atikas grieķu valodā viņa teica:

- Uh! Tagad derētu kaut ko iedzert.

Kaut gan iela bija pavisam tukša, neviens netika to izmantojis, lai izvairītos no panikas pārņemtā pūļa. Bet tagad - it kā neredzams Bābeles satiksmes regulētājs būtu pavicinājis karodziņu - viņu priekšā iela sāka pildīties ar cilvēkiem.

- Šķiet, ka mēs ejam uz nepareizo pusi, - teica Alekss.

- Šaubos, vai tam kāda nozīme. Nu jā, vienīgi var gadīties, ka mums nomin kāju pirkstgalus.

- TLt domā, ka mūs uzsēdinās uz mieta par iešanu nepareizā virzienā? - Alekss piemiedza aci.

Ļaudis bariņiem spiedās viņiem garām.

- Ak dievs, tu pats būvē būrus sev apkārt.

Viņš uz mirkli atgriezās pie angļu valodas un pajokoja:

- Nu labi, vai mēs meklēsim kādu bāru?

Debora izskatījās šokēta un aizvainota, likās pat, ka viņa tūlīt dosies prom viena. Bet varbūt augstdzimušas dāmas nemēdza staigāt pa šīm ielām vienatnē; tālab viņa palika stāvam.

- Atvaino, Deb. Pavaicāšu, kā nokļūt līdz tuvākajam alus krogam vai vīna paviljonam, vai kam tamlīdzīgam.

Virs, pie kura Alekss izlēma vērsties ar savu jautājumu, bija maza auguma, tumsnējs, līdzīgs spānietim, kailām krūtīm, tērpies tikai bruncīšos, bet ar ādas sandalēm kājās, tātad nekāds salašņa. Lai saprastu, kas viņš ir, pietika paskatīties uz viņa tetovēto pieri. Tur bija redzams saules disks - Šamaša zīmogs. Vīrieša galvas sānu daļa bija gludi noskūta, galvas virsū atstāts jokains cekuls - tā dēļ viņš izskatījās pēc saulē tumši iedeguša franču komiksu varoņa, jaunā detektīva Tintina līdzinieka. Alekss nostājās viņam ceļā.

- Atvainojiet!

- Esmu aizņemts, - vīrs strupi atcirta, aizslīdēja Aleksam garām un turpināja savu ceļu. Viņš smaržoja pēc sandalkoka.

- Tu tikko uzdevi jautājumu vergam, - teica Debora.

- Un kas par to?

- Viņš ir templa vergs.

- Man vergot viņš nevēlējās.

- Vergs, - Debora atkārtoja, kā izgaršodama šo vārdu. - Zvēru pie dieviem, pavisam īsts vergs.

- Tas tiesa. Bet mūsu vecā valsts jau arī bija no jauna ieviesusi verdzību. Balto verdzību, ne tikai melno.

Debora uzmeta viņam izaicinošu skatienu:

- Kas tā par veco valsti?

- Nu labi, izliksimies, ka tā nemaz nepastāv. Pagaidām.

Tā. Alekss atklāja, ka pats nevēlas - vai nespēj - minēt

Amerikas vārdu. Garām pagāja vēl viens tetovēts vergs. Alekss ar Deboru vērīgi viņu nopētīja un vergs aizkaitināts nospļāvās uz viņu pusi.

Pēkšņi Alekss pa īstam ieraudzīja šos garāmejošos cilvēkus, ne tikai pamanīdams viņus, bet arī sajuzdams.

Vergi. Cilvēki, kuri pieder citiem cilvēkiem - tāpat kā pieder zirgs vai suns. Tiesa, zirgi gan nesmaržojas…

Varbūt Bābelē itin visi bija vergi - vienalga, ar tetovējumiem vai bez? Vai viņi visi vergoja sapnim, visi bija varenās izlikšanās vergi, fikcijas vergi? Vai visi brīvie grieķi, kas šeit ieradās, bija nolemti dīvainu apmierinājumu sniedzošai verdzībai - neatkarīgi no tā, vai viņiem izdosies kļūt turīgiem, vai būs jācieš grūti laiki?

- Ja tie būtu neisti vergi, - prātoja Alekss, - tas padarītu neīstu

visu pilsētu.

Kas notika, ja vergi aizmuka? Vai kareivji medīja tos tuksnesi, dzenot pēdas ar suņiem un trenkājot ar šķēpiem? Vai bija iespējams pāri Babilonas valsts robežai aizbēgt uz Ameriku un atkal būt brīvam?

Amerikas vēl nebija. Amerika bija nepazīstama zeme. Jebkura robežlīnija bija nepilnīga - rikai laikā ievilkta līnija, aiz kuras Bābele ieslīgusi pagātnē, kā valis ienirusi vēstures bezdibeņa dzīlēs. Vai tad var iedomāties, ka iespējams izbēgt no šāda vaļa vēdera? Valis ieniris zem ūdens, tāpēc tas izdzīvos - vismaz garīgā ziņā, bet Amerikas zemes virsma izbalēs zem mūžīgās, pār laikmetiem smejošās saules - Šamaša - staru pātagām; Šamašs spriež tiesu par visiem cilvēku darbiem, viņš iedibina karaļvalsti pēc karaļvalsts tukšajā, dobajā tumsībā, kas ir pēcnāves dzīve un vienlaikus nākamība.

- Manuprāt, - teica Alekss, - daži cilvēki mīļu prātu piekritīs atteikties no brīvības, ja tādā veidā varēs kļūt īsti. Varbūt cilvēki tā rīkojušies vienmēr. Šķiet, tas mazliet interesē arī tevi, ko?

Debora neatbildēja; varbūt viņa klusēja tāpēc, ka viņš jau nemaz negaidīja atbildi. Viņa sāka iet tālāk pa ielu, kas atkal bija kļuvusi tukša. Alekss viņu panāca. Viņi nogriezās gar stūri un gandrīz uzgrūdās virsū ubagam - baskājainam lupatu saišķim. Tūdaļ nopratis, ka viņi ir grieķi, šis radijums grieķiski ieķērcās:

- Atmetiet kaut ko!

Šis nebija Amerikas ubags, nekā kopiga ar kādu mai- šelnieku vai klaidoni uz parka sola. Šis bija Āzijas ubags, sens, pārlaicīgs. Uz kauliem viņam nebija ne zīmes no treknuma. Viņš vairāk līdzinājās pērtiķim ar bojātiem zobiem. Uz apakšlūpas - strutojoša čūla.

Alekss vērsās pie ubaga:

- Esi sveicināts! Vai vari parādīt ceļu uz tavernu?

- Augstais dievs! - Debora protestējoši iesaucās, bet Aleksam jau arī nemaz nenāca prātā sekot šī vīra norādījumiem un iekļūt kādā zagļu midzenī. Alekss tikai gribēja apmierināt savu ziņkāri. Viņam kārojās pierādit, ka šis vīrs tikai piedalās maskarādē. Viņš gribēja, lai šķietamais ubags piemiedz viņam ar aci.

Nē, tā nebija taisnība. Alekss negribēja, lai vīrs pamirkšķina; labāk lai tas viss ir pa īstam.

Ubags smirdēja. Viņš nevarēja atļauties parfīmu vai eļļainās sārma ziepes. Vii šāds vīrietis jebkad varēja ietaupīt monētu, lai Ištaras templi to iesviestu starp kādas sievietes gurniem? Tikai tad, ja kāds cits viņam šo monētu iedos. Tikai ja kāds speciāli viņam samaksās, lai viņš aiziet uz templi un izraugās vienu noteiktu sievieti? Alekss mirkli rotaļājās ar šo domu, pats sev sagādādams sāpes.

Vīrietis atieza lūpas ļaunā, dzeltenzobainā smaidā. Viņš pacēla savu plaukstu vēl augstāk, kļuva vēl uzbāzīgāks. Kā pērtiķis, prasīdams zemesriekstus. Kad viņš sakustējās, Alekss ieraudzīja, ka aiz

auduma lentes, kas aptīta ap vidukli, viņam aizbāzts nazis. Šis ubags valkāja skrandas nevis siltumam vai tāpēc, lai pieklājīgi piesegtu kailumu - Bābele bija karsta pilsēta; skrandas viņam vajadzēja, lai paslēptu ieroci. Ar to Alekss nebija rēķinājies. (Varbūt Mičam tomēr izrādījusies taisnība?)

Debora vilka Alekšu aiz rokas, mudinot doties tālāk. Vergi. Ubagi. Bet šie cilvēki nebija nekādi statisti kaut kur tālumā pie sānu kulisēm. Arī viņi stāvēja uz lielās skatuves, gluži tāpat kā valdnieks Aleksandrs. Viņi piedalījās darbībā.

Un videokameras šeit nebija.

Bet iespējams, ka visu vēroja sīkas lēcas, neatšķiramas no plankuma mūri.

Šī iela bija platāka nekā iepriekšējā, bet arī te cilvēki gāja tikai vienā virzienā. Negaidīti pa ielu aizdārdēja kaujas rati, zirgu pātagoja maķedoniešu virsnieks bronzas krūšu bruņās un svārkos no ādas strēmelēm, viņa ķivere ar cietu seksti pa vidu līdzinājās kāda izmiruša korito- zaura galvaskausam. Kājāmgājēji spiedās pie sienām, lai netiktu sabraukti. Bet neviens neizrādīja sašutumu.

Pēc kāda brīža viņi atrada restorānu. Pa platajiem, atvērtajiem logiem plūda spēcīgas smaržas. Hir smaržoja auzu cepumi ar medu, pupu zupa, sautēta kazas gaļa, zirga gaļas bifšteki. Ēdienu paraugi bija izlikti iekšā uz ķieģeļu letes. Virtuve atradās aiz letes - piedūmots ūķis, kaut gan bez pārjūma.

Apmeklētāji sakumpuši sēdēja uz ķebļiem pie zemiem galdiem. Gandrīz visi dzēra alu no māla podiem. Daži vīrieši caur garu caurulīšu filtriem sūca krūkās iepildītu vīnu, izskatīdamies uz mata kā opija smēķētāji, kas pak- šķina savas pīpes.

Alekss pasūtīja medus cepumus, šķīvi ar datelēm un alu. Attālākā kaktā viņi atrada brīvus ķebļus un apsēdās.

Saldenskāņais alus ari garšoja pēc datelēm. Par daudz saldumu? Nē, tieši šobrīd viņiem derēja asinīs pacelt cukura līmeni.

- Nu ja, nu ja, - Alekss noteica.

Atcerējies par sainīti, kuru bija pacēlis un vēlāk iebāzis piedurknē, viņš to izvilka laukā.

- Kas tas tāds?
- Tas nokrita vienam no tiem sasodītajiem ēzeļiem.
- Un tu to paturēji sev?
- Biju pavisam aizmirsis.
- Tagad tu skaities zaglis!
- Diez vai. Tā ir tikai lupata.
- Kāpēc tad tu to paņēmi?
- Sasodīts, es atdošu to atpakaļ.
- Kādā veidā? Kam? Tagad tu runā blēņas. Kāpēc neatdevi uzreiz?

- Kas šeit notiek? Vai mana tiesas prāva? Kurš tagad būvē būrus?
- Kāpēc tu to neatdevi?
- Vai neatceries, ka mums bija jāglābjas no samīšanas?
- Bet tev pietika laika pacelt šo mantiņu. Būtu varējis izdarīt pakalpojumu Bābeles pilsonim.
- Varbūt to nemaz nav vērts dot atpakaļ. - Alekss rūpīgi atsēja mezglu un attina netīro drānu.

Drānā bija ievīstīts caurspīdīgs plastmasas futrālis ar mazu, melnu kasetīti; caur oranžu stikliņu varēja redzēt magnētisko lenti un spoles.

- Ak, mans Dievs! - Debora čukstēja. - Kā šeit gadījusies datora kasetne?

Alekss steigšus noslēpa futrāli.

- Nezinu, - viņš čukstēja. - Varbūt tā ir datorprogramma. Vai novērojumu rezultāti.
- Kāpēc tu tā domā?
- Tāpēc, ka šeit viss tiek novērots, ierakstīts un izvērtēts. To dara institūts. Mēs visi esam informācijas sniedzēji.
- Labāk tiec no tās vaļā. Iemet tuvākajā kanālā.
- Tai jābūt vērtīgai. To man lēmis liktenis. Dāvātam ēzelim zobos neskaties.
- TU domā, ka varēsi to izmantot? - Debora pakratīja galvu. - Fu-fū! Nejau tāpēc mēs esam šeit, ne tāpēc, lai sacenstos elektroniskās spēlītēs ar sistēmu. - Viņa noskurinājās. - Hi esi muļķis. Ar to vien, ka zinu par šo mantiņu, jau pietiek, lai ari mani uzskatītu par noziedznieci. Es negribu neko par to zināt. Negribu, lai mani uzdur uz šķēpa. Vai pataisa par verdzeni.
- Negribi kļūt par verdzeni pat ne uz vienu dienu?
- Tev no šīs mantiņas nebūs nekāda labuma.
- Bet kādam taču no tās tiek labums?
- Varbūt tā ir tukša?
- Tātad kāds grib tajā kaut ko pārrakstīt? Grib nozagt informāciju un slepus izdabūt to laukā? Tādā gadījumā atdot šo mantiņu īpašniekam - tā nemaz nav tik spoža doma. Var izrādīties, ka tā ir sasodīti bīstama doma.
- Hi vari teikt, ka sainīti nemaz neesi atvēris?
- Ja nu es pēc taustes sapratu, kas tur iekšā? Varbūt tam uzraugam ar pātagu tieši tā būs izlicies? Iespējams, ka mūs izsekos un nogalinās.

Debora klusi iesvilpās.

- 1b patiešām pats sevi dzen postā. Lūdzu, tiec vaļā no šīs mantiņas.
- Es nevaru. Kādam tā ir svarīga, bet kurš tas ir? Hi taču saproti, ka tas attiecas arī uz tevi. Arī tu esi iejaukta.
- Neesmu vis. Tev neizdosies tik vienkārši mani piesaistīt sev.

Izdosies, viņš nodomāja, izdosies, ja neaizmetīšu ka- setni prom. Un es neaizmetīšu.

Tātad es esmu jucis, vai ne? Vai Alekss būtu zaudējis prātu? Iespējams. Šai kļūšanā par Bābeles pilsoni bija jābūt kaut kam šizofrēniskam.

- Paņemsim vēl vienu alu, - viņš ierosināja. - Atslābināsimies. Vai varbūt labāk nomēģināt vīnu?

- Sūdu būšana, - teica Debora. Uz ko īsti tas bija attiecināms?

Vēlāk viņi atrada īrējamas istabas plašā, trīsstāvu iebraucamajā vietā starp Sina ielu un Marduka ielu, netālu no Grieķu teātra.

Viesnīca saucās "Starp ādām". Vienā pusē smirdēja vadmalas vēlēju un ādmiņu darbnīcas, kur tikko no austuves atnestu audumu tīrīja un biezināja no sadedzinātām niedrēm iegūtu sārmainu pelnu šķīdumā, bet cūku ādas tika mērktas alaunā un žultsriekstu sulā, mīkstinātas kūstsmēslos un ziestas ar eļļu. Ielas otrā pusē bija striptīza salons. Divu veidu ādas, katra sava rakstura. Tā omuligi paskaidroja kalpotājs, kurš veda viņus augšā pa kāpnēm.

Alekša istaba bija maza un trūcīgi iekārtota, logs vērās uz pagalmu, kur bezmērķīgi klaiņāja četri ēzeļi un auga vientuļa dateļpalma, ar saviem augšējo lapu vēdekļiem apēnodama daļu jumta. Logam priekšā bija niedru aizkars, sasiets vienā malā ar auklu. Ja Aleksam labāk patiktu gulēt ārā zem zvaigznēm, viņš varētu iznest savas salmu cisas uz jumta. Daudzi nama iemītnieki tieši tā arī rīkojās, lai izbaudītu nakts dzestrumu, jo istabā mēdza būt smacīgs. Vēl istabā bija koka lāde, kuru nevarēja aizslēgt, naktspods - kārtīga ateja atradās apakšstāvā, dēļu platforma virs bedres, apgādāta pat ar tādu greznību kā bitumena sēdeklis; uz plaukta rindojās vairākas eļļas lampiņas, tās izskatījās pēc mazām kurpītēm, kas pildītas ar sezama eļļu, no caurumiņa augšpusē rēgojās dakts. Izdobtā akmenī bija iebērta riekšava sēra sērkociņu.

Visām koplietošanas telpām lejasstāvā durvju ailes sedza niedru aizkari, bet viesu istabām bija biezas koka durvis. Tās aizvēris, Alekss vispirms izvilka no savas tuni- kas asu, Grieķijā kaldinātu nazi, izvēlējās nošmulētāko no istabas sienām un izskrubināja ārā vienu no apakšējiem ķieģeļiem. Caurumā viņš izveidoja padziļinājumu un iestūma tur drānā ietīto datora kasetni. Atlicis ķieģeli vietā, viņš saslaucīja māla drupačas kaudzītē, tad iečurāja naktspodā un samitrināja siltajā urīnā auduma gabalu, lai tiktu pie dubļiem un varētu aizziest savu izrakumu vietu. Viņš jutās lepns par savu atjautību. Šo slēptuvi nevarētu uziet nejaušā pārbaudē. Atlikušos pierādījumus - sausās māla drupačas - viņš izsvaidīja pa istabas grīdu un tad notīrīja rokas.

Ieradušies uz vakara maltīti lejasstāvā, Alekss un Debora sastapa vēl pusduci iebraucamā nama viesu. Maltīti pasniedza lielā telpā,

kuras griestus balstīja spirālveida kolonnas. Tomēr ceturtdaļa ēdamzāles bija bez griestiem, lai apmeklētāji varētu lūkoties tumstošajās, bet miermīlīgajās debesīs.

Četri no pārējiem viesiem bija tirgoņi no Augšbabilo- nas, nākamajā rītā viņi grasījās uz saviem ēzeļiem doties mājup. Tirgoņi sarunājās babiloniski un tikpat kā nelikās zinis par jaunpienācējiem. Vēl viens no viesiem bija labi noaudzis, muskuļots melnādains virs, kurš apgalvoja, ka esot nūbietis, kaut gan stieptie patskaņi viņa grieķu valodā lika domāt, ka viņš ieradies no Džordžijas vai Alabamas. Sestais viesis bija indietis - no pašreizējās Indijas, persiešu tirgotāju darbības sfēras tālās nomales. Šī vīrieša vārds bija Gupta; pateicoties saskarsmei ar iekarotājiem - ar Aleksandra armijas pulkiem - viņš runāja grieķiski. Viņš un nūbietis Neibu bija ieradušies Bābelē pirms kādas nedēļas.

Vakariņu gaitā Aleksam iepatikās Neibu, bet kārnajam, brūnādainajam Guptam viņš neuzticējās; Guptas skatiens šaudījās apkārt, visbiežāk apstājoties pie Deboras. Izvairīgs un vienlaikus uzbāzīgi ziņkārs, Gupta šķita viens no tiem, kas mēdz ielavīties otra cilvēka istabā, kad cilvēka paša nav klāt - protams, tikai negadījuma pēc! Viņš sajaucis durvis! Jūsmas brižos (tādi gadījās vēlāk) Guptas tumšās acis vizēja, viņa glītie, baltie zobi zibsnīja un mēle līdzinājās sārtai rozes ziedlapai. Pārējā laikā viņa sejas vaibsti bija noslēgti un neizteiksmīgi - maska bez jebkādām raksturīgām īpatnībām. Viņš nemitīgi visu vēroja un nezaudēja modrību. Dīvainā kārtā likās, ka Debora dod priekšroku viņam, nevis brašajam Neibu.

Maltītē pasniedza nesagrieztu maizi un biezu lēcu zupu, ko salēja šķīvjos ar terakotas pavārnīcu; pēc tam nāca sīksts aitas gaļas cepetis ar kunkuļainu rāceņu biezeni, desertā - vīģes un jogurts. Viesi ēda ar kaula karotēm un kaula dakšiņām, kurām bija tikai viens zars, ēdiens tika pasniegts māla bļodās un koka šķīvjos. Divas lāpas no bitumenā iegremdētām niedrēm savās liesmās sadedzināja visus naktstauriņus, kas, uguns pievilināti, ielidoja pa spraugu, ko neaizsedza jumts. No dīķa kāda tuvīna nama dārzā skanēja varžu kora kurkstēšana.

Pie galda apkalpoja kāda pusmūža sieviete ar savdabīgu uzvedību. Kamēr viesi ēda, viņa šļūkāja gar sienām, apstājās, pašļūkāja vēl sešus soļus uz priekšu un atkal apstājās, visu laiku lallinot "Hummum, hummum, um-hum, um", it kā piedalīdamās dīvainā rituālā. Brižam viņa piesteidzās pie kāda no viesiem, pārliecās pāri, vērīgi nopētīja, tad atgriezās iepriekšējā vietā. Alekss nosprieda, ka sievieti vajā kāda uzmācīga ideja, ka viņa ir neirotiķe, kas kritusi par upuri mistiskām bailēm. Ap kaklu viņai bija vairāki aukliņās iesieti amuleti, mazas māla figūriņas: govs, suns un bungas.

- Es grasos kļūt par rakstvedi, - tīksmi plikšķinādams sev pa vēderu, savus nodomus atklāja Neibu. - Rakstvežiem ir jauka dzīve.

Esmu redzējis šos pie darba, un varat man ticēt, ka šiem tiek arī krietna daļa makten svarīga darāmā.

Deboras skatienā jautās izsmiekls.

- Nu ja, viņi sastāda pilsētas atskaites. - Alekss piekrītoši palocīja galvu. Informācija nozīmē varenību.

- Kādas atskaites? - Gupta žigli vaicāja. - Kā tu zini, ka šeit ir raksta atskaites?

- Protams, - piebilda Debora. - Vienīgās atskaites te varētu būt par to, cik vakar tirgū maksāja gurķi.

- Mīļie brāļi, mīļā mās, - turpināja Neibu. - Mēs visi zinām, ka te jābūt dažāda veida atskaitēm, kaut ari mēs par to nerunājam. Citādi, kamdēļ mēs visi šeit esam.

- Mum-mum, mum-mum, - lallināja apkalpotāja. Viņa pavirzījās tuvāk un tad uzsvērti un brīdinoši noteica: - Mum!

Pēkšņi Guptas roka pašāvās uz priekšu. Viņš satvēra sievieti aiz tērpa un piespieda noliekties.

- Ha-hā! - viņš iesaucās. - Izklausās, ka tu esi izsalkusi. Vai tu dabū vakariņas tikai tad, kad visi beiguši ēst? Vai tev jāpārtiek no atliekām? - Ar diviem brīvās rokas pirkstiem kā ar ēšanas irbulīšiem viņš satvēra mazu, cietu sīpolu, kas bija palicis viņa zupas bļodā. Ar pārējiem pirkstiem viņš veikli atpleta sievietes muti, iestūma tajā sīpolu un tikai tad palaida viņu vaļā.

Sieviete taisnā ceļā pieskrēja pie tuvākās lāpas un izspļāva sīpolu degošajās, darvotajās niedrēs. Tad viņa klusējot atsāka savu soļošanu. Viens no babiloniešiem pateica kaut ko nesaprotamu, parādīja ar pirkstu un visa četrotne iespurdzās.

- Cilvēk, kāpēc tu tā dariji? - iesaucās Neibu.

Debora izskatījās uzbudināta un satraukta, un tieši

viņai Gupta teica:

- Es izdarīju tā, lai varētu ieskatīties viņai mutē.

- Vai tu esi ārsts? - vaicāja Debora.

- Nē. Bet būtu varējis tāds būt. Visas šīs desmit dienas ne reizes netiku dzirdējis šo sievieti pasakām kaut vienu jēdzīgu vārdu. Un tagad es zinu, kāpēc.

- Kā tu vari zināt, ja neesi ārsts?

- Augsti godātā dāma, jebkurš spētu ieraudzīt, ka viņai izrauta mēle - līdz pašai saknei.

-Ko?

- Ha-hā! Es tikai pajokoju. - Viņa acis dzalkstīja. - Ap- vedu tevi ap stūri, vai ne? Bet tu taču nedusmojies. TU neesi apvainojusies. Tev tas uzdzen asinis, vai ne? - Viņš izbāza savu mēli, pasliedams to lokā pret degunu. Mēles galiņš pieskārās pie degungala. Tad pēkšņi - strauji kā krupis vai hameleons - viņš ierāva mēli atpakaļ mutē.

- Manā zemē, - Gupta turpināja, - mēs ar mēli darām visādas

brīnumu lietas. Daži gudri vīri ar nazi sadala mēli uz pusēm - labajā pusē un kreisajā. Tad viņi abas mēles iebāž katru savā nāsī, tā, ka organismam vairs nepieplūst skābeklis - un tādā stāvoklī viņi meditē. Citi gudri viri norij savas mēles uz desmit minūtēm. Jā, tieši rīklē lejā. Pēc tam viņi atrij tās atpakaļ. Protams, lai tā kļūtu garāka, līdz tam ir mēnešiem un gadiem jāvingrinās staipot mēli kā ādas siksnu, uz kuras trin nažus. Burvīgā dāma, es neesmu ārsts, es esmu mags. Un magam nepieciešams daudz zināt par cilvēka ķermeni. Reizēm viņam jānoslēpj savā ķermenī dažādas mantas un vēlāk jādabū tās laukā. Es varu paslēpt lielu pērli aiz sava acs ābola. Dažkārt magam vajag liekties un locīties visādos neticamos veidos. Ak, ķermeņa brīnumi! Un visi tā noslēpumi! Daiļā dāma, arī tavs augums ir brīnums. Tavs kakls ir kā zoss balta izliekta rīkle, kad tā kliedz augstu debesīs; tavi pleci ir zoss sniegbaltās krūtis. Es tev varētu iemācīt norit visādas garas lietas: stīvas čūskas, tērauda asmeņus, bambusu stumbrus - norīt līdz pat vēderam.

Debora smīnēja.

Tad Gupta pievērsās Aleksam:

- Kungs, vai tu gribi kaut ko paslēpt? Gupta var to priekš tevis izdarīt.

Alekss juta, ka pietvīkst.

- Jebkurā vietā! - Gupta sasita plaukstas, taču dienasgaismā neparādījās ne dārglieta, ne monēta. - Es varu to noslēpt tavu acu priekšā, un tu pat nemanīsi. Īstenībā, - viņš parādīja savas tukšās plaukstas no abām pusēm, - es jau esmu to noslēpis.

Ja sākumā Gupta bija šķitis bikls, tad tagad izturējās nekautrīgi; it kā līdz šim būtu bijis aizņemts, ar skatiena spēku pārkārtojot ēdamzāli, un tagad justos ar visu apmierināts.

- Kas ir tas, ko es noslēpu? A-ha, tas ir mistisks noslēpums.

Alekss ierunājās:

- Es savulaik biju žonglieris. Žonglēju ar nažiem. Metu nažus mērķi - un iztēlojos, ka mērķis ir cilvēks, kurš izturējies izaicinoši.

Neibu steigšus iejaucās dialogā:

- Klau, Gupta, vai vari mums parādīt, kā tu žonglē?

Indietis turpināja lūkoties uz Alekšu, viņa sejā nožēla

jaucās ar pārmērīgu līksmību un - jā, ar apziņu, ka viņš drīkst rīkoties, kā pats grib.

- Kas ticis paslēpts? Kur paslēpts, un kāpēc? Gupta vienmēr zina visus noslēpumus. Viņš skatās, - ar skatienu ieurbdamies Deborā, Gupta turpināja, - ar acīm, kas redz cauri sienām, cauri niedrēm, cauri ķieģeļiem. Cauri akmeņiem, cauri drēbei, cauri ādai.

Vai pārsteidzošas apstākļu sakritības dēļ indietis būtu gadījies uz tās pašas ielas - brīdī, kad satrakojās ēzeļi? Vai viņš pamanījis, ka Alekss paceļ sainīti, un iegaumējis Alekša ārieni? Vai varbūt viņš prata

ari tādu triku kā domu lasīšana, vadoties pēc sejas muskuļu saraušanās un pie- tvīkuma?

Lai kā arī būtu, Alekss nolēma jau nākamajā rītā, tikko būs ataususi gaisma, izņemt kasetni no slēptuves. Viņš nēsās to sev līdz, kamēr atradīs jaunu slēptuvi kaut kur pilsētā. Varbūt no kāda mūra būs izbiris akmens, varbūt pie kāda tempļa būs piemērots caurums.

- Nu gan pietiks, - teica Neibu. - Beidz ķircināties, nebojā omu šiem krietnajiem ļaudīm. Izbeidz!

- Mana oma nav sabojāta, - atbildēja Debora.

- Protams, ka tev nav, - Gupta piekrita. - Un vai tavs ceļabiedrs nav tas gudrinieks ar nažiem, kurš nezina, kā ar to tikt galā?

- Um-hum, MUM, teica apkalpotāja.

Otrā nodala, kurā Alekss nodarbojas ar svētu mīlēšanos un sastop frizieri

Dusmu rēciens atmodināja Alekšu no ļauna murga. Viņš tikko bija iegremdējis virzuli, iedarbinot bumbas mehānismu, un šai bumbai tieši pēc vienas stundas vajadzēja uzspridzināt visu pasauli. Kāpēc viņš tā rīkojās? Tas bija saistīts ar kaut kādu ziņu, kuru viņš vai nu saņēma, vai arī nesaņēma. Viņš jutās satriekts, ka pats ir tā persona, kurai par pienākumu uzlikts iznīcināt tik daudz cerību, skaistuma un mīlestības. Viņš dzirdēja Deboru kliedzam, izrāpās no savām cisām, apmeta sev apkārt palagu un, izskrējis no istabas, brāzās pa gaiteni uz to pusi, no kuras skanēja strīdīgas balsis. Viņš joprojām bija pa pusei aizmidzis.

Caur vaļējām durvīm viņš dzirdēja Neibu niknās balss dunoņu:

- Es tev saku - tas ir riebīgi!
- Bet ja tāda ir viņu paraža? - Tā bija Deboras balss.
- Kāpēc jāatstāj durvis vaļā? Lai visi var viņu apskatīt?

Alekss iespraucās pa durvīm. Debora un Neibu stāvēja dažus soļus dziļāk telpā; izskatījās, ka Debora pūlas Neibu nomierināt. Gupta pavisam kails sēdēja spilgtajā rīta gaismā uz kailā klona, kājas sakrustojis sev priekšā.

Vienu plaukstu viņš bija pabāzis zem sēžamvietas, otra plivinājās viņam gar lūpām, ievirzot starp tām brūnu zīda lenti. Otrs lentes gals, divu pirkstu vilkts, nāca ārā no tūpļa. Uz grīdas gulēja atvērta maza, caurspīdīga kastīte. Gupta steigšus bāza datora kasetnes magnētisko lenti sev mutē, viņš to ēda! Un stūma laukā no sava otra gala!

Alekss sagrīļojās un atspiedās pret durvju stenderi. Kamēr viņš gulēja, indietis ielavījies viņa istabā un nozadzis kasetni. Un tagad apšmurgā magnētisko lenti.

Ieraudzījis Alekšu, Gupta pamāja ar galvu un teica tādā balsī, it kā viņam būtu pietūkušas mandeles:

- Labrīt! Vai tev kaut kas pazudis?

Daudz netrūka, lai Alekss būtu pats nodevis savu noslēpumu, bet Neibu nenovaldījās un iebļāvās:

- Re - higiēna indiešu gaumē! Norij to, pagaidi, kamēr viens gals izlien laukā, tad no visa spēka velc uz priekšu un atpakaļ. Un durvis atstāj plaši vaļā, lai visi var redzēt. Man no tā nāk vēmiens.

Debora ķiķināja.

Guptas ādamābols pāris reižu krampjaini noraustījās un viņš izvēma sev delnā kaut ko līdzīgu sagumzītam lentenim. Otra viņa plauksta no sēžamvietas apakšas izvilka otru lenti.

- Abas pavisam tīras. Ha-hā, tas bija mans mazais jociņš. Bantes nesavienojās man iekšā. Bet tu, Neibu, tās redzēji kā vienu garu banti,

jo vakar es stāstīju, kā manā zemē daži gudri vīri, kas prot valdīt pār sava organisma iekšējām kustībām, tīra savas zarnas, norijot garu dvieli un izvadot to sev cauri kā Kundalini čūsku.

Gupta savilka kājas ciešāk lotosa pozā, noslēpdams dzimumlocekli.

- Vai nav dīvaini, ko tik visu nevar ieraudzīt - kad nav nekā, ko redzēt? Un otrādi.

Indietis veikli uztina vienu no lentēm sev uz rādītājpirksta un tad iebāza kārbiņā - tā bija nevis no plastmasas, bet no kaula vai kaut kā tamlīdzīga. Un lente nebija magnētiskā lente no kasetnes, tā bija platāka un mīkstāka. Bante, kā teica Gupta. Saspringumam atslābstot, Alekss atviegloti nopūtās.

Gupta - brūns, plēsīgs putns ar acīm kā kreļļu zīlītēm - vērīgi lūkojās Aleksā.

- Vai redzēji šeit kaut ko īpaši interesantu?
- Jūtos apjucis. Man rādījās murgi.
- Ak vai, un turklāt tavā pirmajā Bābeles naktī!
- Tā nav laba zīme, - Guptam bezrūpīgi piebalsoja Debora.
- Dārgā dāma, sapņi šeit netiek uzskatīti par pravietiskām zīmēm. Bābelē ļaudis tikpat kā neliekas zinis par sapņiem, kaut gan šeit var sastapt ari dažus sapņu tulkus. Babilonieši paši ir sapnis, vai tad tā nav? Aleks, es protu izskaidrot sapņus. Tu savu murgu esi atnesis uz īsto istabu.
- Ja tu skaidro sapņus, - Alekss skarbi vaicāja, - vai tu vari izskaidrot arī Bābeli?

Vai Gupta būtu speciāli apmācīts novērotājs, kurš no- maskējies par nevīžīgu faķīru?

- Nu tā! Tagad esam nonākuši līdz lietas būtībai. Varbūt tas, ko tu domājies redzam, ir saistīts ar to, kā ši pilsēta tiek vērtēta? - Gupta cieši satina ari otru lenti un ievietoja kārbiņā blakus pirmajai, kaut gan to noteikti būtu derējis izmazgāt un izžāvēt. - Ar to, kā Bābeli izprot - gan tās iekšienē, gan ārpus tās robežām? Vai man nav taisnība?

Varbūt Gupta bija aģents, kuru nolīdzis nevis institūts, bet kāds cits ieinteresēts grupējums? Vai kādas citas valsts valdība?

- Blēņas, - teica Alekss, vienlaikus atbildot gan Gup- tam, gan pats sev.

Indietis guldzoši iesmējās.

- Šodien tev jāiet uz Marduka templi. lūr tev būs jālūdz par uzvaru.
- Jālūdz? - Alekss izbrīnīts pārjautāja.
- Jā. Lūgšana - tas gluži vienkārši ir veids, kā sakārtot domas. Marduks ir kara dievs. Tev jālūdzas uzvara. Uzvara pār bailēm, kuras iznicina.

Nu, lūk, viss skaidrs, tas ari bija viņa šīs nakts murgs. Visa pasaule tika iznicināta. Tagad Alekss to atcerējās.

Uzmanīgi izvilcis kasetni ar visu kārbiņu no paslēptuves istabas sienā - protams, ka Gupta nebija to zadzis! - un ievietojis mazo sainīti savā gurnautā zem tunikas, Alekss pievienojās pārējiem brokastotājiem pie auzu putras bļodām. Zvirbuļi čivināja un laidelējās gar atvērumu griestos, cerēdami, ka vēlāk varēs nolaisties un izknābāt atliekas no bļodām, pirms tās būs aiznesusi murminošā apkalpotāja.

- Vai tu iesi uz Marduka templi? - Debora vaicāja Aleksam.
- Nē. - Bet tempļa apkaime bija tieši tā vieta, kur viņš grasījās noslēpt kasetni. - Jā. Varbūt.
- Atļauj man būt tavam ceļvedim, - piedāvājās Gupta. - Un arī tavējam, daiļā dāma.
- Mēs iesim vieni, - teica Alekss.

Debora uzrāva uzaci.

- Mēs?

Vai Alekss varēs veiksmīgi paslēpt kasetni, ja Debora būs ar viņu kopā? Sasodītā kasetne! Visa šī padarīšana jau sāka līdzināties apsēstībai. Bet viņš nejutīsies mierīgs, kamēr nebūs to mantiņu droši noglabājis.

Ja Alekss dosies uz templi viens pats, Gupta pamani- sies uzspiest sevi Deborai par pavadoni, par to nebija šaubu. Un tādā gadījumā - ko Debora nevilšus Guptam atklās, ko pastāstīs par Alekša noslēpumu? Un pati par sevi, par to, kas viņu vieno ar Alekšu?

Nezaudē drosmi, domāja Alekss. Uzvari.

- Atvaino, Deb, - viņš teica, - bet man šķiet, ka čalim jālūdzas vienatnē. Vai varam satikties pēc tam? Paēst pusdienas, kaut ko apskatīt? Norunāsim satikties… Viņam nebija ne jausmas, kur.
- Pie tempļa galvenās izejas, uz ceļa gar upi, - ieteica Gupta.
- Labi. Tātad tur. - Alekss piecēlās.
- Kad? - pavaicāja Debora, un tā bija laba zīme.
- Neizmirstiet, - Gupta piebilda, - ka tūlīt pēc pusdienām gandrīz visai pilsētai ir atpūtas laiks.

Izteiksmīgi lūkodamies uz Deboru - nevis uz Guptu - Alekss pateica, cikos būs viņu randiņš.

Neibu noslaucīja no apakšlūpas tur pielipušo biezputru un piecēlās.

- Aleks, es tevi pavadīšu.
- Nevajag pūlēties. Gan jau es templi atradīšu.
- Dari, kā gribi, draugs. Dari, kā sirds kāro. - Un nūbietis no Amerikas dienvidu štatiem aizvainots aizslāja prom.

Sekojot iebraucamās vietas durvjusarga sniegtajiem norādījumiem, ceļu atrast bija viegli. Pa šaurām ieliņām Alekss devās dienvidu virzienā, garām ādmiņu un paklāju audēju darbnīcām,

varkaļu smēdēm un konditorejām; tā viņš sasniedza galveno maģistrāli - Marduka ielu. Platā, bruģētā bulvāra abās pusēs slējās augsti bezlogu nami. Saule bija Aleksam aiz muguras, un atkal viņam šķita, ka mirgojošais, milzīgais Bābeles tornis rauj viņu sev klāt, it kā šī spirālveida celtne patiešām būtu izjaukusi pilsētas ģeometriju, radot vairāk brīvas telpas pašā pilsētas viducī, gluži tāpat kā atvara virpulis veido papildu virsmas laukumu ūdenim, kurā mutuļo šis atvars.

Babilonieši, kas soļoja, spieķus vicinādami - ar turbāniem galvā, lielākoties sabiedrības augšslāņu pārstāvji - tikpat kā ne skatiena neuzmeta Bābeles tornim, bet Aleksam nācās pacensties, lai mainītu virzienu un iegrieztos Procesiju ceļā. Pa to viņš aizsoļoja līdz garai ielai, kas veda uz ziemeļiem - uz uzvaras dieva templi.

Abpus ielai zem mūra velvēm bija ierīkoti veikaliņi - ņudzoši tirdzniecības bišu stropi, kur savus īpašniekus mainīja maisi ar graudiem un sezama sēklām, kastes ar kaltētām zivīm, niedru saišķi, ādas, vilna un sieri. Tirgoņu un uzraugu lāstu pavadīti, šurpu turpu skraidija nesēji. Pilnā sparā darbojās vienlaikus vairākas ūtrupes, visos kaktos pircēji kaulējās ar pārdevējiem. Šī kņada Alekšu mulsināja, un viņš tā arī neiegāja zem velvēm, tāpēc drīz vien nokļuva līdz templa pagalmam. Viņš cerēja, ka tur būs mierīgāk.

Salīdzinot ar veikalu ielu, tur patiešām bija nedaudz mierīgāk, bet vienīgi tāpēc, ka pagalms izcēlās ar savu plašumu. Mūrī ap pagalmu bija vairāki vārti, caur kuriem nemitīgi nāca cilvēki, un turpat pagalmā daudzās sīktirgotavās tiem tika piedāvāti vīraki un eļļas, asiņojoši jēri, krūkas ar vīnu, kotletes un amuleti. Ar gaišzilu un dzeltenu emalju klātie mūri bija augsti un gludi. Tajos neizdotos atrast nevienu izņemamu ķieģeli. lūrklāt jebkurš varētu redzēt, ko Alekss tur dara.

Templa ēka izskatījās sarežģīta, iespējams, ka tur bija slepeni kakti un ejas. Plati uzbērumi veda augšup, kāpiens pa tiem bija diezgan stāvs; uzbērumi līkumoja un krustojās cits ar citu, lokā apjožot lielās ēkas kolonādi; kolonnas ar torņveida augšgalu bija tumšbrūnas, sakaltušu asiņu krāsā. Daži dievlūdzēji kāpa augšup, citi - lejup. Vai patiešām visi šie ļaudis gāja lūgties? Pielūgt kara dievu? Vai varbūt viņiem tikai gribējās mazliet izvingroties un papriecāties par skatu, kāds paveras no augšas?

Ziņkāres mudināts, Alekss apturēja kādu dievlūdzēju, kurš jau devās prom; tam bija turbāns un bārda, un bagātīgi rotāts spieķītis ar ziloņkaula rokturi.

- Atvaino, kungs. Es esmu šeit svešinieks. Vai tu patiešām tur lūdzies kara dievam? (Vai varbūt tu atnāci tikai "sakārtot domas"?)

Vīrietis pietvīka aiz dusmām.

- Muļķis! - viņš nošņācās un atgrūda Alekšu malā.

Šo vārdu apmaiņu bija dzirdējis kāds cits, gados vecāks

vīrs. Viņš pienāca tuvāk, bikli smaidīdams, it kā atvainodamies, un palika stāvam, virpinādams pirkstos savu bronzā apkalto spieķi, kura rokturim bija buļļa galvas forma.

- Klau, grieķi, bet ja nu tā ir šķīstākā rīcība - pielūgt tos dievus, kuru nav? - viņš noslēpumaini vaicāja. - Varbūt, pielūdzot tādus dievus, cilvēki rada iemeslu to esībai? No otras puses - kur vēl šais vēlīnajos laikos iespējams visā nevainībā pielūgt karu? Varbūt šie lūdzēji vienkārši meklē savu zaudēto nevainību - dzīvniecisko nevainību, jo dzīvnieks nevaicā, vai saule rītdien vēl uzlēks. Tas pat nevaicā, vai vispār vēl pastāv tāda rītdiena.

- Un tālāk? Hirpini.

Seja vecajam vīram bija laika izvagota, putekļaina - it kā netīrumi būtu iekļuvuši grumbās un tur nogulsnējušies. Aleksam šķita, ka viņš skatās pats uz sevi - novecojušu.

Glaudīdams bronzas buļļa galvu savā rokā, vecais teica:

- Dzīvnieks neko nezina par rītdienu. Vakardiena jau ir izdzisusi. Ir tikai tas, kas pašlaik, tikai tagadne, šis mirklis. Mirklis, kas atkārtojas mūžīgi. Tālab dzīvnieks un viņa dzimums pastāv miljoniem gadu ilgi. Viņiem nav vēstures, viņiem ir instinkts. Jā, grieķi, bet varbūt kara dievi tik bieži iznīcina impērijas ar visiem to pieminekļiem un dokumentiem tāpēc, lai mēs nesadruptu zem vēstures smaguma? Lai mums nepietrūktu spara jauniem pasākumiem, kas patiesībā ir tie paši vecie pasākumi - vispirms aizmirsti, tad atsākti.

Kāds labums Aleksam no šīm runām? Kas bija vecais vīrs? Filozofs, fantasts vai muļķis? Bet varbūt futurologs? Vai viņš apgalvoja, ka pasauli un cilvilizāciju nepieciešams iznīcināt, lai pasaule varētu turpināties? Ka Amerikai jāsagrūst, lai varētu uzplaukt Amazones vai Ašanti impērija? Bet kāpēc viņš nepieminēja visas tās kodolraķetes, kas gulēja savās tvertnēs, šūpojās savās zemūdenēs? Vai iespējams, ka sabiedrība vienkārši sagrūs, bet raķetes paliks turpat un sarūsēs neizšautas?

Tādus jautājumus Alekss neuzdrīkstējās uzdot šeit, tikai pārsimt soļu no Marduka templa.

Vecais vīrs, iedūris spieķi zemē, paspēra ap to dažus lēkājošus soļus.

- Ak jā, grieķi, - viņš teica, - un varbūt Mardukam vispār nav nekāda sakara ar kariem. Neiztēlojies sevi par lielu gudrinieku tāpēc vien, ka esi no svešas zemes. Šeit atspoguļojas viss, kas notiek kaut kur citur. 1\i šeit ieradies atklāt sev Bābeli. Bet Bābele nav šeit tāpēc, lai atklātu tevi.

Viņš pamāja ar roku un aizsoļoja atsperīgā gaitā.

- Paldies tev par tavu laipnību, kungs! - Alekss nokliedza viņam pakaļ.

Vīrietis apstājās.

- Priecājos izlīdzēt. Tā man sagribējās.
- Ko tu gribēji teikt ar "Bābele nav šeit, lai atklātu tevi" -

Vecais pakratīja pirkstu.

- Jums, grieķiem, ir tāds teiciens: "Pazīsti pats sevi". Izpēti sevi. 1b pilnīgi maldies. Tavai dzīvei nav mērķa un jēgas - kaut gan jāatzīst, ka arī pasaule zaudēs jēgu, kad tajā vairs nebūs cilvēku. Apkopo informāciju, manu zēn! Aizmirsti par vispārinājumiem un principiem. Pieraksti visu, kas ar tevi notiek, sastādi sarakstu - bet nekad necenties pavilkt zem šī saraksta svītru.

Atvadām pavicinājis roku, viņš aizgāja savu ceļu, atstādams Alekšu pavisam apstulbušu. Varbūt tieši tāds bija viņa nolūks - nosaukt Alekšu par muļķi, tāpat kā to bija izdarījis pirmais virietis, tikai daudz apjomīgākā veidā un aplinkus.

Kas attiecas uz aplinkus gājieniem, tad priekšā gaidīja templa līkumainie uzbērumi. Aleksam joprojām vajadzēja kaut kur noglabāt kasetni, kura varbūt bija pilna ar informāciju, bet varbūt ari tukša.

Ticis augšā pie templa, viņš elsodams apstājās. Sirds sitās strauji, un sainītis joprojām spiedās pie viņa vēdera.

Ceļā viņš bija pagājis garām pārāk daudziem cilvēkiem. Vienā uzbērumu krustpunktā bija novietots liels būris ar maziem, nemierīgiem pērtiķišiem, to ziņkārās ačeles spoži mirdzēja. Kādā no apakšējiem krustojumiem pavērās skats uz templa vidusdaļu, tā bija ēnaina, ne- daudzo lampu gaisma visur neiespiedās. Starp biedējošām, augstām skulptūrām kustējās magu stāvi. Audekla aizkari slēpa mūziķus. Pieklusināti dunēja timpāni, arfas urdzēja kā ūdenskritumi, okarīna čivināja, izklaidējot Marduku, kamēr dieva bronzas nāsis ieelpoja gruzdošas gaļas un asiņu smaku. Ģeometriskā templa iekšiene izskatījās pēc alas ar stalagmītiem līdzīgām kolonnām. Hir bija milzums vietu, kur kaut ko noslēpt, bet arī ne mazums vietu, no kurām kāds nemanīti varētu izspiegot, ko Alekss dara. Lai šeit kaut ko droši noslēptu, vajadzēja būt pastāvīgam templa apmeklētājam.

Tā nu Alekss atpūtās augstienē, vērodams pilsētas plašās, mūriem ieskautās, nomales, kas stiepās gar upi uz rietumiem, kur starp namiem vizēja zaļi dārzi; no Eifratas līkuma uz dienvidiem, kur caur apstrādātiem laukiem sazarojās Borsipa kanāls; no Nipuras ceļa uz austrumiem.

Aleksam aiz muguras atradās terakotas pūķis - līdzīgs tiem, kādi bija uz Ištaras vārtiem, tikai saniknots. Tas stāvēja saslējies pakaļkājās, vienā ķetnā turēdams atbalstam sagrābtu lāpstu. Lāpsta un pūķis, Marduka simboli. Uzbēruma zemākajos posmos Alekss bija pagājis garām terakotas lauvām. Augstāk par visām citām skulptūrām pacēlās smaila zibens šautra. Alekss turējās ar muguru pret pūķi, lai tas aizsegtu viņam skatu uz ziemeļiem, kurp viņa domas vēl joprojām

vilka pie sevis Bābeles tornis.

Cietis sakāvi, tomēr apzinādamies, ka vismaz uzkāpis virsotnē, viņš kāpa pa uzbērumiem lejup. Izgājis no pagalma pa rietumu vārtiem, viņš drīz vien nokļuva uz krastmalas ceļa - pārsimt olektis uz dienvidiem no lielā akmens tilta. Garām gāja dažādu tautibu cilvēki, it kā tur būtu vispasaules osta. Alekss redzēja arābus, armēņus, indiešus, saviešus grieķus (kā savādāk?); pavīdēja pat kāda ķinieša seja. Drīz viņš pamanīja Deboru, kas viena pati stāvēja, atbalstījusies pret margām. Bet Alekss vēl nebija paguvis aizkļūt līdz Deborai, kad parādījās Gupta. Viņš smīnēdams kāpa augšup pa kāpnēm, kas veda uz upi. Alekss sapīka.

- Sveicu tevi, Aleks! Vai atradi to, ko meklē? Vai varbūt pazaudēji? Ha-hā! Vai templī lūdzies, lai tev dāvā pavadoni? Ja tā - es esmu klāt!

Alekss attapās, ka pavisam aizmirsis par lūgšanu. Nu ja, ne gluži tā. Viņš vispār nemaz nebija grasījies lūgties, bet iespējams, ka būtu vajadzējis…

- Sveiks, Aleks, - noteica arī Debora.

- Kas tur apakšā notiek? - viņš apjautājās, pats nemaz nepūlēdamies paskatīties. Lielas, apaļas laivas grozījās straumē tuvu pie krasta, gaidot pietauvošanos.

Šķita neizprotami, kā neprasmīgajiem laiviniekiem izdevies izvairīties no ietriekšanās tilta balstos - protams, ja vien nebija ierīkots tā, ka ūdens paklausīgi pats izvada viņus cauri. Šis bija vienīgais tilts pār Eifratu un uz tā vienmēr valdīja dzīva kustība, jo tas savienoja vecpilsētu ar jauno pilsētas daļu. No viena resna balsta līdz otram stiepās dēļu pārsegums. (Vēlāk Alekss uzzināja, ka ik nakti tilta vidusposmus izvelk ārā, nokrauj krastā un pieliek tiem sargus. Tiltu jau neceļ tālab, lai ienaidnieks šķērsotu upi! Bet šis tilts bija pašā Bābeles sirdi. Varbūt ši sirds bija slima, sašķēlusies, un viena daļa tiecās sacelties pret otru? Vai varbūt šis tilts vienoja abas Bābeles smadzeņu puslodes, tāpēc naktis, kad pilsēta aizmiga, tam rādījās divi atšķirīgi sapņi: sapnis par pagātni un sapnis par nākotni?

- Kas ir tur apakšā, Deb?

- Tbneļi uz tirgotavām, - viņa paskaidroja. - Laivinieki izkrauj atvestās preces, salaužsavas laivas un tad dzen savus ēzeļus caur tuneļiem. Hir apakšā ir tuneļi. Un viens raudošs rabins.

- Kas? - Tagad Alekss pārliecās pār margām un tūlit ieraudzīja bārdaino vīru, kurš stāvēja ar seju pret sienu, ieraudzīja apaļo micīti vīram uz galvas, lūgšanu šalli ap pleciem un ar lenti uz pieres uzsieto pogu, konfekšu vai tablešu kārbiņai līdzīgo melno kastīti ar svētajiem rakstiem; viņš bija uzgriezis muguru laivām un ēzeļiem, un augļu groziem, un ādas maisiem ar vīnu, un zivju virtenēm; pa vaigiem viņam plūda asaras.

- Viņš nāk šurp ik ritu, - teica Gupta, - lai sērotu par Zālamana tempļa drupām. Svētku dienās daudzi jūdi dodas prom no pilsētas un apmetas pie krastmalas ceļa. Viņi negrib piedalīties pagānu rituālos.

- Kāds vājprāts.

- Kas ir vājprāts?

- Kāpēc šeit kādam jāizliekas par jūdu? Vai rabīnu?

- Viņi ir jūdi, - skarbi teica Debora. - Viņš ir rabīns.

- Ak tā, - noteica Alekss.

Pusdienām viņi kādā kioskā nopirka zivju pīrāgus. Kad viņi pēc ēšanas laizīja pirkstus, lai dabūtu tos tīrus, Gupta teica:

- Aiziesim uz Cilvēces Brīnumu Kabinetu. - Viņš palūkojās karstajā saulē, kas stāvēja augstu pie debesīm. - Šodien pēcpusdienā.

Drūzma jau sāka mazināties, cilvēki atgriezās mājup, lai tur pavadītu savu pēcpusdienas atpūtas laiku.

- Vai piekrītat? Gribu jums abiem parādīt slaveno Brīnumu kabinetu. Kaut gan - ja es pats tādu ierīkotu, tur būtu apskatāmi cita veida brīnumi.

- Brīnumi, kas izgaist mūsu acu priekšā? Kā ziepju burbuļi? - minēja Alekss.

- Vai iesim? - Gupta neatlaidās.

- Jā, - teica Debora.

Viņi atgriezās savās vēsajās istabās iebraucamajā vietā "Starp ādām".

Šai pēcpusdienā Alekss sapņoja, ka visi bumbvedēji aizlidojuši un visas bumbas nomestas. Krievija un Amerika vairs nepastāvēja; Eiropa un Ķīna bija noslaucītas no kartes. Visā pasaulē trakoja cilvēka izraisītas sērgas un nelaimes. Tas bija sabrukums, bija pienācis gals tehniskajai kultūrai, globālajai pārvaldei un akciju sabiedrībām.

Neizskaidrojamā kārtā Bābelei izdevās izdzīvot. Šeit, visvientulīgākajā Amerikas tuksneša nostūrī - kaut gan nekāda "Amerika" vairs neeksistēja - Bābele bija palikusi neievainota, nesaplosīta. Neskaita. Un turpināja būt Bābele.

It kā visu bumbvedēju kaujas galviņu atbrīvotā enerģija būtu izrāvusi caurumu telpas un laika plūdumā, saskrambājusi saules pulksteni un mēness kalendāru un izsūkusi šo seno pilsētu laukā no iepriekšējiem gadsimtiem, lai ievietotu nākotnē - kā vienīgo vēl adikušo nākotni.

Babilona plauka un zēla. Eifrata nemitīgi riņķoja pa apli. Pagāja gadalaiki, aizritēja desmitgades. Pamazām babilonieši sāka kolonizēt teritoriju, kas agrāk bija Amerika. Viņi neko vairs nezināja par mirušās Amerikas vai mirušā divdesmit pirmā gadsimta ieražām un valodu. Viņi pazina tikai Bābeles dzīvesveidu. Gari mati un parfīmi; pītās, apaļās laivas un zikurāti; Ištara un Marduks. Jā, Marduks svinēja to uzvaru, par kuru tik daudz bija lūgts.

Vai kaut kur tālumā jauns Asīrijas vilks vai otrs Aleksandrs jau kārtoja savus pulkus Angolā vai Argentīnā, lai atkal dotos pret Bābeli?

Cilvēces Brīnumu kabinets atradās valdnieka pils vienā stūrī, ēkas aizmugures daļā. Tas bija pirmais muzejs pasaules vēsturē, un Nebukadnecars bija to atvēris publiskai apskatei.

- Ha-hā! - smējās Gupta. - Lūk, kādi pasaules brīnumi!

Garo, blāvi apgaismoto galeriju ar spirālveida griestu

balstiem pildīja senlietas: tur bija māla plāksnītes un cilindri, uzraksti no Ūras, māla bļodas un aramiešu laika dievu figūriņas, kasītu vāles, skulptūras no Mezopotāmi- jas, seno tempļu pamatakmeņi, bareljefi, stēlas, obeliski no Tēbām, zižļu rokturi un rungas, rotas, krūšu bruņas, greznumlietiņas. Un tā joprojām, un tā joprojām. Viņi trīs bija vienīgie apmeklētāji.

- Cik pārsteidzoši! - auroja Gupta. Nevarēja saprast, vai viņš ir sajūsmināts, vai ironizē.

Muzeja pārzinim droši vien likās, ka Gupta ņirgājas. Pats līdzinādamies senlietai, bruņojies ar spalvu putekļu slotiņu, pārzinis tipināja uz viņu pusi, pa ceļam notraukdams putekļus no podiem un seniem akmeņiem.

Nelikdamies zinis par bļaustīgo indieti, viņš vērsās pie Deboras un Alekša:

- Skatieties, grieķi, jūsu priekšā viss pagājušais laiks.

Uz mirkli Alekss viņam pat noticēja, jo cēzaru Romas

vairs nebija, tāpat kā nebija pāvestu Romas. Nebija ne krucifiksu, ne mošeju. Nebija Renesanses. Nebija kosmiskā laikmeta. Pagaidām tā visa vēl nebija. Tātad tas nekad nebija eksistējis.

Arī Debora droši vien jutās tāpat.

- Vai tas nav dīvaini? - viņa nomurmināja. - Šeit tik daudz kā nav.

- Šeit nav gandrīz nekā no tā, ko mēs kādreiz uzskatījām par svarīgu, - teica Alekss, priecādamies, ka Debora beidzot izkāpusi no savas lomas rāmjiem - nevis dzīvās pilsētas, bet mirušu akmeņu ietekmēta.

- Un tomēr, - viņa turpināja, - arī šī pasaule ir tikpat pilna, arī tai aiz muguras ir sava senatnes vēsture.

Alekss centās pieskaņoties Deboras noskaņojumam.

- Un nākotne - pagātnes kulminācija - lāga vēl nebija sākusies, kad tika atvērts šis muzejs. Vai tagad tā ir sākusies? Nākotne - tā šķiet tikai iedoma. Drudža murgos redzēts sapnis. Par cilvēkiem, kuri kā dievi lidinās debesīs un kosmiskajā telpā, un svaidās ar zibens bultām, un vienā mirklī nosūta savas domas un bildes no vienas pilsētas uz otru. It kā tur priekšā būtu mitoloģija, nevis aiz muguras.

- Itin viss laika sprīdis, - pārzinis uzsvēra.

Aleksandrs iečukstēja Deborai:

- Iztēlojies, ka atrodies divdesmit pirmajā gadsimtā. Un tad pārlec tūkstoš gadus uz priekšu. Tur divdesmit pirmais gadsimts liksies pavisam nīkulīgs, jo tajā vēl nav noticis kaut kas svarīgs - apzīmēsim to ar A. Vai B, vai Gamma - kaut kas tik sasodīti nozīmīgs vēsturei, tik izšķirošs, kaut kas tāds, kā rezultātā viss mainījies. Ieradušies viesi no zvaigznēm, iegūta nemirstība, nezinu, kas tieši. Bet vēl pēc tūkstoš gadiem šie notikumi - A, B, Gamma - liksies pavisam nebūtiski, jo tos pilnībā aizēnos Delta un Omega.

Mežonīgā satraukumā Debora pētīja Brīnumu Kabinetu.

- Patiešām, noticēt, ka tas ir viss pagājušais laiks! Apzināties to līdz pat dvēseles dziļumiem! Oho, tas mūs atbrīvo no laika ūdensrata. Mēs peldēsim gadu straumē, tā vietā lai nogrimtu.

- Tāpēc jau mūs atsūtīja uz Bābeli, - viņš teica. - Atsūtīja tā pasaule, kuras šeit nav un kura nekad nav bijusi. - Plus vai mīnus, viņš domāja, plus vai mīnus viena dator- kasetne.

Varbūt magnētiskajā lentē ierakstīta tikai mūzika…

- Tagad jūs to redzat, vai ne? - zirgojās Gupta.

- Viss pagājušais laika sprīdis, - pārzinis atkārtoja, it kā tie būtu vienīgie vārdi, kurus viņš zina, it kā viņš būtu sardzē nolikts golems, kuram uzticēts pats vienkāršākais uzdevums un vēl spalvu slotiņa.

- Atsūtīti iemācīties, kā nenoslīkt, - nopūtās Alekss.

Apkārt patiešām bija brīnumi, bet nejau vecajās, nobružātajās kaujas vālēs un obeliskos, ne šī pirmā muzeja eksponātu bronzā un mālā - atšķirībā no tvaika dzinējiem, uz Saturnu lidojošām raķetēm vai datoriem. Brīnums sākās tai brīdī, kad izdevās saprast un pieņemt tāda cilvēka domāšanas veidu, kuram raķetes, mākslīgie pavadoņi, plaukstas datori un sirds pārstādīšanas operācijas nenozīmē neko vairāk kā kaujas vāles un krūšu bruņas; kad izdevās uz divdesmit otro gadsimtu paskatīties caur otrādi apgrieztu laika teleskopu. Tikai tā varēja sataustīt īsto, tālo nākotni.

Alekss prātoja: mēs esam uzbūvējuši sev citplanētiešu pilsētu, it kā to būtu būvējuši uz Marsa. Mēs uzcēlām to, lai atsvešinātos no tagadnes amerikāņu kalniņiem, kas likās ir gatavi aiziet pa gaisu. Tikko Bābele mums vairs nebūs sveša, mēs varēsim sākt atgūt savu nākotni. Mēs varēsim to attīrīt no visa bīstamā. Mēs varam uzzināt, kāda šī nākotne ir ne ar Delfu metodēm vai datorprojek- cijām, ne ar pasaules modeļiem vai tagadnē balstītiem algoritmiem. Ne ar prātu. Ar jūtām.

Iespējams, viņš sāka saprast arī pats savas emocijas. Tostarp saprast arī savas emocijas pret Deboru - lai kādas tās būtu.

- Kad mēs šo pēcpusdien bijām aizmiguši, - viņš paziņoja, tādā veidā apvienojot ari Deboras miegu ar savējo, - es sapņoju par karu.

- Ko citu var gaidīt, - moži izsaucās Gupta, - pēc viesošanās pie Marduka.

Burvības mirklis izgaisa.

Debora vieglprātīgi iesmējās.

- Nu jau pietiks blēņu vienai pēcpusdienai. Ejam no šejienes prom.

Gupta paņēma viņu pie rokas.

Ārpusē viņa atkal kļuva par ceļojošu dāmu no Grieķijas. Viņa atstūma Guptu un soļoja viena.

Nākamajā rītā, par spīti gonga aicinošajai šķindai, Debora neieradās uz brokastu biezputru. Četri tirgoņi ar saviem ēzeļiem bija devušies prom iepriekšējā dienā, un viņu vietā bija ieradusies tikai viena jauna viešņa, nenosakāma vecuma nīgra sieviete ar plankumainu ādu; pagalmā viņa novietoja stumjamus ratiņus, uz kuriem bija uzlikts būris ar raibām vistām.

Šī jaunpienācēja sēdēja ēdamzālē, ar karoti bakstīdama putru, lūr bija arī Neibu, bet viņa mazrunīgums radīja iespaidu, ka viņš, sekodams Guptas ieteikumiem, norijis savu mēli; turpat sēdēja arī Gupta, aizsedzies ar biklu smaidu; un, protams, savu parasto apstaigu veica lalli- nošā apkalpotāja.

Alekss atgrūda savu tukšo bļodu.

- Debora droši vien aizgulējušies. Iešu viņu modināt.

- Kur nu, - noteica Gupta. - Viņa jau aizgāja. Rītausmā, uz Ištaras templi. Agra un moža, spodra un koša.

- TU joko.

- Nepavisam ne. Es ari jau biju augšā, nodarbojos ar jogu, lai nezaudētu mundrumu.

- Labi, ka uzreiz nejozi viņai pakaļ, - noņurdēja Neibu. - Ļāvi viņai izrauties uz priekšu, ko?

- Kāpēc man vajadzētu viņai sekot? Es neesmu viņai svešs, Neibu, viņas šī rīta labvēlība man nepienākas. Un vispār, - viņš paglūnēja uz Alekšu, - man tā vien šķita, ka viņa aizgāja tik agri tāpēc, lai varētu ilgāk izbaudīt, kā tas ir - sēdēt pie tempļa. Nav daudz tādu vīriešu, kas rīta agrumā kāro nodrāzties - ja vien tiem gultā nav pašiem savs trauciņš rīta erekcijas uzkrāšanai. Ha-hā, pašiem savs gailītis un gailīša dziesmiņa. Vari man ticēt, darbīgākā stundā tādu sievieti kā Debora paķertu tūdaļ pat. Varbūt doties prom tik agri viņai lika pašas kautrība, kas zina?

- Atvainojiet mani, - noteica Alekss un steigšus devās prom.

Alekša taisnvirziena skrējienu uz Ištaras templi pārtrauca Libilhegallas kanāls. Viņš atradās strupceļā starp divām noliktavām pie platas tumša ūdens joslas. lūr bija pietauvotas vairākas laivas, viena piekrauta ar kāpostiem, otra ar krēsliem, trešā ar aitādām. Abos virzienos stiepās cieši gar kanālu saceltu ēku mugurpuses, pie dažām bija platformas preču izkraušanai. No daudzām sienām rēgojās caurules, zem tām ūdenī izplūda brūni traipi - tomēr kanāls

nesmirdēja, jo ūdens rāmi, bet nerimstoši plūda uz priekšu.

Alekss bija aizmirsis par kanālu. Tagad viņš atcerējās, kā viņi ar Deboru tika gājuši tam pāri pa šauru tiltiņu, lai nokļūtu līdz savai iebraucamajai vietai. Tiltu nevarēja redzēt, un Alekss nezināja, kurā pusē tas atrodas. Viņš baidījās, ka, iedams uz labu laimi, nonāks vēl vienā strupceļā. Kaut gan mazās ieliņas krustojoties galvenokārt veidoja taisnus leņķus, to mudžeklis tik un tā līdzinājās labirintam.

Saniknojies viņš žigli aizgāja atpakaļ līdz Grēka ielai, tad devās uz dienvidiem līdz krustojumam ar Marduka ielu - šī iela pa tiltu veda pāri kanālam. Drīz viņš nokļuva kvartālā - pareizāk sakot, trijstūrī ar izliektu hipotenūzu - kura sānu malas bija Marduka iela, kanāls un Procesiju ceļš.

Viņš nomierinājās un palēnin--āja gaitu. Ko tad īsti viņš grasījās darīt? Slepus noskatīties kā lūriķis? Iesviest Deborai klēpī savu monētu? Tāda rīcība neatbilstu šejieniešu paražām. Viņš Deboru jau pazina, un tas, ka šī pazīšanās nav jutekliska, neko nemainīja - kā gluži pareizi bija aizrādījis Gupta savā sasodītajā nekaunībā.

Iejaukties? Izšķirt mīlniekus?

Smieklīgi!

Un kāpēc viņam vispār kaut kas jāpasāk? Kāpēc viņš pats nevarētu izklaidēties, doties uz Grieķu teātri vai Gaisa dārziem? Vai pavadīt dienu, izpētot pilsētas jaunāko daļu pie upes? Kāpēc viņam jābāž savs deguns Deboras darīšanās?

Viņš turpināja soļot Ištaras templa virzienā. Pāris reizes, gribēdams pārliecināties, vai iet pareizi, viņš pavaicāja ceļu tirgoņiem. Pirmais par atbildi viltīgi piemiedza aci. Brīdi vēlāk otrs dzedri teica:

- Grieķu teātra kvartālā rāda dejas ar izģērbšanos. Maķedonieši lauztin laužas uz turieni. Meičas ir pakalpīgas. Pagaidi līdz vakaram!

Acīmredzot šim īpaši svētulīgajam pilsonim nepatika nepiedienīgā steiga, ar kādu pilsētas viesis traucās piedalīties Bābeles slavenajā izpriecā.

- To visu es zinu! - atcirta Alekss. - Sasodīts, mana iebraucamā vieta ir blakus vienam tādam salonam.

- Vai tu esi par skopu, lai kārtīgi samaksātu? Sveši- niek, vai tev šķiet, ka par vara grasi varēsi nopirkt to, kas dārgāks par zeltu? Jā, varēsi, bet tavai dvēselei par labu tas nenāks! Varbūt tu baidies aplipt ar kaiti, kas padarīs tavu urīnu svilinošu un liks tam putot? Vai varbūt tevi trenc Priaps?

Alekss jau grasījās iebilst pret šiem apvainojumiem, bet tad viņam ienāca prātā, ka šis vīrs varbūt grib iesaistīt viņu ķildā, - un kas lai zina, pie kā novedīs tāds ķīviņš uz ielas?

Tāpēc Alekss atturīgi teica:

- Norunāju tur satikties ar draugu.

Virs negribīgi paskaidroja, kā jāiet. Pēc tam izrādījās, ka viņa

norādījumi nav pareizi, bet pagāja vēl kāds brīdis, līdz Alekss to saprata.

Plašā, Libānas ciedru apēnotā pagalmā rindās uz zemes bija izklāti daudzi niedru pīteņi, starp pīteņu rindām stiepās salmiem nokaisītas ejas.

Uz pīteņiem izklaidus sēdēja kādas trīsdesmit gaidošas sievietes, dažas ar sakrustotām kājām, citas ar augstu uzrautiem ceļgaliem, bet vienkārša tērpa segtais klēpis visām bija kā ubaga bļodiņa. Seja nevienai nebija nokrāsota, bet visām ap galvu bija apsieta no zelta stieplēm pīta lente. Templis bija mūrēts no vāpētiem ķieģeļiem, lielā zāle ar augstajiem logiem atgādināja nākotnes baznīcas jomu ar velvju eju gar vienu malu.

Ka Deboras nav starp gaidošajām sievietēm, to Alekss redzēja uzreiz, tikko bija pienācis pie vārtiem, kurus apsargāja divi vīri ar šķēpiem; viens vēroja pagalmu, otrs bija uzgriezis tam muguru, abi stāvēja pavisam mierīgi. Šai agrīnajā stundā pa pagalmu staigāja tikai daži vīrieši, novērtēdami sievietes, kas pacietīgi un pieklājīgi gaidīja, neatļaudamās ne koķetēt, ne uzsmaidīt, ne nodurt skatienu, ne to kārdinoši novērst; vismaz tā tas izskatījās no attāluma.

Pēc brīža viens no vīriešiem paraustīja plecus, nometa monētu un kaut ko pateica. Sieviete, kuras priekšā viņš bija apstājies, piecēlās kājās. Abi blakus viņi devās uz templa zāli. Otrs vīrietis noslēdza savu apgaitas loku neizlēmīgi, nepavisam neizrādidams tādu dedzību kā zvirbuļi, kas satraukti lēkāja apkārt; virietis pienāca pie vārtiem tieši tai bridi, kad Alekss beidzot gāja pa tiem iekšā.

Ieraudzījis Alekšu, vīrietis grieķiski novilka:

- Viena prasta klimpa. Viena ķēve. Viena pele. Viena slampa. Viens puikskuķis. Viena vecmāmiņa. Viena, kas izskatās taisni kā mana māsa. Pūtītes. Bakurētas. Vasar- raibumi. Un vēl trīs, kuras es jau pazīstu. Ak, mans dārgais, kaut jel šeit būtu templis ar zēniem. Vakar kāds draugs man teica, ka esot redzējis vienu meiteni, kas izskatījusies gluži kā zēns, un viņa atnākusi, kad šie jau slēdza ciet uz nakti. Bet viņš meloja, āzēja mani! Bet varbūt viņš runāja par to puikskuķi. Varbūt tiešām viņa ir tā, ko viņš redzēja. Viņai tek deguns. Es noteikti dabūšu reimatismu.

Vīrietis smaržoja pēc pačūlijas. Acu zīlītes bija palielinātas, it kā viņš būtu lietojis narkotikas. Mati viņam bija kā švītam, ieeļļoti un iecirtoti, deguns līks, it kā kādreiz salauzts. Viņš bija gluds kā sieviete, tīri noskuvies - un tas Aleksam lika skaidrāk sajust savus divas dienas vecos bārdas rugājus.

Kareivis, kurš pārskatīja pagalmu, sāka pievērst viņiem uzmanību. Drūmi saviebies, viņš kaut ko teica babiloniski.

Alekss steigšus atkāpās pāris soļus nostāk no vīrieša, kurš droši vien bija pederasts; bet vīrietis turpināja runāt grieķiski:

- Kas tad nu, mans varonīgais sargātāj? - viņš klīrīgi pavaicāja kareivim, izstiepa pirkstu un vieglītēm uzsita pa šķēpa smaili, tad novilka pirkstgalu gar šķēpa asmeni. Kareivis viņam dusmīgi atbildēja babiloniski.

Tēlodams izbīli, virs atlēca atpakaļ un sagrāba Alekša roku.

- Mans dārgais, viņš apgalvo, ka es nedrīkstot iet prom, pirms neesmu izvēlējies! Citādi viņš pakutināšot manas ribas ar savu aso daiktu.

Alekss nokratīja uzbāzīgo tvērienu. Viņš jutās ne tik daudz naiva riebuma pārņemts, kā apdraudēts. No otras puses - šķita, ka šis cilvēks spēj rotaļāties ar sistēmu un pats no tā neciest.

Nevarēja gan izslēgt iespēju, ka šis zellis vēl ir arī eks- hibicionists un mazohists. Varbūt piesardzīgs mazohists, kurš nāk uz templi tik agri, lai nevajadzētu baidīties, ka apmeklētāji ar tradicionālāku gaumi ņems un apvienosies pret viņu.

Pēkšņā iedvesmā Alekss teica:

- Tev gribētos pašam apsēsties uz viena no tiem pīte- ņiem, vai nav tiesa?

Vai nu Alekša minējums bija patiess, vai arī ne, bet dendijs atsaucās neviltoti indīgi:

- Ak vai, mans dārgais!

Bet viņš žigli atguva pašsavaldīšanos.

- Uf, tā vien šķiet, ka būs jāņem tas puikskuķis. Pēc tam es noteikti šņaukāšos lupatā vēl divas nedēļas.

Un viņš devās atpakaļ, lai nomestu savu monētu un kaut ko pateiktu. Kalsnais stāvs, kas piecēlās, atsaucoties viņa aicinājumam, tikko sniedzās viņam līdz krūtīm.

Alekss atskārta, ka droši vien arī viņš pats tieši tāpat netiks prom no pagalma, pirms nebūs izdarījis savu izvēli. Tā nu viņš lēnām soļoja pa taciņām starp pīteņu rindām, bet sirds viņam sitās strauji. Ko tad, ja Debora iznāks no templa? Ko tad, ja viņa tikai tagad parādīsies pie vārtiem? Viņš jutās kails, izlikts apskatei - un tas bija smieklīgi, ņemot vērā tās lomas, kādas šeit spēlēja sievietes, un to lomu, kuru spēlēja viņš, vai ne?

Lielākā daļa sieviešu bija saņēmušas matus stingros mezglos, saspraužot ar sudraba, vara vai vienkāršām kaula matadatām - acīmredzot atkarībā no sava sabiedriskā stāvokļa, citādi nenāktos viegli atšķirt augstas kārtas dāmu no krodzinieces, jo visas bija vienkārši tērpušās un nekrāsojušās. Dažām matos bija iepinusies salmi, tas nozīmēja, ka tās nakšņojušas tepat templa pagalmā vai velvju ejā. Varbūt tās bija pavadījušas šeit daudzas dienas un naktis, un pagurumā vairs nespēja pietiekami rūpīgi sakopties.

Pederasta sniegtais sieviešu apraksts bija klaja neslavas celšana - gan ne visos gadījumos. Alekss ieraudzīja gan pūtaino klimpu, gan

ķēvi - stūrainu un kaulainu. Bet vasarraibumainā rudmate bija skaista meiča. Un jaunā, saulē tumši iedegusi gaišmate ar kuplajām krūtim nebija ne resna, ne trekna. Un tā tur glītā nēģeriete, stipri- niece, kuras pulēta melnkoka krāsas āda sedza ņirbošus muskuļus - viņa droši vien spētu ar rokām liekt tērauda stieņus, sažņaugusi tos savos ziloņkaula zobos.

Pederastam laikam nepatika spēcīgas sievietes. Un sievietes ar kuplām krūtīm.

Droši vien tas bija riebīgi - šādā veidā vērtēt cilvēkus. Bet vai tad Alekss tai pašā laikā neizvērtēja arī pats sevi? Vai viņš neizvērtēja tos kritērijus, pēc kādiem vadījās, spriežot par citiem, un vai līdz ar to neatklāja savus privātos kritērijus, kuri parastos apstākļos nekad nebūtu varējuši tik brīvi izpausties?

Nē, šī pederastam nepatiktu… Un Alekss aizbīdīja kauna sajūtu prom.

Ja tas zellis bija zēnu mīļotājs, kāpēc viņam ievajadzējies nākt uz sieviešu templi? Homoseksulitāte Bābelē taču nevarēja būt ārpus likuma. Aleksandrs Lielais mīlēja gan vīriešus, gan sievietes. "Grieķu mīla" un tamlīdzīgi…

Iespējams, ka pederastam gan netrūka iespēju apmierināt savas tieksmes, bet grūtības radīja tas, ka viņa gaumei vairāk atbilda nevis jauni vīrieši, bet nepieauguši puisēni. Varbūt viņš bija pārāk izsmalcināts, lai nodarbotos ar drāšanu dibenā. Nedaudz netīrs pasākums, vismaz Alekss tā iztēlojās.

Alekss juta, ka viņa apjukums pieaug, un mēģināja sakopot domas. Vai izvēlēties "acīm redzami" saulē iedegušo gaišmati? Vai sievieti ar zirdzisko seju, kura tik tiešām bija neglīta; bet tas taču nenozīmēja, ka arī viņas augums ir neglīts. Varbūt pārgulēšana ar viņu kļūtu par svešatnīgu, mulsinošu piedzīvojumu viņiem abiem? Divi augumi savienojas veikli tad, ja tiem jau ir zināma pieredze; Alekss gan nebija ļoti prasmīgs mīlnieks, tomēr pavisam neprasmīgs ari ne. Iespējams, ka neglītajai sievietei trūkst mīlēšanās pieredzes. Bet var gadīties, ka viņa ir ļoti jutekliska, toties skaistule varbūt ir frigīda. Neglītā sieviete var būt gudrāka - ja ne tieši mīlas mākslas jomā, tad vismaz bā- beliskajā. Vai Aleksam jāmeklē kaut ko pierastāku? Nē.

Viņš priecājās, ka Deboras te nav; bija uzradušās vēl dažas sievietes, un arvien vairāk vīriešu tās pētīja.

Bet par ko gan viņš priecājās? Vai par to, ka viņai tik ātri paveicies sarīkot savu randiņu? Vai viņš jutās atvieglots, ka Debora viņu neredz? Par kuru no abiem viņš priecājās - par sevi vai Deboru?

Alekss atskārta, ka šis templis spēj cilvēkiem daudz ko iemācīt, ka šeit viņiem tiek dota iespēja izprast savas samudžinātās izjūtas, tēloto bruņnieciskumu, svētulīgo izlikšanos, patmīļu, iekāri un ilūzijas - vai tāpēc, lai viņi beidzot varētu iemācīties mīlēt, patiesi kādam pieķerties

un līksmot? Ištaras templis varēja izvilkt dienas gaismā un izārdīt pierastās emocijas. Šis templis darbojās kā starpstacija ceļā uz nākotni, kas vispirmām kārtām jāuztausta ar savām emocijām.

Izvēli Alekss izdarīja nevilšus. Viņš pamanīja, ka no tempļa kāda vīrieša pavadībā iznāk Debora. Vīrietis bija tērpies mantijā, ar melnu bārdu un bišu stropam līdzīgu turbānu; atvadoties viņš nolieca galvu un tad aizsoļoja, spieķi vicinādams.

Tobrīd Alekss stāvēja pīteņu rindas tālākajā galā, pretī sievietei, kuru pederasts varbūt bija nodēvējis par "peli". Maza pelīte ar palsiem, brūniem matiem, sīku sejiņu un parastiem vaibstiem; ne skaista, ne neglīta. Izskatījās, ka viņai ir nedaudz mazāk par divdesmit gadiem.

Parakņājies gurnautā, viņš izvilka pirmo pagadījušos monētu. Lieki nepētīdams, viņš to iemeta sievietei klēpi.

- Tevi, - viņš teica.

Viegli pasmaidījusi, viņa atbildēja:

- Tev jāsaka: "Dievietes vārdā".
- Dievietes vārdā.

Ar Alekša monētu rokā viņa žigli piecēlās; izrādījās, ka tas ir sudraba naudas gabals.

Iespējams, ka tieši tā arī vajadzēja izdarīt izvēli pie Ištaras tempļa; Alekss to bija paveicis ideāli. Uzticoties nejaušībai. Metot monētu - burtiskā nozīmē. Arī monētas vērtību noteica nejaušība.

Lai Debora - viņa pāri pagalmam jau devās prom - domā ko grib par viņa izvēli. Ja viņa Alekšu vispār bija pamanījusi. Šķita, ka viņa iegrimusi domās. Bet varbūt Debora ļoti piepūlējās, lai nepaskatītos uz viņa pusi.

Kad pelīte gāja Aleksam pa priekšu, viņš ieveroja, ka viņas paīsajos matos iesprausta zelta adata.

Pa augstajiem logiem tempļa iekšienē sūcās maiga gaisma. Vienā joma pusē rindojās atsevišķi kambarīši, tie atgādināja biktskrēslus. Aizņemti tobrīd bija tikai daži, tiem priekšā bija aizvilkti smagi, rakstaini aizkari; kādā no tiem atradās arī pederasts ar savu puikskuķi. Cauri biezajiem aizkariem neizspiedās ne skaņa. Alekss ieraudzīja, ka katrā no brīvajiem kambarīšiem ir dīvāns, ūdens krūka, kauss, dvielis, vīns un augļi, un aizdegta eļļas lampiņa.

Alekša pelīte veda viņu uz altāra pusi, garām vecai sievai, kas, savā nodabā klusītēm svilpodama, slaucīja grīdu. Otra vecene rosījās kambarītī, kuru nupat bija pametusi Debora ar savu mīlnieku; tika nomainīti palagi, krūkā ieliets svaigs ūdens. Varbūt katra templi ienākusi sieviete uz bridi kļuva par priesterieni. Altāri neviens neapsargāja; pelīte ielika savu sudraba gabalu lielā zelta kausā, kas jau bija līdz pusei pilns ar monētām. Kvēpināmā traukā kūpēja sandalkoka skaidiņas un vīraks. Pelīte nometās ceļos un brītiņu lūdzās, kaut ko čukstēdama babiloniski. Ko viņa izlūdzās? Lai Alekss būtu maigs?

V&rbūt - lai viņa nekļūst grūta?

Viņa aizveda Alekšu uz vaļēju kabīni; tās abās pusēs kabīnes ari bija neaizņemtas. Viņi iegāja iekšā. Alekss aizvilka aizkaru. Viņi izģērbās, vērodami viens otru blāvajā lampas gaismā. Uz mirkli Alekss šo meiteni iztēlojās ASV vidusskolas klasē vai Smoultaunas baznīcā. Taču viņa bija Bābeles mauka.

Viņas krūtis bija mazas, bet stāvas. Gūžas šauras, kaunums noskūts, tāpēc viņa izskatījās itin kā kailāka un stipri jaunāka. Taču paduses bija spalvainas.

Tad viņu augumi sastapās, un Alekss aizmirsa visu par vidusskolām un baznīcām.

Sastapšanās bija apmierinoša. Pēc dažiem neveikliem glāstiem Alekss bez īpašas piepūles ieslīdēja viņas šaurajā miklumā un drīz beidza viņas iekšienē; tad kādu bridi viņš turēja sievieti savā apskāvienā, viņa dzimumloceklis joprojām bija drudžaini jutīgs, viņš vieglītēm to kustināja, un sieviete uzbudinājās. Pakāpeniski viņš atguva kustību ritmu. Otrreiz viņš sēklu neizšļāca, bet sieviete pari sasniedza savu kluso orgasmu - ar nopūtu, nevis ar kliedzienu.

Pēc tam Alekss glāstīja viņas matus un zelta matadatu.

- Par ko tu lūdzies pie altāra? - viņš vaicāja.
- Par tevi, grieķi. Es lūdzos par tevi.

Vai viņam vajadzētu uzdot vēl kādu jautājumu? Nē… Viņi jau bija pietiekami daudz uzzinājuši viens par otru - gan citādā veidā. Drīz sieviete nemierīgi sagrozījās, liekot saprast, ka grib šķirties un doties prom. Viņš piecēlās.

- Vai vēlies vīnu?

Viņa papurināja galvu. Noslīdējusi no dīvāna, viņa pāris reižu iemērca roku ūdens krūkā, uzpilināja ūdeni uz kājstarpes un gurniem, un noslaucījās dvielī. Tad sāka ģērbties.

To pašu darīja Alekss. Viņš paķēra savu gurnautu, vairs neatcerēdamies, cik rūpigi bija to noņēmis un salocījis, lai noslēptu sainīti. Tagad sainītis nokrita uz grīdas pie sievietes kājām. Viņam par šausmām, sieviete noliecās, paņēma sainīti un to aptaustīja.

- Kas tas ir, grieķi? Vai amulets tavu gurnu spēka aizsardzībai?
- Nē, nē.

Sievietes pirksti bija veikli un drānai paveroties, atsedzās plastmasas futrālis. Viņas acis iepletās.

- Svētā Ištara!
- Atdod to man! Neskaties uz to!
- Neskatīties? Ar vienu skatu jau pietiek. - Sainīti viņa neatdeva. - Tur iekšā tāds jocīgs daikts. Nu, nu.
- Tev taisnība, tas tiešām ir amulets.

Sievietes nagi bungoja pa plastmasu.

- Nav gan. TU zini, kas tas ir, un arī es zinu. Skaidrs ir viens -

tam nevajadzētu te būt. - Viņa nerāvās prom un neizskatījās izbijusies. - Kā tu to dabūji?

- Es to atradu.
- Kur?
- Tas nokrita no ēzeļa.

Viņa tīksmi iesmējās.

- Nu, protams, tas nokrita no garāmejoša ēzeļa - un taisni iekšā tavā intīmajā vietiņā.
- Apmēram tā. Es nezināju, ko ar to iesākt. Gribēju to kaut kur noslēpt. Kādam šeit Bābelē tas ir ļoti vajadzīgs. Kam? Un kāpēc?'
- Paklau, grieķi… Starp citu, kā tevi sauc?
- Alekss.
- Cik impēriski! Es esmu Tesānija. - Viņa pasniedza roku, bet otru, ne to, kurā turēja plastmasas futrāli. - Sveiks.

Cik dīvaina sajūta, kailiem sarokoties īsu brīdi pēc kopošanās, paspiežot cimdā tērptu roku.

- Diez vai cilvēki bieži šeit maina vārdus, Tesānij?
- Man šķiet, ka viņi to nedara. Pēkšņi mums viss ir pārvērties, vai ne?
- Tas bija nepieciešams.
- Bija gan. Un pārvērtās. Redzi, Aleks, es grasos kļūt par augstdzimušu dāmu. - Izskatījās, ka viņa mazliet uzjautrinās, kā atcerēdamās citus laikus un citas vietas. - Tālab es tagad daudz ko sagaidu no dzīves, man ir jauni mērķi. Tik daudz ilgošanās un nemiera! Šķiet, man tomēr derētu glāze vīna.

Alekss ielēja vīnu divos tumšzila stikla kausos, kurus rotāja inkrustācija - baltas ziedu vitnes. Vīns garšoja lieliski.

- Cik noprotu, tad neesat precējusies, jūsu augstdzimtība?
- Pagaidām vēl ne.
- Tū precēsies?

Viņa palocīja galvu.

- Man tas jādara. Precētai sievai ir vairāk iespēju uzsākt intrigas.
- Vai par to nesoda?
- Par intrigām? Sods ir tas, ka tās reizēm neizdodas.
- Vai tad nesoda tās, kas ielaižas mīlas dēkās?
- Soda tikai tad, ja sieviete, kas iemīlējusies citā vīrietī, noindē savu viru vai sakapā viņu gabalos. Pārējos gadījumos lēmējs ir vīrs. Viņš var savu sievu piekaut, ja grib un uzdrīkstas. Bet sieva vienmēr var uzsākt dēku zem Ištaras jumta, dievietes aizsardzībā. Vārdus es neminēšu, bet tā mēdz gadīties. Bet var izrādīties, ka tas maksā dārgi. Šīm vecajām apkopējām ir izcila atmiņa. Ja mēģināsi aizmālēt Ištarai acis, drīz atklāsi, ka dievietei vairs nepietiek ar vienu monētu. Vajadzēs piecas, un tīra zelta.
- Kāda samaitātība!

- Nē, tā ir tikai reliģija. Reliģijas allaž vāc naudu. Tās pārdod savas preces: pestīšanu, piedošanu, svētību, uzvaru.

Bet kurš tad te pieminēja mīlas dēkas? Nē, mans mīļais Aleks, es runāju par intrigām. Tās ir daudz aizraujošākas. Vismaz tā šķiet man ar manu salīdzinoši neizglītoto jauno miesu.

Vai tas bija pārmetums? Vai Aleksam nebūtu izdevies sniegt viņai apmierinājumu? Bet varbūt viņa meklē pavisam savādāku apmierinājumu?

Un es vēl domās viņu saukāju par Peli, apcerēja Alekss. Cik viegli var kļūdīties!

- Tātad tu drīz precēsies, - viņš teica, - un tāpēc pirms tam atnāci šurp.

Tomēr viņa nebija nevainīga jaunava, vismaz Alekša izpratnē ne.

Šo jautājumu viņam nebija vajadzības izteikt skaļi. Sieviete pasmīnēja.

- Kad man bija trīspadsmit, es ielaidos dēkā ar vienu tipu. Es izskatījos vēl jaunāka. Tas vīrs šodien bija šeit.

- Viņš paņēma to puicisko meiču!

- Ļoti iespējams, ka viņš vēl turpina šo meiču ņemt. Jā, man bija skaista dēka. Bet tad pievērsos citām lietām. Šurp atnācu, lai sev atgādinātu par toreizējām izjūtām, jo drīz nāksies atkal pie tām atgriezties.

- Kā patika atgādinātājs?

- Gluži pieņemams, - viņa izstaipīja pirkstus. - Godīgi sakot, man labāk patīk darīt to pašai; tad manas smadzenes vareni vērpj intrigas. Bet arī šādi nav slikti, tad es kaļu citus plānus.

Alekss nolēma neko neteikt par doto vērtējumu viņa mīlnieka prasmei.

- Bet vai tas tavs, hm, mīļākais neriskēja, pavedinādams trīspadsmitgadīgu augstas kārtas meiteni?

- Risks valdzina.

Trīspadsmit gadu… Kad Tesānijai bija trīspadsmit, Bābele tikko bija atvērusi savus vārtus; vai neilgi pirms tam. Droši vien viņas vecāki atveda meiteni šurp, lai viņa tūlīt iekļūtu augstā kārtā.

- Vai tu zini, ar ko precēsies?

- Ar vīrieti. Nav svarīgi, ar kuru.

- Un šim vīram vajadzēs atnākt pie tava tēva un lūgt atļauju?

- Protams.

- Un kas tad ir tavs tēvs? Kāds ir viņa sabiedriskais stāvoklis? Vai viņš ir laivu inspektors? Vai parfimēru ģildes priekšnieks? Aleksandra galma tirgotājs? Valsts spilvenu pārzinis?

Tesānija iespurdzās.

- Labāk atgriezīsimies pie mūsu mazās intrigas. Ja gribam atklāt šī amuleta noslēpumu, - viņa joprojām turēja rokā plastmasas futrāli, -

mums vajadzēs sazināties, vai ne tā? Kur tu esi apmeties?

- Iebraucamajā vietā, kas saucas "Starp ādām". Viņš pastiepa roku pēc futrāļa, taču Tesānija pasniedza viņam savu tukšo kausu.

- Ja šī mazā kastīte izkritis no tava gurnauta, tu iekulsies šausmīgās nepatikšanās. Tāpat var gadīties, ka valdības spiegs pārmeklē tavu istabu, vai arī tev kāds uzbrūk, izlikdamies par laupītāju. Paturēdams to pie sevis, tu nokļūtu ļoti bīstamā stāvokli, manu Aleks. Tbrpretī man ir milzums vietu, kur varu to noslēpt.

- Kāpēc lai spiegs…? Ak, tā, sapratu. 1b mani šantažē.

- Vai ieliesi man vēl vīnu? TU gan esi lempis. Vispirms pats piedāvā vīnu un pēc tam liec mocīties slāpēs.

Viņš piepildīja vispirms Tesānijas kausu, tad savējo un nodzēra lielu malku.

- Man vajadzēja iemest to sasodīto mantiņu kanālā.

- To gan ne! Nekādā gadījumā. Tad tu būtu iznīcinājis Babilonas valdības īpašumu.

- Tāpēc tagad tu ņemsi to savā gādībā?

Alekss ļoti nelabprāt samierinājās ar to, ka kasetne būs jāatdod. Viņš sapīka, atskārzdams, ka šī mantiņa kļuvusi viņam par sava veida talismanu. Citi nēsāja kaklā pakārtus burvju amuletus; viņš nēsāja datora kasetni savā gurnu jostā. Magnētiskajā lentē ierakstīto informāciju atšifrēt viņš nevarēja, tādus ierakstus neviens nespēs atšifrēt vēl turpmākos divtūkstoš gadus vai pat nedaudz ilgāk. Tālab kasetne bija kļuvusi par maģisku priekšmetu, kas noslēpumainā kārtā saistīja Alekšu ar to tālās nākotnes divdesmit pirmo gadsimtu, kuru viņš bija pametis - vai nu uz mūžu, vai tikai uz kādu laiku. Kasetne savā futrālī bija pārvērtusies par iracionālu atslēgu, ar kuru viņš varēja iedarbināt savu privāto laika mašīnu. Viņš baidījās no tās atteikties, kaut gan ilgojās kļūt par īstu babilonieti - un tā jau arī būtu atteikšanās, tikai no citām lietām.

Viņš pašķielēja uz Tesāniju.

- Ja tu to paturēsi, tad pati būsi nokļuvusi sarežģītā situācijā. 1b taču noteikti negribēsi, lai es iegūstu varu pār tevi?

Pagaidām viņa bija izvairījusies atklāt viņam sava tēva vārdu, amatu un adresi.

- Ak sāk beigties pacietība? Man šķiet, ka uzticēšu šo mantiņu savam draugam Moriēlam, lai viņš noglabā to drošībā un izpēta, no kurienes tā uzradusies.

- Kas ir Moriēls?

- Tas pats vīrietis, par kuru tev stāstīju pirms brītiņa.

Pederasts! Vai pedofils, vai kas nu viņš tur bija.

- Viņš? Hi domā, ka uz viņu var paļauties? Daudz netrūka, lai viņš pirms pusstundas būtu dabūjis sev vēderā sarga šķēpu. Es nevēlos ielaisties darīšanās ar šādiem tipiem.

- Šādi tipi mēdz būt ļoti uzticami un noderīgi. Viņš nevēlas, lai tiktu pamanītas viņa novirzes no ierastā dzīvesveida. Jā, viņš ir ideāli piemērots.

- Man izskatījās, ka viņš ir pašcildināšanas iemiesojums.

- Ne gluži. Viņam labi padodas arī pašaizsargāšanās. Viņš nekad nepārkāpj robežas. Vismaz līdz šim nav to darījis. No viņa iznāks lielisks starpnieks. Viņam ir visi vajadzīgie instinkti, turklāt asi uztrīti. Viņš ir frizieris, tāpēc apgrozās visos sabiedrības slāņos. Viņa salons atrodas iekšpilsētā, Esagila un Kvazra ielu krustojumā. - Viņa iztukšoja savu glāzi. - Pasteigsimies un sagaidīsim viņu pagalmā. Gan atradīsim kādu klusu aleju, kur atdot viņam sainīti tā, lai neviens nemana.

- Es labāk gribētu zināt, kā pašam tevi sastapt.

- Par to es nešaubos. Bet labā intrigā pats svarīgākais ir nevainojams starpnieks. Kāds, kurš var piegādāt baumas, ziņas par skandāliem, noslēpumus. Kāds, kuram ir nepiedienīgi sakari.

- Varbūt Moriēls jau aizgājis.

- Šaubos.

Kad viņi pārtvēra Moriēlu, friziera uzvedība vairs nebija tik uzkrītoša un acis vairs neizskatījās tik narkomāniskas.

Viņš neapšaubāmi bija veiksmīgi atbrīvojies no dažām apspiestām izjūtām.

Viņi iegriezās tuvākajā alejā, kas bija nokaisīta ar svaigām rāceņu mizām. Tesānija ievadīja sarunas. Drānā ietītā kasetne pārceļoja pie Moriēla. Tesānija pastūma Alekšu prom vienā virzienā un pati devās uz otru pusi, atstājot Moriēlu, iegrimušu pārdomās, stāvam turpat. Tā Aleksam nācās atmest nodomu lavīties Tesānijai pa pēdām līdz viņas mājvietai. Un nevarēja jau zināt, vai viņa dodas mājup. Viņš gāja uz iebraucamo vietu, prātodams, cik drīz atkal sastaps Deboru.

Pagalmā Gupta tērzēja ar iebraucamās vietas īpašnieku, tuklu, plikgalvainu šķielaci vārdā Kamberčanians, kurš nepārprotami bija armēnis. Kamberčanianam piederēja arī striptīza salons blakus iebraucamajai vietai, un viņš ienīda ielas pretējā pusē strādājošos vadmalas vēlējus un ādmiņus. Viņš kāroja nopirkt viņu darbnīcas un pārveidot par dārgu kažokādu ražotnēm, lai tiktu vaļā no sārmu, pelnu, alauna un mēslu smakām, kas, līdzko vējš iegriezās no tās puses, piesmirdināja abus viņam piederošos namus. Šo dīvaino smaku dēļ daži viesi bija apšaubījuši iebraucamās vietas virtuvē gatavoto ēdienu kvalitāti un daži citi klienti bija atteikušies no viņa meičām. Striptīza salonu pastāvīgajiem apmeklētājiem ar izsmalcinātu gaumi - tiem, uz kuru ierašanos Kamberčanians nemitīgi cerēja - bija radusies dīvaina iedoma, ka pastāv sakarība starp meiču atbrīvošanos no plīvuriem un dzīvnieku ādas atbrīvošanu no gaļas, taukiem un spalvām turpat netālu. No darbnīcām iznākušais iznīcības rēgs samaitāja gan blakus mājā rīkotās izklaides, gan to intīmo pēcspēli.

Nudien īpatnējas iedomas šim Kamberčanianam! Šī nepavisam nebija tā pilsētas daļa, kur varētu būt noiets dārgām kažokādām.

Gupta tūdaļ devās pie Alekša:

- Es tik savācu dažas ziņas, kas man varētu noderēt lietā. Un kā tu? Vai labi izklaidējies?

Alekss tikai nokrekšķinājās.

- Nekautrējies, pastāsti tēvocim Guptam.
- Tā ir mana darīšana.
- Tāpat arī burvīgās Deboras darīšanas ir tikai viņas pašas. Tiklīdz viņa bija atgriezusies, tā sakravāja mantas un devās prom.
- TU taču nerunā nopietni!
- Kur nu vēl nopietnāk. Vecais Kambers bija ļoti nelaimīgs. Zaudēt tādu izcilu klienti. Viņam bija padomā piedāvāt viņai ienesīgu nodarbošanos. Nabaga puisis, viņš lolo sapņus par diženumu. Un nekāda priekšstata par dzīves īstenību - kaut gan šai īstenībā viņš ik dienas mērc rokas līdz pat elkoņiem. Ja tā padomā - varbūt tieši tāpēc viņa meitenes ir tik padevīgas. Viņš iedveš paļāvību. Viņam uzticas. Tāpēc ari es viņu iztaujāju par visādām iespējām, kaut gan visam, ko viņš saka, vajag piebērt klāt krietnu šķipsnu sāls. Veiksme līdzinās pilnam naudas makam - šodien tev tā ir, rīt tās vairs nav. Tāpat kā skaistums. Kā nevainība.
- Uz kurieni viņa aizgāja?
- Nav ne jausmas.

Aleksam pārskrēja auksti šermuļi.

- 1ū nemaz nemēģināji to noskaidrot?
- Aleks, šī ir tava spēlīte, nevis manējā.
- Manuprāt, tu melo.
- Varbūt meloju, bet varbūt ne. Šobrīd tu to redzi… un šobrīd tā ir tikai ilūzija.
- Manuprāt tu ļoti labi zini, kurp viņa devās.
- Vispārējos vilcienos - jā. Viņa devās uz kādu citu vietu tepat Bābelē. Mēs neapšaubāmi saskriesimies ar viņu - vai nu rit, vai pēc desmit mēnešiem.

Vīrietis, kurš Deboru piegulēja templī! Kurš gan cits? Viņi abi vienojušies, un Debora aizgājusi pie viņa.

Alekss mēģināja atcerēties šī vīrieša ārieni. Nobriedis, muskuļots, bet ne drukns. Gara auguma, ar viļņainu, melnu bārdu un turbānu kā bišu strops. Dārgā apģērbā. Viņš dižmanīgi vicināja spieķīti, un spieķim apkārt vijās ziloņkaula inkrustāciju spirāle… vai varbūt Alekss to jauca ar citu smalku spieķi, ar to, kuru bija redzējis pa ceļam uz templi, pirms tas melīgais, naidīgais tirgonis aizsūtīja viņu nepareizā virzienā? Divas atmiņu ainas bija saplūdušas kopā.

Kā viņam sameklēt Deboras vīrieti?

Tas nenāksies grūti. Pats viņš to nespētu. Bet Tesānija šo vīru

noteikti būs ievērojusi, viņš taču izskatījās tik iespaidīgs. Ļoti iespējams, ka Tesānija jau zina viņa vārdu. Un Moriēls? Varbūt Moriēls ir tas, kurš griezis un iecir- tojis šī vīra bārdu?

Vai Alekss patiešām gribēja lūgt Moriēla palīdzību? Ņemot vērā, ka uzticamais Moriēls visu apzinīgi atstāstīs Tesānijai? Vai būtu prātīgi piešķirt Tesānijai vēl papildu varu pār sevi? Nejaušības pēc uzdāvināt viņai tādu ķīlnieci kā Debora?

Tad viņš atrada izeju. Debora zināja par datora kasetni. Vai tad Alekss tagad nebija šķīries no šīs sasodītās mantiņas? Vārēja gadīties, ka Debora par šo mīklaino atgadījumu ieminas vīram ar bišustropa turbānu - un viņš noteikti ir svarīgs putns. Tātad Aleksam nepieciešams noskaidrot, kas īsti ir šis vīrs un vai Debora patiešām aizgājusi pie viņa.

Nav vajadzības pieminēt, ka viņu pie Deboras saista kādas īpašas jūtas. Viņa ir tikai paziņa, kas gadījuma pēc ieraudzījusi kasetni. Tas gan būs veikls gājiens - pīt intrigu tīklu apkārt nozudušajai Deborai, tāpat kā Tesānija pin tīklu ap viņu. Alekss nosprieda, ka vajadzēs iztaujāt Tesāniju - tāpat kā Gupta bija iztaujājis Kamberčanianu - lai dabūtu norādījumus, kā rīkoties - ja reiz viņam lemts Bābelē gūt uzvaras sirdslietās. Šī neapšaubāmi bija mīlas dēka, kaislīga dēka. Tikai jāatceras, ka nedrīkst atklāt Tesānijai savas patiesās jūtas.

Nebūtu par sliktu nomainīt mītnes vietu. Kāpēc lai Tesānija zina, kur dzīvo viņš, bet ne otrādi? Ja Tesānija var uzturēt sakarus ar Alekšu, izmantojot Moriēla starpniecību, tad kāpēc viņam nerīkoties tāpat?

Ak, vai! Bet ja nu Deborai apniks viņas Bābeles mīlnieks vai viņam Debora? Tad viņa varbūt atgriezīsies iebraucamajā vietā "Starp ādām". Aleksam bija jāpaliek tepat.

- Cik ilga meditācija, - teica Gupta. - Tagad tu esi pazaudējis vēl kaut ko, proti - Deboru.
- Vēl kaut ko? Kas tad vēl man būtu pazudis?
- Vakar no rīta tu baidījies, ka esi pazaudējis vēl kaut ko, vai tad ne? Bet kas attiecas uz tavu draudzeni - redzu, ka esi noķēris pavedienu. 1ū aizlaidi savu prātu meklēt Deboru Bābeles labirintā. TU ieraudzīji pavedienu, pie kura turoties var iziet labirintam cauri, lipīgu zīda pavedienu - tādus auž gudrie zirnekliši.

Šis tiešais uzbrukums uzkurināja Alekša aizdomas. Tesa bija devusi mājienu, ka šeit darbojas valdības spiegi, un Gupta pārlieku centīgi vicināja ēsmu. Kā cilvēks, kurš ieradies Bābelē nesen, indietis bija pārsteidzoši izmanīgs. Iespējams, ka viņš bija apmeties Kamberčaniana iebraucamajā vietā tikai pirms divpadsmit dienām, bet tas vēl nepierādīja, ka viņš ir jaunienācējs šajā pilsētā.

Vai Neibu patiešām ieradies Bābelē vienā grupā ar Guptu? Bija vērts par to apjautāties nūbietim. Tad Aleksam vēl kaut kas iešāvās

prātā: šķiet Deborai patika Guptas izturēšanās. Ja nu viņa Guptam pastāstījusi par Alekša kasetni?

- Bet tad, ak, mans kungs, gudrais zirneklītis ietin mušu tiklā un aizvelk uz savu midzeni.

Guptam nedrīkstēja uzticēties. Desmitkārt nē!

Mēģinādams runāt nepiespiesti brīvi, Alekss noteica:

- Iespējams, viņa atstājusi manā istabā zīmīti.

Guptam nevarēja būt tik daudz nekaunības, lai atspēkotu šo minējumu - pat ja viņš Alekša prombūtnes laikā bija pārmeklējis Alekša istabu, pat ja bija ievērojis, ka ķieģelis ticis izkustināts no sienas.

- Uzskriešu augšā un apskatīšos, bet tu vari turpināt slaukt Kamberčaniana smadzenes.

Vispirms Alekss pārbaudīja savu istabu - gadījumam, ja tur būtu zīmīte; bet zīmītes nebija. Tad viņš devās uz Neibu istabu.

Neibu, tērpies tikai gurnautā, vingrināja presi.

- Vai drīkstu ienākt?

- Protams. - Nūbietis pielēca kājās un sāka slaucīties dvielī. - Sāku domāt, ka labāk kļūt par cīkstoni, nevis par rakstvedi.

Alekss aizvēra durvis.

- Debora ir prom.

- Žēl gan. Viņa bija jauka dāma. Man šķiet, jūs abi ar Guptu viņu aiztramdījāt.

Alekss paraustīja plecus:

- Atvaino, vakar tev likās, ka gribu no tevis atkratīties, bet tā nebija. Goda vārds. Vai drīkstu tev kaut ko pavaicāt?

- Nevaru tevi aizkavēt. Laid tik uz priekšu.

- Vai jūs ar Guptu abi apmetāties šeit vienā dienā?

- Uz mata tā.

- Vai uz Bābeli jūs atceļojāt kopā?

- Tā nenotika.

- Hi droši zini?

- Protams, sasodīti droši. Un kas tad ir?

- Manuprāt, Gupta šeit uzturas jau krietni ilgu laiku.

- Šai iebraucamajā vietā?

- Tad nē jau. Pilsētā.

- Ko tad viņš te dara?

- Viņš izspiego.

Neibu piegāja pie loga un pavērās lejup pagalmā.

- Pašlaik viņš tērzē ar Kambera kungu. Vai to tu sauc par spiegošanu?

- Viņš teica, ka apvaicājoties par lietām, kas var noderēt darbā.

- Kāpēc lai viņš izvaicātu Kambera kungu, ja viņš nav zaļknābis? Cilvēk, tu slimo ar paranoju.

Alekss skābi pasmaidīja.

- Visi izdzīvotāji ir paranoiķi. Ši pilsēta balstās uz pa- ranojas.

- Tli gan muldi.

- Nē, es nemuldu. Bābelē visam ir sakars ar izdzīvošanu. Izdzīvot Bābelē - tā vis nav nekāda varena un bērnišķīga draiskulība.

- TU tēmē uz mani? Varens, bērnišķīgs draiskulis, jā?

- Es runāju par to, ka tevi var mēģināt piekukuļot, tevi var ievilināt slazdos, iznīcināt. Šeit darbojas valdības spiegi.

- Kura valdība tad šos atsūtījusi?

- Babilonas. Un citu valstu. Nu, piemēram, Grieķijas un Indijas, un Kartāgas. - Alekss šķībi pasmīnēja. - Izdzīvošana var kļūt par ļoti grūtu nodarbi.

- Tas atkarīgs no attieksmes, puis. Tādā garā, kā tu šobrīd speries uz priekšu, tevi beigās atradīs kādā alejā ar pāršķeltu galvaskausu. Labāk uzklausi draudzīgu padomu. Atslābinies.

- Atslābināties? Un to saki tu, kurš nupat savingro- jies putās?

- Un kuram es vingrojot daru pāri? Nevienai dzīvai dvēselei.

Bez īpaša sakara ar iepriekšējo Alekss noteica:

- Bābele ir mans galvaskauss. Es gribu to pāršķelt. Šī pilsēta ir mans galvaskauss.

- Spēlē spēlītes ar galvaskausiem, ja tev tā tīk, - Neibu atsaucās, - bet mani tur iekšā nepin.

Sagadījās tā, ka Neibu pameta iebraucamo vietu vēl tai pašā vakarā un Alekss vairs nekad viņu neredzēja. Vai varbūt tomēr vienreiz vēl redzēja - no paliela attāluma, Bābeles gadatirgū, laukos aiz Adada vārtiem, lūr viņš ievēroja kādu melnādainu vīru, ieziedušos ar eļļu un gandrīz kailu, tikai ar gurnautu un kniedētām ādas siksnām ap potītēm un plaukstu locītavām. Nēģeris locījās un dižojās, un staipīja savus muskuļus, kas bija veidoti kā no melnas vulkāniskas klints. Viņš izskatījās tumšāks, kustīgāks un lokanāks nekā uz Pils ielas novietotās dio- rīta kolonnas variants; uz šīs kolonnas ar desmit tūkstošiem ķīļu rakstu zīmju bija ierakstīti Hammurapi likumi, morāliskie priekšraksti šai pilsētai, kura gan vairāk godināja likumu eleganto izteiksmi, nevis saturu. (Bet sodi Bābelē mēdza būt nežēlīgi un pēkšņi, par to Alekss pamazām pārliecinājās. Savukārt reizēm taisnīgums izpaudās nevis spaidos, bet bargas sodanaudas atlaišanā.)

Nākotnē bija tikai šī viena varbūtēja tikšanās ar nū- bieti ārpus dūru cīņas arēnas. Alekss neuzdrīkstējās doties cauri sīktirgotāju, ielasmeitu, burvju mākslinieku, krāpnieku un viņu aizbildņu pūlim, lai palūkotos tuvāk.

Neibu - rieksta čaumalā kā drukns Īkstītis - aizpeldot projām, lai viņu vēlāk sagūstītu fejas vai apburta varžu ģimene, kas mīt tīrelī un tikai vienreiz gadā atgūst cilvēka veidolu - tajā pēcpusdienā pagaisa no Alekša dzīves.

Trešā nodaļa, kurā Alekss pārāk bezrūpīgi apietas ar saviem šekeļiem un kļūst par pravietisku zīmi

Dienas ritēja. Alekša neskūtie žokļi kļuva arvien bārdaināki. Viņš klejoja, kur iepatikās, vispirms izpētīdams Etementaki rajonu un pēc tam jauno pilsētas daļu pie upes. Kādā pēcpusdienā viņš aizgāja uz Grieķu teātri, kurš atradās netālu no viņa mājvietas. Viņš noskatījās Eiri- pīda Andromēdas uzvedumu - reiz šī luga bija nozaudēta, bet tad atkal atrasta.

Andromēdas mātes lielīšanās ar savas meitas daiļumu kaisīja sāli jūras dieva Poseidona dvēseles rētās, tāpēc viņš uzsūtīja zemei nezvēru. Lai atpirktos no Poseidona, meitene tika pieķēdēta pie klints; viņai bija jākļūst par maltīti jūras pūķim.

Kamēr maskējušies aktieri uz proscēnija attēloja šo drāmu, Alekss domāja par tās saistību ar savu dzīvi.

Vai Debora bija Andromēda? Vai Alekss bija drosmīgais Persejs, kurš ieradīsies Andromēdu izglābt, atstādams savu slaveno spārnoto zirgu aiz skatuves?

Skatītāji amfiteātra akmens sēdekļu lokos izpauda savu atzinību parupji - it kā tas būtu boksa mačs. Viņi ēda un dzēra. Viņi aplaudēja un svilpa. Pat brīžos, kad koristi izdejoja visgraciozākos, vismajestātiskākos soļus, šīs starpspēles pārtrauca publikas svilpieni - varbūt tā uzsverot horeogrāfijas mākslas virsotnes? Tomēr skatītāji pieklusa traģiskajos brīžos, kad vientuļas flautas pavadībā tika dziedātas solo partijas, un viena no Andromēdas dziesmām palika iededzināta Alekša sirdī. (Vēlāk viņš no kāda drāmu pārrakstītāja nopirka šo monologu.)

ANDROMĒDA (pieķēdēta pie klints):
Kā īstā Helēna, kas nedevās uz Troju,
Un tālab vīri savos kuģos rēgam sekoja,
Un Priama dēls savā gultā mīlēja rēgu,
Šķietamību, ko dievi sūtīja iedzit neprātā vīrus,
Vai viena dieviete atsūtīja, lai patmīli Helēnu glābtu
No Parisa baudkāres, no neprātīgajiem varoņiem
Maksājamā asins parāda…
Rēgs nāca, lai Helēnu glābtu uz mūžiem
No dižās TVojas drupām…
Es ari tieku upurēta rēgam,
Tas - mana tēva augstprātības rēgs,
Kurš radījis vēl varenāku rēgu -

Poseidonu - slimas iztēles augli,
Kā varā es nodota. Bet mana nāve
Būs īsta - ja jūras nezvērs, kurš krastmalu posta,
Ir īsts; ja aiz tā neslēpjas pirāti,
Ja nezvēru šo var uzpirkt
Ar ķēdēs saslēgtas jaunavas asinīm.
- Ai, mana sāpēm lemtā jaunā galva!
Kurš paglābs mani no šīs nežēlīgās klints?
Vai glābējs tik nebūs pirāts no citas bandas?
Jo vai tad visi varoņi nav tādi paši pirāti,
Kas saslienas pret likteni (vai neizbēgamo),
No laika lapotnes plūc izcilības apmetni,
Zog dieviem nemirstības uguni
Un nolaupa pat kapam maigo aizmirstību?
Vai varoņi nav tie, kas kāpj uz vēstures kā pakalna,
Lai izlietu tur savu iztēli, šo spēka failu,
Lai nevis dēlus radītu un meitas,
Bet tikai vārdu, savu varoņvārdu,
Kurš sievietēm ir jāpielūdz un jāslaka ar asarām?
Un tomēr dvēsele man alkst pēc varoņa…
Tāpat kā, ķēdēs slēgta, nevarīga,
Es ilgojos pēc pirāta, kurš mani sagrābtu,
Jo tad vismaz viss beigtos,
Tad nebūšu vairs jaunavīga balva.
Un ja nu nezvērs - pirāts un mans varonis
Viens otru varbūt nogalinās cīņā,
Pa tvērienam man blakus atstādami
No varoņrokas izkritušo asiņaino šķēpu
Un jūras čūskas aso pirātzobu,
Es spēšu savas ķēdes pārzāģēt
Un atbrīvoties, atkal būt es pati.
Pie akas slepenas, kur nebūs
Neviena dieva-viltvārža, kas slēpjas,
Lai gana tērpā izkāptu no ēnām
Vai paceltos no dzelmes nāras tēlā
Ar krūtīm plaukstošām un zelta cirtām,
Pirms acīm atklāties. Bet manu sirdi
Nu divas bailes plosa - ka mani ņems ar varu,
Vai vardarbīgi izglābs. Un tomēr vēlos
Abus likteņus - šīs ilgas iemācīja
Man senlaikos tēvs

Un arī māte, līdz ar viņu vijot intrigas; Ik reiz, kad viņa manus matus ķemmēja, Tos svaidīdama eļļām smaržīgām.

Es krastā dzirdu ņurdoņu, kā ķetnas

Dun - bet varbūt tie būs vira
Zābaki un ieroči? Es gaisā dzirdu nopūtu,
Kā vēja brāzmu, it kā zirgs tur auļotu
Caur mākoņiem, ar pakaviem
To ādu sadauzīdams zilumos,
No kuriem lietuslāses krīt,
Kas debess asaras.
Kas nāk no jūras? Kas nāk
No debesīm? Dievs? Cilvēks? Dzīvnieks? Varonis? Vai manas kuslās bailes, kuru kaunos, Vai pašas sirds tur dziļi krūtīs sitas Un asinis pukst cauri manām važām, Kas mani skauj kā mīlnieks…

Dažas dienas pirms šīs Andromēdas izrādes Alekss bija aizgājis uz Esagila un Kvazra ielu krustojumu, pa pusei baidīdamies, ka neatradīs tur friziera salonu; un varbūt pa pusei cerēdams, ka neatradīs.

Bet Moriēla iestāde neapšaubāmi pastāvēja, tā bija pamatīga stūra māja. Ar stipriem nakts slēģiem apgādātās velves pavēra skatienam pirmajā stāvā ierīkoto frizētavu un kosmētisko kabinetu tai blakus. Izkārtne grieķiski un ķīļu rakstā vēstīja: NEVAINOJAMA KVALITĀTE. AUGŠSTĀVĀ ATSEVIŠĶI KABINETI. PĒC PIETEIKŠANĀS.

Ārpusē tetovēts bārddziņa vergs ar zobenu aiz jostas apkopa vieglos ratos iejūgtu, pelēku, šņaukājošos ķēvi. Pārējie klienti droši vien bija atnākuši kājām; pāris bārdainu bārddziņu un pāris bārdainu frizieru abos salonos mudīgi darbojās gar vīriešu un sieviešu galvām. Klienti sēdēja uz koka troņiem; bārddziņi un frizieri stāvēja uz zemiem soliņiem. Telpas bija piebāztas ar eļļu un parfīmu pudelēm, ziedes podiņiem, ziloņkaula ķemmēm, vara pincetēm, bronzas šķērēm, manikīra piederumiem, gliemežvākiem, kuros sabērti sarkanie smiņķi un saberzta ogle, bārdas nažiem, alauna stienīšiem, kamieļspalvas sukām, mazgājamām bļodām, spoguļiem, lokšķērēm un mazām ogļu pannām lokšķēru uzkarsēšanai.

Alekss gaidīja ārpusē, vērodams, kā bārddzinis pabeidz apstrādāt kāda puiša sacirtoto, ar eļļu saziesto galvas virsu. Klients apriecājās par sevi spogulī, tad samaksāja bārddzinim un izņēma no vāzes savu riekstkoka spieķi. Alekss ielavījās iekšā un ieņēma atbrīvojušos troni.

- Ko vēlies, godātais kungs?
- Ē… apgriezt matus.
- Apgriezt? Tavi mati taču nav gari, kā lai es tos apgriežu?
- Varbūt man vajadzētu noskūties.

Bārddzinis ar plaukstu paberzēja Alekša vaigu.

- Es teiktu, ka gluži otrādi, godātais kungs! Kaut gan - ja tev labāk tīk gludi skūtas sejas…
- Tādas tik tavam saimniekam, Moriēlam. Īstenībā es nācu satikt viņu. Vai viņš varētu mani apkalpot?
- Viņš ir ļoti aizņemts, godātais kungs. Savu māku viņš nekad

nerāda apakšstāvā. Parasti pie viņa piesakās iepriekš.

- Esmu pārliecināts, ka mani viņš gribēs satikt, ja tu būsi tik laipns un nosauksi manu vārdu: Alekss, grieķis.

- Godātais kungs Aleks, vai es neteicu, ka viņš ir aizņemts?

Bet tobrīd Moriēls pats ienāca, pašķirdams niedru aizkaru. Viņš pastūma niedres malā un vairākkārtīgi zemu palocījās, izlaizdams laukā smalku dāmu, kuras sarkanie mati izskatījās pēc ugunskura, kurā augstu šaujas viļņojošas liesmu mēles. Ari dāma zemu noliecās, lai durvju stendere nesaskartos ar viņas frizūru. Moriēla pavadībā viņa aizsoļoja līdz ratiem, un vergs palīdzēja viņai tajos iekāpt.

Frizētavas īpašniekam atgriežoties, Alekss pielēca kājās.

- Atvaino, Moriēl!

- O, valdnieka vārdabrālis pats personiski. Tāds gods, un tik drīz pēc mūsu pēdējās tikšanās. Pilnīgas nejaušības pēc man ir piecas brīvas minūtes. Tad nu nāc augšā.

Moriēls veda Alekšu uz augšstāvu; pa gaiteni viņi nonāca plašā istabā, kuras logi bija aizklāti ar marli; marle pasargāja no ziņkāriem skatieniem un vienlaikus kalpoja arī kā moskītu tīkls.

Milzums spoguļu un mazgājamo bļodu, pudeļu, krūku un ķemmju. Bet šeit visas ķemmes bija no sudraba, visas bļodas no porcelāna. Uz kāda plaukta gulēja zelta un sudraba matu sprādzes. Uz otra plaukta bija saliktas dīvainas vara stiepļu konstrukcijas, nākamo rokoko stila frizūru karkasi. Trīs sienas klāja gleznojumi, kuros resnas odaliskas - vesels harēms - peldējās marmora baseinā pie strūklakas, dīki atpūtās uz dīvāniem vai uzposās plīvojošu drapēriju fonā.

Šeit augšā klientu troņa sēdekļi bija mīksti polsterēti, koka daļas apzeltītas.

- Kuram man jāpateicas par prieku tevi redzēt? TU nāc pārlieku drīz, tik ātri nevar atrisināt mūsu mazo mīklu, ar kuru jānodarbojas tik ļoti piesardzīgi. Un kā tev šķiet - vai tas ir piesardzīgi ierasties šeit darba laikā, bez iepriekšēja brīdinājuma?

- Iespējams, bet atgadījies kaut kas tāds, kas tev jāzina.

Un Alekss izklāstīja savu notikumu versiju, kas saistīja

"mazo tīstokli" - viņš nojauta, ka kasetnei piederas šāds apzīmējums - ar Deboru un vīrieti, kuru viņš bija redzējis Ištaras templī.

Moriēls glaudīja savu einuha gludo zodu.

- Hmm. Interesanti.

- Varbūt tu redzēji to vīrieti. Hi taču arī tur biji.

- O, nē, man šķiet, ka ne. Es tobrīd biju izklaidīgs. Pasauli man aizklāja plīvurs.

- Padomā!

- Kā gan es varētu aizmirst tik izcilu Ištaras priesterieni, ja viņa ir tāda, kā tu stāsti. Man niezētu pirksti safrizēt viņai matus… Ak, bet

varbūt es tobrīd biju pavisam apreibis pēc viena svešzemju pulverīša saelpošanās.

- Kā tad ir? Vai tu viņu redzēji?

- Diemžēl ne. Starp citu, kurš tad vairāk nodarbina tavu prātu, viņš vai viņa?

- Abi, - Alekss steigšus attrauca, - gadījumā, ja viņa tam ir pastāstījusi.

- Nu jā, spilvenu sarunās noslēpumi tā vien līst laukā. Zinu no pieredzes. Varbūt tev šķiet, ka tās, ar kurām es sabīdu spilvenus, ir pārāk zaļas un nenobriedušas, lai pļāpātu par ko vērā ņemamu, bet nē, viņu noslēpumi bieži vien ir tie garšīgākie - saldi kā ķirši. Man patīk noplūkt pašu pirmo noslēpumu, un reizēm, pašam par pārsteigumu, gadās, ka atveru sensenu čūsku alu, kur gaida visi iespējamie samaitātības augļi, rūgdami, lai kļūtu par lielisku piedevu dzejiskām metaforām.

- Vai man tas viss jāklausās? Ja mums ir tikai nieka piecas minūtes?

- Jā, to tev der paklausīties. Varbūt arī Tesānija ir - bija - tāda ala ar čūskām, bet no otras puses - varbūt ari ne… Kas attiecas uz tevis aprakstīto vīru - daži pavedieni man ir, es tos šķetināšu un pacentīšos viņu atrast. Kā teiktu mūsu kopīgā draudzene - tas ir intriģējoši. Bet tagad esi tik laipns un pamet šo namu. Gaidi ziņu.

Dažas dienas pēc viesošanās pie friziera Alekss devās uz teātri; kad viņš atgriezās iebraucamajā vietā, apkalpotāja Hummuma pasniedza viņam vēstuli: divus ar vasku noziestus, ar eņģēm kopā sastiprinātus vaska dēlīšus, aizzīmogotus ar vaska pikuci, kurā bija iespiests attēls - sākumā Aleksam likās, ka tur redzami auna ragi. Vai varbūt tā bija ragneša galva?

- Kas to atnesa?

- Mum-um! UM! - Hummuma enerģiski atsaucās.

Vērīgāk aplūkojis, Alekss secināja, ka zīmogā iespiesta stilizēta frizūra. Viņš steidzīgi devās uz savu istabu, salauza zīmogu un atpleta dēlīšus. Vēstule bija rakstīta grieķiski.

MĪĻO ZĒN!

MAN VAJADZĒS PIEKUKUĻOT DAŽUS CILVĒKUS, LAI PIEKĻŪTU SLEPENAI INFORMĀCIJAI. KREDITORI NELIEK MAN MIERA, PIEPRASOT NAUDU PAR PIEGĀDĀTAJIEM PARFĪMIEM UN DĀRGĀM ZIEDĒM, BET MANI DIŽCILTĪGIE KLIENTI VĒL NAV NOMAKSĀJUŠI RĒĶINUS. AK VAI, TĀDI TIE DIŽCILŠI IR! ARĪ MANI BĀRDDZIŅI GRIB SAŅEMT SAVAS ALGAS. VĒL MAN JĀNOMAKSĀ MILZĪGA SODA NAUDA, JO TIESĀ ZAUDĒJU PRĀVU. MŪSU KOPĒJĀ DRAUDZENE IZBRAUKUSI NO PILSĒTAS, LAI VIESOTOS SAVAS KRUSMĀTES ĪPAŠUMOS PIE BORSIPAS. VIŅA TEV NOTEIKTI ATLĪDZINĀS, JO ŠĪ LIETA ATTIECAS UZ MUMS VISIEM. RĪT AP

BROKASTLAIKU PIE

TEVIS IERADĪSIES MANS SŪTNIS. VIŅŠ ATNESĪS ZIŅAS PAR TO OTRU JAUTĀJUMU. IEDOD VIŅAM SEPTIŅUS SUDRABA ŠEKEĻUS.

TAVS DRAUGS M.

Kas bija tas otrs jautājums, ko minēja Moriēls? Datora kasetne? Vai Debora? Tas palika neskaidrs.

Septiņi sudraba šekeļi. Bābelē Alekss bija ieradies ar divdesmit šekeļiem makā. Viņam teica, ka tik daudz maksājot lēts, nespēcīgs vergs. (Par spēcīgu, jaunu un glītu vergu vajadzēja atdot deviņdesmit šekeļus.) Vissliktāk apmaksātais strādnieks pelnīja desmit šekeļu gadā. Pāris šekeļus Alekss jau bija iztērējis, vienu pie templa atdevis Tesānijai. Kamberčanianam par istabu pienācās šekelis vai pat vairāk. Ja viņš samaksās Moriēlam tos septiņus… Doma par tuvojošos nabadzību ledainā tvērienā sažņaudza viņa iekšas. Varbūt viņu grib apkrāpt? "Mazais tīstok- lītis" taču jau atdots. Viņš nolēma neko nemaksāt.

Nākamajā rītā Alekss žigli notiesāja savu biezputru un pēc tam klīda pa pagalmu, izlikdamies, ka apbrīno vientuļo dateļpalmu, kurā tupēja baložu pāris. Savukārt kārns, melns kaķis, noslēpies aiz koka mucas ar ūdeni, šos baložus apbrīnoja. Kaķis cerēja, ka baloži ielaidīsies viņa žokļos, un meta nīgrus skatus uz Alekšu.

Kāds puika, mirkli vilcinājies pie vārtiem, gāja Aleksam klāt. Puika bija baskājains un gandrīz pliks, tērpies tikai skrandainos bruncišos. Gadus desmit vai vienpadsmit vecs, ar melnu matu ērkuli, saulē apcepis brūns un noklāts ar netīrumiem, it kā sasvīdis būtu vārtījies putekļos.

- Tevi sūta Moriēls?

Puika palocīja galvu.

- Vai tu atnesi man jaunas ziņas?

Vēl viens galvas mājiens.

- Tad runā.
- Saimnieks Moriēls teica, ka tev vispirms jāiedod man nauda.

Puika pakāpās soli atpakaļ, kā baidīdamies, ka pēc šiem vārdiem Alekss sagrābs viņu aiz rokas.

Alekss paraustīja plecus.

- Vispirms izstāsti jaunumus.
- Saimnieks Moriēls teica: kad tu iedosi man naudu, es zināšu, kas tu esi. Viņš pateica man, cik daudz. TU man samaksā, un tad es redzēšu, vai tā ir īstā summa. Citādi tu vari būt kāds cits.
- Iebraucamās vietas īpašnieks var apliecināt, ka tas esmu es. Vai man viņu pasaukt?

Puika papurināja galvu.

- Kungs, visi zina, ka Kamberčaniana kungam ir daudz visādu iedomu.

Viens no baložiem noplandija lejā. Kaķis saspringa un šāvās uz priekšu, bet neveiksmīgi. Putns aizspurdza neskarts.

- Man jāsteidzas atpakaļ, - teica puika. - Man ir svarīgi jaunumi, drīz būs par vēlu tos stāstīt. Bet kam tie domāti?

- Man.

Alekss sāka virzīties sāņus, cerēdams aizstāties puikam priekšā; puika atkāpās.

- Kungs, šie jaunumi nevar gaidīt.

- Septiņi sudraba šekeļi. Tāda bija summa.

- Bet kur tie ir? Es šeit neredzu septiņus šekeļus.

Saniknotais Alekss noskaitīja naudu puikas izstieptajā plaukstā. Tiklīdz plaukstā bija iegulies septītais šekelis, monētas pagaisa zem puikas bruncīšiem.

- Kungs, tev jāsteidzas uz Svinību templi aiz ziemeļu sienas. lūr tu ieraudzīsi grieķieti un uzzināsi, kas ir tas vīrs. Tīstokļa lietai tiek sekots. Septiņi šekeļi atslēgs slepenas durvis. Tas ir viss.

Alekss vēl nebija paguvis pavērt muti, kad puika jau apgriezās uz papēžiem.

- Pagaidi!

Stāvēdams ēdamzāles durvīs, Alekšu vēroja Gupta. Ironiski smaidīdams, viņš aplaudēja:

- Hi liki puikam izgaist! Kopā ar tavu naudu. Tas ir labs triks.

- Tagad izgaisīšu arī es pats. - Alekss devās uz vārtiem, bet tad palēnināja gaitu. Durvju sargs bija kaut kur aizgājis. Šobrīd nedrīkstēja zaudēt laiku, bet kāds bija visīsākais ceļš? Lai kā Aleksam riebās iejaukt indieti šai lietā, tomēr Gupta - atšķirībā no nejaušiem pretimnācējiem - droši vien pareizi pastāstīs, kā jāiet.

- Gupta! Es neaicinu tevi man piebiedroties, vai saproti?

- Saprotu pilnībā, sahib.

- Vai vari man pateikt, kā visātrāk nokļūt līdz Svinību templim? Esi tik labs.

- Tas ir vienkārši. Ej taisni uz priekšu pa Sina ielu. Izej cauri Sina vārtiem. Tur būs tilts pār grāvi. Un ceļš, kas ved uz ziemeļrietumiem tad arī ir uz templi. Hi nevari paiet tam garām.

Alekss pateikdamies palocīja galvu un aizsteidzās.

Sins bija Mēness dievs, gluži tāpat kā Šamašs bija Saules dievs un Ištara - Venēras dieviete. Sinu attēloja kā viedu, vecu vīru ar lazurīta bārdu un milzīgu turbānu. Sins mērīja arī laiku, un, tā kā laiks iezīmē kartēs vēsturi, Sins bija gudrības iemiesojums, pie kura uz apspriedi ieradās pārējie dievi - reizi mēnesī, naktī, kad Sins spidēja visspožāk. TUrklāt Mēness dievs naidojās ar noziedzniekiem, kas darbojās pa nakti.

Žigli soļodams pa Sina ielu ziemeļu virzienā, Alekss ievēroja dažas šīs ielas īpatnības, kam nebija nekāda sakara ar Mēnesi. Lai gan vēl

bija agrs, daži apreibuši zeļļi tupēja pie māju sienām vai bezmērķīgi klīda apkārt. Varbūt tieši Sina ielā Moriēls iegādājās nelegālos svešzemju pulverīšus, kas uzbudina dzimumtieksmi? Šeit bija arī vairāki striptīzbāri. Vai šādi iestādījumi tika ierīkoti Sina vērīgo mēness acu aizsardzībā, lai uzsvērtu, ka Bābelē tie nav nekas grēcīgs?

Pie Sina vārtiem Alekšu apturēja sargs ar šķēpu.

- Kurp tu ej, grieķi?
- Uz Svinību templi.
- TU neesi pilsonis.
- Nē, vēl ne.
- Izejas maksa ir ceturtdaļšekelis.

Alekss nīgri sameklēja bronzas monētu. Sargs no ādas maisa izvilka vaskotu plāksnīti.

- Vārds? Ierašanās diena? Mājvietas adrese?

Dusmās vārīdamies, Alekss atbildēja uz jautājumiem.

Ar vienu roku aptvēris šķēpu, lai noturētos līdzsvarā, sargs ar bronzas irbuli rūpīgi ierakstīja vaskā visas ziņas.

- Vai tagad varu iet? Cilvēk, es steidzos.
- Pagaidi, - sargs vēlreiz visu pārrakstīja plāksnītes lejasdaļā, tad pārlauza plāksnīti un atdeva Aleksam viņa kopiju.
- Kad nāksi atpakaļ, uzrādi šo. Nepazaudē, citādi vajadzēs maksāt vēlreiz.
- Vareni. Paldies. - Alekss jau traucās cauri vārtiem, kas bija rotāti ar zaļām lapu rozetēm un baltiem pusmēnešiem - tie šūpojās kā laiviņas gaišzilos viļņos.

No Sina tilta gala divi putekļaini ceļi stiepās tālāk, cauri dārzeņu stādījumu lupatsegai. Templis slējās ceturtdaļjū- dzes atstatumā, pie ceļa kreisās puses: zaļi vāpēts zikurāts, līdzīgs lielam artišokam. Pie tempļa ieejas drūzmējās bariņš cilvēku, turpat bija novietoti vairāki pajūgi.

Kad Alekss bija ticis pāri tiltam, cilvēki sāka kāpt ratos. Viens pajūgs aizbrauca tālāk uz rietumiem - uz cietoksni, bet otra pajūga braucēji vēl stāvēja un sarunājās. Alekss sāka skriet.

Debora sēdēja divričos, kuros bija iejūgts melns ērzelis. Viņa bija tērpusies baltā sari un vērīgi lūkojās savā ceļabiedrā - vīrietī ar milzīgo turbānu. Augstmaņa greznajā tērpā vizuļoja ieausti zelta pavedieni.

Alekss gausināja savu skrējienu. Bija nepieciešams, lai sastapšanās šķiet nejauša. Viņš taču nevarēja aulekšot, bļaujot Deboras vārdu. Bet nu augstmanis satvēra grožus un ērzelis bija gatavs kustēt prom Ištaras vārtu virzienā. Lai aizsteigtos pajūgam priekšā, Alekss nogriezās no ceļa un steidzās pāri kāpostu dobēm. Groži noplīkšķēja pret ērzeļa sāniem un divriči sāka ripot.

Daudz netrūka, lai Alekss būtu braucējus pārtvēris, tomēr ērzelis

aizrikšoja garām. Alekss pacēla roku sveicienam, gaidīdams, ka tūlīt ieraudzīs pārsteigumu un līksmi Deboras skatienā; vismaz tā viņš cerēja.

Pamanījusi Alekšu, Debora dāvāja viņam vieglu smaidu un rokas mājienu. Viņa nelūdza savam pavadonim, lai tas aptur divričus.

Pie velna to visu! Pajūgs nemaz neripoja tik ātri. Alekss skrēja pa ceļu pakaļ divričiem, cerēdams, ka viņa skrējiens atstāj brīvprātīga fiziska vingrinājuma iespaidu. Viņš ļāva pajūgam izrauties labu gabalu priekšā. Debora vienreiz palūkojās atpakaļ. Tiklīdz divriči iebrauca spraugā starp pilsētas ārējo mūri un cietoksni, Alekss uzņēma tempu.

Nonācis līdz spraugai, viņš ieraudzīja, ka pajūgs jau brauc pāri tiltam pie Ištaras vārtiem. Aleksam ceļu aizšķērsoja sargs. Alekss žigli iegrūda viņam rokā vaskotās plāksnītes pusi.

- Pagaidi, grieķi. Šī kvīts ir no Sina vārtiem.
- Un tad?
- Tev jāatgriežas caur tiem pašiem vārtiem.
- Es samaksāšu vēlreiz.

Alekss sagrabināja makā vēl vienu ceturtdaļšekeli un deva to sargam.

- O, Šamaš! Nu man jāraksta tev jauna kvits.

Divriči jau atradās viņpus vārtiem. Vairs nebija cerību

tos notvert. Alekss iedomājās, ka vajadzētu skriet turp, tad iztēlojās šķēpu sev mugurā un zaudēja dūšu.

- Aizmirsti to. Es iešu atpakaļ uz Sina vārtiem.

Viņš pastiepa roku pēc savas monētas, kas bija nozudusi sarga sažņaugtajā ķepā.

- Hi man jau samaksāji.

Tagad sargs uzjautrinājās.

- Es pārdomāju.
- Tādi kā tu pataisa mūsu darbu par mocībām.
- Vai tā jūs apejaties ar citzemju viesiem? Tā nauda taču netiks tev. Tad kas tev par daļu?

Sargs uzsvilpoja bez meldiņa.

- Ak tā, saprotu. Jūs saņemat daļu peļņas.
- Tā domāta vārtu kopšanai. Ištaras spožumam.
- Kur tu to tērē? Templī? Vai Sina ielā?

Sargs negribīgi pastiepa monētu, turēdams to ar pirkstgaliem.

- Es tevi atcerēšos, grieķi.

Alekss paķēra savu naudu un devās atpakaļ uz Svinību templi. Tie, kuriem nebija pajūgu, tagad no tempļa kājām atgriezās pilsētā. Pirmie pretimnācēji nemodināja viņā interesi, bet tad viņš ieraudzīja iespaidīgu pārīti: viens liels un resns, otrs sīks un kārns. Bārdains Lorels un bārdains Hārdijs, abi bruncīšos un līdz vidum kaili. Mezopotāmieša - vai hipopotāmieša - Hārdija treknās krūtis pie katra soļa

viļņojās.

- Atvaino, kungs, vai tu nepagodinātu mani ar atbildi?

- Labprāt, - nodvesa Hārdijs. Viņš izskatījās iepriecināts, ka radies iemesls apstāties.

- Vai vari man pastāstīt, kas tur templī nupat notika?

- Varu un pastāstīšu. Šogad pienākusi Sina kārta piešķirt Mardukam līgavu svētajai laulībai. Sina priesteris Šazārs un nākamā līgava upurēja tempļa pagalmā - uz zemes, kas nepieder nevienam no abiem dieviem. Hir zīlēja pēc upurdzīvnieku iekšām un vēroja vēl citas pravietiskas zīmes. Eļļas izplūšanu uz ūdens virsmas un dūmu ceļu gaisā.

- Zīmes bija ārkārtīgi labvēlīgas, - piebilda Lorels.

- Vai Sina priesteris ir virs ar milzīgu turbānu?

Piekrītošs galvas mājiens.

- Un nākamā līgava - sieviete baltā tērpā?

- Tāisni tā.

- Un kas par līgavu! - izsaucās Hārdijs. - Tas būs tikai taisnīgi, kad viņu pasludinās par daiļāko sievieti visā Ba- bilonā. Viņa pelnījusi visus godinājumus un veltes, ko saņems. Visu gadu viņa būs mūsu pilsētas mirdzošais simbols; Bābeles skaistule - un ar pilnām tiesībām.

Izklausās pēc uzvaras Mis Pasaule konkursā, nodomāja Alekss.

Vecais Hārdijs uzplakšķināja sev pa vēderu, tā, ka tauki nolīgojās.

- Divpadsmit mēnešus viņa ar savu mīļumu sildīs dieva gultu. Parastu mirstīgo acis drīkstēs baudīt viņas kailā daiļuma pilnību vienu vienīgu reizi - kāzu svinību svarīgākajā brīdī; tā gan būs līksmība sūrstošām acīm un tukšiem vēderiem: Skaistules un Šazāra dzīres! Novēlu tev būt tam veiksminiekam, kurš saņems ielūgumu. Kad tas notiks? Pēc mēneša. Šī līgava gan vēl nav Bābeles pilsone, bet visas zīmes norāda uz to, ka viņa tāda būs. Kopš valdnieka Aleksandra ierašanās, mums vairs nav iebildumu, ka jaunpienācējas kļūst par Marduka līgavām; tomēr vispirms viņai jātiek iesvaidītai pēc mūsu paražām, Bābeles tornī.

Debora - Marduka līgava? Vispirms viņa aizgāja uz Ištaras templi. Tagad viņa atradusi iespēju, kā atdoties visai pilsētai… un, spriežot pēc visa, noslēgusi ārkārtīgi izdevīgu darījumu. Viņa gatavojās apprecēt pilsētas varas iemiesojumu - vismaz ciktāl tas attiecās uz oficiālo reliģiju - un viņa zināja par datora kasetni.

- Kas notiks, kad gads būs pagājis? - Alekss vaicāja.

- Tad viņa dosies uz pazemes valstību, - atbildēja Lorels.

- Ja vien viņa nebūs ieņēmusi bērnu no dieva, - Hārdijs precizēja. - Tādā gadījumā viņa paliks, kur ir, kamēr piedzims bērns; pēc tam viņa dosies prom. Viņas bērns tiks audzināts, lai kļūtu par priesteri vai priesterieni.

- Un kad pēdējoreiz iestājās grūtniecība?

- Pēdējo piecu līgavu laikā ne.

- Varbūt Marduks negrib knauķi no sievas, kuru viņam piegādājis kāds dievs - sāncensis. Varbūt viņš apspriežas ar Mēness dievu, lai zinātu, kad nevajag pārgulēt ar savu mīļoto.

- Varbūt.

- Varbūt viņam šķiet, ka divpadsmit mēneši ar vienu sievu ir pietiekami ilgs laiks.

- Varbūt.

- Klau, jūs taču negribat man iegalvot, ka gada beigās līgavu noslepkavo?'

- Tā būs upurēšana, - teica Lorels, - nevis slepkavība.

- Viņa tiek upurēta?

- Bet ne publiski, - paskaidroja Hārdijs. - Viņa vienkārši aiziet. Uz Pazemes valstību. Dāma nozūd. Marduku apprec jauna līgava un pilsēta atdzimst. Lai tev laba diena, grieķi. - Un viņš kopā ar Lorelu aizlīgoja prom.

Alekss devās atpakaļ uz Sina vārtiem, soļodams taisni pāri laukiem un drudžaini prātodams.

Kāpēc Moriēlam ievajadzējās viņu sūtīt šajā bezcerīgajā pasākumā? Kāpēc nevarēja pateikt visu skaidri un gaiši? Kāpēc viņš tika sūtīts ceļā pārāk vēlu? Vai tālab, lai viņu ķircinātu? Lai, ieraugot Deboru, pieņemtos spēkā viņa apmātība?

Vai pēc gada Deboras dzīvība būs briesmās? Viņa taču zina spēles noteikumus? Bet ja nu nezina?

Ak, ja Alekss varētu Deboru izglābt, kā Persejs izglāba Andromēdu. Ja viņam būtu spārnots zirgs. Datora kasetne (turklāt varbūt pavisam tukša un nonākusi cita cilvēka īpašumā) nespēja aizstāt spārnoto zirgu.

Pie joda ar friziera brīdinājumu, ka viņa salonā nedrīkst ierasties bez uzaicinājuma! Alekss nolēma doties taisnā ceļā uz turieni, lai izteiktu savu protestu un pieprasītu atbildes uz dažiem jautājumiem.

Sargs pie Sina vārtiem bez iebildumiem ielaida Alekšu atpakaļ Bābelē. Drīz viņš nogriezās no Sina ielas un pa drūzmainajām Ninnas rajona ieliņām aizsoļoja iekšpilsētas virzienā.

Pa ceļam viņš pagāja garām eļļas spiestuvei, alus brūzim, lopkautuvei, tad ķieģeļu ceplim, kuram apkārt slējās gatavo ķieģeļu krāvumi, akmeņu grēdas un dubļu pakalni. No cepļa krāsnīm kūpēja tumši dūmi. Tas bija sarežģīts gājiens: vispirms slidens, tad reibinošs, tad asiņains, tad sodrējains un putekļains, un atkal slidens. Alekss atskārta, ka tuvumā jābūt Libilhegallam - Labklājības kanālam. Un tik tiešām, drīz viņš ieraudzīja ūdeni un piekrautās laivas, un pēc brīža sasniedza tiltu, kuram pāri gāja Procesiju ceļš; uz šī tilta viņš bija apstājies, Bābeles torņa fascinēts - likās, ka kopš tās dienas jau aizritējuši gadsimti. Viņš šķērsoja Procesiju ceļu un iegāja iekšpilsētā.

Ielu stūris ar Moriēla frizētavu vairs nebija tālu.

Pretī frizētavai atradās zīmogu graviera darbnīca, uz letes gulēja kalnu kristāla un halcedona gabali. Alekss minūtes piecpadsmit nostāvēja pie šīs darbnīcas, vērodams frizētavu. Ieradās švītīgs džentlmenis; prom aizgāja švītīga lēdija.

Un pēkšņi - kurš gan tur piebrauca divričos? Neviens cits kā Tesānija! Tesānija, kura pašlaik viesojās savas krustmātes īpašumos pie Borsipas. Alekss traucās pāri Esa- gila ielai.

- Hei!

- O, tas esi tu! - Sārto un violeto smiņķu kārta noslēpa varbūtējo pietvīkumu. Šeit nevajag sarunāties.

- Vienu lietu es tomēr pateikšu tepat. Man stāstīja, ka tu esi pie Borsipas.

- Ak tā? Tādā gadījumā būšu atgriezusies agrāk. Iesim augšstāvā, parunāsim tur. Es nudien priecājos tevi redzēt.

- Tiešām?

Viņas kučieris bija drukns rudbārdis ar kailām krūtīm. Tetovējumu nebija, arī pinkainie, sarkanie mati nebija noskūti - tas nozīmēja, ka viņš ir brīvs cilvēks, kalps, kurš saņem algu par savu darbu. Iespējams, ka Tesānijas tēvs zināja par savas meitas bīstamajām kaprīzēm un negribēja dot viņai pavadoņos vergu, kuram varētu likt izpildīt visdīvainākās pavēles. Atstājusi kalpu rūpēties par zirgu un ratiem, Tesānija stūma Alekšu iekšā pa durvīm un augšā pa kāpnēm.

- Mori! - viņa sauca. Frizieris pabāza galvu caur niedru aizkaru; pamanot Alekšu, viņš savilka seju tādā grimasē, it kā viņam mutē būtu iebāzta bieza citrona šķēle.

- Ejiet uz zilo istabu, - viņš teica un atgriezās aiz aizkara. Tesānija aizveda Alekšu uz frizūru veidošanai paredzētu telpu, kur sienas klāja spoguļi un tirkizzilas flīzes. Ieslīgusi torņa sēdeklī, viņa norādīja Aleksam uz zemajiem kājsoliņiem, bet viņš atzina par labāku palikt stāvam.

- Šī gan būs varena intriga! - viņa jūsmoja. - Hir iejaukta Marduka nākamā līgava.

- Lai to noskaidrotu, es gluži veltīgi deldēju savas kājas un savu maku.

- Grieķi Aleks, tu esi ienesis manā dzīvē patiesu prieku.

- Bet es nenoskaidroju, kas notiks ar līgavu, kad gads būs pagājis.

- Kas zin, - Tesānija bezrūpīgi atsaucās. - Toties es prātoju, kas notiks, ja dieva līgavas mantās atradīs mūsu mazo noslēpumu.

- Tas izklausās bīstami.

- Briesmas - tā ir pikanta mērce! Un es arī esmu līgava.

Viņa iegrima pārdomās.

Alekss satvēra sudraba ķemmi un mēģināja to izvilkt caur

matiem. Vismaz kaut ko viņam izdosies atšķetināt.

- Nu, kas tad notiktu? Izsaki savu minējumu!

- Līgava apgalvos, ka nav vainīga, - viņš teica. - Viņa zvērēs, ka šo lietiņu viņas mantās tīšuprāt paslēpis kāds cits.

- Jā, un kurš? Kurš gan cits, ja ne tu? Tū ar savu kaislīgo greizsirdību, kuru tik skaidri saskatīja mīļais, vērīgais Mori. Bet kā viņa varētu zināt, kas tu esi, ja nebūtu jau iepriekš zinājusi par noslēpumu un nesaprātīgi cietusi klusu? Tb un viņa, jūs abi rīkojaties nesaprātīgi. Nedomāju, ka valdnieka Aleksandra ļaudis bieži ķeras pie spīdzināšanas. Vīni atzīst par labāku rīkot nopratināšanu jautājumu krustugunī un izmanto Aristoteļa siloģismus, nevis uguni, virves, ūdeni un asprātīgas mehāniskās ierīces. Bet kas attiecas uz Marduka ļaudīm… redzi, šī ir austrumnieciska pilsēta, izsmalcināta. Esmu šo to dzirdējusi.

Alekss piesardzīgi teica:

- Tb taču negribētu pati tikt spīdzināta.

- Varbūt mans sabiedriskais stāvoklis mani pasargās.

- Bet mīļajam, smalkajam Moriēlam nav tādas aizsardzības. Vēl nupat viņam piesprieda maksāt lielu soda naudu. Vismaz viņš tā apgalvo.

- Vismaz viņš tā apgalvo, - Tesānija uzjautrinādamās atkārtoja.

- Hi taču visā nopietnībā neplāno izjaukt Marduka kāzas?

Tesānijas acis nevainīgi iepletās.

- Aleks, bet tieši to jau tu kāro. Izjaukt šīs kāzas. Izdarīt tā, lai tās nenotiek. Vai varbūt es kļūdos?

Alekss norija siekalas.

- Tad tiktu izjaukta arī pilsētas atdzimšana. Labklājība sagrūtu.

- Paskat vien, tu pēkšņi esi kļuvis par Bābeles patriotu. Cik slavējami!

- Starp citu, Moriēls teica, ka tu atmaksāšot man tos septiņus šekeļus, kurus biju spiests viņam nosūtīt, lai piekukuļotu mūsu ziņu devējus.

- Es nenēsāju naudu līdzi. Rēķinus man sūta uz māju.

- Tad varbūt man iegriezties pie tevis?

Viņa līksmi iesmējās.

- TU esi burvīgs.

Vairāk nekas būtisks tikpat kā nenotika, tikai uz mirkli istabā iebrāzās Moriēls, lai izteiktu pārmetumus Aleksam, un pēc tam šķietami apkaunējusies Tesānija apsolīja, ka pēc trim dienām pati atnāks uz iebraucamo vietu "Starp ādām", lai pastāstītu, kāds labums ticis no piekukuļošanas. Vai viņas solījumam varēja ticēt? Aleksam nebija izvēles iespēju. Viņš devās prom.

His dienas. Alekss, aizkaitināts un nemierīgs, klīda šurpu turpu. Brīžam viņš bija galīgi apsēsts ar Tesāniju un

Moriēlu, ar nepazīstamo Šazāru, ar Deboras likteni, ar intrigu. Citkārt viņš jutās nomaldījies un pamests likteņa varā. Lai nepaliktu pavisam bez līdzekļiem, viņš visas maltītes ieturēja iebraucamajā vietā uz parāda; bet skaitļi neredzamajā rēķinā kļuva arvien lielāki. Gupta ar savām kreļļu zīlīšu acīm ieinteresēts vēroja viņa iešanu un nākšanu.

Kādu pēcpusdienu Etemenaki rajonā Alekss iemaldījās mazā tirgus laukumā. lūr pārdeva linsēklas un sezama eļļu, pistācijas un mandeles, ķimenes un koriandru, ķiplokus un sīpolus. Mazā laukuma vidū kāds vīrs ar pelnu pelēku ādu gulēja uz sarkana pīteņa, pabāzis zem galvas spilvenu.

Kad Alekss pienāca tuvāk, vīrs ieķērcās:

- Stāvi!

Tā kā vīrs nepastiepa kaulaino roku, lai lūgtu žēlastības dāvanu, Alekss prasīja:

- Ko tu gribi?

Vīrs mēģināja kaut ko teikt, bet viņam uznāca stiprs klepus, viņa seja nejauki pietvīka.

- Tev vajag jautāt, kas man kaiš, - beidzot viņš izdvesa.

- Tik tiešām, - piekrita resna sieviete, kas pieskatīja sīpolu virtenes. - Tāds ir likums.

- Nu labi. Kas tev kaiš?

- Šausmīgas sāpes šeit, - vīrs pielika roku pie krūšu- kurvja augšdaļas. - Uznāk un pāriet. It kā es elpotu lapseņu ligzdā un lapsenes man dzeltu, kad tās iztraucē. Agros rītos ir ļaunāk.

- Vai tev ir bijusi tāda slimība? - resnā sieviete vaicāja Aleksam. - Kādas zāles tu lietoji?

Alekss nolieca galvu. Tas bija atbaidoši. Vīrietis bija nopietni slims, un te nu viņš gulēja uz ielas, prasīdams garāmejošam svešiniekam, lai tas uzstāda diagnozi un pastāsta, kā ārstēties. Bet varbūt vīrietis tikai izlikās slims…

- Žēl, bet es nevaru tev palīdzēt.

Sīpolu sieva negribēja Alekšu laist prom.

- Mana svaine izārstēja savu vēdera ligu, kad viens grieķu zellis, tāds pats kā tu, izstāstīja viņai, kas jālieto - šeit, šai pašā vietā. Jūs grieķi šo to sajēdzat no medicīnas, vai ne? Asklēpijs tak bija jūsējais?

- Es neesmu ārsts. Varbūt tas otrs zellis bija.

- Cilvēki ārstē sevi paši, - sieviete paraustīja plecus. - Ko tur. Ej vien tālāk.

Iet tālāk? Varbūt Aleksam vajadzēja apsēsties turpat uz tirgus laukuma un paziņot, ka viņš slimo ar sirdssāpēm, nemieru, iekšēju sašķeltību - ar emociju vēzi, ko tik prasmīgi diagnosticēja Eiripīds, pirmais lauzto siržu dramaturgs.

Tovakar - dienu pirms solītā Tesānijas apciemojuma - Gupta pie vakariņu galda ieminējās:

- 1b izskaties novārdzis. Tev vajadzētu uzmundrināties.

Gandrīz vai likās, ka ēdamzāle ir tirgus laukums un

Gupta - garāmgājējs.

- Kādas zāles tu parakstīsi?
- Iesaku aiziet uz striptīza salonu.
- Pie Kamberčaniana?
- Nē. Man stāstīja par vienu daudz aizraujošāku vietiņu. Pavisam netālu. Viņu specialitāte ir - ha-hā! - meta- fiziskais striptīzs.
- Pretstatā parastajam fiziskajam striptīzam? Vai tur jāizliekas, ka sievietes izģērbjas?
- "Dāmas" šķiras no saviem apģērba gabaliem pa īstam. Bet viņu izrāde izģērbj publiku - līdz pat dvēselēm. Gan pats redzēsi.
- Nu labi, es paskatīšos.

Tā viņi - katrs ar savu laternu - apgaismības meklējumos aizsoļoja tumšajās ielās, kur kaķi un žurkas, klusu čabinoties, izlasīja no dienas atkritumiem zivju galvas un citas ēdamās atliekas.

Pie salona uz laternu apgaismotas izkārtnes bija redzama sieviete, kas dejodama nomet savus plīvurus. Pāris iereibušu maķedoniešu kareivju iestreipuļoja pa durvīm, mīdami uz papēžiem citiem apmeklētājiem.

- Esam klāt, tas ir Plīvuru nams.
- No cildenā līdz smieklīgajam, - teica Alekss.
- No cildenā?
- Nesen skatījos vienu no labākajām Eiripīda traģēdijām.
- Tad uztver to, ko redzēsi tagad, kā satīru vai farsu, kas vainago trīs traģēdijas. Vai vismaz vainagotu, ja mūsdienu skatītāji nebūtu tik sasodīti slinki.
- Nezināju, ka indieši ir tādi grieķu dramaturģijas zinātāji.
- Un kāpēc lai tā nebūtu? Valdnieks Aleksandrs atnesa mums daudzas labas lietas. Piemēram, palankinu - tas ir sēdeklis ar baldahīnu uz ziloņa muguras, izskatās pēc torņa. To izgudroja Aleksandrs.
- Pats personiski?
- Viņš ir izcils cilvēks. Nudien žēl, ka viņš tuvu nāvei.

Valdnieks mira jau piecus gadus. Droši vien viņš bija no vaska darināts manekens.

Viņi katrs atdeva durvju sargam ceturtdaļšekeli, atstāja glabāšanā savas laternas un sekoja kareivjiem uz lielu telpu. No koka būvētā, ar lampām apgaismotā skatuve bija nokarināta ar priekškariem; likās, ka tie piekārti, kā pagadījies. Skatuves priekšā uz sola sēdēja flautiste, spēlēdama savu instrumentu, lai izklaidētu pūli, kas drūzmējās zāles pustumsā. Gaisu pildīja reibinoši kvēpināmo zāļu dūmi, kas plūda no abpus skatuvei novietotiem māla podiem.

Pēc brīža uz skatuves uznāca ražena auguma sieviete tumšā tērpā,

ar bizēs sapītiem matiem.

- Labvakar, kungi! Gan brašie puiši ar bagātu pieredzi, gan bezbārdainie jaunekļi! Nemaz nerunājot par maskētajām dāmām, kas, tērpušās vīriešu drēbēs, ieradušās apbrīnot sievietes miesu!

Kāds no kareivjiem ierēcās smieklos.

Skatuves kundzes balss mainīja tembru, noslīdot līdz zemiem un dobjiem toņiem, un šajā lejupceļā to pavadīja flauta ar neparasti dziļām basa notīm.

- Šovakar manas meitenes dejos Nāves deju un Nokāpšanu ellē, kur viss tiek norauts no miesas.
- Tas ir labi! - iebļāvās otrs kareivis.
- Un pēc tam - vai zināt, kas būs pēc tam?
- Zinām! - kareivji korī atsaucās.

Kundze nokāpa no skatuves un sākās izrāde. No priekškariem izslīdēja pilnīgi kaila, melnādaina, gadus piecpadsmit vai sešpadsmit veca meitene. Flauta kunkstēja kā tikko dzimis bērns. Meitene sāka žigli šaudīties apkārt, viņa norāva pie dažādiem aizkariem piestiprinātos melnu mežģiņu lakatus un tina tos sev apkārt. Skatītāji, kas bija gaidījuši pavisam otrādu secību - no apģērbtas miesas līdz izģērbtai - pārsteigumā klusēja, neatskanēja ne piekrišanas saucieni, ne svilpieni. Drīz melnās mežģīnes cieši ieskāva visu meitenes augumu. Meitene dejojot izlieca augstu paceltās kājas; šķita, ka viņa kļūst garāka, vairāk nobriedusi. Visbeidzot viņa uzlika galvā zaigojošu kroni.

Priekšā izlēca otra meitene. Uz viņas baltās ādas bija prasmīgi uzkrāsoti melni kauli, tāpēc viņa izskatījās pēc dejojoša skeleta. Viņas kustības bija neveiklas un stūrainas, saraustītas, tomēr viņa dzenāja melno meiteni apkārt skatuvei; vispirms viņa norāva meitenei kroni, pēc tam visus lakatus. Ar katru nozagto lakatu melnās meitenes skrējiens kļuva gausāks. Asarām vai sviedriem līdzīgs šķidrums plūda pār upura seju un sūcās no matiem, tas sabiezēja un sakrokojās kā stingstošs vasks, veidojot grumbas un rievas. Melnās meitenes miesa atsedzās arvien vairāk - un viņa nepavisam vairs neizskatījās jauna. Viņa bija sakrunkojusies kā žāvēta plūme. Kad tika norauts pēdējais plīvurs, viņa bija veca sieviete, nogurusi un salīkusi, ar izkaltušām krūrim; lēnītēm viņa kliboja uz priekšu. Dejotāja-skelets satvēra savu gūstekni un aizvilka aiz smaga aizkara, un flauta vārgi novaidējās.

Brīdi pēc neomulīga klusuma un kāju šļūkāšanas atskanēja aplausi. Abas meitenes izlēca uz skatuves, lai paklanītos. Melnā meitene vairs nemaz neizskatījās veca.

- Tiešām glīti nostrādāts, - teica Gupta. - Būs jāiemācās tas triks ar drēbēm. Lipīgs audums, kas sagrumbojas kā veca āda.
- Tad tas bija tikai triks?
- Papildināts ar viltīgiem dejas soļiem un žestiem.

Kundze atkal uznāca uz skatuves.

- Paldies jums, uzmanīgie skatītāji! Un tagad kārta ceļojumam caur pieciem elles vārtiem.

Bet šajā mirklī Alekss pats iegāja pirmajos elles vārtos. Viņš gribēja paplikšķināt pa savu maku, bet maka vairs nebija. Apspiezdams kliedzienu, viņš iztaustīja savu apģērbu, noliecās un pustumsā taustījās starp kājām - gan basām, gan ieautām sandalēs.

- Mans maks! Vai kāds nestāv uz mana maka?

Tad viņš izslējās un sagrāba Guptu.

- Vai tu joka pēc paņēmi manu maku? Atbildi!

- Neko tamlīdzīgu es nedarīju. Varbūt maks nokrita zemē pie ieejas, pēc tam, kad tu samaksāji. Tev likās, ka ieliec to atpakaļ, bet tas izslidēja. Tā mēdz gadīties.

Ieskanējās flauta. Alekss ar elkoņiem izlauza sev ceļu laukā no zāles un izprašņāja durvju sargu, tad pārmeklēja grīdu.

- Kaut ko atradi? - Gupta bija sekojis Aleksam pa pēdām un viņa seja pauda draudzīgas rūpes.

- Itin neko. - Alekss satvēra indieti un aptaustīja tam visas maliņas. - 1ū teici, ka šai vietā mani izģērbšot līdz dvēselei. Bet nepateici, ko no manis noraus nost.

- Man jāiebilst. Bet es piedodu tev tavu nesavaldību. Tik drausmīgs pārdzīvojums.

Alekss atrāvās atpakaļ.

- Liela gan jēga no tevis aptaustīšanas. Cik man zināms, maks varētu būt tavā tūplī. Lūdzu, Gupta, es tevi lūdzu, ja mans maks ir pie tevis…

- Tas nav pie manis. Pilnīgi noteikti ne.

Alekss atkal pievērsās durvju sargam, kurš ar pieklājīgu interesi bija vērojis notiekošo.

- Vai kāds jau aizgājis no izrādes?
- Jūs abi, kungs.
- Es jautāju par citiem.
- Pēc pirmās dejas? Tā nemēdz darīt.
- Tātad zaglis ar manu naudu vēl ir tur iekšā.

- Tev paveicies, kungs. Tev tikai jāstāv šeit un jāvaicā katram, kurš ies prom.

- Kas jāvaicā?
- Vai gadījumā viņš nav pacēlis tavu maku.

- Es gribu, lai izrādi pārtrauc. Es gribu, lai visus pārmeklē. Zagšana ir pretlikumīga.

- Neapšaubāmi, bet šovakar pie mums ir četrdesmit cilvēki. Kurš viņus pārmeklēs?

- Es pats - ja tu aizslēgsi durvis.

- Ja daži no viņiem pretosies, ko tad? Ja negribēs, lai viņus tik

intīmi apgrābsta?

Alekss iestenējās. Viņš satvēra tunikā paslēptā asā grieķu naža spalu. Durvju sargs ar izteiksmīgu kustību pavilka tuvāk uz plaukta novietoto nūju. Alekss lāva rokai noslīgt.

- Es gribu savu laternu, - viņš teica.

- Kungs, tu nedrīksti nest laternu iekšā. Tā var izjaukt izrādes gaismas spēli.

- Es gribu paņemt savu laternu un iet mājās. Likties gultā.

- Neej prom, - teica Gupta. - Tagad, kad iznīcības plīvuri ir norauti, zaglim varbūt ierunāsies sirdsapziņa.

- Maz cerību. Es netaisos palikt vienā istabā ar cilvēku, kurš nupat mani izpostījis.

- Nu gan tu pārspīlē.

- Man vairs nav naudas, Gupta. Nav nemaz. Es esmu ubags.

- Atļauj piedāvāt tev aizdevumu. Es varētu piešķirt kādu pusotru šekeli tavu pašreizējo vajadzību apmierināšanai.

- Vai ar tādu dāsnumu tu sevi neizputināsi?

- Diemžēl neesmu Krēzs. Bet tev ir tiesības atteikties. Sargi savu lepnumu.

Kam piederēja nauda, kuru Gupta gribēja aizdot? Guptam pašam? Vai varbūt tomēr Aleksam?

- Aleks, es negribu pats nonākt nabadzībā. Nosaucu tev summu, ar kādu varu atļauties riskēt.

- Paldies, es padomāšu par tavu piedāvājumu.

- Es palikšu un noskatīšos līdz galam izrādi, par kuru esmu samaksājis. Pirmā deja bija ārkārtīgi pamācoša. Esi piesardzīgs mājupceļā, mans draugs.

- Domā, ka man kāds uzbruks? Vēlreiz aplaupīs?

- Satraukta dvēsele soļo neapdomīgi, jo tai šķiet, ka nekas ļaunāks vairs nevar notikt. Cilvēks ar tādu dvēseli sāk pievilkt nelaimes.

- Man ir nazis. Un es to pielietošu.

Galvu pieliecis, Gupta ieklausījās flautas vaimanās.

- Atvaino, bet es negribu palaist garām kādu noderīgu atklāsmi. - Un viņš aizlavījās prom.

Alekss soļoja prom, nesdams laternu kreisajā rokā, labo turēdams uz naža spala.

Iebraucamo vietu "Starp ādām" viņš sasniedza bez starpgadījumiem, bet gulēja ne pārāk labi. Laimīgā kārtā viņš vēl varēja cerēt uz kredītu - protams, ja Gupta ne- izpļāpāsies Kamberčanianam. Un kas zina, ko nesīs Tesānijas apciemojums - ja viņa patiešām ieradīsies. Viņš koncentrējās, lai iztēlotos, kā viņa nākamajā pēcpusdienā atbrauc, pildīdama savu solījumu. Ja viņa neieradīsies…

Tesānija uzmanīgi aplūkoja viņa tukšo istabu.

- Vai tev nav nekā, ko tu varētu pārdot?

- Tie septiņi šekeļi bija aizdevums tev un Moriēlam.

- Aizdevums? Bez kvīts? Nē, tas bija tavs ieguldījums riskantā pasākumā.

- Pasākumā, kurā pagaidām visi ieguldījumi ir tikai manējie. Ieskaitot tīstokli.

- Tīstoklim pašam par sevi nav nekādas vērtības. Tev nav ne jausmas, cik pūļu, zināšanu un prasmes esam ieguldījuši mēs ar Morī. Man šķiet, ka tava attieksme nav godīga.

- Bet kāds ir jūsu pūļu rezultāts?

- Tūrklāt tu esi drausmīgi nepacietīgs. Mums jāvirzās uz priekšu piesardzīgi un viltīgi. Vēl trīs dienas - un tad es varēšu tevi pārsteigt. Dot kādu mājienu jau tagad - tas nozīmētu samaitāt visu prieku.

- Trīs dienas. Un ko lai es iesāku tagad? Iebraucamās vietas īpašnieks taisās pasniegt man rēķinu. Man vajag naudu.

(Guptas pieticīgo piedāvājumu Alekss gribēja atstāt rezervē.)

- 1b jebkurā laikā vari pārdot pats sevi.

- Vai tad neesmu to jau izdarījis?

- Es runāju nopietni. Man šķiet, ka es varētu panākt, lai mans tēvs nopērk tevi manām vajadzībām. Viņš samaksātu tev veselus četrdesmit šekeļus. Dzīve tev nebūtu grūta. Es piešķirtu tev daudz brīvības, lai mēs varētu nodarboties ar mūsu intrigu. Daudz kas veiktos vieglāk, ja tu būtu zem mana jumta.

- Un zem tavas tupeles. Lai es pārdotu sevi tev? Īli laikam joko.

- Būt vergam - tas nav negods. Tā ir tikai neveiksme. Es varētu tevi aizsargāt.

- Es būtu pēdīgais muļķis, ja iekristu šai slazdā. Kāda vājprātīga iedoma. Pārdot sevi verdzībā piecas minūtes pēc ierašanās Bābelē?

- Tā mēdz gadīties.

- Tad jau labāk es došos prom.

- To tu nevari. Tu nevarēsi pie vārtiem samaksāt par izeju.

Ar Guptas aizdoto naudu viņš varētu samaksāt! Bet Tesānija nezināja par Guptas piedāvājumu.

- Tūrklāt tev jāpaliek šeit pilnu Mēness kalendāra mēnesi. Topošo pilsoņu uzņemšana pilsētai izmaksā daudz.

Vai viņam atļaus pirms noteiktā laika iekāpt amfībijā? Kad Alekss iedomājās par amfībiju, tā ietinās putekļu mākonī un vairs nebija saredzama. Viņš vairs lāgā neticēja tās esamībai.

Nauda. Par pāris monētām viņš varētu pārdot savu nazi.

Nekad neatbruņojies! Nekad nepaliec bez iespējas aizstāvēties! To Mičs bija iekalis viņam galvā pirms daudziem gadiem.

- Vēl trīs dienas? Hi vari to apzvērēt?

Viņa pārmeta krustu sev pār sirdi, tad pieskrēja pie loga un

uzsauca savam pagalmā atstātajam sarkanma- tim miesassargam.

- Nāc šurp, Praksis! Pavadi mani. Es gribu doties prom.

Alekss atskārta, ka viņa pirksti tausta nazi. Varbūt viņam vajadzētu beigt uztraukties. Tesānija. Ak, Dievs! Kad puisi iedzen stūrī, viņš izlaiž nagus, ja vien nesabrūk…

- Šai pašā vietā pēc trīs dienām?

- Zvēru, ka atgriezīšos.

Protams, ka viņa atgriezīsies. Briesmu dvesma viņu uzbudina.

Pret koka durvīm atsitās dūre.

- Iekšā! - Tesānija iesaucās, un ieklamzāja Praksis, kasīdams savu krūšukurvi.

- Padomā par manu piedāvājumu, - maigi teica Tesānija. - Tas nāk no sirds. Hi netiksi pārtaisīts par einuhu vai ko tamlīdzīgu. Tas būtu nelikumīgi. Lai kaut kas tāds notiktu, tev vispirms vajadzētu izvarot saimnieka meitu. - Viņa piemiedza ar aci. - Nopietni, tu darītu labi, ja piekristu. Ja mūsu pasākums būs veiksmīgs, tad tev drīz pietiks naudas, lai atpirktu savu brīvību. Šobrīd tev jānomaksā tikai viens muļķīgs viesnīcas rēķins. Bet vai tu nezini, ka brīvam cilvēkam izdevumi krājas milzu kaudzēs? Ja nevari savam vārdam pievienot ceturtdaļšekeli, tev nav uz ko cerēt.

Alekss mēmi lūkojās uz Tesāniju.

- Tev būs taupīšanas periods, - viņa iedrošināja. - Lai varētu sevi pārdot, vispirms jākļūst par pilsoni. Vienu nedēļu tev vajadzēs pavadīt Bābeles tornī. Kam gan vajadzīgs vergs, kurš nerunā babiloniski?

Un kādas spēlītes Tesānija izspēlēs ar datora kasetni un gaidāmajām Deboras un Marduka kāzām, kamēr Alekss apzinīgi mācīsies babiloniešu valodu?

Juzdamies sarūgtināts, viņš teica:

- Var saprast to cilvēku, kuram radīsies aizdomas, ka tu gribi dabūt mani par vergu daudz stiprāk, nekā es gribu tevi. Kurš te ko pārdod, un kam?

- Intriģējošs jautājums, - viņa piekrita.

Ar to arī beidzās Tesānijas apciemojums.

Alekss atkal klīda apkārt, ar bronzas saspraužamo adatu pie gurnauta viņš bija piespraudis mazu maisiņu ar Guptas aizdoto pusotru šekeli.

Nu jā, naudu viņš aizņēmās gandrīz tūlīt pēc Tesānijas aiziešanas. Būt pavisam bez naudas bija pārāk bīstami; šai ziņā varēja Tesānijai piekrist. Tas bija tāpat kā būt atbruņotam. Būtībā Debora bija Alekša parādniece, viņai vajadzētu Aleksam atdot visu naudu, ko viņš bija zaudējis. Tieši viņas pazušanas dēļ - viņas dezertēšanas dēļ - Alekss grima nabadzībā, bet diez vai viņš varētu publiskā vietā pieprasīt šī parāda atdošanu, ja Deborai un labklā- jīgajam Šazāram gadītos iet viņam garām.

Pusotra šekeļa atelpas brīdim. Pagaidām atlika vienīgi aizmirst par Kamberčaniana nezināmu apjomu rēķinu - vismaz līdz rītdienai. Vai parītdienai, vai aizparītam.

Gupta nebija prasījis kvīti. Varbūt summa šķita pārāk niecīga. Varbūt Gupta patiešām bija viņa draugs. Varbūt viņš klusībā smējās par Alekšu un nejuta ne mazāko vēlēšanos ieskrāpēt mālā vēsti par naudu, kurai pats bija licis pazust.

Nespēdams aizmirst par naudu - ik reizes, kad viņš mēģināja to darīt, viņš atkal to atcerējās - Alekss aizgāja pat līdz Varavīkšņu dārziem un Gaisa dārziem.

Dārzi klāja septiņas Nebukadnecara pils terases - saules pusē. Ielas līmenī tur bija ierēdņu kantori un noliktavas, un ziemeļaustrumu stūri iespiestais Brīnumu kabinets. Šoreiz Alekss tuvojās pilij no dienvidiem, kur plati marmora pakāpieni veda augšup, projām no putekļiem un drūzmas, augšup zaļumu pavēnī. Tam, kurš skatījās no ielas, pirmajā rindā augošie ciedri un cipreses, mandeļ- koki un vīģes, Senaheribas kokvilnas koki un olīvas pa pusei slēpa un pa pusei atsedza augšējās stādījumu rindas, lidzīgi kā kalnu terases pa pusei aizsedz un pa pusei liek noprast augstāku terašu esamību; vienīgā atšķirība, ka šis kalns īstenībā bija ēka, garumā izstiepies zikurāts ar septiņiem kolonnu ietvertiem stāviem.

Ceļu augšup apsargāja daži maķedoniešu un persiešu kareivji, bet neviens no tiem necentās Alekšu aizkavēt. Bariņš smalku, grezni saposušos dāmu stāvēja uz kāpnēm un tērzēja, bet kalpi vicināja no spalvām darinātus vēdekļus pār savu kundžu galvām. Trīs magi melnos tērpos un smailās cepurēs kāpa lejup, iegrimuši nopietnā sarunā: astronomi, astrologi vai Marduka cilvēki?

Alekss uzkāpa līdz pirmajai terasei, brīdi tur pastaigājās, tad pa marmora pakāpieniem devās uz nākamo terasi. Palmas, papardes, efejas un strūklakas. Viņš izpētīja vienu terasi pēc otras, atrazdams tur gan jasmīnu biezokni, gan miniatūrus skujkoku mežus, gan smiltājus ar kaktusiem, gan smagās terakotas vāzēs augošus apelsīnu kokus, lauru kokus un avokado. Visur plūda kanāli, no augšējām terasēm uz apakšējām gāzās dzirkstoši ūdenskritumi, strūklakas meta šļakatas pret debesīm, lūr bija arī skulptūras: melna obsidiāna sfinksa, spārnots vērsis, zilonis. No katras terases aizmugures daļas kolonnu balstīta arkāde veda uz pils telpām.

Kļūt par Bābeles dārznieku, kopt Gaisa dārzus! Aizmirst par mazo tīstoklīti, par Tesāniju un Marduku un par naudu! Alekss bija pagājis garām vairākiem dārzniekiem, kas darīja savu darbu. Un, lūk, kur vēl viens vecs vīrs šļakstīja ūdeni uz akmens plāksnēm, lai no tām neceltos gaisā putekļi.

- Labdien, dārzniek.
- Labu dienu ari tev, grieķi.

Vira pleci bija salīkuši, rokas kustējās lēnām, uz grumbainās ādas vīdēja vecuma plankumi.

(Vecotēv, vai tev nevajadzētu mierīgi sēdēt šūpuļkrēslā uz lieveņa ar pledu uz ceļgaliem, nevis strādāt Bābelē?)

Dārznieks bija pārcēlies uz Bābeli, būdams jau vecs un noguris vīrs. Vai tad viņu neuztrauca tas, ka šeit viņš nomirs vēl drīzāk? Vai Bābele viņam bija veids, kā īstenot nāves alkas? Šajā mežonīgās audzelības vidū, šajos dārzos, kas bija bojāejas pretstats un noliegums? Vai kaut kas tāds vispār iespējams?

- Ko tu tā skaties, grieķi?

Dārznieks sāka klepot; tās bija biedējošas, gārdzošas skaņas. Viņa klepus šķita ļaunāks nekā slimajam vīram tirgus laukumā.

- Vai ar tevi viss kārtībā? TU esi jau vecs.

Dārznieks nospļāvās, ar sandali izberzēja krēpas, tad pasmaidīja, atsegdams robainu zobu rindu.

- Jāmirst ir visiem, puis. Pat jaunais valdnieks guļ uz nāves gultas, un tikai trīsdesmit trīs gadus vecs. Bet viņam ir drudzis… Klau, puis. Katrā ķermenī šūnas atjaunojas tikai noteiktu reižu skaitu - tam pastāv dabiska robeža, vai ne tā? Pilsēta vai karaļvalsts galu galā arī ir tāds pats ķermenis. Un ko tad, ja polisei vai valstij arī ir tāda dabiskā robeža - kā jebkura dzīvnieka ķermenim? Tā polise, no kuras es ierados (Alekss nosprieda, ka viņš runā par Ameriku), šķiet sasniegusi šo robežu. Sava ķermeņa robežu… Padomā par to.

Vai šim vīram bija taisnība? Vai dārznieks šo patiesību uzzinājis šeit, Bābelē? Šeit ieguvis Heiristikas institūtam tik būtisko uzskatu, ka jebkura sabiedrība jau no paša sākuma ir ierobežota, ka tā ietver sevī savas ilgša- nas robežu?

Dārznieks palūkojās apkārt, kā priecādamies par savām novērošanas spējām un varbūt pat gaidīdams, ka puķes un lapas sāks sajūsmā aplaudēt; un Alekss atcerējās savas kādreizējās aizdomas, ka visu šeit notiekošo novēro sīkas lēcas un ieraksta miniatūri mikrofoni. Vai šī dārznieka asprātība un gudrība arī jau bija ietverta datora failā - tālumā, Heiristikas institūta pazemē?

Vai varbūt dārznieks bija ieradies šeit tieši tāpēc, lai tiktu pie šīs gudrības kripatas? Lai tā viņu mierinātu pirms neizbēgamās šķiršanās no pasaules?

Šai pilsētā notika daudz kas dīvains. Cēlās dīvains apziņas paisums - it kā to vilktu pie sevis senais - un vienlaikus daudz jaunākais - mēness, kurš reiz spīdējis virs īstās Bābeles.

- Aleksandrs mirst no drudža, - dārznieks murmināja. - Vakar daži vienkāršie kareivji sadumpojās. Viņi gribēja zināt patiesību. Vai viņš mirs, vai ne. Viņus biedē nākotne bez Aleksandra. Valdnieka ieročnesējiem un nemirstīgajiem nebija viegli viņus nomierināt. Kareivji aprima vienīgi tad, kad tiem parādija pašu Aleksandru.

Vecais zēns fantazēja, kā pa sapņiem stāstīja veca vīra teiksmu - par vakardienu, par savu jaunību, par dzīvi pēc vairāk nekā divtūkstoš gadiem.

Aleksam šķita, ka tālumā, lejpus lapotnē ieslēptajām terasēm, lejpus daudzām balustrāžu kārtām viņš redz Deboru, kas pastaigājas tur kopā ar Šazāru, Sina priesteri. Viņš cieši satvēra efejām apvītās margas. Abi stāvi bija pārāk tālu, lai Alekss varētu justies pārliecināts, ka tie ir viņi; tad tos aizslēpa banjana koks.

Viņš jau grasījās traukties turp, līkumot lejup pa zaļo labirintu no stāva uz stāvu, mēģināt pārtvert tos abus, bet tad dārznieks teica:

- Bet kāpēc tu neaizej viņu apciemot?
- Apciemot ko?
- Aleksandru, kuru gan citu?
- Bet… viņš taču ir valdnieks. Valdnieku nevar tāpat vien apciemot.
- TU jutīsies pārsteigts. Es šo to uzzināju, kad strādāju pilī. Vai es tikko tev neteicu, ka vakar viņu apciemoja karavīru delegācija?
- Bet… (Bet īstenībā viņa nemaz nav!) - Bet viņš taču mirst, - teica Alekss, atcerējies par varbūtējo mikrofonu klātbūtni.

Dārznieks īsi iesmējās.

- Viņš mirst jau diezgan ilgi. Tas kļūst garlaicīgi. Tautieša apciemojums viņu varētu iepriecināt. Tūrklāt jūs, grieķi, esat izslavēti ar savu demokrātiju… Nūjā, tas bija kādreiz. Tagad jums nākas pazemoties un līst uz vēdera, un taisīt reveransus.
- Vai tu domā, ka es patiešām varu apciemot Aleksandru?
- Manuprāt - jā. Kas tev liedz apvaicāties? Es jau esmu tikai dārznieks.

Tas šķita neticami. Aleksandrs Lielais gulēja nāves gultā kaut kur šai pašā ēkā, varbūt tikai simt solu atstatumā… Alekss to zināja. Skaidrs, ka viņš to zināja. Bet viņam nekad nebija ienācis prātā, ka Aleksandrs patiešām ir te.

Pēkšņi visas problēmas atkāpās. Debora un Šazārs pazuda tālā apziņas stūri, pārvērtās par lellēm. Tesānija un Kamberčaniana rēķins izgaisa.

Tātad valdnieks Aleksandrs tik tiešām eksistē? Vai varbūt vecais vīrs tikai atļāvās pajokot, iebarot Aleksam sapuvušu vecišķa humora kumosu?

- Puis, ja tu man netici, tad aizej līdz apakšējai terasei. Pavaicā sargam.
- Es pavaicāšu.

Jā. Jā. Un vēlreiz - jā.

Alekšu pārmeklēja, lai pārliecinātos, ka viņš nav noslēpis ieroci; savu dunci viņš jau bija atdevis labprātīgi. Viņš bija ietērpts svešā zeltainā tunikā - gadījumam, ja viņa paša tunika būtu saindēta, bet

varbūt arī tāpēc, lai parastā drāna neaizvainotu Aleksandra drudžainās acis. Neizskaidrojami līksms kambarsulainis paskaidroja Aleksam, kā noskūpstīt viņa pirkstgalus un paklanīties, kā pēc tam nokrist ceļos un uz ceļgaliem šļūkt uz priekšu.

- Viņa majestāte šodien ir senajā, draiskajā noskaņojumā, - vēstīja kambarsulainis, kamēr Alekss sesto reizi izmēģināja paklanīšanos. - Reizēm viņš jūtas labāk. Viņš pieceļas, ietērpjas lauvās ādā un vicina vāli kā Hērakls. Citreiz viņš ir Hermess - ar spārnotām sandalēm, zizli un platmaļu cepuri. Vai Amons - čabatas un purpura apmetnis un ragi uz galvas. Dažkārt viņš uzvelk puķainas drēbes, tad viņš ir dieviete Artemīda. Bet ne šodien.

Divu sargu ielenkumā - viens bija nemirstīgais grezni izšūtās drānās, ar šķēpu, kura galam bija granātābola apveids, otrs - strēlnieks sarkanzilā tērpā - kambarsulainis Alekšu ieveda pils dziļumos; viņi nogriezās te pa labi, te pa kreisi, pa mulsinošu maršrutu tuvodamies valdnieka rezidencei. Visur stāvēja greznas vāzes no pulēta ziloņkaula un grebumiem rotāta nefrīta, laupījums no Indijas un citām zemēm. Grīdas bija nošļakstītas ar parfīmiem un saldu vīnu. Kvēpināmajos traukos kūpēja mirres un vīraks.

Kambarsulainis viņus apstādināja pie divviru durvīm no tīkkoka. Durvis atdarījās, atklājot plašu telpu, kuras griestus balstīja dažādi palmu stumbri - tie bija mūrēti no ķieģeļiem. Pie logiem vieglās vēja brāzmās plīvoja muslīna aizkari, bet gaiss istabā bija tik smags, tik salds no smaržu zālēm un izlietā vīna, ka šajās smaržās jautās kaut kas slimīgs.

Gulta, kurā gulēja valdnieks, bija liela un zeltaina, ar kājām kā ķetnām un baldahīnu. Uz sudraba dīvāna gulēja sagumzīts purpura apmetnis, tam pa virsu bija uzmesti zelta diadēma un rokassprādzes, un koši sarkanas lentes.

Izstiepies guļus uz persiešu tepiķa - tā ornamentā ieausts kāds valdnieks meta beigtu zivi koku apēnotā dīķi - Alekss rāpoja pāri vilnas mezgliņu veidotajam ūdens klājam.

- Celies augšā, - teica kāda gurdena balss.

Alekss ieraudzīja Aleksandru, atzvilušu mīkstos spilvenos. Viņam mugurā bija ar pūķiem izšūts zīda halāts, visos pirkstos gredzeni ar dārgakmeņiem.

Valdnieks neizskatījās bezcerīgi slims. Bet vai tad viņš nebija slims ar to pašu drudzi jau piecus gadus? Arī trīsdesmit trīs gadus vecs viņš neizskatījās, drizāk viņam varēja dot četrdesmit trīs un tas vairs nebija nevaldāmais, muskuļainais iekarotājs. Jā, protams, šeit gulēja tikai Aleksandra avatārs, iemiesojums. Viņš bija drukns, spēcīgiem žokļiem, gariem, cirtainiem matiem un skumīgām, tumšām acīm, kuru vizošajā skatienā joprojām jautās ass prāts; spilvenos un slimībā iesprostots prāts. Vai tiešām viņam uz vaigiem bija uzziests sarkans

smiņķis - un ari uz lūpām? Zods bija gļēvs, bez bārdas.

Visapkārt gultai bija saliktas vina blašķes un majolikas bļodas ar svaigiem un cukurotiem augļiem; slinki kūpēja smaržu stienīši.

Šī aina Aleksam lika atcerēties Nēronu, Obrija Bērd- slija zīmējumus, pāvestu Bordžiju - nākotnes rēgus. Varēja noprast, ka persiešu greznais dzīves veids Aleksandru samaitājis. Vai uz gultas bija nomesti tīstokļi, vai impērijas kartes? Nē, zīmējumi, kricelējumi, mistisku simbolu tabulas. Alķīmiķu diagrammas, astrologu horoskopi. Iespējams. Varbūt heiristiskās futuroloģijas uzdevumi.

Alekss prātoja, vai tik valdnieks gadijumā nav sazāļots ar narkotikām - kā gaišreģis vai Sibilla.

Viņš prātoja, vai beigās valdnieku nogalinās viņa paša sargi, vai ārsts iedos viņam pārāk lielu medikamentu devu - lai aizstātu viņu ar kādu jaunāku, un arī to nākamo tāpat pusapreibušu turētu gultā, atļaujot reizēm piecelties un padīžāties pa gaiteņiem Artemidas vai Hē- rakla drānās. Uz mirkli Aleksam iešāvās prātā biedējoša, nekaunīga doma: ko tad, ja viņam, Aleksam, paredzēts kļūt par nākamo Aleksandru?

Valdnieka augums šķita pa pusei paralizēts un iegrimis komā, bet kas notika ar viņa prātu?

Valdnieks stīvi lūkojās Aleksā. Iekrāsotās lūpas sakustējās:

- Nav daudz tādu, kas nāk apciemot ābolā iegrauzušos tārpu… Vīnu!

Apkalpotāja paklanījās, ielēja vīnu dārgakmeņiem greznotā kausā, pati nodzēra malku, brīdi nogaidīja; tā kā viņa nebija nokritusi uz grīdas un neraustījās agonijas krampjos, kauss tika pacelts pie Aleksandra lūpām un pagāzts, lai viņam būtu ērtāk dzert. Viņš strauji iztukšoja kausu. Vīna piles ritēja lejup pa viņa zodu, apkalpotāja tās noslaucīja ar salveti.

- Sūtņi, lūdzēji, burvji ar savu dziedniecību… Ar ko esi atnācis tu, grieķi? Ar ko tu gribi dziedināt pasauli?

- Ar Bābeli, - teica Alekss. - īstais ārstniecības līdzeklis ir Bābele. - Viņš pats tam ticēja. Dīvainā kārtā tagad, kad bija savām acīm ieraudzījis valdnieku, viņš vēl vairāk ticēja Bābelei.

It kā vīns - vai varbūt vīnā iebērtās narkotikas - būtu iekveldinājušas viņa iztēles dzīslas un spēcinājušas prāta muskuļus, valdnieks Aleksandrs dziedošā balsi ierunājās atkal.

- Mēs esam dzirdējuši teiksmas par zemes rītausmu un par zelta pusdienlaiku - mums šķiet, ka tas iestāsies divdesmit pirmajā gadsimtā, pēc kāda tagad vēl nepiedzimušā Mesijas ierašanās, vai varbūt trīspadsmitajā, vai četrpadsmitajā gadsimtā. Un mēs esam dzirdējuši arī teiksmas par ilgo, ļoti ilgo sabrukuma novakari. Varbūt pa vidu vēl atgadīsies atsevišķi uzplaukuma un pagrimuma posmi: jauni barbaru pūļi, lidojumi uz zvaigznēm, kas zina.

Bet nav jēgas par to runāt. Šobrīd ir rīta stunda un pēc miljons gadiem uz mūsu planētas joprojām turpināsies rīts. Un vēl pēc miljons gadiem. Pat agrā pēcpusdiena būs pavisam savādāka - un iespējams, ka mūsu planētu tad veiksmīgi pārvaldīs būtnes, kuras pašlaik ir tikai pāris collu garas: peles strupastes, cirslīši. Vai suņi, kas, stalti izslējušies, staigās uz pakaļkājām. Vai putni. Vai radījumi, kurus mēs šobrīd nemaz nespējam iztēloties, jo viņu senči vēl nav piedzimuši…

Kas attiecas uz mani, es dotu priekšroku cirslīšiem! Tās ir tādas mazas, spalvainas radībiņas, kas skraidelē pa mežu un slēpjas lielo paparžu un orhideju audzēs, kad pērkonīgiem soļiem garām aizdārdina lielās ķirzakas, dodamās uz savu nāvi. Bet tas ir tikai aizspriedums: vēlme vēlreiz atkārtot to pašu seno stāstu.

Kurš gan spēj sajust laiku? Kurš spēj pieskarties laika milzum plašajām velvēm? Nu jā, bet mums izdevās viltīgs burvju triks!

Viņš atraugājās un atvēma nedaudz vīna naksnīgas jūras krāsā, un apkalpotāja to noslaucīja.

- Skaidrs, ka antīkā pasaule ir vecāka par mūsējo. Tā ir kā vecs vīrs pretstatā mūsu plātīgajai jaunībai - kaut gan mūžs mums ir daudz garāks nekā lielākajai daļai senatnē. Salīdzinot ar mūsu rīta stundu, antīkā pasaule ir novakare, jo tā ir sena.

Tā, atdzīvinot civilizācijas rītausmu, kas sen pārvērtusies putekļos, mēs savā apziņā aizlecam milzumtālu uz priekšu - uz dzīves pēcpusdienu vai pat novakari. Mēs pasniedzamies pāri laika agrīnajam, vēl nenobriedušajam rītam - līdz citām, vēlīnākām nākotnes stundām…

Valdnieka teikto pierakstīja kāds rakstvedis, steidzīgi skrapšķinot savu stilu. Bet kam vajadzīgs šis pieraksts, ja katru vārdu noklausās mikrofons, ja visu redz slēptā kamera? Ja Bābelē vispār darbojās novērošanas aparatūra, tad tā neapšaubāmi uzraudzīja šo telpu. Un noteikti arī citas vietas visās pilsētas malās. Lai tiktu galā ar datu plūsmu, novērotāju brigāde droši vien izmantoja visjaunākos, pa pusei jau patstāvīgi domājošos datorus.

Iespējams, ka Bābele, tik untumaini un vienlaikus nešaubīgi pieņemot un padarot par savām senatnīgas, svešas ieražas, bija kļuvusi par pirmo polisi visā pasaules vēsturē, kurai piemīt pašapziņa; sevis apzināšanās viņpus laikam un telpai. Kā nekur citur. Kopīgs prāts. \forbūt Bābele pati bija no cilvēciskām būtnēm veidots dators. Šī datora atmiņas mikroshēmas bija māla plāksnītes un vaskoti dēlīši.

Aleksandrs iegrozījās dziļāk spilvenos - pārguris, nomocījies. Viņš aizvēra acis; uz viņa plakstiem Alekss redzēja ar saberztu ogli uzvilktas svītras. Kambarsulainis parāva Aleksi aiz piedurknes. Vajadzēja doties prom.

Bet Alekss nekustējās no vietas. Viņš bija pateicis tikai dažus vārdus. Viņam gribējās bērnišķīgi vervelēt, nokrist zemē un uzticēt

sevi valdnieka žēlastībai.

- Valdniek Aleksandr! - viņš iesaucās; kambarsulainis arvien neatlaidīgāk raustīja viņa piedurkni. - Majestāt, atļauj tev atgādināt, ka tu uzdevi man jautājumu.

Viens no Aleksandra acu plakstiem pavērās:

- Un tu man jau atbildēji.

- Taču es gribu tev pastāstīt vēl kaut ko! - Jā, bet kuru teiksmu Aleksam vajadzētu stāstīt? Teiksmu par mazo tīstokli? Teiksmu par Tesāniju? Teiksmu par Deboru, Ša- zāru un Marduku? Īstenībā tās visas kopā bija viena teiksma, tomēr, lai sasniegtu lielāku efektu, katru no trim šķipsnām vajadzēja atdalīt un pēc tam par jauni saaust kopā. Un Aleksandra viri neizmantoja spīdzinātāju pakalpojumus, lai izdabūtu patiesību, šim nolūkam tiem bija loģiķi… Aleksandrs jutās bezspēcīgs. Bet tas taču nebija apkaunojoši - paziņot par savu atradumu. Varbūt viņu pat atalgos. Kāds būs atalgojums? Pilns naudas maks? Deboras roka? Nē, patiesība…

- Majestāt, es atradu priekšmetu, kurš pagatavots, izmantojot nākotnes tekhne.

Pavērtā acs atkal aizkrita, bet piekrāsotās lūpas sakustējās:

- Vēl vienu pareģojumu grāmatu? Pastāsti to Aristan- dram, nevis man. Es pats esmu Bābeles pareģojumu grāmata, Apollona Prophetes.

Kambarsulainis nogrūda Alekšu uz tepiķa.

- Slikts puika, - viņš čukstēja.

Kad Aleksandrs četrrāpus atmuguriski virzījās laukā no istabas, viņa vaigi kaisa un smadzenes kūsāja.

Kambarsulainis noknakšķināja pirkstus, pieaicinot sargus.

- Pie Aristandra, uz otro.

Viņi steidzīgi soļoja pa kādu citu gaiteni, caur vīraka un mirru smaržām, garām divpadsmit durvīm, un apstājās pie trīspadsmitajām.

Kambarsulainis pieklauvēja un durvis atvēra garš, izkāmējis grieķis ar lielu, nokarenu degunu, kas līdzinājās tapīra snuķim. Viņš bija gadus piecdesmit vecs, gludi noskuvies, ar pagariem, cirtainiem matiem. Ap pieri viņam bija apsieta no sudraba pavedieniem austa lente. Viņa mantija bija no violetas vilnas drānas.

Viņa degungalā karājās pile. Viņš noslaucījās piedurknē, bet tūdaļ sakrājās jauns piliens. Vai nu vīrietis bija saaukstējies, vai arī viņa deguns līdzinājās stalaktītam un gadu gaitā bija pagarinājies, sakrājoties izpilējušā šķidruma atstātajai sviedru sālij.

Kambarsulainis izskaidroja situāciju un Aristandrs ielaida viņus iekšā.

Lielāko daļu grīdas, pusi gultas, visus galdus, dīvānus, sēdekļus un plauktus klāja augstas papirusu tīstokļu un vaskotu dēlīšu kaudzes. Pie sienām piestiprinātajās kartēs dīvainiem ģeometriskiem objektiem bija

pievienoti ar sarkanu tinti uzkricelēti paskaidrojumi, kas izskatījās pēc zirnekļiem. Vienā stūrī stāvēja ūdens pulkstenis, pie loga - saules pulkstenis, un tur bija vēl daudz citu no bronzas un stikla darinātu iekārtu ar zobratiem, apaļām ripām un svirām.

- Priekšmets, kurš pagatavots, izmantojot nākotnes tekhne. Vai tā?

Aristandrs vispirms noslaucīja degunu, tad paraustīja savus cirtainos matus.

- Izstāsti, kādos apstākļos to atradi!
- Jā… Bet kas tu esi, kungs? - Alekss vaicāja.
- Muļķa puika, - noteica kambarsulainis. - Aristan- dra kungs ir galma futurologs.
- Es patiesi tas esmu. Un laiks skrien.

Alekss iespurdzās.

- Un man likās, ka Bābelē laiks stāv uz vietas.
- Mans laiks skrien. Tāpat kā valdnieka laiks.
- Kad viņš nomirs - vai tad iecels jaunu Aleksandru?

Aristandrs iecirta Aleksam svilinošu pļauku.

- Esi tik mīļš un sāc runāt par lietu.

Alekss atrāvās atpakaļ un sajuta šķēpa smaili sev pie muguras.

- Es… es atvainojos. Vai varu runāt par lietām, kas nav radītas Bābelē?
- Tas tev tiek atļauts, - Aristandrs palūkojās garām Aleksam uz abiem sargiem. - Vīri, jūs nedrīkstat atkārtot neko no šeit dzirdētā, citādi jūs ar nokaitētām adatām padarīs kurlus.
- Nu, tas bija apmēram tā… - Alekss stomīdamies pavēstīja daļu no sava stāsta.

Driz Aristandrs ar neatlaidīgiem jautājumiem bija izvilinājis gandrīz visu, ko Aleksandrs centās noklusēt. Šim vīram bija laba oža, viņš prata izspiest no stāstītāja visu līdz pēdējai pilei. Tad futurologa plānās lūpas savilkās smaidā.

- Manuprāt, mums derētu iedzert vīnu, - viņš noteica. Pastūmis nost papirusa tīstokļus, viņš sameklēja krūku un trīs vāpētus kausus. Un piepildīja visus trīs.
- Ko tu secini no viņa stāstītā? - Aristandrs vaicāja kambarsulainim.

Kambarsulainis dzesēja slāpes tik kaismīgi, it kā visu laiku būtu runājis viens pats.

- Tā ir sazvērestība, - viņš teica. - Nekas cits. No vienas puses - tā šķiet sarīkota diezgan vieglprātīgi. Bet vienlaikus jāatzīst, ka tai ir dziļas saknes - kaut gan es pagaidām vēl skaidri nesaskatu tās aprises. Un šis dumjais puika iekļuvis pašā sazvērestības vidū: viltīgs nevainīgais, ar nestabilu psihi.

Alekss juta, ka pietvīkst. Zaļknābis, lūk, kas viņš ir, joprojām tāds

pats zaļknābis kā tas puišelis, kuru Mičs ne pārāk veiksmīgi pūlējās pataisīt par izdzīvotāju.

Bet vai tad vīrieši nav tie paši puikas, tikai pieauguši? Uz mirkli Alekss saskatīja kambarsulainī un Aristandrā augumā izstiepušos, novecojušus puikas. Viņš redzēja, kā no viņu miesas glūn laukā puišeļi, kas viņi reiz bijuši. Bet tuvumā nebija spoguļa - tikai dažas pulēta stikla ripas Aristandra futuroloģiskajā planetārijā - tālab Alekss nevarēja paskatīties pats uz sevi.

- Man ir tieši tāda pati nojausma, - Aristandrs bija vienisprātis ar kambarsulsaini. - Iespējams, ka dziļi iesakņojusies sazvērestība ir tikai iztēles rotaļa. Bet mēs nedrīkstam nelikties zinis par pravietisko zīmi, kas neapšaubāmi tiek mums dota.

- Kāda zīme?

- Zīme ir tas mazais tīstoklis, kas nokrita pie jaunā Aleksandra kājām - pie Aleksandra, kurš nes Ziemas - nāves gadalaika - vārdu! Mūsu karalis ir nobriedusi Saule tās pilnīgākajā plaukumā. Kādu gan citu norietu šī pilsēta var gaidīt, ja ne pasaules Ziemu?

-Aktā!

- Atvainojiet, ka iejaucos, - ieteicās Alekss, - bet man gan neliekas, ka mans vārds ir pietiekami svarīgs iemesls, lai ticētu manam stāstam.

Aristandrs enerģiski papurināja galvu.

- Tas nav iemesls. Tas ir ieganstš, lai tev noticētu - tāds kā aizbildinājums. Tevis stāstīto var iekļaut dažādās prognozēs. Tās es sastādīšu vēlāk. Tavs stāstījums tās precizēs un izskaidros, dodot man iespēju izvēlēties vienu no vairākām iespējām, lai pārbaudītu nākamības ūdeņus un ieraudzītu tur atspoguļoto jēgpilno ainu. Tava ierašanās šeit nav neko daudz svarīgāka par septiņu kraukļu lidojumu pār valdnieka pili un to atstātajiem mēsliem uz valdnieka palodzes. Bet, uztverta kā zīme, tā kļūst tikpat būtiska. Zīmju tulkošanā pats galvenais ir prasme tās izmantot.

- Vai tu neieklausītos manā stāstā, ja mani sauktu, teiksim, Filips Springs?

- Kā nu ne? Ņemot vērā, ka mūsu valdnieka tēvs ir Filips? Un atceroties, ka pavasaris izlien no apakšzemes slēptuvēm?

- Es taču nevaru uzvarēt, vai ne?

- Par to man nekas nav zināms. Bet mums noteikti var noderēt viltīgs nevainīgais. Cilvēkiem kritis acis naivums, nevis viltīgums. Aleks, tev jāpasteidzas kļūt par Bābeles pilsoni - jau šodien pat! Kurā vietā gan var paslēpt tekhne, ar ko izlasīt šādu tīstokli? Tikai Bābeles tornī. Kur vēl sastapt magus, kas pārzina visus sazināšanās veidus? Tas tavs frizieris manīsies tīstokli iedabūt Bābeles tornī, lai tas tiktu atšifrēts. Un tev slepeni sekos daži braši kaušļi, viņi man visu paziņos.

Garais deguns noliecās uz Alekša pusi, kā grasoties viņu ieziest ar pēdējo nenoslaucītā svaidījuma pilienu.

- Aristandr, vai tu atbildētu uz vienu jautājumu? Kas notiek ar Marduka kundzi, kad viņas svētlaimes gads ir galā?

- Viņa kļūst par Pazemes priesterieni. Citiem vārdiem sakot, viņa palīdz aprūpēt Bābeles datoru.

- Par ko tu runā?

- Par datoru. Kā tev šķiet - kādā veidā tad tu iemācīsies babiloniešu valodu? Ar maģijas palīdzību?

Aleksam uznāca traka smieklu lēkme. Debora bija ceļojusi tūkstošiem jūdžu tālu un tūkstošiem gadu atpakaļ pagātnē, lai nevajadzētu strādāt par parastu datoristi. O, šis nu gan bija liktenis - ļaunāks par nāvi!

Ceturtā nodaļa, kurā Alekss dodas uz kalna virsotni, tad atrod slikti apmaksātu darbu pašā sasodītā pakājē

Divi bandīti noplukušos apģērbos neuzkrītoši sekoja Aleksam, kad tas iegāja Esagila kvartālā, beidzot uzņēmis kursu uz Bābeles torni. Ardievu, Kamberčaniana viesnīcas rēķins. Ardievu, grieķu dzīvesveids.

Bābeles tornis kļuva arvien augstāks, vienlaikus piepildīdams telpu un iesūkdams Alekšu sev klāt. Tas bija augstākais zikurāts, debesskrāpis starp zikurātiem zem dzidri zilām debesīm. Ar balustrādi segta terase vijās augšup tam apkārt un apkārt, pietiekami plata, lai pa to blakus varētu braukt vairāki ēzeļu pajūgi, kā tas patiešām arī notika. Ja spirāli atritinātu, tad ceļš šķērsotu visu pilsētu un iesniegtos tālu laukos aiz tās.

Kāpiens līdz virsotnei varētu aizņemt kādas pāris stundas, un tur viņam vajadzēs pieteiksies uz iesvētīšanu. Viņš nebija pārliecināts, vai šeit drīkst izmantot vertikālās kāpnes. Katra līmeņa sienās atvērās durvju arkas. Virs tām bija logi vēl divos stāvos, tātad iekšējām kāpnēm jābūt, bet, iespējams, viena līmeņa kāpnes nemaz neveda uz nākamo līmeni.

Viņš nolēma nemeklēt īsāko ceļu. Šis kāpiens bija ceļš uz iesvētīšanu un šim nolūkam veidots. Šķita, ka ir nepieciešams kājām mērot ceļu ap katru torņa līmeni, līdzīgi tam, kā vēlāk Kristum būs svarīgi visā pilnībā izbaudīt krusta ceļa pieturas. Nebūtu vēlams krustu pārvērst par trepēm, lai ātrāk nokļūtu Golgātā.

Sasniedzis trešo līmeni, viņš atspiedās pret margām, lai atgūtu elpu, un pamanīja, ka pussimt metru zemāk abi bandīti apmetas pie iekšējās sienas un sāk spēlēt kauliņus.

Cilvēki, izejvielas un produkti plūda viņam garām. Izejvielas - uz augšu. Produkti - lejup. Pilsēta un lauku rajoni no apakšas piegādāja pārtiku un jēlmateriālus. Tirgotāji tos veda augšup, mainot vienas preces pret citām, uzturot sakarus starp līmeņiem. Tornis bija milzu liela Arhimēda skrūve ar neskaitāmiem durvju caurumiem, kuros pazuda preces un materiāli un no kuriem iznāca līdzvērtīgas preces - kā rezultātā kāpostu krava torņa apakšā līdz nokļūšanai virsotnē būs pārvērtusies par saldumu, tīstokļu, smalku pinumu, smaržu un šaļļu kravu. Tomēr dažiem kāpostiem bija jānonāk arī virsotnē, citādi Olimpa iemītnieki dabūs cingu.

Lielāku un mazāku tautu kultūras turējās pie savām robežām, ko iezīmēja valodas barjeras. Alekss jau bija izgājis cauri valodu ciemiem, to skaitā - cik labi to visu zināt jau iepriekš - šumeru, akadiešu,

asīriešu, hurriešu, hetu, feniķiešu un aramiešu.

Skatoties uz ņudzošajiem kvartāliem, kas izpletās lejā, viņam radās spocīga sajūta. Šķita, ka Bābeles tornis kļūst resnāks, nevis tievāks, kāpjot uz augšu. Tā vietā, lai sašaurinātos līdz smailei, tornis tiecās izplesties pāri Bābelei - kā Pizas tornis, tikai daudz lielāks, draudēdams sagraut visu pilsētu.

Viņš sagrīļojās un, pakāpies atpakaļ, kādam uzdūrās. Izpalīdzīga roka lāva noturēties kājās.

- Mīļais, vai reibonis?

Tas bija Gupta. (Un abi bandīti aši - lai arī neuzkrītoši - piezagās tuvāk.)

- Gupta, ko tu te dari?

- Neapšaubāmi dzenos pakaļ savam pusotram šeke- lim, ha-hā! Patiesībā esmu izlēmis, kāda būs mana nodarbošanās šajā pilsētā. Līdz ar to man ir jākļūst par pilsoni, jo atlikusi tikai trešdaļa no tūristam atvēlētā mēneša. Kāpēc veltīgi izšķiest naudu viesnīcās, ja es varētu to pelnīt? Tev laikam ir līdzīgi plāni, tikai nav naudas.

Alekss nodomāja, ka vajadzētu dot bandītiem kādu zīmi, bet Gupta to noteikti pamanītu. Žestu valodā pateikt, ka indietis negrasās pārmest Alekšu pāri margām - ka, gluži pretēji, viņš bija tā parādnieks, taču no Guptas jāuzmanās - prasītu ārkārtīgi sarežģītas slepenas pirkstu kustības. Alekss aprobežojās ar galvas pakasīšanu.

- Kādi tad ir tavi plāni? - viņš jautāja.

- Ha-hā, vai gan uzņēmējs, lai arī cik vienkāršs, atklāj savus noslēpumus pat draugam? Atļaušos tikai pateikt, ka tam ir kāds sakars ar burvju mākslu un lielisko izrādi, ko mēs vērojām tonakt. A, bet tu jau labāko izlaidi. Kā es to varēju aizmirst.

- Nesaki man, ka tu grasies kļūt par Kamberčaniana partneri!

- Kā tu to uzminēji?

- Hi nevari atļauties atvērt pats savu striptizklubu - ja vien tu esi turīgāks nekā izliecies.

- Tu gan man redzi cauri. Es atzīstos. Būšu vecā Kambera otrā uzņēmuma mākslinieciskais vadītājs.

- Hi atdarināsi Plīvuru namu? Apmācīsi metafiziskas striptīza dejotājas?

- Atdarināšu? Pārspēšu, mans draugs. Es uzburšu veselu jaunu dimensiju. Kailā patiesība, ha-hā. Kāpsim tālāk kopā. Ja tev atkal uznāks reibonis, nekavējies ņemt mani pie rokas. Es to sapratīšu pareizi.

Un notika tā, ka nākamajā ceļa posmā bija apmetušies indieši, tur valdīja karija sautējumu un cepešu marināžu smaržas.

- Laiks pēcpusdienas uzkodām! Es saožu samosu. - Žestikulējot un grieķiski vāvuļojot, Gupta vilka Alekšu uz pārtikas galdu pusi.

- Tev nav manis dēļ šeit jārunā grieķiski. Ja vēlies, runā savā

valodā.

- Mīļais draugs, viņi šeit runā sanskritā. Es, protams, esmu pazīstams ar mūsu dižajiem indiešu klasiķiem, bet nevaru teikt, ka protu valodas pamatus.

Uzkoduši piparotas jēra samosas, klāt malkojot vēsu piparmētru jogurtu, viņi devās tālāk, bieži apstādamies, lai apmierinātu ziņkārību, kas Guptam piemita neizsmeļamā daudzumā. Tā viņi izgāja cauri Mazajai Ēģiptei, Mazajai Armēnijai, Mazajai Itālijai, Mazajai Skitijai un Mazajai Ķīnai (karojošo valstu vīna buķete). Alekss ne vārda neminēja par savu vizīti pie karaļa.

Septītajā Bābeles torņa līkumā Gupta pēkšņi iesaucās:

- Skat! Vai tur priekšā nav mūsu jaukā draudzene Debora?

Nu jau pēcpusdiena sliecās uz vakaru. Viņi tiešām bija aizkavējušies. Rietumos aiz fermām un tuksneša, saule bija nolaidusies un izskatījās pēc trīsoša kausēta zelta maisa, kas mirkli šūpojās pie horizonta, apklāts ar pāris saraustītu melnu mākoņu timekli. Gaisma apzeltīja Deboru, kas bija tērpusies dzeltenā linu ģērbā. Viņu pavadīja divi magi koniskās cepurēs.

- Viņa laikam nākusi caur iekšpusi, - teica Gupta, - pa īsāko ceļu.
- De-bo-ra! Ei, Deb!

Uz aurojošo Alekšu blenza vairāki japāņi, lai gan šai sektorā neviens japāniski nerunāja. Šai nebeidzamajā 323. gadā pr. Kr. Jamato valsts vēl nebija noslēgusi savus līgumus. Japāņi arvien vēl bija imigranti no Korejas kopā ar vietējiem matainajiem ainiem. Tādējādi Japāna bija Ķīnas sastāvdaļa, no kuras tā vēl tikai aizgūs rakstību. Bābeles japāņi runāja Konfūcija laika ķiniešu valodā.

- Deb! Ei! - Alekss sāka skriet, cenzdamies izvairīties no sadursmēm ar cilvēkiem.
- Pagaidi mani! - Gupta centās viņu panākt, sapinies atvainošanās un pārmetumos.
- Deb!

Šoreiz viņa dzirdēja un paskatījās. To pašu darīja arī magi. Debora vilcinājās, tad pamāja, taču magi aizrāva viņu sāņus uz tuvāko durvju pusi.

Pieskrējis pie tām pašām durvīm tikai dažus mirkļus vēlāk, Alekss nonāca augstā zālē, kur notika vairākas madžonga spēles. Dega lampas. Tālāk veda divas arkas, ko sedza zīda aizkari; neviens no tiem nekustējās. Koka kāpnes veda uz galeriju, no kuras tālāk bija vairākas atvērtas durvis, tad kāpnes turpinājās uz nākamo stāvu. Tik īsā laikā Debora un magi nevarēja sasniegt augšējo stāvu! Vai nu viņi bija izgājuši caur aizkarotajām arkām, vai arī izmantojuši mezonīna durvis.

- Kungi! - viņš lūdza. Iztraucētie madžonga spēlētāji paskatījās uz viņu. - Sieviete un magi. Uz kuru pusi?

Neviens neatbildēja, lai gan spēlētāji čivināja viens ar otru.

Alekss pieskrēja pie vienas no arkām, pašķīra aizkarus un ieraudzīja krēslainu zāli, guļamos paklājus uz grīdas, un vēl divas ar aizkariem klātas arkas uz torņa iekšieni.

Viņš metās pie otras arkas. Zāle aiz aizkara bija piekrauta ar rīsa maisiem. Atkal divas arkas tālumā. Nekādu bēgošu figūru.

Alekss traucās uz kāpnēm - sadūrās ar Guptu, nogāza viņu - un skrēja tālāk pa diviem pakāpieniem augšā.

Pirmās durvis veda uz saulrieta pielietu istabu, pilnu ar aizslietņiem, uz kuriem bija attēloti gārņi, vītoli un rozes; otrās - uz spoži izgaismotu guļamistabu. Uz ķeblīša jāteniski sēdēja kaila aziāte, ķemmēdama garus, melnus matus. Ķemmi nometusi, viņa aizlika roku mutei priekšā. Alekss steidzīgi atkāpās, pirms viņa sāk kliegt.

TVešā noplukuši telpa bija praktiski tukša, ja neskaita lielu, apēnotu vāzi uz lakota postamenta.

Elsdams viņš pārvarēja pēdējos pakāpienus. Kāpņu augšgalā bija vēl viena zāle, mazāka par iepriekšējām; to pildīja rietošās saules dzintara stari. Pudeles, bungas un burkas bija sakrautas plauktos un kaudzēs: pulveri, tinktūras, ziedes, marinētas čūskas, žeņšeņa saknes, zāļu kušķi, dzīvnieku orgāni. Vēl divas arkas un atkal kāpnes. Viņš izvēlējās kāpnes un nonāca karstos, miklos bēniņos, kur drīz vien atradās starp simtiem aukliņu, kurās uzvērtas no sijām līdz grīdai karājās čokurainas sēņu virtenes. Nekādu izeju, izņemot durvis, pa kurām viņš bija ienācis.

Viņš devās atpakaļ caur zāļu noliktavu. No galerijas bija dzirdamas niknas melodiskas balsis - un Gupta, kas lūdzās un kādu pierunāja grieķiski.

Paskatījies lejup, viņš ieraudzīja, ka jaunākie madžonga spēlētāji ir metušies vajāt iebrucējus. Viens vicināja izrotātu damaskas gaļas cirvi. Vēl tālāk lejā spēļu galdi bija pamesti un zāli pildīja nikni ķīnieši (vai japāņi).

- Aleks, nāc tūlīt lejā! - sauca Gupta.

Alekss negribīgi paklausīja. Tiklīdz viņš bija rokas attālumā, Gupta sagrāba viņu un norāva pa pēdējiem pakāpieniem, vienlaikus apstrādādams Alekša galvu un plecus ar dūrēm.

- 1ū, idiota dēls! - kliedza indietis. - Manas dzīves muļķīgais lāsts! Mūsu senču plānprātīgais kauns!

Enerģiski un neskopodamies viņš sita un pļaukāja Alekšu, bet vienlaikus arī pamanījās to novest pa kāpnēm lejā un ārā no madžonga zāles. Tā kā aizkaitinātie ķīnieši joprojām sekoja, Gupta turpināja dzīt Alekšu palēk- šus sev pa priekšu, laiku pa laikam iesperdams viņam ar celi pa pakaļgalu, līdz briesmas bija garām.

Tad Gupta apstājās.

- Nu tā, man izdevās tevi izglābt. Tagad tu esi mans dēls. Es

uzņemos atbildību.

Jau krēsloja un pie daudzām durvīm mirgoja eļļas lampas. Dienas komerciālā satiksme bija beigusies, ēzeļi ratus nevilka un Bābeles torņa iemītnieki pamazām nāca ārā, lai izklaidētos. Alekss pamanīja savus bandītus slēpjamies netālā sienas stiprinājuma ēnā. Kāda joda pēc viņi neiejaucās agrāk? Izmisumā viņš nosodoši pakratīja galvu.

- Es tevi izglābu, vai ne? - turpināja uzstāt Gupta.

-Jā.

- Ā. - Gupta palūkojās apkārt. - No tavu darbu sekām tevi vajadzēja glābt kādam citam?

- Nē taču, - Alekss steidzīgi noteica.

Bez šaubām, sekotājus bija pārsteigusi viņa ārprātīgā ielaušanās ķīniešu kvartālā. Iespējams, viņš tos iepriekš bija samulsinājis ar savu gauso virzīšanos virsotnes virzienā. Lai maldinātu Guptu, Alekss ilgi un klusi lādējās par Deboras pazušanu.

- Interesanti, kāpēc viņa bija ar tiem magiem? - Gupta jautāja.
- Viņa gatavojas kļūt par Marduka sievu.
- Kā tu to zini?
- Nu… es dzirdēju.
- No tā puikas, kas bija mūsu viesnīcā un paņēma tavu naudu?
- Varbūt.
- Un tu esi greizsirdīgs uz Marduku? Tas izklausās bīstami. Kā persona, kas nesen kļuvusi atbildīga par tavu drošību, ha-hā, es iesaku tev uzmanīties. Nevajag vajāt sievieti, kas tūdaļ kļūs par dievieti.
- Tev laikam taisnība.
- Tomēr tu negrasies neņemt vērā manu padomu. Varbūt man vajadzētu atteikties no atbildības par tevi.
- Dari tā.
- Vēl ne. Vispirms mums jāatrod vieta, kur pavadīt nakti.
- Kādu nakti?
- Tas tumšais diennakts laiks, kas tuvojas. Vai ir vēl labāks laiks, kad ierasties templa virsotnē, kā līdz ar rītausmas stariem? Mums nav jābaidās, ka ierēdņi mums pievērsīs uzmanību tādā agrumā. Neuztraucies, es samaksāšu par tavu naktsmītni. Tu arvien vēl esi mans nomaldījies, muļķīgais dēls, līdz es tevi droši nogādāšu templa virsotnē.
- Paldies.

Viņi iegāja huņņu teritorijā, kas 323.g. pr. K. arvien vēl robežojās ar Ķīnu, un ātri atrada iebraucamo vietu. Izkārtne, par laimi grieķiski, to zīmīgi dēvēja par Bezdibeņa Malu. Tomēr vieta bija viesmīlīga, nepavisam ne līdzīga vēlāku laiku vācu alus zālei, lai arī par rotājumiem kalpoja izbāztas sērīgas zirgu galvas. Drīz pēc tam, kad Gupta ar Alekšu bija apsēdušies pie zirga gaļas steikiem un norūguša piena, telpā ieslīdēja arī abas ēnas.

Agri cēlušies, Alekss un Gupta sasniedza virsotni tūlīt pēc rītausmas, Deboru tā ari neredzējuši.

Terases pēdējais līkums izveda apaļā ķieģeļiem bruģētā laukumā. Tā centrā pacēlās strups ķieģeļu tornis ar dzelzs šķēpu virsotnē, kas kalpoja par zibensnovedēju. Koka durvis bija plati vaļā. Ārpusē pie galda sēdēja melnā ģērbies mags un šķiroja vaskotas plāksnītes ar ierakstiem.

Gupta noskūpstīja viņa pirkstu galus un paklanījās. Alekss darīja tāpat.

Ar zināmu patosu Gupta pavēstīja:

- Lūk, mēs esam atnākuši! Mēs kārojam kļūt par pilsoņiem dižākajā pilsētā, Dievu vārtos!

Abi bandīti bija nonākuši līdz ķieģeļu laukumam un tagad izklaidējās, vērodami panorāmu no balustrādes.

- Hmm, - sacīja mags. - Vārdus, lūdzu. Ierašanās datumus.

Tos viņi nosauca un tie tika ieskrāpēti vaskā.

- Gaidiet. - Viņš iegāja tornī - apskatīties datora ierakstus? Parādījās sargs, bruņojies ar divasmeņu cirvi, un atslējās pret stenderi. Mags driz atgriezās un ar mājienu aicināja Guptu un Alekšu iekšā.

- Neskaties atpakaļ, - murmināja Gupta, - bet mums seko. Tie divi cilvēki, kas bija iebraucamā vietā.

- Varbūt viņi ari vēlas kļūt par pilsoņiem.

- Viņi jau izskatās pēc babiloniešiem. Aleks, es nekad neesmu sastapis cilvēku, kurš neskatītos, ja viņam to liedz. Tti pat acis nepagriezi uz to pusi, kur nu vēl palūrēji.

Alekss ar steigu uzrunāja magu:

- Kungs, vai šeit nav gājusi garām sieviete ar tumšiem matiem ķiveres frizūrā divu magu pavadībā?

- Magu lietām ar tevi nav nekāda sakara, grieķi.

Mags veda viņus gar iekšējās sienas izliekumu, līdz

tie ieraudzīja kaut ko tādu, ka Aleksam vairs nebija Guptam jāatbild. Izliektā gaiteņa galā bija krātiņa durvis - lifta durvis. Mehānisks pacēlājs! Varbūt to pārvietoja zemes pievilkšanas spēks un tas bija grūti jāvelk augšā pēc katras nolaišanās? Bābeles torņa virsotnē bija šahta, kas iesniedzās zemes dzīlēs. Liftā varēja ieiet ap divdesmit cilvēku. Iekšā dega trīs eļļas lampas.

Mags atvēra durvis. Lai arī no plāksnes pie durvīm rēgojās dažādas sviras, nekādu pogu iekšpusē nebija.

- Nolaidieties Pazemē! Mirstiet kā grieķi; atdzimstiet par babiloniešiem! Kustieties, nu. Mums te nav jāpavada vesela diena.

Alekss ar Guptu iegāja liftā un mags aizslēdza durvju režģi. Lifts sāka krist. Lampu ugunis plaiksnījās, ēnas dejoja uz sienām; augšup traucās nokvēpusi ķieģeļu klints.

Reiz vakara (ja tiešām tas bija vakars) atpūtas stundā Alekss klida

pa Bābeles iekšējiem pagalmiem. Viņa smadzenes dunēja no babiloniešu valodas. Jaunā valoda ātri vien iedzima viņā, veidojot locekļus un sajūtu orgānus. Kā sparigs auglis tā spārdija viņa galvaskausa sieniņas. Viņš bija apdullis, apmulsis, apreibis. Ja ticēt sajūtām, tad viņš staigāja miegā.

Dučiem kandidātu staigāja viņam līdzās pa velvētajām, lāpu apgaismotajām alām un ejām dziļi Bābeles kalna iekšienē. Viņu kustības atgādināja vēlāku laiku mūkus lūgšanā vai somnambulistiskus virves dejotājus. Reizumis kāds sāka dejot, palēcās vai virpuļoja. Tā notika, kad vārdu gūzma pēkšņi uzsprāga cilvēka galvā, satricinādama nervus. Spazmas atbrīvoja nogurušos locekļus.

Ja neskaita pusstundu pirms pamošanās un stundu pirms naktsmiera, pilsoņa kandidāti visu laiku pavadīja siltās, tumšās cellēs, pieslēgti mācību termināliem. Par viņiem rūpējās magi - zāļoja, hipnotizēja, baroja; izdzina uz pastaigām vai mazgāties.

Atpūtas periodi visiem nebija vienlaikus, tāpat šeit lejā nevarēja zināt, vai diena patiešām bija diena un cik tā gara. Alekss bija saticis Guptu tikai reizi, kad indieti veda uz viņa celli. Debora nebija redzama. Jau cik dienas? Piecas?

Vēl divas dienas, un viņš būs babilonietis.

Atpūtas periodos viņam sekoja bandīti. Viņi nemēģināja tuvoties, tikai rēgojās kaut kur netālu. Magi par viņiem nelikās ne zinis, tātad bandītiem bija tiesības atrasties torņa pazemē. Kur viņi ēda? Kur gulēja? Kā pavadīja pārējo laiku? Aleksam nebija ne jausmas. Reiz "vakarā" bija palicis tikai viens bandīts, bet nākamajā "rītā" viņa pārinieks atkal bija klāt. Mācību laikā un "naktīs" viņi laikam devās kaut kur citur.

Lai ari lāpu apgaismotas, alas izskatījās drūmas. Pāri galvai karājās ēnu masa, kas bija tumši mikla kā negaisa mākoņi. Sienas svečturi šķita radām tumsu vienlaikus ar gaismu. Šī bija mirušo valstība, kur rītos un vakaros dvēseles spiestas pārvietoties skumjas, apjukušas, murminot savas atmiņas vai nesaprotamus pārmetumus par nepadarītiem darbiem un nepasacītiem vārdiem.

Zāles un pārejas veda viena otrā - agrāk vai vēlāk cilvēks nonāca sākuma punktā. Pēc kāda laika neviens vairs nepievērsa uzmanību lielajām ar bronzu apkaltajām durvīm, kas atradās vairāku alu sienās. Durvīs bija aizslēgti režģu vārtiņi. Protams, pa vienām no durvīm varēja nonākt liftā, bet Alekss bija aizmirsis, pa kurām, līdz savā trešajā vai ceturtajā miglainajā pastaigā ieraudzīja, kā vārtiņi atveras un mags pavada grupu ar jaun- pienācējiem.

Iespējams, citas durvis veda pie datora un tā kalponēm, Marduka iepriekšējām sievām.

Beidzot Alekss ieraudzīja Deboru. Viņa pastaigājās viena pati; viņš to pārtvēra.

- Deb, sveika! Kā tev iet? - Kādā valoda viņš runāja? Grieķu, babiloniešu - vai abu sajukumā? Viņš īsti nezināja.

Viņa apjukusi uz viņu paskatījās:

- Man iet… labi. 1b ari esi te?

- Jā, jā. Klausies, Deb, es zinu, ka tu plāno apprecēt dievu vai vismaz viņa priesteri.

- Šazāru, - viņa vārgi teica.

- Nē, Marduka augsto priesteri. Šazārs ir tikai vidutājs.

- Šazāru, - viņa atkārtoja. - Viņš gāja gar Ištaras templi, kad es tur iegāju. Pārsteigts viņš man sekoja. Tikko es apsēdos, viņš nostājās man priekšā, domīgs, gatavs mest man klēpī monētu, lai apsteigtu citus, joprojām neziņā, lād Sina gars iegāja viņā un viņš bija pārliecināts.

Ja viņa arī izklausījās sazāļota un hipnotizēta, tad tā arī bija.

- Jā, bet tu neprecēsi Šazāru. Vai tu esi satikusi Marduka priesteri? Vai viņš bija Svētku templī? Vai tu zini, kas ar tevi notiks, kad tu būsi pavadījusi gadu laulībā ar Marduku? 1ū zini, Deb?

- Jautājumi, jautājumi… Viņš bija pārliecināts. Un es arī esmu.

- Pārliecināta par ko? Par vienu dievestības gadu? Kam seko visa dzīve… - viņš uz mirkli pārgāja uz angļu valodu - …kā datora operatoram! Jā, aiz šīm te durvīm. Prom no Bābeles gaismas u dzīves!

- Pēc viena gada … Es došos uz Tiesas Namu.

- Tad tā viņi sauc datortelpu?

- Dievišķais Marduks pats man parādījās briesmīgā godībā no zila gaisa un man tā teica. Tad viņš izgaisa un pazuda.

- Tas droši vien bija hotographos, Debij. Tas ir vienkārši.

Debora izskatījās nobijusies, it kā Alekss pats būtu rēgs. Viņa metās prom.

Alekss viņu panāca:

- Padomā, Deb, domā!

Viņa nervozi murmināja babiloniešu vārdus:

- Ej prom! Beidz mani mocīt! Liec mani mierā! Hi esi jucis.

- Klausies! Vai tu atceries tekhne ierīci, ko mēs atradām?

- Nē!

Piesteidzās divi magi un, saķēruši Alekšu, neļāva tam kustēties. Viņš nespēja pretoties. Viņu turēja profesionāli un tad aizveda atpakaļ uz celli.

Abi bandīti slīdēja kā zivis, kā badainas līdakas no ēnu dīķa uz ēnu dīķi, vērodami.

Septītajā dienā Alekss pamodās ar joprojām dunošu galvu, bet viss kaut kā šķita no jauna sakarīgs un saistīts; varbūt tomēr - sakarīgs kā senlaikos. Viņš runāja babiloniski, it kā vienmēr būtu runājis šajā valodā. Babiloniešu valoda bija senāka par grieķu. Nē, nebija; tā tikai šķita.

Mags izlaida viņu no celles. Drīz viņi pienāca pie vienām no bronzā apkaltajām durvīm. Ieradās cits mags, kas pavadīja Guptu. Tika atslēgti vārtiņi. Augšup aizlocījās plats ķieģeļu tunelis, kura gals slēpās aiz sienas izliekumiem.

- Jūs abi esat atdzimuši, - sacīja viens no pavadoņiem. - Jūs esat pilsoņi. Ejiet un meklējiet savu ceļu Bābelē. Atrodiet savu vietu Bābelē. Ja jūs saista Bābeles tornis, atgriezieties pēc gada un lūdziet pēc pieejas pilsētas pilsētā.

Abi jaunie pilsoņi izgāja caur vārtiņiem un devās augšā pa ķieģeļu slīpni. Kad viņi nonāca līdz līkumam, bija redzams, ka vārtiņi vēl vaļā, iespējams, lai bandīti varētu sekot.

Viņiem priekšā tunelis atvērās lāpu apgaismotā alā, kur valdīja milzīgs troksnis.

Bābeles vēders? Iekšas? Šeit kāds simts valodu strīdējās - vai varbūt vienkārši nesaskanēja.

No rindās sakārtotām marmora plāksnēm, no akmens paaugstinājumiem, no grīļīgām koka platformām vāvuļoja vīrieši, sievietes vaimanāja nesakarīgus vārdus, zēni gārdza nesaprotami. Gar rindām pastaigājās vairāki magi, galvas piešķiebuši, uzmanīgi, it kā tie būtu dzīvi skaņu ierakstu aparāti.

Kas tas bija? Sacensības runas mākslā? Trakomāja? Tirgus, kur pārdod pašas valodas? Vai katedrāle, templis, domāts, lai apmierinātu - vai iepriecinātu - to Laika Dievu, kurš reiz dzirdēs, kā valodas beidzot apklust un visa dzeja, visa filozofija, visa pravietošana kļūst nesaprotama?

Alas akustika pārvērta dedzīgo klaigāšanu par varenu nesaskaņas simfoniju. Atbalsis atlēca no velvēm kā lāpas gaismas apdullināti sikspārņi. Šķita, ka te nu ir Vārdu kausējamais katls, komunicēšanās katls, kurā galu galā izkristalizēsies kāda Virs-valoda, kas visu pasauli aprak- stis, gan bezjēdzīgi, patiesos vārdos - pērkona balsī, ledāju čirkstoņā, sniega šalkšanā, ūdeņu urdzošos patskaņos, kas unisonā satriec, samaļ, sagrauj un plūdos aiznes visu radību un kultūru.

Garām gāja kāds mags. Alekss saķēra viņa piedurkni.

- Kungs, kas ir šī vieta?

- Šis ir Bābeles parlaments, pilsoni! Ja mums jārunā ar nākotni, mums vispirms jāzina, kas ir bezjēdzīgs. Lielākā daļa no tā, ko mēs ikdienā runājam, ir bezjēdzīgi. Bet no bezjēdzīgā dzimst jēga. Starp kosmosa nejaušajiem dabiskajiem trokšņiem ir izdīguši jēgas orgāni. Organisms, organizācija, organons. Te ir simts stabuļu orgāna balss. Šeit ir trallinošs vārdu mātes miesas klēpis. Šeit jēgas māte mokās dzemdību mūzikas sāpēs. Šeit ir Mumu,

Šeit no esmes dzilēm izplūst karstā lava, lai sacietētu uz Bābeles nogāzēm.

Mags aiztraucās tālāk, ausīdamies uz visām pusēm. Viņš bija viens

no magiem, kas pārvaldija visus saziņas līdzekļiem… Alekša prātā atausa Aristandra teiktais.

Liels skaits arku šajā parlamentā veda dažādos virzienos uz kāpnēm, rampām, tuneļiem, kas zarojās vai strauji nogriezās. Virs katras arkas bija citāds reljefi in- krustēts simbols: saule asu staru ietvarā, pusmēness, vērša galva, mērkaķis, sakniebtas lūpas, bite, lauva, krusts, suns. Cilvēki visu laiku nāca iekšā un gāja ārā.

Šī vieta bija svešāka par pārējām pilsētā redzētām vai pieguļošām pie Bābeles torņa sāniem. Šeit bija skaņu kamera, kas domāta saziņai ar vēl nedzimušām vai vēl neieņemtām būtnēm, kas visai atšķirās no cilvēkiem. Šķita, ka kambarī saritinājies kāds dižens nedzimis dievs, kurš perē kā bišu māte ņudzošā stropā.

Te, Alekss nodomāja, ir Bābeles zemapziņa…

Un šeit pastaigājās magi, klausīdamies laika rīkļu izdvestajās skaņās, izzinādami noslēpumus, bet varbūt slīgstot tajos.

Ieraudams elpu, Alekss paslēpās aiz marmora bluķa, uz kura stāvēja trekns, sasvīdis puisis iedzeltenu ādu un skaļi kaut ko skaitīja.

No arkas, ko apzīmēja mērkaķis, zagšus iznāca Moriēls, viņam sekoja Tesānija.

Alekss pavilka Guptu aiz bluķa uz kura stāvēja murgainais zēns.

- Kuš. Nerādies viņiem.
- Kuš - Šajā jezgā? Te tak ir pilnigs tohu-bohu - haoss.
- Šššš! Ļauj man paskatīties.
- Vismaz pasaki man, no kā es slēpjos.
- Redzi tur? Maza meitene brūniem matiem. Švīts ar salauztu degunu.
- Kas viņi ir? Kāpēc jāslēpjas?
- Apklusti.

Tesānija apstājās pie skatuves uz krāģiem, kur četri jaunieši, laikam bijušie slāvi, vienlaikus kaut ko deklamēja kā absurds bārddziņu kvartets. Pats galvenais bārddzinis Moriēls zagās uz priekšu, pielavīdamies visai tuvu Alekša un Guptas slēptuvei, bet nenovērsdams acis no arkas, uz kuras bija attēlotas lūpas.

No arkas iznāca mags: līks deguns, melna bārda, iespiesta tīkliņā kā tāds pāraudzis kākslis. Mags pamanīja Moriēlu. Moriēls pamāja. Abi satikās trīsdesmit soļu no slēptuves.

Viņi klusi sarunājās, tad mags izvilka sainīti, kas šķita ļoti pazīstams. Viņš to cieši turēja rokā, kamēr Moriēls noskaitīja monētas. Notika apmaiņa, un vīrs ar lielo, neglīto bārdas kluci aizgriezās.

Alekss metās laukā no slēptuves, lai atgūtu savu īpašumu vai vismaz panāktu, ka Moriēls viņu atpazīst. Viņš bija pavisam tuvu mērķim, kad no nekurienes uzradās divi kārni vīri bruncīšos un apmetņos. Viens sagrāba Moriēla roku, izgrieza to un sainītis nokrita zemē. Īso kliedzienu, kas izlauzās no Moriēla lūpām, neizraisīja

izmežģītā locītava - viņš jau ļima pie zemes. No viņa sāna spraucās naža spals - otra uzbrucēja dāvana.

Alekss uzgāzās pirmajam laupītājam, saliecās, paķēra sainīti un paspēja laikus adēkt nost. Vīra rokā iespīdējās nazis. Otrais laupītājs nepievērsa uzmanību sabrukušajam līķim un tajā iestrēgušajam ierocim. Izrāvis rezerves ieroci, viņš meta līkumu ap Alekšu, lai nonāktu tam otrā pusē.

Viens pret diviem! Miča iedzītie refleksi uzvirmoja, kamēr Alekss grābstījās pēc sava naža.

Naža nebija.

Vīņš to bija atdevis sardzei Aleksandra pilī, kad viņu pieņēma imperators. Un notikumu jūklī viņš bija aizmirsis to atprasīt. Viņš bija aizmirsis par nazi līdz pat Bābeles torņa virsotnei, jo viņu pavadīja miesassargi. Pēc tam viņš nedēļu bija pavadījis apjukumā. Tikai tagad viņš saprata, ka ir gandriz vai kails.

Viņš būtu varējis raudāt, skatīdamies uz tukšajiem labās rokas pirkstiem. Moriēla slepkava pavicināja nazi un viltīgi pasmaidīja.

Pēkšņi parādījās noplucis stāvs. Tas bija viens no bandītiem. Pagriezienā viņš nometa apģērbu, palikdams gurnu apsējā. Apģērbs bija apmetnis, ko viņš vicināja kreisajā rokā, kamēr nazis labajā cirta gaisā par mata tiesu no slepkavas rokas. Nē! Pār slepkavas delmu piebrieda asiņaina svītra.

Aleksam aiz muguras dejoja otrs klaidonis, viņu aizsargādams.

Trīsdesmit soļu attālumā to visu vēroja mags.

Kautiņš bija straujš - kā geparda uzbrukums, kam spēki beidzas, ja tas savu laupījumu nesaķer pirmajos simt lēcienos.

Izklupiens, un no cirtiena pāri slepkavas uzacīm asinis aizmiglo viņam acīs. Mirkli vēlāk bandīts iedūra nazi neredzīgajam pretiniekam vēderā. Mirstošais saļima. Tai pašā mirklī Alekšu gandrīz nogāza no kājām otrs bandīts, kas rīstījās un gārdza, velti mēģinādams apturēt asiņošanu no pārgrieztās rīkles.

Abi uzvarētāji saskatījās pāri Aleksam. Ar vienu rokas kustību palikušais bandīts pagrūda Alekšu malā. Pēc mirkļa nazis atradās dziļi laupītāja vēderā.

Pakritušais bandīts drīz vien gulēja nekustīgs, noslīcis pats savās asinīs. Abi laupītāji vārstīja mutes kā zivis bez ūdens. Alekss pirmo reizi mūžā redzēja, kā nažus lieto dusmās. Moriēla ātrā un vienkāršā nāve - nejaušības vai aprēķina rezultāts - bija visai maldinoša. Alekss šausmās vēroja, kā laupītāji mirst lēnās nāves mokās. Viņam gribējās vemt.

Mags satraukts steidzās prom, bārdas klucim raustoties.

Pāri līķiem kāpa smalkāka figūra.

- Dod to man! - Noskanēja Tesānijas balss. Izrāvusi sainīti no Alekša ļenganās rokas, viņa slīdēja prom. Alekss mēģināja streipuļot

pakaļ un gandrīz pakrita, paslīdējis asinīs. Pēkšņa kustība aiz muguras lika viņam pagriezties aizstāvēšanās nolūkos, bet tas bija tikai dzīvajos palikušais bandīts, jau apģērbies.

- Pazūdi no šejienes, pirms ierodas Bābeles policisti! Ej pa Saules ceļu! Esi rīt pilī - un, ja vari, atgūsti sainīti. Kusties! - Bandīts pazuda.

Kņada tuvējā apkārtnē bija pieklususi, lai gan visapkārt turpinājās elles troksnis. Daudzas sejas pievērsās diviem brūnajiem vīriem, kas turpināja agonijā locīties uz zemes. Alekss stāvēja viens pats, trīcēdams no pārdzīvotā.

Gupta steidzās viņam palīgā.

- Es iesaku nekavējoties doties prom no šī pretīgā skata, - viņš teica babiloniski, sagrābdams un kārtīgi sakratīdams Alekšu.

- Jā, pa Saules ceļu, - Alekss atbildēja grieķiski. Bandīts - Aristandra aģents - bija runājis šajā valodā.

Kopā viņi sasniedza adataino Saules zirni. Līdzens ķieģeļu gaitenis, visādi locīdamies, beigās abus izspļāva tirgus zālē, ko pildīja priecīgi šumeri apaļām sejām. Galdi bija piekrauti ar augļiem. Zāles galā durvju arku iezīmēja žilbinoši balta saules gaisma, netālu vidēja pilsētas celtnes. Izgājuši pa durvīm, viņi atradās uz ceļa pašā torņa pakājē. Pavisam īss skrējiens - un viņi būs drošībā Esagila kvartālā. Aleksam no gaismas pārpilnības asaroja acis.

- Pagaidām mums neviens neseko, - sacīja Gupta. - Uzkavēsimies, kamēr pierod acis. Pa to laiku tu varētu mani apskaidrot. Kas bija sainīti? Kas tā par jaunieti? Kas bija tie kaušļi, kas tevi izglāba? Ko tev teica izdzīvojušais? Mani mulsina šādi sīkumi. Man jārūpējas par savu pusotru šekeli. Ha-hā.

- Nu, - nopūtās Alekss.

- Es piedāvāju darījumu! Es tev pastāstīšu, ko novēroju, un tu, ja vēlis, vari papildināt. Mags, kas iedeva sainīti švītam, gribēja lielu naudu. Viņš ari kāroja sainīti paturēt, ja jau nolīga neliešus, lai tam puisim apgriež kaklu. Tātad sainītis nebija maga īpašums no paša sākuma, viņš to nepārdeva. Sainītis piederēja meičai, un švīts bija viņas līdzzinātājs. Viņa par katru cenu gribēja to dabūt. Ja viņai sainītis piederēja agrāk, tad kāpēc to uzticēt tādam mantkārīgam magam? Viņai noteikti vajadzēja zināt, ko nozīmē sainītis - kā to varētu saprast. Šo pakalpojumu tad mags viņai arī sniedza. Vai tad viņš neiznāca no arkas ar lūpu emblēmu? Tam gaitenim būtu jāved pie tām tekhne ierīcēm, kur mēs apdulluši pavadījām pēdējo nedēļu, un ari pie citas, apslēptas tekhne. Ja sainīša noslēpumainais saturs būtu vienkārši uzrakstīts nezināmā valodā, gan jau viņa būtu varējusi atrast drošāku vietu, kur to pārtulkot, nekā Bābeles torņa iekšpusē. Lai atklātu sainīša saturu, bija nepieciešama augsta līmeņa tekhne.

Starp citu, es paredzu, ka sainīša saturs, kad viņš to izrāva tev no rokas, nebija mainīts. Tā kā bija paredzēta slepkavība, audumā varēja

būt ietīts parasts koka gabals.

Un vēl, vai mags bija paredzējis, ka sieviete būs lieciniece apmaiņai? Ja tā, vai viņa nolūks bija sievieti brutāli atbaidīt? Nedomāju, ka viņam bija plāns nogalināt abus, citādi mags būtu iekārtojis tā, lai sieviete un švīts ir tuvāk kopā. Varbūt to meiču nemaz nevar tā vienkārši nobeigt…

Alekss juta, ka viņu ietin kā kāpuru kūniņā. Bez šaubām, Tesānija bija izrāvusi pāris pavedienus un aizšmau- kusi drošībā. Varbūt labākā aizsardzība bija izaicinājums?

- Vai tu tiešām izliecies, ka nezini, kas bija sainītī? - Guptas tumšās acis iedzirkstījās. - Lūdzu, neiedomājies, ka tāpēc, ka nāku no senākas civilizācijas, es uzreiz esmu viszinošs vai protu lasīt domas! Tava atbilde parāda tavu attieksmi visai skumjā gaismā. Esmu aizvainots. 1ū droši vien iedomājies, ka es nozagu tavus šekeļus, lai spēlētu paslēpes. Bet notikušajam var būt arī cits izskaidrojums. Tavas pēkšņās nabadzības cēlonis gan nav kāds veiksmīgs kabatzaglis, kas darbojas vietās, kur vīriešu uzmanība tiek īpaši novērsta, un arī manas blēdības tās nav. To ir izplānojis kāds, ar ko tu esi iepazinies, onkulim Guptam nezinot. Varbūt mirušais švīts? Varbūt viņš tajā piedalījās. Varbūt jauniete, kas tevi aplaupīja kā bērnu ar cepumu rokā? Noteikti viņa!

- Es gribēju teikt, Alekss meloja, - ka tu droši vien zināji, kas ir sainītī, reiz esi tik sasodīti gudrs.

- Ak, jel! To nu gan tu negribēji teikt. Kāpēc tu ignorē to, ko es nupat teicu? Tā meiča pirms pāris minūtēm tevi aplaupīja. Varbūt viņa apzaga tevi viesnīcā, izmantodama to puiku - un tad striptīza izrādē ar kāda cita rokām. Kāds viņai sakars ar tavas apsēstības īsteno mērķi - Deboru, kas drīz kļūs par Marduka līgavu? Kā jūs iepazināties, ja viņa atrodas tādos varas augstumos, kas nav aizsniedzami jaunatnākušam grieķim?

- TU man to varētu pastāstīt.

Gupta iesita sev pa pieri.

- Es nu gan esmu stulbs. Bet, protams! Tai rītā, kad tu sekoji Deborai uz Ištaras templi… tur tas notika.

Alekss novaidējās.

- Viņu sauc Tesānija. Mirušā vārds ir Moriēls.

Gupta sagrāba Alekša elkoni tā, ka sāpes izšāvās cauri visai rokai un paralizēja mēli.

- Tas pats mags. Un trīs brūnie. Ejam.

Abi steidzās prom pa nedabīgi spožajām flīzēm uz tuvākajiem ēzeļu pārņemtajiem vārtiem Esagilā. Tos viņi sasniedza, neviena nevajāti.

Vārtu iekšpusē viņiem pretī panācās dūšīgs sarkan- matis. Krūtis viņam bija kailas, pie bruncīšu jostas - īss zobens. Tas bija Tesānijas

kučieris un miesassargs, viņu pavadīja vēl viens bruņots virs.

Praksis, tā sauca kučieri. Tesānija viņu būs te atstājusi, lai gaida. Tātad viņa vēl nebija pārradusies no Bābeles torņa. Vai viņa slēpās šumeru tirgū? Varbūt viņa aizsteidzās uz bridi paslēpties Mazajā Akādā vai Mazajā Asīrijā?

Nekā.

- Sveiciens! - sacīja Praksis. Viņš izvilka māla plāksnīti; viņa pavadonis dziļdomīgi glāstīja zobena spalu. - Aleks, mana kundze tevi ir ieguvusi par vergu.

-Ko?

- Iebraucamās vietas saimnieks Kamberčanians pirms trim dienām vērsās tiesā par nesamaksātu viesnīcas rēķinu. Mana kundze žēlīgi samaksāja tavu parādu, domādama, ka tu diez vai vēlēsies kļūt par vergu otršķirīgā iebraucamā vietā, kur tev būs jānes naktspodi, un tava alga tikko segs parāda procentus. Tiesnesis pārrakstīja tevi viņai. Lūk, notāra apstiprināts darījums.

Alekss sagrāba plāksnīti un apskatīja ķīļu rakstus, nu jau tos saprazdams.

Gupta palūkojās viņam pār plecu.

- Lūk, kāpēc tevi apzaga! Man to vajadzēja paredzēt.
- Tū man teici, ka Kamberčanians ir tavs partneris!
- Tās tiesa. Tās ir, viņš drīz tāds būs. Tās notika, kamēr mēs atradāmies tornī, lai kļūtu par pilsoņiem. Acīmredzot, veco Kamberu pārliecināja, ka jārīkojas šādi, un nu vecais draugs neko nespēj ietekmēt, tā ka mana palīdzība nav iespējama.

Praksis nosmīnēja.

- Ejam, vergs. Tetovētājs jau gaida.

Alekss atvēzējās, lai sviestu nejēdzīgo plāksnīti pret vārtu stabu un sasistu druskās. Praksis pat nepakus-tē- jās, bet Gupta sagrāba Alekša roku.

- Neesi muļķis! Te vismaz redzams tava parāda apmērs ar visu tiesneša zīmogu. Gupta pastiepa plāksnīti kučierim, kas rūkdams iebāza to bruncīšu jostas kabatā.
- Gupta, tev ir nauda. Pietiekami, lai mani izpirktu.

Izskatījās, ka Guptu piemeklējis īslaicīgs iekšējais konflikts.

- Kaut tu to nebūtu teicis, Aleks. Mana nauda ir jau aizlikta partnerlīgumā ar Kamberu. Tici man, es palīdzēšu visos iespējams veidos. Piedod, piedod man.

Un tā viņš aizgāja.

- Mums jāiet uz citu pusi, - sacija Praksis.
- Un bez kumēdiņiem, - piebilda viņa biedrs. - Mīļi un paklausīgi.

Tagad, Alekss skumji nodomāja, viņš vismaz uzzinās, kur Tesānija dzīvo un kas ir viņas tēvs.

Tad viņam ienāca prātā, ka viņš taču bija pieminējis Aristandram par savām naudas grūtībām. Noteikti tā. Kāda joda pēc Aristandrs viņu nebrīdināja, ka parāds var beigties ar verdzību? Kāpēc Aristandrs nepiedāvāja samaksāt viesnīcas rēķinu?

Vai Aristandrs bija iecerējis šādu notikumu attīstību - ka Tesānijas namā nonāks viņa potenciālais spiegs? Ja tā, tad kāpēc bandīts bija licis Aleksam parādīties pilī?

Tāpēc, ka bija domājams, ka Alekss paliks brīvībā? Un tomēr, tai pašā laikā Aristandrs slēpa piedurknē vēl vienu dūzi…

Par nelaimi, Alekss nebija paspējis izstāstīt Guptam par vizīti pie Aristandra. Kā Gupta varēja palīdzēt, ja neko par notikušo nezināja?

Prātā ienāca vēl vien iespēja: ja Aristandrs nebija neko tādu ieplānojis, kā viņš uzņems ziņu, ka Alekss pēc Bābeles torņa taisnā ceļā nonācis Tesānijas mājā uz palikšanu? (Tas ir, ja viņš par to uzzinās!) Vai viņš varētu iedomāties, ka Alekša stāsts par tekhne ierīci ir daļa no Tesānijas izplānotas intrigas?

Diez vai, ja jau notikuši četri asiņaini nāves gadījumi. Ja nu vienīgi sīko spēlētāju noduršana ietilpa Bābeles intrigu labajā tonī.

Moriēls nebija sīks, vai ne? Taču ne savās acis. Iespējams, tāds viņš likās Tesānijai, kuru Moriēls raksturoja kā čūsku bedri.

- Gudrs puika, - noteica Praksis. - Pārdomā visu. Samierinies. Nav jēgas pretoties. Noslauki degunu un nebaksti zobus sabiedrībā.

Abi kalpotāji grūstīja Alekšu uz priekšu.

Līdz mājai Rakstvežu ielas ziemeļu galā bija tikai piecpadsmit minūšu gājiens, nams atradās netālu no Marduka tempļa. Tā bija cienījamākā iela ceļā uz Borsipas vārtiem. Ja mājām būtu numuri, tad šis būtu pirmais numurs.

Nama milzīgie raupjie bezlogu mūri pacēlās trīs - četru stāvu augstumā. Vairākas tuvākās mājas Rakstvežu ielas abās pusēs ari bija milzīgas, bet tad namu apmēri saruka, un iela pamazām nolaidās līdz sīktirgotāju rajonam tālumā. Veidojās dīvains perspektīvas iespaids, kas padarīja ielu garāku, nekā tā īstenībā bija. Borsipas vārti ielas galā slējās pāri visaugstākajām celtnēm, vienlaikus šķiz- dami bezgalīgi tālu.

Numur viens bija tiešām iespaidīgs miteklis.

- Kas ir Tesānijas tēvs? - pajautāja Alekss.

- Kas ir manas kundzes tēvs, - Praksis viņu izlaboja. - Iemācies sacīt - kundze.

- Labi. Kas ir manas kundzes tēvs?

Viņi iegāja pa vārtiem, kur viņus sagaidīja tumšādains vārtsargs.

- Viņš miesā šeit nedzivo, - atbildēja Praksis. - Tev nav par ko uztraukties.

- Miesā šeit nedzīvo? Viņš ir miris?

Abi pavadoņi iesmējās.

Kā parasti, te bija pagalms, ko no visām pusēm ieskāva sienas ar logiem. Iebraucamās vietas logos bija aizkari vai sakārti meldri, bet šeit koka rāmjus sienās aizklāja

Bābeles žalūzijas - vaskotas niedres, savērtas tā, ka tās varēja pavilkt augšup vai nolaist lejā. Palielajā pagalmā atradās zivju dīķis, trīs dateļu palmas un vīģes koks, kā arī uzsieti cidoniju krūmi un daudzi sarkanu un rozā rožu podi, ko patlaban laistīja kalpotāja. Tā kā māja atradās ielas rietumu pusē, puse pagalma bija saules gaismas pielieta, kamēr otru pusi vēl pildīja ēna. Uz akmens sola ēnā snauda pavecs vīrs, viņam blakus bija vaļēja kaste.

Kalpotāji pieveda Alekšu pie sola, un Praksis uzbuk- ņīja vīru. Kastē atradās nelieli papirusa tīstokļi, spalvas, dažādu krāsu pudeles un adatu arsenāls.

Alekss sajuta vērotājus logos. Pāris sievietes sāka ķiķināt, kad viņš uz tām pacēla acis. Pa logu palūrēja vientuļa meitene. Meitas, kalpones. Un no trešā stāva loga visu ar interesi vēroja Tesānija. Alekss mēģināja viņai pamāt, bet Praksis viņam iesita pa roku. Tesānija turpināja nekustīgi viņu vērot.

- Kas? Ko? A, - saausījās vecis. - Beidzot ir klāt. Uz ceļiem, puis. - Negribīgi Alekss nometās ceļos. - Pielien tuvāk, es negribu staipīties!
- Ko jūs grasāties darīt?
- Tetovēt tevi, ko tad vēl? Ar glītu lauvas galvu zilā un sarkanā krāsā, kas ir šī nama zīme. Uz tava kreisā vaiga.
- Vaiga?
- Kundze Tesānija tā vēlējās. Iespējams, ka vaigs sāpēs mazliet vairāk nekā piere, bet es centīšos neskart galvenos nervus. Kad izpirksies brīvībā, atnāc pie manis, lai izdzēstu krāsas. Tad paliks tikai grūti pamanāms lauvas siluets. Protams, ja tu pa vidu aizbēgsi, tad tev pēc noķeršanas šai vietā iededzinās zīmi, un to nu neviens kalējs tev neizdzēsīs.

Tetovētājs parakņājās papirusa paraugos un atrada lauvas galvu. Hirēdams paraugu blakus Alekša vaigam, viņš paņēma ogles stienīti.

- Kāda stunda paies, kamēr pabeigšu.
- Un tu nemēģini kustēties, - norūca Praksis. - Man ir citi darbi, bet Anšars tevi pieskatīs.
- Pods klausīs podniekam, - sacīja tumšādainais lamzaks. - Iti taču negribi adatu acī?

Pāris minūtēs zīmējums bija uzlikts uz vaiga, un tad Aleksam nācās stāvēt uz ceļiem vēl vismaz stundu, kamēr tetovējumu meistars ar dažādām adatām pacietīgi bakstīja caurumus viņa sejā un tajos ieberzēja vielu, kas aizdomīgi izskatījās pēc indīgā kobalta un kadmija. Alekss mēģināja neraustīties pārāk bieži vai citādi izrādīt sāpes. Viņam pa zodu tecēja sviedri un asinis, ko laiku pa laikam noslaucīja ar netīru lupatu. Viņam nebija ne jausmas, vai Tesānija

vēro visu procesu. Viņam bija sajūta, ka adatas pieslēdzas viņa nervu sistēmai, izsūc prātu un to kopē.

Galu galā tetovētājs tai pašā lupatā noslaucīja adatas, sakārtoja savu kasti un svilpodams devās savās gaitās.

Alekss mēģināja piecelties no krakšķošajiem ceļiem, bet Anšars viņu nogrūda atpakaļ:

- Pienācis laiks verga frizūrai.

Resna, pavārienes paskata sieva atnesa ūdens bļodu, ziepes, šķēres, dzelzs bārdas nazi un smagi nosēdās turpat, kur bija sēdējis tetovētājs. Vispirms viņa apcirpa Alekša lokās. Tad uz siksnas uztrina nazi, tad ieziepēja viņa galvu un skuva, kamēr no matiem bija palikusi šaura sekste.

- Es to darīšu reizi mēnesī, - viņa teica, - ja nu vienigi tev mati aug ļoti ātri. Tādā gadījumā - reizi divās nedēļās.

Beidzot viņš drīkstēja piecelties. Viņam atļāva paturēt vēl neataugušo bārdu.

Anšars norādīja uz niedru durvīm:

- Noģērbies un visu satīri. Es tev izsniegšu bruncīšus.

Stundu vēlāk Tesānijas istabā ieveda pavisam citu Alekšu. Viņš bija kails līdz jostasvietai, skūtu galvu, brun- cīšos un ar lauvas tetovējumu. Šķita, ka uz viņa vaiga ir nosalis plankums.

Tesānija priekā sasita plaukstas:

- Cik glīts babilonietis no tevis iznācis! Anšar, vari iet. Es vergam paskaidrošu viņa pienākumus.

Tikko viņi palika divatā, Alekss sacīja:

- TU neizskaties noskumusi par Moriēla nāvi.

- Tas mani nokaitināja gan. Vismaz savus apakšniekus viņš ir apmācījis kārtīgi. Mana kāzu parūka izskatīsies lieliski.

- Tev būs kāzas?

Viņa spēlējās ar sudraba ķemmi.

- Labāk parunāsim par kāzām, nevis beigtiem frizieriem. īpaši, ņemot vērā viņa… viņa… hmm…

- To, ka viņu nodeva tas pretīgais mags? Kuram tu samaksāji manu naudu - lai uzzinātu, kas atrodas manā tīstoklī.

- Tavā?! Hi to vienkārši atradi uz ielas! - viņa iesmējās. - Lai kā tur būtu, ja tas ir tavs, tad kam piederi tu? -Viņa tomēr nenoliedza, ka zina tīstokļa saturu, lai gan Moriēlu nogalināja, pirms viņš tai varēja sniegt ziņas. Alekss ievēroja šo faktu.

- Ņemot vērā, ka varu izpirkt savu brīvību, es saprotu, ka vergu īpašumu sargā likums?

- Tā gan. Tomēr neviens nezina, kā likumu iztulkos.

- Es nedomāju, ka tu gribi, lai par to sūdzos tiesnesim. Vai tavam tēvam.

Viņa nometa ķemmi.

- Jāpaziņo kāzu datumi, tāpēc es domāju, ka tu šodien redzēsi manu tēvu vakara lūgšanas laikā. Viņš parādīsies personīgi! Tad tev daudz kas kļūs skaidrs, Morī.

- Kā tu mani nosauci?

Viņa skatījās pa logu.

- 1b mani nosauci par Morī. Sava miršā drauga mīļ- vārdiņā. Es nebūšu tev jauns Moriēls.

Viņa pagriezās:

- Nē, tu zini daudz mazāk nekā viņš. - Viņa pienāca viņam klāt, acīs dzalkstīja auksta liesma, un pieskārās lauvas zīmei uz viņa vaiga. - Man būs jāiztiek ar otro šķiru un pa ceļam jāizglīto tevi intrigu mākslā. Jauka intriga, - viņa nolaida roku.

- Tātad Praksis nepilda tavus viltīgos uzdevumus?

- Praksis savā sirdī ir mazliet puritānis. Mīl skaidrību. Pat vairāk nekā Anšars, kurš lasa morāli tikai tāpēc, ka neko citu nemāk. Praksim tu nepatiksi, un viņš pats nezinās, kāpēc. Ja tu izliksies paklausīgs, viņš tevi tīši nesodīs.

Aleksam sažņaudzās kakls. Viņas pieskāriens lika jēlumam sūrstēt.

- Tātad es neesmu pietiekami tīrs, lai apmierinātu Praksi?

- 1b esi neuzticības, nodevības un ambīciju juceklis. Nepiepildīta gudra nodevība, neapmierinātas iekāres pilnas ambīcijas. Tev arī kopīga… pats zini, ar ko… zināma tieksme uz mazohismu, vēlēšanās, lai cilvēki tevi nodod un soda; tavā gadījumā tāpēc, ka neesi attaisnojis cerības - piemēram, sava klana cerības, kas no tevis gaidīja kaut ko citu. Un tu ari iedomājies, ka likteņa sods, ko tu pats izraisi, tevi atbrīvo no personīgās atbildības, tādējādi atļaujot apspiestās amorālās tieksmes, ko šī pilsēta varētu piepildīt.

- Vai tas ir viss?

- Nē. Vēl tu sevi aizsargā ar zināmu asprātību - aukstu ironiju - lai izliktos stiprs, kaut gan patiesībā tu esi jaunulis, kam trūkst jebkādas dzīves pieredzes. Galvenais iemesls, kāpēc tu neuzticies cilvēkiem, un tu to nespēj atzīt, ir tas, ka tavs egoisms nepieļauj neviena cita pastāvēšanu. Citi cilvēki ir tikai lietas. Vienīgi tu esi persona, vienīgais "es". Citi cilvēki ir izdomājumi, kas parasti ar tevi negrib sadarboties.

- Vai tik es nebūšu tavs spogulis, Tesānij?

- 1ū mani uzrunāsi kā - "kundze". Tagad tu esi mana lieta. Hi nespēji sevi atdot, bet es tevi paņēmu. Es tev Ištaras templi teicu, ka lūdzos par tevi. Tagad tu man piederi.

- Runājot par sevis atdošanu, tas vīrs…

- Prāta tev nav vairāk kā naudas.

- Kas viņš ir?

Viņa pasmaidīja:

- Man šķiet, mēs esam vienas sugas.

- Tū ar viņu?

Viņa iešņācās:

- Tū, vergs, un es. Tū esi mans spogulis, un es tevi spodrināšu. Mans nākamais virs ir Muzī, finansista lorda Gibila dēls. Gibils ir bagāts un rupji viltīgs. Muzī ir pastulbs, ko viņš kompensē ar bravūru. Viņa kaislība ir mežonīgu dzīvnieku medības. Viņš ir atlētisks, glīts jauns ērzelis, ko būs interesanti pieradināt un iejāt. Un ja viņš pārāk sasprings, es vienmēr varu viņu palaist medībās. To, ko nespēs iekarot manī, viņš varēs kompensēt, slepkavodams lauvenes.

- Riskanta aizraušanās. Lauva var noraut viņam galvu, atstājot bagātu atraitni.

- 1ū esi bezkaunīgs.

- Atvainojos. Lūdzu, turpini mani spodrināt. Pastāsti, kas bija tīstoklī, kas ir dzīvības vērts.

- Pagaidi, kamēr redzēsi manu tēvu. Viens notikums ir labāks par tūkstoš vārdiem. Tāpēc es liku, lai tevi tetovē kā templa vergu. Citādi tu nebūtu pareizi sapratis apstākļu maiņu. Tetovējums ir mūsu personīgā līguma zīme.

- Lauvas galva, - sacīja Alekss. - Un Muzī ir lauvu mednieks.

- Tas taču ir ļoti vietā! Es domāju, ka viņš mani uzskata par trofeju, ko ieguvis, pateicoties savai iznesībai.

Alekss pēkšņi jautāja:

- Vai tu zini stāstu par Andromēdu? Eiripīda Andro- mēdul

- Nē. Un tad?

Cik labi mācēdams, Alekss noskaitīja saistītās Andromēdas runu, uzsvērdams vietas par varonību un cēlumu pret sievietēm.

Kad viņš bija beidzis, Tesānija aplaudēja.

- Labais un izcilais vergs! Man tiešām būs tev jāpiešķir lauta, lai tu šādas runas varētu man dziedāt. Protams, - viņa turpināja, - sīkākie egoisti vienmēr tiecas pēc augstākstāvošo atzinības. Viņiem ir svarīga apbrīna, lai viņi varētu attaisnoti apbrīnot sevi. Vergs, vari iet.

Aleksam izsniedza gultas piederumus un ļāva naktī gulēt pagalmā vai virtuves durvju ailē. Viņam nebija savas istabas, lai gan mājā tādas bija. Pavāre Mama Zabala gulēja pašā virtuvē uz grīdas, vienmēr blakus maizes krāsnij un ķieģeļu plītij ar paaugstinātajām silēm ogļu pannām, kur tika cepta galļa.

Pēc viegla azaida, kas sastāvēja no lēcu viruma, miežu plāceņa un šķīvja ar nepatīkamām dažu upes krabju daļām. Pēc īsa launadža vīģes koka ēnā Alekss pārējo dienas daļu pavadīja, nesot ūdeni, beržot kapara cepešpannas, mizojot un maļot graudus vulkāniska akmens rokas dzirnavās. Mama Zabala nemitīgi pļāpāja, vārdiem uzburdama nama attēlu, vismaz, kas attiecās uz kalpotājiem, kalponēm, mazliet klibo, bet spēcīgo vārtnieku, zirgu aiz mājas un abiem kaķiem.

Kad Alekss pieminēja jauno saimnieci, cerēto anekdotiska

rakstura pastāstu vietā iestājās cieņas pilns klusums. Tos tad viņš cerēja sagaidīt no mātišķās pavāres, jo citu matronu mājā nebija.

Tesānijas tēva pieminēšana acumirklī pildija Mama Zabala ar māņticīgu cieņu un uztraukumu. Viņa mīcīja rokās savu māla amuletu. Pateicoties gadiem ilgai ņur- cīšanai pa rokām, amulets vairs nemaz neizskatījās pēc ziloņa.

Tajā vakarā Alekss uzzināja, kāpēc pavāre tā vairījās no nama saimnieka.

Nodunēja gongs.

- Jāiet uz svētnīcu, - pavēstīja Mama Zabala. - Ejam! Pēc tam ēdīsim.

Viņa veda Alekšu pāri pagalmam uz platām durvīm no sakārtām niedrēm. Vairākas eļļas lampas nespēja pienācīgi izgaismot plašu, velvētu telpu bez logiem. Meitas, durvju sargs un Anšars jau bija nometušies ceļos uz paklājiem, sejas pavērsuši pret sienu, kurai pa vidu karājās smags, melns aizkars. Uz grīdas pie aizkara atradās melns, apaļš paklājs, kas izskatījās pēc melnas šahtas uz zemes dzīlēm. Nebija nekādu statuju, nekādu dievu attēlu, ceptu jēru vai vīna, vai miežu plāceņu upurdāvanu. Vienkārši aizkars, paklājs un vīraka trauks.

Mama Zabala lika Aleksam nomesties ceļos, tad nolaidās pie zemes pati, kā liels neveikls zilonis. Atsteidzās zirgu puisis, kam sekoja Praksis; abi nometās ceļos. Pēc pāris minūtēm ieradās Tesānija, ģērbusies baltā zīda tērpā. Viņa apgāja pulciņam apkārt un nometās ceļos priekšā, pāris kubitu no tumšās ejas. Alekss acīm meklēja viņas tēvu, bet vairāk neviena nebija.

Tad Tesānija iesaucās:

- Nāc, Kungs Marduk, magu Mags, mūsu visu Tēvs! Luhaluga, Dumduku, Bel Matati, Šazu, Tūtu, Surim, Zā- rīm! Uzklausi mūs, svētī mūs, apciemo mūs!

Melnais aizkars pēkšņi atvērās. Mama Zabala klusi ievaidējās. Aiz aizkara mutuļoja melns tukšums. Nākamajā mirklī uz melnā paklāja stāvēja žilbinošs stāvs. Tas nebija iznācis no tumsas. Viņš bija parādījies pēkšņi, likdams acim sāpēt. Viņa sejā izcēlās bārda, kas bija cieši sapīta trīs bizēs. TVīs viļņaini kastaņbrūni taustekļi stiepās no viņa zoda līdz krūtīm; viņš neizskatījās pēc cilvēka, bet gan pēc kādas citas sugas radījuma - kaut kā sena un briesmīga, kas barojas ar tādiem matainiem piedēkļiem. Galvā viņam bija triju ragu kronis, kas harmonēja ar bārdas stariem. Viņa acis bija ūdeņaini zilas, deguns - plakans, lūpas - pilnīgas un jutekliskas.

Sudraba lauvām izšūtā tērpā viņš nekustīgi stāvēja un skatījās telpā.

Stāvs noteikti bija holographos, tāds pats, kā parādījās Deborai. Nākotnes tekhne parastā Bābeles mājā! Un vēl - tas nevarēja būt

neviens cits kā Tesānijas tēvs. Tai pašā laikā tas noteikti bija dievs Marduks augstā priestera veidolā!

Šis bija tas cilvēks, kurš apprecēs Deboru, tāpat kā viņš precējis citas jaunas sievietes katru gadu.

Pēkšņi daudz kas kļuva skaidrs. Tesānija pārvaldīja sava tēva namu. Marduks šeit nedzīvoja - vai nevarēja dzīvot. Katru gadu ar krāšņām kāzām viņš atgrūda atmiņas par Tesānijas māti, lai arī kas viņa būtu bijusi. Viņš simboliski atgrūda savu vienkāršo meitu. Bet viņš valdīja pār Tesāniju - viņš bija iemiesota vara.

Kā Tesānija priecātos, ja izdotos izjaukt tēva kāzas! Viņa noteikti ir greizsirdīga uz jauno līgavu - sievieti, ko Alekss tā apbrīnoja, un to viņa jaunā pavēlniece bija sapratusi par spīti visiem viņa mēģinājumiem to apslēpt. Pazemojot Alekšu, Tesānija uzbruka Deborai, vismaz savu emociju līmenī.

Savu viltīgo izlēcienu gaitā Tesānijai bija izdevies sadurties ar dziļāku, asiņaināku intrigu, kur bija iesaistīta tekhne un varas dalīšana.

Tesānija salika rokas.

- Kunma, Tūku, Aranunna, Irkingu, Luhaldurma! Uzklausi mūs, svētī mūs visus!

Marduks pārnesa sava rēga svaru no vienas kājas uz otru. Viņš izstiepa rokas, it kā aptverdams visu pasauli un samaldams apskāvienā.

- Es ņemšu līgavu pēc desmit dienām. Pilsēta tiks atjaunota. - Viņa dziļais, dobjais baritons skanēja kaut kur no tēla aizmugures. - TU, mana zemes meita Tesānija, ņemsi par vīru Muzī, Gibila dēlu, vienu nedēļu vēlāk; un dzīvosi šai namā ar savu vīru. Viņš ir labas sugas. Dzī- velīgs! TU dzemdēsi dēlu, ko audzinās manā templī, lai tas mantotu Marduka godu pēc manas nāves.

Pat blāvajā gaismā no Marduka tēla Alekss redzēja, kā Tesānija nobāl dusmās un pārsteigumā.

Viņa piecēlās kājās.

- Kungs, - viņa sacīja (un visi kalpotāji ierāva galvas plecos), - lai gan mani uzjautrina iespēja precēties tik drīz pēc mana tēva ikgadējās izlaidības lēkmes ar kādu skaistuli, vai tad uzreiz es kļūstu par vaislas govi? Un vai es nedrīkstu pat sev izvēlēties kūti, kur dzīvot ar savu jauno bulli? Un vai manu pirmdzimto dēlu - ja tas būs dēls, tiešām man atņems? Tāpat kā mani reiz atņēma mātei!

- Tava māte nebija piemērota, - sacīja Marduks. - Viņa dzēra un lietoja narkotikas.

- Dzīvojot ar jums, Pasaules Lielskungs, kurš gan uzdrošināsies viņu tajā vainot?

- Klusē! Viņa traucēja tavu izaugsmi. Mana mīlestības uz tevi bija liela, tāpēc es tevi izglābu.

- Nolaupīji mani! Aizvedi bez jebkāda likumīga pamata.

- Principā es esmu likums. Tavas bērnības atmiņas nav patiesas. Tās ir fantāzijas, izdomājumi. Tava māte bija gandrīz traka noziedzniece.

- Tad arī es tāda esmu! Gandrīz! Jo esmu viņas meita.

- Tū esi arī mana meita. No manis tevī ir spēks, no viņas - vājības.

- Es noteikti esmu mantojusi jūsu daiļumu, kungs.

- TU pati zini, ko esi mantojusi. Tev ir prāts. Muzī, Gibila dēlam, ir ķermenis - glīts un spēcīgs. Neizliecies, ka tevi neapmierina līgumi. Es tevi pazistu. Un šādi līgumi ir nepieciešami.

- Tiešām? Kāds kauns, ka visas jūsu sievas bijušas neauglīgas, izņemot manu māti. Varētu pat iedomāties, ka Lielais Kungs ir impotents, jo tam ir daudz pierādījumu. Vai arī jūsu sievas slepeni devušas dzīvību nevajadzīgām meitām? - Tesānija ar izsmieklu uzsita pa saviem šaurajiem gurniem. - Es miršu dzemdībās, laižot pasaulē nedzīvu meitu.

- Hi laidīsi pasaulē dēlu. Grieķu ārsts no pils ir gādājis par viltīgu eliksīru. Kad pienāks tavs laiks, viņš tevi bezsamaņā atbrīvos no dēla tieši caur vēderu, neapdraudot bērnu vai tevi. Būdams Luhaldurma, pasaules naba, kā tu mani nosauci, to es tev varu apliecināt.

Tesānijas noskaņojums izmainījās. Viņa atkal noslīga ceļos.

- Lielais Marduk, kā gan es varu nepaklausīt? Viss notiks pēc tavas pavēles. Es pat sagatavošu jauku dāvanu tavai jaunajai līgavai. Es mīlu tevi, Marduk. Es tevi godinu un tev pakļaujos. Bez vārdiem.

- Labi. Lai Praksis informē lordu Gibilu. - Marduka attēls izgaisa, un telpa ieslīga tumsā. Kamēr acis pierada, melnais aizkars jau bija atgriezies vietā.

Tesānija lepni izgāja no telpas. Alekss pielēca kājās un viņai sekoja. Viņu pārņēma liels žēlums. Viņš meiteni panāca krēslainajā pagalmā; pāri galvai jau iedegās dimanta zvaigznāji.

Viņa apcirtās riņķi.

- Kā tu uzdrošinies man sekot! Es likšu tevi nopērt!

- Nē, lūdzu, paklausies. Es saprotu!

- Saproti mani? Neko tu nesaproti! Ar katru sitienu tu skaidrāk redzēsi, cik stulbs esi.

- Es saprotu politisko intrigu. Es zinu, kāpēc noslepkavoja Moriēlu. Un kas notiek Tiesas namā.

Viņa vilcinājās.

- Hirpini.

- Mēs šeit esam tikai tāpēc, lai atklātu labāko izdzīvošanas veidu. Kā šī pilsēta varētu izdzīvot. Kā kultūra - kā pati vēsture - izdzīvos. Dažādas civilizācijas ir mēģinājušas iet dažādus ceļus. Beigās visas

cieta sakāvi. Putekļi pārklājuši civilizācijas, jo tās nesaprata, kā norit iesaistītie procesi. Tās nebija pietiekami uzmanīgas. Ēģiptiešiem bija griba un enerģija. Viņi tik daudz bagātības un darba ieguldīja nākotnē. Viņu dinastijas izdzīvoja visilgāk. Bet viņi bija apsēsti ar nākotni pēc nāves. Tāpēc arī viņu civilizācija sabruka.

- Man neinteresē lekcija. Pasaki galveno. Ja nemācēsi, turpmāk tiksi pērts katru dienu.

Alekss norīstījās.

- Marduks ar līdzbiedriem ir nolēmuši, ka izdzīvošanas atslēga ir mantojams dieva amats. Dievs ar cilvēka ģenealoģiju. Marduka un viņa viena gada sievas dēls var kļūt tikai par priesteri. Zēns nevar kļūt par dievu. Bet mazdēls no dzimtas var.

- Tātad mans tēvs vēlas turpināt ietekmi ari pēc nāves?

- Jā, bet tas vēl nav viss - lai gan iespējamā Marduka varas pieaugšana izraisījusi spēcīgu slepenu pretošanos. Dinastisks augstākais dievs kombinācijā ar militāru pasaulīgo varu: tā izskatās jaunā formula. Karalis un galms - un vienvaldnieks dievs, kuram ir viena vienīga dinastija. Šobrīd dažādie dievi - dažādās interešu grupas - ir zināmā līdzsvarā.

Katrs dievs pēc kārtas piedāvā Mardukam nākamo sievu. Bet es nedomāju, ka Marduks gribētu kļūt pat mo- noteistu dievu - kā faraons Ehnatons mēģināja vienkāršot sistēmu.

- Pārējie dievi darbosies, bet mazākā apmērā?

- Tā būtu jābūt. Pamanīji, kā Šazārs, Sina priesteris, atbalsta tavu tēvu?

- Vai tad?

- Viņam tas jādara. Es pateikšu, kāpēc. Katru gadu līgavu izvēlas konkurējošs dievs, kam bijis ļoti daudz laika meiteni apmācīt un padarīt uzticīgu sev, nevis Mardukam. Pēc tam viņa dodas uz Tiesas namu - kur tiek lemti likteņi, ja es pareizi saprotu, lūr tiek sastādīts pilsētas horoskops; tur tiek salīdzināts plāns ar īstenību; tur tiek eksperimentāli apstiprinātas formulas, lūr bijusī sieva ir mirusi pasaulei, bet joprojām ietekmē notiekošo! Varbūt.

- Kāpēc Šazārs par šī gada līgavu izvēlējās Deboru? Ja neskaita izskatu? Kāpēc viņu, nevis kādu, ko vairākus gadus apmācījis un gatavojis? Šai pirmajā Marduka varas pieauguma gadā?

- Acīmredzot tāpēc, ka viņa bija tikko ieradusies. Nevainīga - kaut kādā ziņā. Šazārs citām kandidātēm neuzticējās. Citas sievietes varētu būt savervējuši plānam naidīgi magi, kas jau iepriekš zināja, ka šogad ir Sina templa kārta. Šazārs to paredzēja, viņš no tā baidījās. Tātad viņš sadarbojas ar Marduku.

- Kas vēl sadarbojas šai pārsteidzošajā intrigā?

- Mēģināšu minēt: pasaulīgās finanses lorda Gibila personā. Un varbūt arī pils futurologs? Kādu dienu mūžam mirstošā valdnieka

vietā nāks cits - ne viņa pēctecis, bet kopija. Pasaulīgais valdnieks mirst un mirst, bet dievs mūžam atdzimst. Tāda ir sistēma.

Es domāju, ka pilij vajadzētu atbalstīt tavu tēvu, vismaz heiristikas ziņā, eksperimenta dēļ. Jo Aristandrs acīmredzot ir izstrādājis nākotnes projektu, kas saskan ar… jā, tagad es saprotu!… ar to, ko mēģina darīt tavs tēvs. Pils devusi tavam tēvam atļauju; bet norāde uz dziļu sazvērestību Aristandram bija jaunums. Tāpēc magi, kas pretojas plānam, nav vērsušies pēc palīdzības pilī.

Tesānija platām acīm skatījās Aleksā, kurš iekarsis turpināja:

- Kas patiesībā atbalsta tos magus? Cits templis? Ārzemnieki Bābelē? Varbūt ārzemnieki ārpus Bābeles? Tesānija, saimniec, man jāzina tīstokļa saturs, tas tika slepeni ievests no ārienes!

Tesānija sagrāba Alekšu, gandrīz nogāzdama to no kājām.

- Ko, - viņa nikni čukstēja, - tu zini par pili? Kā tu zini par Aristandru?

Pārējie kalpotāji bija apstājušies svētnīcas durvīs. Viņi turējās pa gabalu no nelaimes, kaut gan varēja arī mēģināt noklausīties sarunu.

- Kā tu zini? - viņas lūpas tikpat kā nekustējās; vārdi nāca no rīkles kā kluss ņurdiens.

- Kh… pirms es nonācu Bābeles tornī, es aizgāju uz Gaisa dārziem. Tad viss sākās. Es satiku valdnieku un Aristandru. Aristandrs uzzināja par tīstokli.

- Tad, lūk, kas bija tie cīnītāji, kas tevi aizsargāja! Es domāju, ka viņi ir policisti civilā no vāvuļu parlamenta, bet viņi bija no pils. Sasodīts. Man neienāca prātā, ka tu…

Viņa uzlūkoja Alekšu drīzāk ar apbrīnu nekā dusmām.

- Mēs abi kļūdījāmies. Es domāju, ka Praksis gaida tevi, nevis mani. Kā viņš tik precīzi paredzēja laiku?

Viņa nevērīgi teica:

- Es nolīgu ubagu, lai tevi novēro Sina templī. Kad Šazāra magi aizveda Deboru uz Bābeles torni, mans spiegs steidzās to man paziņot. Man ienāca prātā paskatīties pašai. Redzēju, kā tu viens pats kāp augšā, un sapratu, ka neesi nomaksājis rēķinu iebraucamā vietā. Valodas apmācības sāktos nākamajā dienā, un vajag noteiktu laiku, lai iedzītu jaunajiem pilsoņiem galvā babiloniešu valodu.

- Skaidrs. Tātad Debora bija man priekšā. Viņa būs kāpusi tikpat lēni kā mēs; vai arī viņa apstājās uz garu pusdienas pārtraukumu.

- Mēs? - pārprasīja Tesānija.

- Mēs ar Guptu. Gupta mani panāca.

- Tū domā indieti, kas bija tev blakus, kad Praksis un Anšars tevi noķēra? Praksis sacīja, ka tev esot indiešu draugs, kas negrasās aizdot pasaulīgas bagātības. - Viņa samiedza acis. - Kas viņš ir?

- Ak, jā. Tū nepamanīji mūs kopā parlamentā, vai ne?

Viņi bija sākuši sarunāties kā sazvērnieki. Tesānija laikam

atcerējās, ka viņi nav līdztiesīgi, pat ja viņu attiecības nomināli sākušās šādā formā. Viņa atkāpās par soli.

- Kas ir Gupta? Cik daudz viņš zina?

- Es… es iepazinos ar viņu Kamberčaniana viesnīcā. Man nebija iespējas viņam pastāstīt par pili, Praksis visu dzirdētu.

- Kāpēc tu gribēji Guptam pastāstīt par pili tieši tajā vietā, ja tev agrāk bija tik daudz iespēju?

- Nu,… viens no cīnītājiem man lika rīt ierasties pilī.

- Tāpēc tu cerēji, ka Gupta aizies tavā vietā? Lai paskaidrotu, kādā ķezā esi iekūlies, un lūgtu, lai Aristandrs tevi izpērk?

- Laikam tā. Es nedomāju pārāk loģiski.

- Tevi izpirktu? - Tesānija papurināja matus. - Aristandrs ar prieku ieviestu sev spiegu šajā namā, ja es esmu iesaistīta intrigā, kas principā ir noticis. Viņa padotie nāks medīt informāciju un meklēs tevi.

- Nē. Aristandrs nezina, ka esmu kļuvis tavs vergs. To zina Gupta, bet viņš nezina neko par Aristandru.

- Manuprāt, galma futurologs varētu izdomāt, ka tu esi te, jo iespēju skaits ir visai ierobežots. Un tāpēc tu paliksi iekšā. - Izskatījās, ka Tesānija tikko pamanījusi kalpotājus snaikstāmies pie svētnīcas durvju ailes, kad viņa tiem uzbrēca: - Kustieties pie darba! Vai šodien vakariņu nebūs?

Praksis iebukņīja pavāru un kalpones. Viņas ar lielu līkumu steidzās pa pagalmu, vairīdamās no saimnieces.

- Tū, Praksi! Pienāc pie manis vēlāk!

Kliedzieni pēc klusajiem čukstiem bija uz mirkli apdullinājuši Alekšu, tāpēc viņš gandrīz nedzirdēja klusos vārdus.

- Ko?

- Es teicu - pateicoties tev, Aristandrs zina, ka tīstoklis ir pie manis.

- Viņš nezin, kas tajā iekšā.

- Nē.

- Es arī nezinu. Vai tev nav ienācis prātā, ka mags Mo- riēlam iedeva tukšu tīstokli, ja magam bija tāda izdevība?

- Kāpēc nogalināt cilvēku, lai zagtu tukšu tīstokli?

- Lai tiktu vaļā no potenciālām nepatikšanām. Lai tevi aizbaidītu.

- Tīstoklis ir tas pats. Es uz tā uzvilku slepenas zīmes. Tomēr ideja bija laba.

- Paldies. Kas ir tīstoklī?

- 1b domā, ka es tev pastāstīšu, lai tu pie pirmās izdevības varētu to pastāstīt pilī? Nekā nebūs. - Tesānija vēlreiz izbrīnīti paskatījās uz Alekšu. - Kāpēc tu domā, ka es zinu tistokļa saturu? Morī nodūra, pirms viņš paspēja man paziņot.

- Tū nebūtu personīgi gājusi pēc tīstokļa, ja nebūtu jau norijusi lielu gabalu ēsmas. Augšā, istabā, pirms kāda laika, pirms tu dzirdēji par pili - tu nenoliedzi, ka zini.

-Jā.

- Cerēsim, ka viņi tev teikuši patiesību par tīstokli.

- Es domāju, ka jā. Neviens nevarētu sacerēt… - Vīna papurināja galvu. - Kā es varu zināt, ko tev drīkst stāstīt?

- Man nav nekādas vēlēšanās kaut ko stāstīt pilī. Man pašam gribas zināt. Kā tu nesaproti, es esmu bijis tā tīstokļa… verdzībā kopš pašas ierašanās Bābelē! Tas mani saistījis, likdams darīt tā un šitā, - viņš vieglprātīgi iesmējās. - Šķiet pilnīgi piemēroti, ka tagad, kad nolādētā lieta ir pie tevis, tu kontrolē mani!

Viņas lūpas lēni pasmaidīja.

- Tīstoklis, kas kontrolē… lielisks apzīmējums.

- Jā? Kādā ziņā?

Bet vairāk viņa neko neteica. Tomēr šķita, ka viņa atmaigst.

- Es pat nesapņoju, ka tu satiksi valdnieku, - viņa klusu teica. - Pastāsti par viņu.

Saprazdams, ka viņa vārdi kļūst par ēsmu, Alekss visos sīkumos pastāstija par mirstošo valdnieku guļamistabā.

Viņa klausījās uzmanīgi kā stāstniekā, kas mazai meitenei stāsta vakara pasaku.

Stāstījuma beigās viņa teica:

- Tā ir mūzika pilsētas mežonīgajai dejai - tas ir mūsu tīstokļa saturs. Partitūra pilsētai.

- Tū teici - "mūsu" tīstoklis, - viņš klusi piezīmēja.

- Mūsu. Tavs un mans. Visu. Bābele ir milzīgs bordelis - un mēs esam maukas - mēs visi. Saģērbtas, iz- krāšļotas, dejojošas maukas. Tas nav tikai Ištaras templis vai striptīza nami, kur tā arī izskatās. Tu esi mauka. Es esmu mauka, valdnieks ari. Vienmēr. Un arī mans tēvs būs tāds, ja viņš dejos pēc cita stabules.

Jērgaļas smarža no virtuves plūda pāri pagalmam. Mama Zabala parādījās durvis un nepacietīgi sauca tumsā:

- Aleks, tu vergs! Pasteidzies!

- lū ej un pavergo, - teica Tesānija. - Man jārunā ar Praksi, lai pārliecinātos, ka tu nekur nepazudīsi vai ka pie tevis neieradīsies negaidīti ciemiņi.

Un tomēr viņa to teica, kā Aleksam uzticēdamās.

Piektā nodaļa, kurā nopērts suns vēlas kļūt neredzams

Zem vīģes koka zariem, segā ietinies, Alekss nemierīgi grozījās uz salmu paklājiņa. Rītausmai apdzēšot zvaigznes, viņš drebēdams pamodās, ciešāk ietina plecus vilnas siltumā un nervozēja. Viņš mēģināja sev iegalvot, ka nav vērts nervozēt par dzīvi nakts beigās vai rīta agrumā, kad ķermenis ir smags un slinks, un prāts sliecas uz pesimismu. Tomēr viņa prāts turpināja uztraukties par to, ko Tesānija teica par tīstokli - pat ja viņa tikai būtu jokojusi.

Kādā ziņā visi Bābeles iedzīvotāji bija maukas? Kādā ziņā visa pilsēta bija bordelis?

Kas tad ir prostitūta? Cilvēks, kuru citi izmanto. Seksuāli. Nē, ne vienmēr tā. Izmantots cilvēks. Tāds, kurš ļauj sevi izmantot. Tāds, kuram bieži nav iespējas izvēlēties. Spaidu kārtā. Tad viņš pieņem situāciju un, iespējams, pat no tās gūst kādu labumu.

Cilvēki labprāt nāca uz Bābeli. Vai tie ieradās ar mērķi (kāds mērķis bija Aleksam?) izdzīvot savas fantāzijas diktētas lomas konceptuālā bordelī, kam piešķirtas milzu proporcijas un saturs? Ieradās pasaulē, kur visi nākotnes likumi, tikumi un morāles normas ir atcelti, jo vēl nav izdomāti?

Varbūt Bābele bija viņa paša prāta radīts bordelis, kuram viņš pats no brīva prāta atdevās - nabadzībai, verdzībai, ieslodzījumam, pazemojumiem? Vieta, kur viņš gribēja izzināt seno gudrību, pārciešot traumas, kas noārda bezjēdzīgo moderno personību, kura nespēj izdzīvot pasaulē? Kāda bija patiesā viņa pārdzīvoto notikumu loģika? Vai notikumi bija nejauši, vai arī tos noteica kāda neredzama programma vai shēma? Programma, kas psihē ieraksta pilsētu - bet varbūt otrādi?

Vai tīstoklis no nākotnes kādā dīvainā veidā viņu patiešām kontrolē? Kā tāds dārgs talismans sapnī, kas mūžīgi izslīd caur pirkstiem, kā grāmata sapni, ko tā arī nevar atvērt un izlasīt,- vai tas pastāv nevis kā situācijas risinājums, bet kā taustāms situācijas iemiesojums? Varbūt tīstoklis dkai simbolizē kādu programmu, kas darbojas viņa Bābeles delīrijā, nevis satur pašu kodēto programmu?

Cauri tumšajiem vīģes zariem viņš blenza debesīs uz dziestošajām zvaigznēm, tad - uz pelēkajiem logiem pagalma sienās, kas pamazām parādījās no nekurienes. Tad viņam prātā ienāca doma:

Un ja nu es nemaz neesmu cilvēks no miesas un asinīm? Ja nu es neesmu būtne no nerviem un siekalām, un sēklas, bet rēgs - kāda cilvēka, vārdā Alekss Vinters, kopija?

Doma šķita savādi pazīstama, kā ilgi zudusi atmiņa; likās, ka

viņam tā kādreiz bijusi, bet tad pavēlēts visu aizmirst.

Kāpēc celt Arizonas tuksnesī veselu Bābeles pilsētu un izšķiest tādus līdzekļus, ja to visu var vienkārši simulēt? Var taču saprogrammēt multipieļāvumu datoru, kas spētu veikt biljons operāciju sekundē?

Kur tāds dators atrastos?

Zem Bābeles torņa? Nē, jo Bābeles tornis ir daļa no simulācijas.

Heiristikas centrā. Nākotnes institūtā, kaut kur zem zemes, prom no putekļiem, vienmērīgā temperatūrā, drošībā.

Un ja nu šis dators ne tikai vienkārši novēro Bābeli, bet būtībā savās mikroshēmās ģenerē Bābeli un tās iedzīvotājus?

Varbūt arī bija tāda Bābele - pilsēta tuksnesī, tālu no Heiristikas centra, bet ja tā, tad tā būtu tikai holographos, pilsētas attēls, ļoti komplicēta reālā laika holographos, kas tiek projicēts tādā veidā, ka eksperimentatoriem nav jāpaļaujas uz izdrukām vai grafiskām simulācijām, bet viņi paši varētu ienākt pašā holographos un novērot notikumus. Viņi būtu neredzami, taču blīvi spoki rēgu pilsētā, pilsētā, ko radījusi briesmīga gaisma, pilsētā, kura kļūst reāla tikai tiem, kas paši veidoti no tāda paša trausla materiāla.

Cik tālu datori bija attīstīti? \fai tie spēja simulēt cilvēka apziņu? Un ja var vienu apziņu, tad kāpēc ne daudzas?

Kad īsti viņš bija pametis Oregonu un ieradies Bābelē? Varbūt tas bija noticis vēlāk, nekā viņš domāja, un kā volontieris vai upuris viņš ir kādas fašistu valdības spēles upuris? Vai jautājums bija bezjēdzīgs, jo viņš nekad nebija pastāvējis ārpus Bābeles, ārpus Institūta? Vismaz ne pašreizējā Alekša versija.

Varbūt Debora varēs rast atbildi, kad viņa pēc gada dosies uz pazemi Marduka svētās maukas lomā? Kaut gan mēģinājums viņu tad satikt būs līdzīgs dzīvo mēģinājumiem sarunāties ar mirušiem, lai pajautātu, kā izskatās aizkapa pasaulē.

Iespējams, Alekss nekad neuzzinās tīstokļa noslēpumu. Noteikti ne, ja tīstoklis ir tikai zīme, iekšējs simbols, kas pārstāv programmu, kas kontrolē Alekšu.

Un varbūt Bābelei nebija nekādas daļas gar izdzīvošanu! Varbūt Bābelē pētīja cilvēka apziņu. Varbūt Bābele bija dators, kas programmēts iegūt apziņu: intuitīvos simboliskos lēcienos kļūt par dzīvu būtni, izmantojot par datnēm savus iedzīvotājus, prāta prostitūtas, kas bija īstu cilvēku kopijas, kuri bija pieteikušies vai piespiesti kļūt par modeļiem.

Drebuļi kļuva pārāk stipri, un Alekss piecēlās.

Visas šīs domas bija neprātīgas. Cik stindzinoši iedomāties, ka viss apkārtējais nav īsts, tomēr savā ziņā - cik mierinoši! Mēnessērdzīgie ari droši vien vienlaikus stingst un rod mierinājumu īstenības noliegšanā. Bet tik un tā visa personības bagātība, visi dziļumi izzudīs,

līdz viņu dzives pastāvēs tikai kā diagrammas, kā dzīvības skices.

Lai sasildītos, Alekss apskrēja pusduci riņķu ap pagalmu, tad, atcerējies Nabū, vairākas reizes atspiedās uz rokām. Vingrinājumi atdzīvināja; drīz vien viņš atguva sejas krāsu un ķermeņa siltumu.

Mama Zabala izbāza pa virtuves durvīm galvu.

- Vergs! - viņa mīļi iebrēcās. - Atnes ūdeni!

Viņš skriešus devās pēc ūdens, priecīgs, ka ir ko darīt; darbs šķīstīja no bailēm.

Tīstoklis varētu būt iespēja atgūt brīvību no Tesānijas, bet viņš vēl nebija pārliecināts, ka šobrīd gribētu būt brīvs.

It kā par apstiprinājumu Alekša lēmumam palikt, kur bijis, viņam velkot no lietus ūdens mucas otro spaini, pagalmā iekliboja durvju sargs un zīmīgi uz viņu paskatījās.

Sarga galvas mājiens vēlreiz norādīja, kurš šai namā sargā izeju. Te ir viens balts vergs, kurš nu nekur neies vienpa- tus. Nē, Tesānij's jaunkundzi

Alekss domāja par kapelas aizkaru. Kas slēpās aiz aizkara tumsā? Niša, kur ierīkots holographos projektors, kas ar burvju saiti savienots ar templi ielas otrā pusē? Kas vairāk? īsts apslēpts ceļš uz lauvas midzeni…?

Alekša dienu piepildīja mājas apstākli, kas tā arī nekļuva par notikumiem. Kapelā tovakar melnais aizkars palika neatvērts. Galu galā Alekss aizsnaudās zem vīģes, pie sevis kā mantru atkārtodams: līdz pusnaktij, līdz pusnaktij, līdz pusnaktij…

Viņš pamodās stundā, kas šķita pietiekami tuvu pusnaktij, lai gan spožie zvaigznāji debesjumā vēl nevarēja aizstāt pulksteni ar tūkstošiem dārgakmeņu. Izlīdis no zem savas segas nosacītā siltuma, viņš to sagumzīja, lai tā izskatītos pēc gulētāja, tad klusītēm lavījās uz kapelas durvju pusi.

Iekšā, ja viņš pareizi atcerējās, uz plaukta bija eļļas lampa. Viņa pirksti pārmeklēja plauktu, uzšķīla smirdošā sēra sērkociņu un aizdedza dakti. Kapelā kļuva mazliet gaišāks.

Iedegt vēl gaismas? Nē. Tā vietā viņš paņēma vairākus sērkociņus rezervei, ja nu pēkšņs pūtiens lampu nodzēstu.

Pacēlis aizkaru, viņš aizgāja aiz tā, netērēdams laiku, lai izpētītu, kādi mehānismi parasti pavelk smago audumu sāņus. Viņš atradās dziļā nišā. Tās dibenā stāvi akmens pakāpieni veda lejup. Stikla atspīdums sienā norādīja uz holographos sistēmu. Nepievērsdams tai uzmanību, viņš skaitīdams nokāpa divdesmit pakāpienus un tagad atradās apaļā ejā, kas lēzeni pazuda tumsā. Grīdu veidoja noblietēta zeme.

Tagad tā. Marduka zikurāta dienvidu siena varētu būt apmēram tūkstoš kubitu no tās vietas, kur viņš stāvēja, kaut gan kripti un katakombas sniedzas tālāk nekā tempļa pagalmi. Grūti teikt, bet šis

tunelis laikam neved pareizajā virzienā.

Gabaliņu pagājis, viņš nonāca pie masīvām dzelzs durvīm, kas aizšķērsoja ceļu. Durvīm bija īpaša atslēga, līdzīga vēl neizgudrotā velosipēda patentatslēgai. Četri mazi gravēti dzelzs ritenīši ar grieķu alfabēta burtiem. Ritenīši griezās viegli, tos nevajadzēja ieeļļot no lampas snīpja.

Tātad - kāda ir pareizā kombinācija?

Viņš izmēģināja Marduka vārda fragmentus un Tesānijas vārda fragmentus. Rezultāta nebija.

Vai Tesānija kombināciju zināja - Varbūt viņa zināja, bet nezināja, ka zina. Vakar lūgšanās viņa skandēja veselu vārdu lērumu, vismaz piecdesmit epitetiem uzskaitīdama visus Marduka tikumus. Varbūt tie der? Vārdam jābūt īsam. Četri burti. Galu galā, burvju vārdam jābūt tādam, lai Marduks to atcerētos.

Alekss pacēla lampu un raudzījās liesmā, lai attiecīgi noskaņotu savu prātu. Liesma dejoja līdzi viņa elpai, aizsegdama dzelzs durvis, liekot domās no jauna ienākt kapelā, kur tā bija nesen degusi. Turēdams lampu acu augstumā, viņš nometās ceļos un kustināja lūpas, līdz atmiņā atausa dziesmu fragmenti un vārdi.

- Burvība, kas ieaijā… kas dzīvu atkal dara… Tutu ir jaunā dzīvība!

Uzmanīgi, lai nepārtrauktu atminēšanās brīnumu, viņš divreiz uzgrieza tau epsilon: nekā.

Vai nebija vēl viens vārds, ļoti līdzīgs? Nolādēts. Jā.

- Murmina lāstus… vārdu vara… dvēseles saista… tas it Tu, Tu, TU… Tas ir Tuku\

Apmaināms otro tau uz kappa.

Klik.

Durvis padevās grūdienam.

Lampai neizdevās izgaismot daudz lielāko spraišļoto ķieģeļu tuneli. Marduka tunelis tam pievienojās asā leņķī. Alekša deguns un ausis vēstīja par netīra ūdens skaloša- nos, un drīz viņš stāvēja tuneļa vidū pie kanāla. Kloākas dziļums nebija nosakāms, bet tas bija pietiekami šaurs, lai to varētu pārlekt. Jau otrā pusē stāvēdams, viņš pārdomāja leņķus un virzienus. Ja lielais tunelis ir taisns, tad tas sasniegs upi apmēram tur, kur upe iztek no pilsētas. Tātad kanāls tek cauri Marduka tempļa zemēm. Sargādams lampas liesmu, viņš devās uz to pusi, un drīz nonāca pie otrām durvīm tuneļa sienā, kas mats matā līdzinājās pirmajām. Tūnelis turpinājās, acīmredzami sniegdamies dziļi Bābeles torņa iekšienē.

Pagriezis ritenīšus, lai burti veidotu vārdu TUKU, viņš atvēra durvis.

Gaitenis viņu aizveda līdz smagam melnas vilnas aizkaram; viņš to mazliet pabīdīja malā, lai paskatītos tālāk.

Viņš raudzījās milzīgā četrstūrainā zālē, kur valdīja tumsa, izņemot dažus lāpu gaismas pleķus. Sienas slīpi slējās uz augšu. Ja iztēlē turpinātu sienu līnijas, tās satiktos zikurāta nošķeltajā smailē. Biezu kleķa ķieģeļu pīlāri līdzīgi palmu stumbriem pacēlās līdz griestiem, lai

balstītu kronšteinus. Diezgan lielā augstumā gar vienu sienu stiepās spraišļota galerija.

Šī nebija spocīgās mūzikas, sarkanīgās gaismas un stalagmītu pīlāru pilnā telpa, kurā viņš bija ieskatījies pa ceļam uz templa virsotni. Šī zāle bija daudz, daudz zemāka un tāpēc - daudz, daudz plašāka.

Tālumā vairākas figūras melnās mantijās ar koniskām cepurēm galvā - nakts magi - stāvēja milzīgas statujas priekšā. Uz altāra plāksnes sēdēja bullis. Pat zem ķermeņa salocītām kājām barokālais bronzas veidojums - bija divreiz augstāks par garāko cilvēku. Elka iekšienē vai apakšā dega uguns, liesmas plaiksnīja caur atvērumiem ķermenī.

Magi drīz vien devās prom pa platām kāpnēm, atstādami zāli tukšu. Alekss gaidīja ne vienu vien minūti, bet neviens neatgriezās. Nolicis lampu zemē, viņš to izdzēsa un iznāca no slēpņa.

Vietumis karājās dažādi melni vilnas palagi, iespējams, aiz tiem slēpās vēl citas ieejas un izejas. Aši un klusu Alekss piezagās sienai, pie kuras atradās galerija. Arī te atradās aizkars, kurš noteikti aizklāja pakāpienus vai trepes augšup. Viņam nebija šaubu, ka galerijā neviena nav, bet, no otras puses, tā varēja vest strupceļā. Nebūtu prātīgi kāpt augšā.

Viņš varētu mēģināt uzzagties pa lielajām kāpnēm, šai nakts stundā nemanīts izslīdēt caur templi un izbēgt pilsētā.

Kādā nolūkā? Meklēt patvērumu pilī?

Šī dziļākā zāle noteikti bija lielākā visā celtnē, ideāli piemērota greznai kāzu ceremonijai. Te Marduks apņems Deboru par sievu.

Viņš atcerējās, ko Lorels vai Hārdijs, vai nav vienalga, bija teikuši par kāzu dzīru kulmināciju, kad līgavai norauj drānas, un visi klātesošie viņu aprij ar acīm, pirms tā tiek atdota Mardukam. Alekss nespēja šo domu sagremot. Izskatījās, ka tā būs vienīgā reize, kad viņš Deboru redzēs kailu. Tas ir, ja vergu ielūgs uz dzirēm. Tesānija varētu izdarīt tā, ka viņam tur ir jābūt - vai nu lai kaisītu viņa brūcēs sāli, vai ari, lai spodrinātu viņa dvēseles spoguli.

Ko viņam nozīmēja Debora salīdzinājumā arTesāniju?

Alekss mēģināja iztēloties spožākas gaismas, mežonīgu mūziku un dejas, ēdieniem un viņiem apkrautus galdus, viesu pūli, kailo līgavu buļļa altāra priekšā. Sajūsma viņa dvēselē cīnījās ar šausmām.

O, kādas maukas mēs visi te esam. Tesānijai bija taisnība.

Tomēr - kāpēc gan nedot vaļu vēlmēm un fantāzijām? Citādi mēs

sevi apslāpējam, kā Alekšu ar saviem aizliegumiem apslāpēja kopiena Kaskādu kalnos. Nepeldies kails ar savu māsu, tev nebūs piekopt asinsgrēku un laist pasaulē kroplus bērnus. Nevairo visapkārt homoseksua- litāti ar sava dzimuma glītiem jauniešiem, - mums jāvairo iedzīvotāji uz zemes. Un nekādu nejaušu laulības pārkāpšanu ar svešiem zēniem un meitenēm; svešinieks ir potenciāls klana ienaidnieks, pārtikas izlaupītājs, izvarotājs, slepkava, komunists, Jūdass. Bruņoto izdzīvotāju tikumība.

Bet ja cilvēkus neapslāpētu, no kā gan celtos mežonīgā kaislība? Kaislība radīja vēsturi. Sabiedrība, kas vienkārši priecājas par sevi, neatstāj pēdas vēsturē. Polinēzijas lotosu ēdāji palikuši dzīvi tikai tāpēc, ka neviens tos nav atradis.

Bābele sastādīja jaunu vienādojumu: kaislības piepildījums plus soda briesmas, verdzība, nāve.

Kamēr Alekss iztēlē skatīja dzīru ainas ar visiem pamatīgajiem teokrātijas elementiem, viņš bija pietuvojies masīvajam izrotātajam bullim. Bronzas zvēram abās pusēs stāvēja neaizdegtas sveces cilvēka augumā. Bullis viņu hipnodzēja, vilka pie sevis, tāpat kā viņu bija saistījis Bābeles tornis. Uguns buļļa iekšienē draudīgi zibsnīja.

Aiz muguras atskanēja kliedziens:

- Stāvi, vergs!

Vārdi atbalsojās zālē. Viņš apcirtās. Mags! Mags stāvēja pie melnā karoga, laikam iznācis no kāda aizsegta gaiteņa vai telpas.

- Vergs! - sauciens atgriezās atpakaļ.

Alekss pagriezās, lai skrietu atpakaļ uz aizkaru, kur bija viņa durvis. Mantijai plīvojot, mags metās viņam ceļā. Pa lielajām kāpnēm dimdēja citi soļi, bet Alekss netērēja laiku, skatīdamies apkārt. Mags traucās uz priekšu un izdarīja māņu kustību; viņa koniskā cepure nokrita zemē. Alekss skrēja, cik spēka un gatavojās izvairīties, ja viņu mēģinās saķert.

Tā vietā mags metās Aleksam kājās kā regbijā, nogāzdams viņu gar zemi. Pirms Alekss paspēja aizrāpot malā, mags bija augšā un vēlreiz izplāja viņu uz grīdas. Pēc pāris mirkļiem divi citi magi jau spieda Alekšu pie zemes.

Sāpīgi izgrieztām rokām viņu uzrāva kājās. Viņš nevarēja savaldīt kliedzienu.

- Muti! - nošņācās viens no gūstītājiem. - Nedrīkst modināt kungu Marduku.

- Beidziet man lauzt roku, tad…

Sāpes kļuva panesamākas.

- Tas nav mūsu vergs.
- Nav gan.
- Bet viņam ir lauvas zīme.
- Ir gan.

Pēc vairākām stundām Alekšu izvilka no piķa melnuma celles, kur viņš bija iemests. Viņu aizveda līdz altārim. Netālu dega vairākas lāpas.

Uz bazalta plāksnes, atspiedies pret buļļa rumpi un paplikšķinādams bronzu, sēdēja Tesānijas tēvs. Mēģina saprast, cik ilgi tas var turēt karstumu? Alekss varēja redzēt, kā ierīkotas spraugas un atveres metāla ādas ielocēs. Elks bija dobs, vismaz pa daļai. Mardukam mugurā bija ritasvārki, bet trisragu kroni gan viņš bija uzlicis. Laikam viņā bija modusies ziņkārība.

Alekss atbildēja pazemīgi, jaukdams patiesību ar meliem. Viņš nespēja aizmirst Tesānijas mājienus, ka Marduka vīri varētu izmantot spīdzināšanu. Viņa šo to bija dzirdējusi, kā jau labākā pasaku klausītāja pilsētā. Varbūt par spīdzināšanu tika minēts, lai viņu baidītu?

- Kungs Dievs, - smilkstēja Alekss, - es lūdzu piedošanu. Es esmu jūsu meitas vergs. Tesānijas kundzes vergs! Tāpēc man ir šī zīme. Mani apsēda ziņkārība, naktī nevarēju aizmigt. Es iegāju kapelā un paskatījos, kas ir aiz aizkara. Nokāpu pa pakāpieniem, atradu tuneli un…

- Kā tu atvēri aizslēgtās durvis?

Alekss pastāstīja, un dieva ūdeņainās acis pārvērtās zilā ledū. Priestera acis, dieva acis - tas jau bija tas pats.

- Tesānijas kundze man neko nav teikusi. Es visu uzminēju pats.

- Protams, ka viņa tev neko neteica. Viņa neko nezināja! Kāpēc man būtu jādomā, ka viņa vergam stāstītu tādu noslēpumu?

Alekss nokāra galvu.

- Es nezinu.

- Un varbūt tu nāci no otras puses, no Bābeles torņa? Tikai vājprātīgais mēģinātu izglābties no manas mājas, ielauzdamies manā templi.

- Kungs, es nemēģināju izglābties, nemaz ne. Es tikai gribēju paskatities.

- Varbūt tu esi vājprātīgais, kam prāts nesas uz niķiem. Un varbūt tu esi algots slepkava.

- Man uz sejas ir jūsu zīme, kungs.

- Jebkurš var likt sev uz sejas uztetovēt jebkādu zīmi, ja tam ir pietiekams iemesls. Vienam no magiem Marduks sacīja:

- Ej un pieprasi, lai mana meita augšā sagatavojas atpazīt šo personu.

Mags steigšus devās prom.

- Es esmu žēlsirdīgs dievs, - Marduks turpināja. - Jo īpaši tagad, kad esmu labā prātā, kāzas gaidīdams. Man jābūt arī taisnīgam un briesmīgam, lai šo pilsētu pasargātu no nekārtībām. Ja mana meita tevi neatpazīs, tad no tevis ar varu izspiedīs patiesību - un tad to

patiesību, kas slēpjas aiz tās. Pēc kāda laika tu vairs nebūsi tas pats cilvēks, kas sākumā. Beigās tas, kas no taviem locekļiem būs atlicies, aizpeldēs pa to tur reni uz upi, tavs torss tiem zvalstīsies pakaļ. Ja mana meita tevi tiešām atpazīs - tevi, kuru tā grauž ziņkārība - tad tevi aprīs uguns mana buļļa iekšās! - Marduks uzsita pa elku, un no tā atskanēja dobja zvana skaņa. - Tavi kliedzieni izskanēs no buļļa nāsīm. Salīdzinājumā ar iepriekšminēto, šī nāve būs diezgan ātra.

- Kungs, - šaubīgi iemurmināja mags.

Marduks nikni paskatījās uz viņu, tad pasmaidīja.

- Es pajokoju. Cilvēka upuris, protams, tiks izpildīts iespējami humāni. Tev, iespējams, iedos kādas narkotikas, nerātnais vergs, lai apslāpētu sāpes. Mēs jau tāpat pārdomājām, kurš varētu kļūt par mūsu pirmo upuri.

Alekša sirds gandrīz apstājās.

- Upuri?

- Jā, jā, upuri! Lai apliecinātu Marduku, kā Marduks apliecina pilsētu. Tā vajag. Mirstīgais nokauts dieva vēderā. Un tad mūžīgais Marduks vēlreiz svin kāzas.

Ārprāts.

Un ja nu ne?

Varbūt šausmas par tādu notikumu - un atvieglojums, ko jūt katrs, kas nav kļuvis par upuri, - kļūs par valsts psihisko aizsardzību. Varbūt tā bija daļa no Marduka plāna.

Izdrāzt viņa plānus, domāja Alekss. Izdrāzt psihisko glābšanu. Izdrāzt visu, izņemot izdzīvošanu; izņemot iespēju netikt upurētam tādā trakā, ļaunā, senā veidā!

Vai Debora par viņu aizlūgtu? Vai viņa lūgtu viņa dzīvību sev par kāzu dāvanu?

- Biju domājis, - Marduks turpināja, - nopirkt negribētu bērnu. Kādu bastardu, kādu ubagu bērnu. Bet nu man sevi dāvājis vergs. Varbūt, mani magi, šī ir zīme? Ja viņš tiešām ir vergs. To mēs vēl redzēsim.

Pēc divām stundām Alekšu veda augšup caur stalag- mītu un briesmīgo statuju zāli, tad vēl tālāk uz privātām telpām - telpu rotājumiem viņš gan dotajos apstākļos nepievērsa uzmanību. Tesānija sēdēja un sūca atspirdzinošu dzērienu. Marduks, ietinies greznā mantijā, stāvēja, rotaļādamies ar vīna glāzi.

- Hmm, - sacīja dievs. - Vai tu gadījumā nepazīsti šo vergu?

Alekss raudzījās uz Tesāniju, acīm lūgdams, lai tā viņu atzīst, izmisīgi mēģinādams paust, ka viņš nebēga no viņas, ka viņš to nebija nodevis. Varbūt ar divām mēmām acīm tik daudz nemaz nevar izteikt?

Tesānija vilcinājās, tad cieti noteica:

- Jā, es viņu pazīstu. Tas ir mans vergs.

- A. Tādā gadījumā viņš paliks šeit. Paldies, Tesānij. Esmu

pārliecināts, ka tev šodien daudz darāmā.

- Vai viņš mēģināja aizbēgt? - viņa laiski jautāja. - Praksis gaida ārpusē, mēs vergu vedīsim līdzi. Viņam pienākas pēriens un apzīmogošana.

- Nē, viņš paliks šeit.

- Kāpēc viņš šeit paliks?

- Viņi grasās mani nogalināt, kundze! - Alekss vairs nespēja klusēt. Mags iegāza viņam pa muti, pārsizdams lūpas un izkustinādams zobus.

- Nesabojā viņa izskatu, - sacīja Marduks.

Tesānija piecēlās, it kā lai dotos prom, un Alekšu pārņēma izmisums. Tomēr viņa nekur negāja. Tā vietā viņa pārsteidza Alekšu.

Pavisam mierīgi viņa teica:

- Tēvs, ja tu paturēsi manu vergu, es pavisam noteikti - aiz tīras atriebības, protams, - noduršu Muzī kāzu naktī, kamēr viņš krāks pēc tam, kad būs mani paņēmis.

- Ja tu nogalināsi savu vīru, tevi publiski uzsēdinās uz mieta.

- Nē, nē. Redzi, es izdarīšu pašnāvību. Tiešām, kāpēc gaidit, kamēr mani izvaro lorda Gibila dēls? Ja nevarēšu šo vergu ņemt tūlīt līdzi, es laikam noindēšos pirms kāzām.

Marduks ierēcās:

- Lai atnāk Praksis! - Un piebilda: - Praksis tevi uzmanīs kā vanags vai arī viņa ciešanas būs lielas.

- Arī vanagi aizver acis, tēvs.

- Tevi ieslēgs vienā istabā, kas būs pilnīgi droša. Ar tevi vienmēr būs kāds no tempļa.

Viņa paraustīja plecus.

- Es jau varu pašnāvību atlikt līdz kāzu naktij. Tad Muzī mirs pavisam noteikti un es viņam sekošu. Un ja Muzī nemirs pirmajā naktī - tāpēc, ka mūsu kopošanos novēros oficiāls pārstāvis, kas gan varētu kavēt mana vīra darbību, - tad viņš mirs kādu nakti vēlāk. Tā kā lords Gibils tevi ļoti ciena, Lielais Marduk, man domāt, atbraucis pakaļ sava dēla līķim, viņš atradis tā vīrišķo locekli nogrieztu un iestūķētu mutē.

Bet, ja es varētu ņemt līdzi savu vergu - manu nerātno kaķēnu, manu putniņu - es apsolu, ka Muzī varēs darīt, ko sirds kāro. Vai ļauties kaislībai, kā nu sanāks. Tai pirmajā naktī un naktīs pēc tam. Un tas, - viņa nobeidza, - nu būtu viss.

Marduks stīvi skatījās uz meitu.

- Ņem savu vergu, - viņš beidzot teica. - Un lai viņš tiešām tiek nopērts un apzīmogots. - Viņš izgāja no istabas tai pašā mirklī, kad pa citām durvīm tika ievests Praksis.

Tesānija noklikšķināja pirkstiem.

- Nāc, Aleks. Nāc mājās.

Ar prieku, cenzdamies neizskatīties nošņurcis, viņš tai

piebiedrojās. Viņi kopā izgāja caur dažādiem pagriezieniem un durvju ailēm līdz terasei. Praksis nāca nopakaļ.

- Ej labi tālu aiz mums, - viņa sacīja kalpam. - Es vēlos palikt viena.

Praksis atpalika.

- Es nespēju tev pilnībā pateikties, - stostījās Alekss.

- Viņi grasījās mani dzīvu sadedzināt bronzas bullī. Tagad viņi dedzinās bērnu. Varbūt pavisam maziņu.

- Atkārto!

- Viņi nodomājuši sākt cilvēku upurus. Bija paredzēts kāzu laikā sadedzināt negribētu bērnu. Tad tur ieklīdu es. Tā ir daļa no Marduka plāna varas vairošanai.

- Saprotu, - viņa teica, - tu noteikti domā, ka es esmu tikpat laba, jo draudu iestūķēt mana mīļā vīra mantību viņam rīklē.

- Tū to teici, lai mani izglābtu.

- Es to biju domājusi nopietni.

- Tajā brīdī tu to domāji nopietni.

- Jā. Draudiem nav jēgas, ja tos nedomā nopietni ar visu savu būtni - vismaz uz izteikšanas laiku. Kaut gan, ja reiz draudi ir izteikti, tad tiek saistīts cilvēka lepnums.

- lū grasies turēt savu otro solījumu - apmierināt Muzī? Piedod, lūdzu.

- Ka tu mani esi iesaistījis solījumā? - viņa pasmaidīja.

- Vai es lietoju vārdu - apmierināt? Kāpēc tu mani tik pēkšņi uzskati par apmierināšanas ekspertu? Nu, labi, rītvakar tu varēsi ar savu eksperta aci izpētīt Muzī un dot man padomu. Viņi ar lordu Gibilu nāks uz vakariņām. Starp citu, kurp tu mēģināji bēgt?

- Ne no tevis. To es tagad zinu.

- Ticu tev, Aleks. Pastāsti man visu, kas notika, īpaši, kā tu tiki cauri dzelzs durvīm. Tas bija lielisks gājiens.

- Es uzmināju kombināciju. Domāju, ka Marduks var to izmainīt.

Nonākuši līdz zikurāta apakšai, viņi sāka iet pāri pagalmam uz dienvidu vārtiem.

- Sāc no sākuma. Veicīgi, mums nav pļāpām visa diena. Neaizmirsti, ka tevi vēl jānoper un jāapzīmogo.

- Ko?

- Hir neko nevar darīt. Mans tēvs prasīs. Viņš var tevi novērot kapelā caur stikla aci no liela tāluma. Mēs nevaram tikai izlikties tevi sodām. Pēršana arī man sāpēs! Es likšu, lai to dara Anšars. Viņa muskuļi jau sen pārvērtušies par mīklu. Es viņam skaidri darīšu zināmu, ka ļoti dusmošos, ja viņš tevi sabojās.

- Paldies, - viņš uzdrošinājās viņai tuvoties. - Tesa, kāpēc nepalaist mani brīvībā? Atlaid manu parādu. Tā tu iespļautu sava tēva stikla acī.

Viņa pakratīja galvu.

- Mana uzvedība šķitis dīvaina. Mardukam var rasties aizdomas. Turklāt, tev tad būtu jāatstāj mans nams. Mani tas nemaz neapmierina.

Viņa negribēja viņu laist prom. Alekss sajuta, ka viņas vēlēšanās ir saistītas ar kaut ko pavisam citu.

- Te iesaistīts tik daudz kas, - viņa prātoja. - Viņa kāzas, manas kāzas. Vara un pils - jā, es tev ticu. Tagad ari bērnu nogalināšana. Runā, stāsti!

Viņš stāstīja; stāstījums turpinājās Tesānijas istabā vēl krietnu pusstundu pēc tam, kad viņi bija sasnieguši māju.

Visi namam piederīgie bija sasaukd pagalmā. Pār akmens solu bija pārlikts salmu pītenis, lai Alekss nepār- lauztu ribas, mēģinādams izvairīties. Stenēdams Anšars zem sola sasēja Alekša ceļgalus ar elkoņiem. Tad viņš atkāpās.

Praksis pasniedza zirgu pātagu: garu ādas čūsku īkšķa platumā, bez mezgliem vai asām malām.

- Tā! - sacīja Anšars. - Vergi nebēg. Vergi paklausa. - Pātaga nolaidās.

Pēc ceturtā cirtiena Alekss nolēma, ka labāk būs aurot, kamēr plaušās vairs nav gaisa, nevis klusēt. Viņa brēcieni arī noslāpēja daļu Anšara pamācošo teicienu, kurus tas izteica arvien vairāk aizelsies.

Piecpadsmit sitieni. Sajūta bija tāda, ka tie klāj visu muguru. Daži nenovēršami krustojās. Pēdējie trīs Alekša brēcieni bija negribēti.

Tad pēršana beidzās. Mama Zabala steidzās uzklāt vēsu ziedi viņa mugurai. Stenēdams un pukstēdams Anšars atsaitēja rokas. Alekss sašļuka. Asaras neļāva neko redzēt. Anšars un Praksis uzstutēja viņu kājās, un pavāre noslaucīja viņa seju lupatā.

Alekša un Tesānijas skatieni sastapās. Viņas lūpas izstiepās, it kā lai viņu noskūpstitu, tad tā aizsteidzās prom.

Visu pēcpusdienu viņš gulēja uz tā paša peramā paklājiņa uz kapelas grīdas, it kā lai nožēlotu grēkus. Viņš guva labumu no vēsuma un tumsas un no tā, ka te nebija daudz mušu. Kad viņš piecēlās, lai pazemīgi mestos ceļos uz vakara lūgšanām, viņam bija sajūta, ka mugura tikusi izklapēta un pa pusei apcepta. Viņš kustējās ļoti uzmanīgi, lai brūces no jauna neatvērtos.

Lūgšanas iesākās. Melnais aizkars strauji atvērās. Aiz tā stāvēja Marduka tēls.

- Vergs tika kārtīgi nopērts, - pavēstīja Tesānija. - Parādi muguru, vergs!

Alekss pagriezās, lai gan puskrēsla zināmā mērā slēpa sitienu švīkas uz viņa muguras.

- Viņa brēcieni bija briesmīgi. No tiem nomira kāds zvirbulis. - Tas nu bija par daudz. - To apstiprinās pavāre. Zabala!

Satriekta ne tik daudz par to, ka redzējusi pēršanu, bet par to, ka personiski jārunā ar Marduku, Mama Zabala runāja trīsošā balsī un izklausījās patiesi šokēta.

- Briesmigi, Kungs, briesmīgi… jā, tas tiešām bija briesmīgi.
- Rit nāks lopu apzīmogotājs, - apsolīja Tesānija.

Marduks pazuda bez komentāriem.

Tonakt Alekss zem vīģes koka gulēja uz vēdera; drudzis no ievainojumiem neļāva aizmigt; viņš pa ausu galam dzirdēja soļus, bet nepievērsa tiem uzmanību. Soļu troksnis izdzisa. Pagalmā kļuva pavisam tumšs. Jaunais mēness bija gluži zemu.

Daudz vēlāk soļi atgriezās un tuvojās.

- Kuš! - Tesānija notupās viņam blakus. Viņa naktī bija atnākusi pie viņa pagalmā! - Aleks, es aizgāju līdz dzelzs durvīm. Viņš jau ir nomainījis kombināciju. Es izmēģināju fragmentus no visiem piecdesmit Marduka vārdiem. Tas ilga veselu mūžību.

Aleks pagriezās pret viņu.

- Jaunais kods var būt jebkāds.
- Nē, tam jābūt saistītam ar Marduku, citādi viņš to nespēs atcerēties.
- Varbūt tas ir kāds vārds, ko tu nekad neesi dzirdējusi.
- Pakustini smadzenes! IU taču uzminēji pirmo kombināciju.
- Man paveicās.
- Un pēc tam nepaveicās, - Tesānijas roka pieskārās viņa mugurai. Viņš nodrebēja, bet roka palika turpat. - Es gāju šonakt, jo viņš varēja uz ātru roku izvēlēties citu dieva vārdu, kamēr izdomā īsto kodu. Man šķiet, ka viņš varēja atstāt templa atslēgas neizmainītas. Ja viņam Bābeles tornī ir aģenti, tiem jātiek templī slepeni iekšā. Viņiem nedrīkst pēkšņi slēgt durvis. Tlt teici, ka ūdens tunelī, iespējams, ietek Eifratā?
- Noteikti zem ūdens. Citādi jebkurš, kam nav ko darīt, varētu ieklīst tajā tunelī.
- Hmm. Tū vari nirt un aizturēt elpu?
- Šobrīd nē.
- Kad tev būs labāk, mēs varētu izbraukt ar laivu.
- Tesānij…

-Jā?

- Es negribēju to īpaši pieminēt, bet varbūt topošā līgava…
- Sauc taču to sievieti vārdā. Man vienalga.
- Vai tev šķiet, ka Debora zina, ka viņas kāzas svinīgi atzīmēs ar cilvēka upuri? Es to nevaru iedomāties. Kā viņas attieksme mainitos, ja viņa uzzinātu?

Tesānija sāka ķiķināt.

- Tātad man vajadzētu tevi sūtīt viltīgā uzdevumā uz Sina templi? Der jebkurš ieganst, lai redzētu to sievieti - īpaši tavā

nožēlojamajā stāvoklī!

- Es nevēlos viņu redzēt. Tū vari iet pati.

- Intrigu pinējs pats dodas izpildīt uzdevumu? Kam tad domāti starpnieki?

- Šeit ir vairāk nekā intriga.

- Bet pret to ir jāizturas kā pret intrigu! Citādi var zaudēt mēra sajūtu un sākt nogalināt bēbjus.

- Viņš atņems tev bērniņu.

- Tikai tad, kad pārliecināsies, ka tas ir puika. Es zinu, zinu. Klausies, Aleks, es tev pastāstīšu par tīstokli. Es domāju, ka Mori ziņas ir precīzas. Tādi cūkas kā tas mantkārīgais mags parasti neizceļas ar iztēli.

- Tū to saki par tīstokli, kas kontrolē.

- Mmm, kaut kā tā. Tū saproti, kā Marduks parādās kapelā, vai ne?

- Viņš ir holographos, ko pa stikla vadiem pārraida no tempļa. Nākotnes tekhne radijums.

- Mēs, Bābeles iedzīvotāji, mēdzam aizmirst tādu lietu izcelsmi. Iespējams, ka mēs nemaz to neesam zinājuši. Paskaties uz Mammas Zabala attieksmi - viņai tas ir īsts brīnums. Tāds attēls iedveš dievišķas bailes pavisam ātri. Tā var sarīkot īstu reliģisku uguņošanu. Dievi var personīgi parādīties no nekurienes. Labi, šai gadījumā augstais priesteris iemieso dievu, bet ja attēls noslēpumaini un neizskaidrojami parādīsies cilvēkiem uz kāda ielas stūra, dievs izskatīsies pietiekami ticams. Tū zini, kāda loma zīmēm ir Bābelē.

- Zīmes nozīmē to, kā tās iztulko, - viņš atbildēja, atcerējies Aristandru.

- Tieši tā. Kā cilvēki tās iztulko. Marduks man nav noslēpums, bet ari es reizēm uzķēros - pie tam viņa paša pagalmā, kur viņš pārbauda sava attēla kvalitāti. Lielākā dala cilvēku ļoti reti redz tādus attēlus, bet, ja nu tā notiek, tad tas atstāj neizdzēšamu iespaidu. TU Bābelē esi neilgi, bet reizēm var dzirdēt trakus stāstus. Dievi negaidīti, brīnumaini parādās. Dievi klausās un vēro. Lūgšanas var tikt uzklausītas. Reizēm dievs pavēl kaut ko - tad ir bistami nepaklausīt. Tā nenotiek pārāk bieži.

Alekss atcerējās savas pārdomas par to, vai visā pilsētā varētu izvietot mazas lēcas, kas ieraksta notiekošo. Un ne tikai tā; lēcas varēja izmantot ari, lai pārraidītu attēlus.

- Vai šajā pilsētā ir droši vērpt jebkādas intrigas? Vai visur ir droši? - Viņš čukstēja.

- Ak, jā! Ne jau katrai sienai ir ausis. Ne katram logam ir acis. Citādi vajadzētu vēl tikpat lielu pilsētu, lai kontrolētu, kas šeit notiek.

- Vai tiešām? Un ja nu tekhne ir radījusi mākslīgu prātu, kas var pieņemt lēmumus un domāt tik ātri, cik mēs pat nevaram iedomāties?

- Mīļais Aleks, tev parādās slimības simptomi, kuru grieķi sauc para-noia. Stikla acis ir tikai dažās vietās. Ja neskaita tās, mēs esam brīvi kā putni vīt visādas intrigas.

- Mēs nevaram izbēgt no tekhne, Tesa, pat ja mēs izmantojam eļļas lampas un pielūdzam Marduku un peram vergus.

Visu laiku viņas roka bija palikusi viņam uz muguras.

Tagad viņa sažņaudza dūri un tuvākā pātagas brūce iesmeldzās. Viņš skaļi ievilka elpu. Viņas lūpas pieskārās viņa ausij:

- Klausies. Tīstoklī bija Marduka attēls. Marduks piesauca nelaimi pār savu templi. Marduks nožēloja, ka sagrābis pārāk daudz varas. Attēls ir ļoti labi uztaisīts - izspļauts mans tēvs. Tā man apgalvoja par mūsu abu naudu, - viņas pirksti atlaidās. - Un tad mēs ieliekam tīstokli kādā noteiktā tekhne ierīcē Marduka templī kāzu dzīru laikā… saproti? Es tur bērnībā reizēm spēlējos, kad mēs ar tēvu tikko ieradāmies, pirms mūsu dzīve nokārtojās. Esmu visai pārliecināta, ka tekhne ierīce ir augšā galerijā virs altāra, kur ir bullis. Izmanto tīstokli - un viņš neuzdrošināsies upurēt bērnu.

- Bet viņa kāzas?

- Tiks pārtrauktas, bet ne atceltas. Mans tēvs neatļausies zaudēt augstā priestera lomu. Gan jau viņš tiks galā. Bet viņa galvenās cerības izjuks.

- Kopā ar tavām kāzām?

- Teiksim tā, šis negadījums varētu ieviest skaidrību, kur īsti dzīvos Muzī kungs ar kundzi, - viņa noskūpstīja Alekšu. Viņas mēle mirkli parušinājās viņa ausī, tas kutēja; tad viņa pavirzījās tālāk. - Rīt pirms apzīmogošanas Mama Zabalā tev iedos kaut ko iedzert, lai palīdzētu. Esi drosmīgs, nerausties. Pēc mirkļa tas būs galā. Izbēgt nav iespējams.

Ak, dievs! Apzīmogošana.

Dievs bija Marduks. Dievs, kas gribēja redzēt, ka visi viņa rīkojumi ir izpildīti, pirms viņa nama ļaudis uzņem viesus - Muzī un lordu Gibilu.

Kā bija solīts, tūlīt pēc putras bļodu novākšanas pavāre izsniedza Aleksam podiņu ar kādu dziru.

- Ārprāts, - viņa teica ar mākslotu jautrību. - Šodien tak brauc tādi viesi, un tāda steiga! Tik daudz darbu. Nevar ļaut, ka tu paliec slims.

- Es tāpat knapi kustos, - pavisam patiesi sacīja Alekss.

- Tev vajag kustēties, kā ziemā kalnos kustas strauti, citādi tu iekaltīsi un nevarēsi nekur kustēt līdz pat pavasarim.

Viņš iztukšoja trauku līdz dibenam. Dzērienā viņš sa- garšoja stipru alu, daudz alkohola un stipru zāļu piegaršu. Viņam sāka reibt galva. Viņš jutās kā lidojam. Viņa acis nefokusējās, un priekšmeti dubultojās. Viņa galva bija kāposts, nejūtīgs dārzenis. Pārējais

ķermenis kņudēja, it kā degtu no iekšienes, un mugura sāpēja trakāk nekā jebkad. Varbūt profilakse bija tikpat briesmīga kā sāpes nākotnē. Šis dzēriens viņam nebūtu palīdzējis pie vakardienas pēršanas.

Mama viņu nopētīja.

- Kā ir?
- Ķēmā. Saindēts.
- Es tik ceru, ka tas nav gājis nepareizi. Kad zāles sajauc ar dzērieniem, tā reizēm notiek.
- Kur ir mana galva? Tā tikko nokrita.
- Jā? Tas labi. Līdz pēcpusdienai ar tevi viss būs kārtībā.

Tad ieradās Anšars, lai pavadītu Alekšu pie tā paša

nelaimīgā sola, kur gaidīja muskuļains sārtvaidzis vīrs, tērpies bruncišos un garā ādas priekšautā, pa rokai sakārtojis savus darba rīkus: pārnēsājamo ogļu krāsniņu, plēšas, akmens trauku ar ūdeni, zīmoga dzelzi. Zīmogā bija attēlota lauvas galviņa, tāda pati kā tetovējums, kas Aleksam jau bija uz sejas.

Apkārt salasījās klusējoši skatitāji. Tesānija kodīja lūpu. Alekss apsēdās, un kalējs piemēroja viņa sejai vēl auksto zīmogu. Anšars apsēja Aleksam ap galvu lupatu, lai aizklātu acis.

- Gadījumā, ja tu raustīsies un dzelzs paslīdēs…

Anšars cieši sagrāba neredzīgo Alekšu aiz ausu ļipiņām. Pirkstu kauliņu spiediens ausīs izraisīja troksni, līdzīgu vēja dārdoņai dziļā alā, tā, ka Alekss gandrīz nedzirdēja, kā dzelzi ierok oglēs un uzpūš plēšas.

Karstums apņēma viņa notirpušo vaigu. Mirklis briesmīgu sāpju, it kā sejā kostu žurkas, un viņš saoda degošu gaļu, un tad mocības bija beigušās. Anšars palaida vaļā ausis. Noņēma acu apsēju. Čūskas šņāca, kad dzelzs saskārās ar ūdeni traukā. Mama lipināja kādu ziedi vai dubļus viņam uz vaiga.

Uz vakara pusi Alekša pātagu rētas sāpēja vairāk nekā apdegums uz vaiga. Vaigu viņš vismaz varēja nekustināt; ar muguru tā nebija. Tiklīdz viņš pakustināja roku, muguru dzēla kā tūkstošiem bišu. Kāpostgalvas sajūta bija pārgājusi ne pārāk smagās paģirās.

Viņš bija apmeklējis lūgšanu, lai parādītu Marduka attēlam zīmogu uz sejas. Tagad ar jaunu ziedes kārtu uz vaiga un agrīnu maltīti vēderā viņš pakalpīgi tupēja uz ceļiem (bet neapkalpoja pie galda) istabas malā, kamēr pārējie kalpotāji vētraini darbojās, un godājamie viesi vakariņoja kopā ar Tesāniju. Tesānijas tante uzraudzīja, lai nenotiek nekas nepiedienīgs.

Šī sieviete, Ningala-Dameikina, no saviem lauku īpašumiem ieradās pēcpusdienā, lai komandētu gatavošanos brāļameitas kāzām. Aleksam riebās uz viņu skatīties. Ningala-Dameikina bija gara, kārna, ar seju kā cirvi. Žoklis viņai bija izvirzīts uz priekšu, balss - kultivēts ķērciens; viņa staigāja pa māju tik kokaini, it kā viņai nebūtu ceļgalu.

Viņas sejas āda bija saulē nocepināta sārti brūna, bet to rotāja mirdzoši sarkana un zelta krāsas kosmētika, it kā viņa būtu liela skaistule tāpat kā viņa bija dižena lēdija, žēl, ka no laukiem. Bet varbūt viņas sejai bija gangrēna. Viņas aizraušanās bija lapsu un citu pūkainu zvēriņu medības; viņai patika noskatīties, kā tos sarausta gabalos. Bija acīmredzams, ka Ningala- Dameikina neatrod, par ko parunāties ar Muzī, kurš medīja lielākus dzīvniekus.

Muzī miesas būve bija kā futbola pussargam, viņš nēsāja garus blondus matus līdz pleciem; vismaz šai vakarā mati bija labi izmazgāti, tos kopā saturēja varavīkšņains galvas apsējs. Ap delmu viņam bija rokassprādze no kaut kā, kas atgādināja pelēku, cietu stiepli.

- Tas uz laimi! - viņš lepni stāstīja tantei. - Ziloņa pakaļas mati! Atvainojiet, kundze.

Muzī tēvs bija mucveidīgs spēkavīrs ar pasaules varenā manieru glazūru. Viņa sieva bija sīka, izsmalcināta un grūtsirdīga persona, kuras ciešajā copē saspraustie mati bija piena balti un zīdaini. Viņa tikai knakstījās gar dzīru galdu, uz kura bija salikti piena sivēni, krabju gaļa cepumu čaulās, kas izskatījās uz mata kā krabju bruņas, aitu smadzenes, strausu olas, maize ar garšvielām, ar pelēniem pildītas irbes un pašā centrā - cepts pāvs, kura asti veidoja vārīti, uz pusēm pāršķelti puravi, bet acu vietā bija marinētas sēnes. Grīda bija piesūcināta ar smaržām. Dega daudzas aromātiskās lampas. Nolīgts mūziķu kvartets klusītēm spēlēja lautas un flautas.

Gibils ēda nesteidzoties, viņa dēls - aizrautīgi; un Ningala-Dameikina - alkatīgi, lai gan, protams, tikai pareizā piemēra dēļ.

Tesānija, kas notikumam par godu bija ģērbusies sudrabainās drānās, nenoraidīja nevienu ēdienu; vīnus ari ne, kaut gan salīdzinājumā ar Muzī šķita gluži skaidra.

- Hei, - Muzī viņai uzsauca, rādīdams ar īkšķi. - Gribēju jautāt. Tas vergs kaktā. Ko viņš izdarīja? Aizlaidās no tādas lellītes kā tu?
- Viņš izgāja pastaigā bez atļaujas.
- Un tu liki viņu nopērt un iededzināt zīmi?
- Dabiski.
- Eu, tu taču esi lauvene! Kāpēc viņš ir šeit? Viņš neko nedara.
- Vai viņš tev izraisa nelabumu?
- Man? Nu tak ne. Pagājušā nedēļā es redzēju, kā satrakotam ziloņtēviņam nocērt snuķi ar divasmeņu cirvi.
- Zilonim nepaveicās.
- Tesānij! - protestēja Ningala-Dameikina. - Tādu darbu var veikt tikai ļoti drosmīgs vīrietis.
- Jā, - piekrita Muzī, - ļaujiet man pat to visu pastāstīt.
- Mirklīti… Tesānij, vai tam vergam tiešām jābūt ēdamistabā, ja viņš izskatās tik atbaidoši?

- Bet, protams. Viņš ir mans personīgais vergs.

Lords Gibils piemiedza aci.

- Es domāju jaunkundzīte mēģina parādīt, ka viņa ir tāda sieviete, kas spēs savaldīt manu dēlu. Tas nebija apvainojums, kundze. Es to apbrīnoju. - Viņš atraugājās un atguva augstmaņa manieres. - Un turklāt, - viņš teica, stiepdams vārdus, - jūsu mielasts ir izcils! Galds vai lūst no gardumiem. Vai tā nav, lēdija Gibila?

- Tiešām, tā ir, - sacīja viņa sieva, ar dakšiņu ķeksēdama pelēnu no irbes.

- Mums nebūs jābaidās, ka, atgriezies no medībām, dēls cietīs badu, kad būs beigušās kāzu dzīres un medusmēneši.

- Au, tēt, vai man tiešām jāatmet medības?

- Līdz ieņemšanai, dēls.

- Tas var būt ilgi!

- Muzī, tu esi vīrietis vai neesi?

- Viņš ir lauva, - iesprauda Tesānija, - viņš ir zilonis.

- Jā, es tak grasījos lēdijai Dameikinai pastāstīt par to snuķi.

Tesānija paliecās uz priekšu un uzrunāja lordu Gibilu:

- Vai vienošanās, ka pēc kāzām mēs dzīvojam šeit, jūs pilnībā apmierina?

- Mani? Tam ir iemesli, mīļā.

- Protams, ka ir! Bet tie manai muļķa galvai būs par lielu. Es tikai domāju, ka būtu nežēlīgi tik aktīvam jauneklim ilgi liegt viņa iemīļoto sportu, un šai namā viņš no medībām ir ļoti tālu. Jūs taču piekrītat, tante Damei- kina? Kustību trūkums var viņam atņemt dzīvesprieku un radīt gluži pretējus rezultātus tam, ko mēs vēlētos redzēt. Viņa draugi varētu par viņu ņirgāties; tas varētu apcirpt spārnus viņa vīrišķībai.

Muzī piesarka.

- Apcirpt, tieši tā. Mēs ķērāmies pie cirpšanas pēc tam, kad bijām apkapājuši snuķi.

- Jāsāk domāt, ka tavā gadījumā tam ir kāda jēga, - sacīja lords Gibils.

- Ou, un kādi tam bija ilkņi!

- Runājot par lielām un mazām lietām, - sacīja tante, - es justos kā invalīde, ja mēnešiem nevarētu doties medību izjādēs ar suņiem. Tiešām, es te nesu ievērojamu upuri, tik ilgi iestrēgdama pilsētā. Tomēr abi notikumi -

Marduka un brāļameitas kāzas - tādu uzmanību ir pelnījuši. Tā, ka es pakļaujos bez kurnēšanas.

- Tēt, varbūt es varētu neiet medībās tikai kādu nedēļu?

Lēdija Gibila nopūtās:

- Dēls… kā lai es to pasaku? Pat visspēcīgākais āzītis nevar darīt brīnumus. Arī kaziņai jāvar viņu uzņemt sevī. Un arī tad neko nevar

garantēt; tā dabā notiek.

- Tēvs man teica, ka zāles viņai palīdzēs. Tas astrologs tak noteica kāzu nakti, ne? Viņai vajadzētu būt gatavai.

- Varbūt, - ierunājās Ningala-Dameikina neparastā diplomātijas lēkmē (bet varbūt viņa tiešām alka dzirdēt stāstu par medībām), - Muzī varētu pabeigt stāstu par ziloni?

Muzī uzsāka garu, pārspīlētu stāstu par pārgalvībām mežonīgo dzīvnieku rezervātos dienvidaustrumos no Bābeles, kur brīvi klaiņoja Indijas ziloņi un lauvu praidi rēca starp briežu un kazu bariem.

Tesānija uzmanigi klausījās katrā viņa vārdā.

Četras dienas vēlāk brokastu laikā, par lielu nepatiku Ningalai-Dameikinai, Tesānija paziņoja, ka dodas braucienā ar apaļo laivu sava personīgā verga pavadībā. Viņa esot redzējusi sapni par tekošu ūdeni un apaļām laivām, un puisīti pie krūts; tad viņa nokļuvusi tuksnesī, bet puisītis esot pārvērties par meitenīti. Tas taču esot skaidrs, ka neliels brauciens pa upi varot uzlabot viņas auglību.

- Sapnis? - nošņācās viņas tante. - Karti kāda daļa gar sapņiem? Tu vari noslīkt.

- Mans vergs prot labi peldēt.

- Ha. Tad viņš glābs tevi vai sevi?

Alekss, kas nu jau bija visai atguvies, pateicoties pavāres muguras ziedei, apkalpoja pie galda. Viņš juta, ka kaut kas jāsaka:

- Kundze, es glābtu kundzi Tesāniju, arī ja tas maksātu man dzīvību.

Tesānija paskatījās uz viņu, pacēla uzaci, tad sacīja tantei:

- Redzat?

- Ticēt vergam, un pie tam tādam, kas tikko pērts? Tevi jāpavada kādam citam. Tas vergs ir arī vīrišķis, Tesānij, ar visiem atribūtiem, nevis kāds einuhs.

- Kā jūs uzdrošināties…

- Es neko neuzdrošinos, es vienkārši norādu.

- Šobrīd man ir īpašās dienas.

- Ak!

- Tiešām, ak. Pēc nedēļas būs Marduka kāzas. Vēl pēc nedēļas būs manas kāzas, tieši mana mēneša vidū. Vai esat apmierināta? Varbūt vēlaties mani apskatīt?

- Man pat prātā nenāca. Varbūt tāpēc tu sapņo par šķidrumiem?

- Sapnis bija par to, vai man būs dēls vai meita. Lai es varētu patiesi kalpot savam vīram, tēvam un dievam, es vēlos doties galvu reibinošā braucienā pa upi.

- Tad ņem līdzi kārtīgus miesassargus.

- Vergs var ņemt līdzi nazi.

- Vergs, kas nēsā nazi! Neticama muļķība!

- Nepavisam ne. Esmu pārliecināta, ka šis vergs nevēlas, lai viņu

uzsēdina uz mieta par nodevību. Tūrklāt atšķirībā no jums esmu pieradusi pārvietoties pa pilsētu. Jūs nākat no laukiem, tāpēc pilsēta jums sveša.

- Tev tiešām ir tās dienas? - Alekss jautāja Tesānijai, kamēr viņi gāja uz upi, kas bija pavisam tuvu Rakstvežu ielai.

Tesānija pamāja.

- Tēvs jau vairākus mēnešus visu pārbauda.
- Kāpēc tu man liki ņemt nazi?
- Kas zin, kādā ķezā mēs varam iekulties, un no ķezām vieglāk izkulties ar nazi rokā.

Driz viņi šķērsoja ceļu, kas veda gar upi, tad nokāpa lejup līdz bruģētajai krastmalai. Htr bija piesietas vairākas apaļās laivas, no kurām izkrāva pārtiku un vīnu. Zem ceļa padrūms tunelis veda uz kādu tirgu.

Tesānija paskaidroja:

- Šis tunelis ir vistālāk uz dienvidiem. Tas ved uz Gigūnas ielu. Visi tirgus tuneļi ir gana īsi, un es tos esmu izpētījusi. Neviens nesavienojas ar mūsu tuneli. Ā, un tur ir mūsu laiva.

Vienēzeļa laiviņa līgojās pie pāļa. Ēzeļa un laiviņas īpašnieks bija tumsnējs un izskatījās pēc spāņa. Viņš pievilka laivu cieši piestātnes malai, lai viņi var iekāpt.

- Jums ir enkurs? - jautāja Tesānija. Laivas īpašnieks pakustināja kādu maisu. - Tā. Es vēlos, lai jūs turētos iespējami tuvu šim krastam.

Laivinieks atgrūdās no krasta un laiviņa sāka peldēt pa straumi, palaikam atsizdamās pret krastmalu, palaikam mēģinādama virpuļot. Vīrs darbojās ar stūres airi, ielaida laivu pāris metru straumē, tad pievilka airi, lai apturētu griešanos. Ēzelis flegmātiski stāvēja, laiku pa laikam pamīņādamies no vienas kājas uz otru. Varbūt meldru laiva tam šķita kā pārvietojams stallis; laivas stūrmanis ēzeli neinteresēja.

Ūdens nebija tik duļķains, kā Alekss bija gaidījis vai cerējis. Redzamība bija apmēram divi metri. Vairākas palielas zivis - laikam līņi - slinki aizpeldēja garām, ķerdamas kanalizācijas pārpalikums.

Drīz viņi nonāca līdz tornim upes malā, kas kā izsaukuma zīme noslēdza pilsētas nocietinājumus. Izstiepusi roku saulei priekšā, Tesānija uzmanīgi, Alekss - mazāk uzmanīgi - raudzījās ūdenī. Kaut kas parādījās dzelmē.

- Enkuru!

Abi vīrieši pārsvieda peldošo enkuru pāri malai, kas šobrid bija pakaļgals. Laiva nodrebēja un taisījās apgāzties; enkurs to noturēja.

- Redzi, tur! Tā ir ķieģeļu arkas augša. No šejienes nevar redzēt tās apakšu. Redzi?
- Ir dziļš, - sacīja Alekss.
- Jā, tuneļa pirmie piecdesmit kubiti varētu būt zem ūdens.
- Ja vien sākums neiet strauji uz augšu.

Labāk laikus pieteikties nirt nekā izklausīties pēc tāda, kas baidās.

Par laimi Tesānija sacīja:

- Nav nekādas vajadzības straujam kāpumam. Mūsu tunelis tur ir gan, bet tu vari noslīkt kā žurka. Paceliet enkuru, laivinieki Uz priekšu. Izlaidiet mūs pie Borsipas prāmja.

Ēzelis apdullinoši iebrēcās. Sargs no torņa nikni uz viņiem paskatījās, tad nicīgi salutēja. Laivinieks steidzīgi iebakstīja lopam krūtīs ar koku. Ēzelis parāvās atpakaļ uz laivas malu. Tad izlieca asti, un dzintaraini mīzali ieplūda Eifratā.

Kādu gabalu aiz Nebukadnecara ārējās sienas un lielā Jaunā kanāla, kas atšķēlās no upes, viņi izkāpa prāmja piestātnē. Borsipas ceļš šeit perpendikulāri pienāca pie upes, lai turpinātos otrā krastā. Ūdeņiem pāri bija pārmesta virve, gar kuru ar rokām tika vilkts prāmis.

Tesānija samaksāja laiviniekam. Alekss palīdzēja viņai izkāpt krastā, un laiva aizvirpuļoja uz dienvidiem. Viņi vieglā solī devās pa ceļu, kas aiz pilsētas iekšējās sienas pārvēršas Rakstvežu ielā. Tesānija priecīgi dungoja pupu lauku vidū. Kad viņi pienāca pie koka tilta, kas savienoja jaunā kanāla krastus, viņa pārliecās pār margām. Iekšzemes virzienā smirdēdama devās mēsliem piekrauta laiva.

Pēc brīža viņa sacīja:

- Tu esi vergs ar lauvas zirni uz sejas, lidz ar to tev nevajadzētu būt pārāk grūti uzlavīties augšā galerijā. Spēlēs mūzika, tas varētu tevi maskēt. Tū ieliksi tīstokli tekne ierīcē, pareizajā laikā nospiedīsi pogu, un raugi! Mene, mene tekel upharsin.

- Ko?

- Vfecs ebreju lāsts; to bieži izkliedz krastmalas rabīni. - "Dievs ir tev pieķēries pa īstam, un spēlīte ir beigusies. Tū esi vieglāks, nekā bija domāts, mīļais tēti." Brīvs tulkojums. Žēl, ka tevi vajadzēja arī apzīmogot, ne tikai tetovēt: tas tevi atšķir no pārējiem vergiem.

- Dīvaini, bet ari man tas traucē.

Tesānija iesmējās un ielika savu roku viņa plaukstā.

- Mēģini būt neredzams. Pēc tam pamet tīstokli un šmauc prom. Neviens pārāk nemeklēs, kā tas tur nokļuva, vismaz ne tūlīt. Visi būs pārāk aizņemti ar savas pakaļas glābšanu. - Viņas roka saspieda viņējo. - Aleks, es tiešām vēlos, lai tieku svētīta ar bērnu no tevis, nevis no tā āpša. Nezinu, nudien nezinu. Domāju, ka būšu tikpat auglīga arī naktī pirms kāzām, un tev jau ir zināmas iemaņas, kādu nav varenajam medniekam.

Nāves briesmu rēgi lidinājās Aleksam pa galvu.

- Bet…

- Par tanti Dameikinu neuztraucies. Es izdarīšu tā, lai viņa dzērumā snauž. Apsolu, ka nebļaustīšos un neuzmodināšu visu māju. Ja vēlies, vari man aizsiet muti. Kaut gan man patiktu, ja tā nebūtu.

Un es neskrāpēšu tev muguru. Tū drīksti man sasiet rokas, kaut gan man patiktu, ka tās ir brīvas.

- Mēs taču negribam, lai tas izskatās pēc izvarošanas, vai ne?

- Tas nevienam ne pēc kā neizskatīsies. Tas būs mūsu abu noslēpums.

- Un ja bērnam būs mani vaibsti, nevis tavi vai Muzī?

- Es domāju, ka vaibsti nāk arī no sievietēm, un man ir tāda pārliecība, ka bērnam nebūs lauvas uz vaiga. Un pat ja tava sēkla ir tik spēcīga, bērni ļoti ilgi ir saspiesti un izplūduši, un nesaprotami.

- Ne tad, ja to izgriezīs no tevis.

- Es gribu tavu bērnu, Aleks. - Viņa noņēma roku, jo no prāmja nāca pulciņš zemnieku. - Es gribu tevi, kā savu mīļāko, Aleks, par savu vienīgo īsto mīļāko. Es nespēlējos, ne tagad. Nu, es spēlēju savu spēli, bet es gribu, lai tu to spēlē kopā ar mani. Tū piekritīsi?

- Esmu pārsteigts, ka tev patīku pēc tās mana rakstura analīzes, ko tu veici, kad es pirmo reizi apmeklēju tavu istabu.

- Ak toreiz? Es tevi gatavoju. Es gribēju, lai tu man atsaucies. Es laikam toreiz runāju tikai par sevi. Reizēm cilvēki sarunā visu ko. Vārdi kļūst par stāstu, par pasaku. Es tagad tev nestāstu pasakas, lai tu ar prieku ņemtos ar tīstokli. Man bail par tevi. Man sāp par tevi. Ištara mūs reiz jau salaulāja. Nu jau es atkal sāku! Bet es to domāju nopietni.

- Varbūt tā arī ir. Es… es arī tevi gribu.

- Labi, tad tas ir nokārtots. Mēs tā ari darīsim. Un, Aleks, mums tas patiks. Es domāju, ka pieklājības pēc tu labāk tagad ej man pāris soļus nopakaļ. Mums jāizskatās kā saimniecei un vergam. Savu kāzu priekšvakarā es būšu tev citāda pavēlniece. Un ari vēlāk, kad vien Muzī dosies kropļot savus ziloņus.

Viņi gāja tālāk, Alekss atpalika un vēroja, kā kustas viņas šaurie gurni; tad viņi pienāca pie Borsipas vārtiem un iegāja Bābeles pūlī. Sev pašam par pārsteigumu Alekss jutās gaismas pilns, saprātīgs un laimīgs, it kā no viņa dzīves būtu aizgājis kāds mākonis.

Rakstvežu un Zababas ielas stūri viņš pūlī ieraudzīja Guptu.

Arī Gupta viņu pamanīja.

-Aleks!

Tesānija pagrieza galvu.

- Vai tas ir indieds, kas kopā ar tevi kāpa Bābeles tornī?

- Jā. Viņš ir vienīgais cilvēks, kas tiešām var palikt neredzams.

- Vai tu to nopietni?

- Nu… jā, nopietni.

Gupta bija sapratis, ka Alekss tiek pavadīts vai ari pats ir pavadonis. Viņš ar redzamu nepatiku paskatījās uz iededzināto zīmi Alekša vaigā, uz pātagas atstātajām pēdām un uz Tesāniju.

- Atvainojiet, cienītā kundze, - Gupta izklausījās indīgi sardonisks. - Vai drīkstu lūgt jūsu piekrišanu parunāties ar vecu

draugu?

- Jā, bet nomierinieties, - viņa teica. - Viss nav tā, kā izskatās. Jūsu draugs izdarīja kļūdu, ielauzdamies Marduka templī.

- Un viņi to nopēra un iededzināja zīmi? - Gupta izskatījās apjucis. - Aleks, vai tā ir?

- Ne tieši, bet…

- Es jau domāju, ka ne!

- Jebkura cita cienījama kundze, - sacīja Tesānija, - būtu smagi apvainojusies par jūsu skeptisko attieksmi, indieti. Lūdzu, nepieņemiet pārsteidzīgi nepareizus secinājumus.

- Mans vārds ir Gupta, nevis indietis.

- Guptas kungs, es atvainojos. Aleks, tā kā … pats zinies gribu pajautāt: cik daudz tu šai personai uzticies?

- Es viņam uzticos samērā daudz. - Alekss šķībi pasmīnēja. - Viņš man aizdeva naudu.

- Tiešām? Tū to man neesi teicis. Cik?

- Pusotru šekeli.

Pagrābstījusies apslēptajā makā, Tesānija izvilka divas sudraba monētas.

- Es parasti sevi neapgrūtinu ar skaidru naudu, bet šodien man bija jāmaksā par laivu. Lūdzu, Guptas kungs. Jūsu parāds dzēsts. Ar pateicību. - Viņa iespieda monētas Guptam rokā.

Gupta nosvieda sudrabu zemē. - No manis nevar atpirkties!

Nauda ilgi tur nepalika; kāds ielas bērns izlocījās, sagrāba un aiznesās prom.

- Jūs dodat žēlastības dāvanas nabagiem, Guptas kungs. Apsveicu.

- Nē. To darījāt jūs.

- Lepnais Guptas kungs, vai drīkst jums pajautāt: vai varat kļūt neredzams?

- Tātad, tagad jūs vēlaties, lai es pazūdu. Izgaistu! Lai nekrītu jums uz nerviem. Savu darījumu gaitā esmu par jums ievācis informāciju, ko tagad ari jums daru zināmu.

- Kādu informāciju? No kā?

- Vispārēju informāciju Alekša dēļ. Es viņam apsolīju palīdzēt.

- Jūs varat viņam palīdzēt, Guptas kungs. Iemāciet viņam kļūt neredzamam.

- Jūs jokojat.

- Nē, viņa nejoko, - sacīja Alekss.

- Jūs pamanījis, Alekss nupat sacīja: "Lūk puisis, kas laikam var kļūt neredzams." Es pilnīgi nopietni vēlos zināt, vai jūs to varat. Ja jūs varat un spējat to iemācīt Aleksam, jūs viņa bīstamo uzdevumu padarīsies daudz vienkāršāku.

- Kādu uzdevumu?

Šoreiz galvu pakratīja Alekss.

- Mēs nevaram tev teikt. Ir bīstami pat to dzirdēt.

- Nopietni, vai tu vēlies lai es tev šādā veidā palīdzu, Aleks?

- Jūs būsiet turējis solījumu. Jūsu sirdsapziņa būs tīra un sirds viegla, - sacīja Tesānija.

- Un es nepalikšu par sesku nākamajā dzīvē. Ha-hā. Tū esi pārliecināts, Aleks?

- Pilnīgi.

- Lai notiek.

- Varbūt kopā iekodīsim? - ieteicās Tesānija. - Es zinu kādu vietiņu Zababas ielā, kur ir visjaukākais jumta dārzs.

Palmu kroņi noliecās, apēnodami jumta dārzu. Varēja pastiepties un noplūkt svaigas, lipīgas dateles. Muciņās ziedēja Ķīnas rozes. Nokritušo ziedu rozā saulessargi bija izmētāti pa grīdu kā kokteiļu ornamenti. Bija arī ķieģeļu pods ar Āzijas lilijām. Alekss un Tesānija dzēra aukstu alu; Gupta - limonādi.

- Cik savādi, - Gupta klāstīja, - ka šķaudot praktiski nav iespējams noturēt vaļā acis. Šķavas reizēm izraisa ari seksuāla vēlme. Tāpēc daudzas sievietes aizver acis, kad skūpstās, viņas slepeni baidās, ka var nejauši uzšķaudīt partnerim. Ķermeņa skaistuma aplūkošana var uzbudināt, bet tā var izraisīt arī acumirklīgu aklumu. Tā cēlies mīts par kailām dievietēm, kas padara aklus vīriešus, kas viņas izspiego.

- Visu acis būs piekaltas Deborai, mirkli viņi neredzēs neko citu…

- Tas ir pārāk vēlu, - Tesānija teica Aleksam.

- Tāpat, - turpināja Gupta, - uz zināmām neestētiskām darbībām neviens neskatās. Vai jūs cieši pētītu kādu, kas izkārnās vai urbina degunu?

Tesānija sāka ķiķināt.

- Man būs tas jāatceras, ja tante Dameikina man pārāk sāks krist uz nerviem.

- Un vēl gribu piebilst, ka cilvēki var atpazīt tikai to, ko viņi jau zina. Ja acs redz ko bezjēdzīgu, prāts uzbrūvē ticamu alternatīvu: bezjēdzīgā vietā tad tiek redzēts kas cits. Lai paliktu nepamanīts, var ģērbties bezformīgā apģērbā, valkāt savstarpēji nesaderīgas krāsas. Tas ir tikai sākums. Ķermenim, redziet, ir sava paša valoda, kurā ir noteikts skaits konkrētu frāžu. Ķermenis nepārvietojas līgani, kaut gan mūsu prāts uztver līganu kustību. Patiesībā ķermenis raustās uz priekšu, no vienas pozas pāriedams citā. Žesti un izteiksmes ir rituāli, uz kuriem rituāli atbild, to pat neapjaušot. Ja tavs ķermenis var iemācīties izslīdēt pa šo konkrēto pozu spraugām, tā īstenodams savus patiesos nodomus, tad pārējie cilvēki bieži vien šis darbības nepamana. No otras puses, ja tu izjauc savas uzvedības šķietamās sakarības, tā, ka tavs ķermenis veic savstarpēji pretrunīgus manevrus,

vērotāja prāts pielieto Vienkāršības Asmeni un vienkārši izlaiž to, ko nevar saprast. Ja tu nemitīgi maini soļu ritmu un izjauc visu atkārtošanos, cilvēkam, kas tevi vēro, tas drīz vien kļūs nepatīkami, lai gan viņš pats nesapratīs, kāpēc. Arī pārlieka kustības atkārtošanās nogurdina aci.

Skaties. Es jums nodemonstrēšu dažus stājas un kustību trikus…

Pēc pusstundas Alekss domāja, ka viņam vajadzētu visu gadu (bet labāk - piecus) pavadīt kā indieša māceklim, lai iemācītos augšminētās disciplīnas. Sagaidāmā iztrūkumus, normālā pārtraukumus, kuros cilvēks var vienkārši pazust bez pēdām.

Gupta viņu mierināja:

- Mēs abi pavisam nesen bijām Bābeles tornī dziļā hipnozē. Tū joprojām esi ļoti jūtīgs. Es pats varu tevi hipnotizēt, gan ne tik dziļi kā tekhne. Šobrīd esmu aizņemts ar Kamberčaniana stripdza dejotājām, es viņas arī mazliet hipnotizēju. Ja ir pareizi stimuli vai apstākļi, hipnotiskais transs var spontāni atgriezties līdzīgi narkotiku atkarībai. Šai pilsētā visi tikuši iepriekš hipnotizēti, tāpēc visiem var potenciāli kaut ko iedvest, tas palīdz.

Es domāju tā: es tevi pāris dienas apmācu vieglā hipnozē. Tik īsā laikā es nevarēšu tev iemācīt vairāku gadu pieredzi un zināšanas, bet es uzrakstīšu vārdu, kuru paslēpšu tev prātā. Kad pienāks briesmu brīdis, atloki papīru un skaļi izlasi vārdu. Tavs ķermenis atcerēsies, nepretojies tam. Tev jātic, ka patiesi esi neredzams, tu nedrīksti šaubīties. Tev jāstaigā tā, it kā visā pasaulē neviens nevarētu tevi redzēt. Uzmanies, ka tev neviens neuzgrūžas. Ha-hā!

- Hipnozē viņš varētu izstāstīt savu uzdevumu, - piezīmēja Tesānija.

- Tikai tad, ja es viņam to liktu. Es apsolu to nedarīt. Zvēru pie savas draudzības ar Alekšu.

Viņa pamāja.

- Labi. Alekss paliks pie jums divas dienas. Jūsu paraugdemonstrējumi uz mani atstāja iespaidu, guru Gupta. Nākamajās pāris nedēļās esmu mazliet aizņemta, bet vēlāk es vēlētos pie jums mācīties - patiesi un paklausīgi. Protams, es jums bagātīgi maksāšu - par izpratni, ka esmu vienīgā nopietnā skolniece.

- Viena vai divas striptīza dejotājas var kļūt par nopietnām skolniecēm.

- Un viens vai divi zagļi? Vai profesionāli slepkavas?

- Ha-hā! Neredzami slepkavas var mani nodurt, un es viņus pat nepamanīšu. Neredzami zagļi var man nozagt jūsu bagātīgo atalgojumu.

Viņa strauji paliecās uz priekšu.

- Vai gan Skolotājs tikai tad nav patiesi pabeidzis savu darbu, ja viņa skolnieki viņu pārspēj, pārsteidz?

- Par šo domu vien, kundze, es jūs pieņemtu par savu mācekli. Tomēr man šobrīd jāpilnveido stripdza dejotājas.

- Labi. Bet ne augstmaņi vai muižnieki, priesteri vai politiķi.

- Līkop. Man labāk patīk piekopt savu mākslu renstelēs.

- Tādējādi izvairoties no galma šarlatāna, dresēta mērkaķa lomas? Lai pārvērstu mālu zeltā, nevis zeltu - mālā?

- Jūs tiešām saprotat. Es jūs pieņemu.

- Es jums maksāšu bagātīgi, bet jūs jau varat glabāt naudu - vai labāk dārgakmeņus - vecā lupatā mēslu kaudzē, ja jums tā tīk.

- Aleks, mīļais draugs, - sacīja Gupta, - tev ir paveicies atrast lielisku saimnieci.

- Jā, jā. Kā tad.

- Un tagad, - Tesānija teica, - dosimies pie rakstveža, lai Aleksam būtu plāksnīte, kas garantē tiesības nebūt mājās. Citādi, pirms viņš kļūst neredzams, policisti var pamanīt, ka viņš nesen pērts un apzīmogots, un arestēt uz aizdomu pamata.

Gupta veda Alekšu sev līdzi - ne uz iebraucamo vietu, bet uz striptīza salonu, kas bija tai blakus.

Tā kā šo divu diennakšu temats bija interesantā māksla kļūt neredzamam, arī mācībām, kas notika par Hora Aci pārdēvētajā tetovēšanas darbnīcā, bija jābūt neredzamām; tai laikā Alekss bija hipnotiskā transā un neapzinājās, ko viņam māca Gupta. Tāpēc turpināsim ar to stundu, kad viņš atgriezās Tesānijas mājā ar aizzīmogotu papīra gabalu aiz jostas; papīrā viņš vēl nedrīkstēja ieskatīties.

Ķermenis Aleksam sāpēja dīvainās vietās, kas acīmredzot nebija saistītas ar pērienu. Viņš jutās, it kā būtu ticis ilgstoši masēts bez pieskāriena. Bija ieviesti vai paši uzauguši vairāki jauni muskuļi, ipaši kāju un gurnu rajonā.

Hivojoties mājai, viņš pamanīja noskrandušu ubagu sēžam sakrustotām kājām pie alejas sākuma.

Tas nebija ubags! Tas bija otrs bandīts - Aristandra aģents.

Alekss divreiz paskatījās uz viņu - iespējams, ka skatiens viņu ari nodeva - tad nolēma ignorēt. "Es esmu vergs," viņš sev teica, "vergs jau gadiem. Es vergoju verdziskā verdzībā. Mana dzīve sastāv no verdzības. Vairāk nekā nav."

Lai nu kā, bandīts sakustējās.

- Ei, uz kurieni tu steidzies? - Divas jēra astes kustības vēlāk viņš jau spieda Alekšu pie sienas: - Skaties man acīs!

- Atšujies, man nav ne pupas pie dvēseles.

- Kaut kas nav kārtībā, tu man atgādini… Kāpēc tu gāji tik lepni izslējies, kaut gan tevi ir pēruši tikai pirms kādas nedēļas? Esi aizlaidies otreiz, vai kā?

- Nebūt ne. Man ir atļauja no manas saimnieces. - Alekss mēģināja sataustīt plāksnīti, bet uzdūrās nazim, ko Tesānija bija

viņam atstājusi. Viņa roka sastinga.

- Tā ir kaut kur te.
- Kāpēc tu taisies rādīt savu atļauju ubagam?
- Lai paglābtu tevi no pātagas par muļķīgām kļūdām. Pātaga sāp.
- Beidz, tu tīri labi zini, kas es esmu. Tu esi nomaskē- jies par vergu. Sasodīts, tev uz vaiga ir zīme. Kas notika? Kāpēc tu nenāci uz pili? Kāpēc tu te spēlē teātri? - Balsī ieskanējās šaubas.
- Es neesmu tas, par ko jūs mani uzskatāt. Jūs vienkārši izspiegojat manas saimnieces namu! Es domāju, ka jūs esat zaglis; es saukšu pēc palīdzibas!
- Neizšķied velti laiku. - Bandīts parakņājās savās skrandās un izvilka - nē, ne nazi, bet savu māla plāksnīti, aprakstītu grieķiski un ķīļrakstā; uz tās bija Aleksandra zīmogs. - Redzi? Pils policija.
- Nešaubos, ka zagta.
- Tu esi dīvains. Tas taču esi tu? Ja nebūtu tās nolādētās zīmes!
- Es neesmu tas, ko jūs domājat.
- Kas ir ar tīstokli?
- Kādu tīstokli?
- Tu zini gan.
- Varbūt kāda Sofokla luga?
- Tū zini, kas tur ir. - Bandīta liktais uzsvars norādīja, ka viņš pats to nezin. Acīmredzot visa vēlākā izmeklēšana Bābeles tornī bija atdūrusies kā pret sienu.
- Tas ir pilnīgi stulbi. Es par jums ziņošu. - Alekss gāja tālāk, viņa mugura bija atsegta uzbrukumam; tomēr līdz durvīm viņš nonāca neskarts.
- Sardze!

No sargbūdas iznāca klibais nēģeris.

- Nē, nudien. Vergs sauc mani, it kā būtu kāds kungs. Sasodīta iedomība!
- Man…

Alekss gribēja teikt uzbruka. Bet bandīts bija izgaisis; laikam kaut kur alejā.

- Nudien, izsauc te mani kā būtu kāds kungs! Velc savu pakaļu iekšā pa vārtiem, un tūlīt.

Sestā nodala, kurā skaistule un Šazārs turpina dzīrot, lai gan uz sienas ir parādījies uzraksts

Tā kā Marduka kāzu ceremonija godināja pilsētas ikgadējo garīgo atjaunošanos, svētku gars plūda no tempļa straumēm vien. Viss lielais pagalms bija pilns ar dejojošiem ticīgajiem; dzērāji sūca bezmaksas vīnu un alu; ģimenes bija izgājušas zaļumos; uz iesmiem cepās vērši un cūkas, uz restēm - fazāni un pāvi; spēlēja daudzi orķestri, stāvēja Ištaras un Sina teltis, Šamaša būdiņas; savu mākslu rādija satīras spēlmaņi un brīvsolī palaisti zaldāti; te no Bābeles bija sanākuši ķiniešu dzejnieki jautrā prātā, lokani jogi, feniķieši, kas Marduku pielūdza ar Baāla vārdu, heti, ēģiptieši, itāļi un huņņi. Zikurāta terases bija tik pilnas ar cilvēkiem, ka visa celtne izskatījās pēc tālīnas nākotnes sporta stadiona. Tikai ebreji saskaņā ar savu tradīciju nepiedalījās notikumā un rīkoja anti- svinības piestātnē.

Tesānijas grupa ieradās krietnas divas stundas pirms pusdienas ceremoniju sākuma, līdz ar to šai dienā nebija pusdienas nomidža; labi babilonieši nenogulēja atjaunotnes ritus. Tesānija gāja roku rokā ar Ningalu-Dameikinu; abas bija tērpušās rozā zīdā un nosmiņķējušās pēc labākās sirdsapziņas. Viņām pa priekšu gāja Praksis un zirgupuisis, bruņojušies ar zobenu un rungu. Anšars un Alekss sedza aizmuguri. Rētas uz Alekša muguras bija gandrīz nemanāmas. Zem viņa bruncišiem bija paslēpts tīstoklis un Guptas burvju vārds, kas padara par neredzamu.

Gājiens bija lēns. Kad viņi sasniedza zikurāta pirmo līmeni, sargi rūpīgi pārbaudīja ielūguma plāksnīti, ko viņiem izsniedza Praksis, un ielaida drūmi sarkani apgaismotajā alā trīs: Tesāniju, viņas tanti un Alekšu. Praksis ar Anšaru un zirgupuisi varēja izklaidēties kur citur. Kopā ar citiem viesiem un vasaļiem Tesānija, Ningala- Dameikina un Alekss nokāpa lejā uz plašo Buļļa zāli.

Šodien bija aizdegtas simtiem lāpu un lampu. Cilvēka auguma svečturos buļļa abās pusēs mierīgi dega divas kājas resnuma sveces. Zem buļļa un tā iekšienē vēl nedega ugunis, bet bija redzami iekuri un sandalkoka malka, kā arī eļļas podi, lai veicinātu degšanu.

Galdi uz krāģiem bija ieliekušies zem sieru un briež- gaļas, dateļu un vīģu bļodu, lavandā mērcētu zivju, vīna un saldumu traukiem, un maizes kalniem. Daudzas vietas jau bija aizņemtas. Pagaidām neviens neēda, bet dzeršana jau bija sākusies. Lai cik skaļas bija sarunas, tās nevarēja apslāpēt ne timpānus, ne arfu trinkšķus, ne māla stabules - okarinas.

Uz troņa buļļa priekšā sēdēja sarkanmataina, šarmanta un glīta sieviete zaļā tērpā. Viņas vaigi bija nokrāsoti sudrabaini. Viņas ugunīgais matu mudžeklis balstīja dimanta diadēmu. Otrs tāds pats tronis viņai blakus bija tukšs. Starodama viņa pārsvarā raudzījās uz viesiem; tikai reizumis viņas sejai pārslīdēja skābs, sērīgs vaibsts. Viņa bija Marduka pagājušā gada līgava, Marduka kundze uz divpadsmit mēnešiem, dieviete Zarpanita, kas baudīja savas valdīšanas pēdējās stundas.

Viņa dzīru karstumā noraus jaunās Zarpanitas drānas - atstājot to kailu uz mirkli - lai visi var apskatīt. Marduks atņems savai bijušajai dzīvesbiedrei diadēmu, un viņa nekavējoties dosies prom uz Pazemi. Dievs- priesteris tad kronēs sev jaunu karalieni un dievieti un uzmetis savu apmetni viņas pleciem. Dzīres turpināsies.

Blakus altāra plāksnei bija klāts neliels galdiņš; tur stāvēja divi izrotāti krēsli, kas gaidīja Šazāru, Sina priesteri, un nākamo līgavu.

- Te vajadzēja vietu ierādītājus, lai mums ierāda goda vietas! - sūdzējās Ningala-Dameikina.

Tesānija izklaidīgi sacīja:

- Šodien visur ir goda vieta. Pat mans vergs varētu sēdēt mums blakus, ja es to atļautu.

- Tā ir laba doma. Citādi mums blakus var apsēsties kāds rīma. Es domāju… tur! Pie gaļas barona. Nāciet.

Tesānija tā nespēlējās.

- Vergs, - viņa pavēlēja Aleksam, balsī ieskanējās kašķīga Jaunība, - tu nedrīksti sēdēt mums blakus. Ej stāvi pie sienas.

- Cik perversi, - izsaucās tante.

Alekss paklanījās un iejuka pūlī.

Apkārt tekalēja magi, veikdami pēdējos priekšdarbus. Tempļa vergi ar lauvas tetovējumu uz pieres pienesa vīnu un vēl kādus ēdienus, viņiem palīdzēja, acīmredzot, Šazāra vergi, jo viņus rotāja pusmēness tetovējumi.

Ar pieklājīgu "Atvainojiet, kungs," Alekss pacēla iecu- kurotu cidoniju šķīvi un nesa uz galdiem, lai imitētu darbību.

Aleksam šķita, ka viņš gana ilgi klīst gar sienu, apstādamies dažādās vietās, un pēc iespējas iejukdams pūlī; beidzot viņš ieraudzīja melnbārdaino Šazāru bišu stropa formas turbānā parādāmies no kāda aizkara; viņam sekoja no galvas līdz kājām šķidrautos ievīstīta figūra. Pa galvenajām kāpnēm jau kādu laiciņu viesi nebija nākuši klāt. Alekss piegāja tuvākajam galdam un nolika šķīvi. Kad Sina priesteris un aizplīvurotā Debora bija apsēdušies rotātajos krēslos, galerijā atskanēja gongs.

Cerēdams, ka nerīkojas pārsteidzīgi, Alekss uzmeklēja Guptas doto papīru, salauza zīmogu un skaļi izlasīja:

- Ram-tam-tams,

Esmu neredzams!

Ķermeni raustīja kā strāvas ietekmē. Miesa izlocījās, it kā pa to ložņātu mataini kāpuri. Viņš gorīdamies un vibrēdams kāpa pa pakāpieniem, kas veda augšā, galerijā. Viņš aizlocījās garām arfistiem, bundziniekiem un okarī- nas pūtējiem. Cik dīvaini, ka neviens pat aci nepamirkšķināja, kamēr viņš pats jutās kā svētā Vita dejas upuris. Tas tāpēc, ka esmu neredzams. Mani neviens neredz. Man tā jātic.

Blakus gonga sitējam stāvēja mags, visu uzmanību pievērsis tam, kas notiek lejā. Mazliet tālāk bija sienas rotājums, kas pēc Tesānijas vārdiem slēpa tekhne ierīci. Alekss aizraustījās līdz sienai un izpētīja rotājumu. Tajā bija trīs caurumi. Viņš tajos iebāza pirkstus un pagrieza. Rotājums noskrūvējās.

Tad iedunējās gongs - BUMM! - un Alekša sirds salēcās kā bungu āda. Dunoņa bija tik tuvu! Bumm, humm, bumm, gongs skanēja, kā skaitīdams laiku. Bumm, bumm.

Alekss noriskēja paskatīties, kas notiek. Marduks soļoja uz savu troni.

Pēdējais gonga sitiens pamazām izgaisa. Zālē iestājās klusums.

Alekss dzirdēja Marduka balsi sveicam viesus, bet vairāk uz to pusi neskatījās. Iedobē aiz rotājuma bija tekhne, ko viņš pazina no kāda neskaidra nākotnes laikmeta. Viņš sataustīja spraugu datu kasetei, kas bija piemērota mazajam tīstoklim, un iebāza kastīti melnajā plastmasas mutē. Tad viņš sakņupa, klausīdamies Mardukā. Viss viņa ķermenis joprojām ļodzījās.

- … būs svēts upuris!

Klausītāji skaļi ievilka elpu, bija dzirdamas sarunas, tad - klusums.

- … Bābeles bērns degs manā bullī…

Nē, Alekss nedrīkstēja kavēties. Viņš piespieda pogu, iedegās sarkana actiņa.

Alekss steidzīgi nolika vietā rotājumu. Mags un gonga sitējs raudzījās uz izrādi lejā ar vēl lielāku uzmanību. Alekss ļāva, lai viņa ķermenis viņu aizrausta projām.

Neko daudz no fantoma parādīšanās viņš neredzēja; tās laikā viņš vēl drebinājās garām mūziķiem un izlocījās lejup pa kāpnēm. Viņš dzirdēja skaļu kopēju nopūtu, tad pērkondimdošu balsi, kas vēstīja nelaimi.

Kamēr Alekss lavījās prom no aizkara, kas slēpa kāpnes, visu muguras bija uzgrieztas viņam. Visi nekustīgi raudzījās uz mirdzošo, milzīgo Marduku, kas stāvēja blakus bullim, krietnu galvas tiesu garāks par sīko cilvēku blakus.

- … bez varas nekrietnas lietošanas! - pavēstija dievība. Vai balss nāca no buļļa vai kādas citas vietas tuvumā? -

Nesiet nabaga upuri prom nededzinātu, un lai priecājamies visi!

Notupies cilvēks rokās turēja sašļukušu bērnu; zēnam bija četri

pieci gadi. Zēnam bija iedotas narkotikas, bet samaņu tas nebija zaudējis; viņa galva ļodzījās uz visām pusēm. Tagad arī Alekša nervu drudzis pamazām norima.

- Neviens dievs ar asinīm nebruģēs sev ceļu uz dievu padomes vadītāja krēslu! Es esmu tikai pirmais starp līdzigiem! Priecājieties! Atjaunojiet mūsu pilsētu!

Tesānijas tēvs izskatījās mīlīgs un uzmanīgs. Sapratis, ka pārraide beigusies, viņš paklanījās parādībai. Tai pašā mirklī holographos izgaisa, un viņš klanījās tukšam gaisam.

Čuksti un sarunas vēlās pār zāli kā plūdu vilnis. Marduks nekavējoties deva pavēli magam, kas steigšus aiznesa ļengano zēnu. Tad Marduks deva zirni galerijas virzienā. Nodunēja gongs, apklusinot viesus.

- Mūsu dievs ir man parādījies, - kliedza Tesānijas tēvs. - Šo upuri dievs pieprasīja, lai pārbaudītu, cik paklausīgi mēs esam viņa gribai. Tagad dievs parādījis žēlsirdību. Marduks gan ir bargs valdnieks, bet viņš ir arī devīgs. Vai viņš jums tikko nelika priecāties? Tad lai sākas dzīres! Nākamais gads būs neticami auglīgs!

Viesus, kuri jau pasen bija sākuši kairināt ēstgribu ar vīnu, nevajadzēja daudz mudināt ķerties pie ēdieniem; ēzdami, viņi runājot pārmala arī skandalozo mistēriju.

Marduks apsēdās tronī blakus dzīvesbiedrei, kuru drīz atcels no amata. Viņš iedzēra; tad apspriedās ar magiem. Galerijā izcēlās kņada, kaut gan arfas un okarīnas turpināja spēlēt. Marduks pamāja Šazāram; viņi sačukstējās. Tad Šazārs atgriezās pie sava galdiņa un metās alkatīgi ēst. Deboras plīvuri - un iespējams, nervi - viņai kavēja piedalīties. Drīz Marduks izslējās.

Alekss uzmanīja magus un tempļa vergus, lai iespēju robežās izvairītos no saskarsmes. Galvenās kāpnes neviens neizmantoja, citādi viņš varētu mēģināt pa tām zagties augšā un pazust pagalma pūlī.

Un neredzēt kāzu galveno daļu? Viņš to bija gandrīz aizmirsis.

Malku aplēja ar eļļu un aizdedzināja. No buļļa iekšienes plaiksnīja krāsns gaisma, pa nāsīm nāca dūmi bet neatskanēja nāves moku kliedzieni no slēptuves bronzas briesmonī.

Dejotāji draiski lēkāja, kratīdami varavīkšņainas lentes un baltus plīvurus.

Piecpadsmit minūšu laikā galdi bija tukši kā pēc siseņu uzbrukuma. Sēdvietu trūkums nekavēja stāvošos viesus uzbrukt apkrautajiem galdiem. Alekss novēroja Ningalu-Dameikinu karstā vārdu pārmaiņā ar badainu vilku, kas bija uzbrucis viņas ganāmpulkam. Ja apzīmogots vergs mēģinātu nočiept ēdienu, tas pievērstu uzmanību. Pietiek jau ar vienu tanti Dameikinu, lai saceltu traci. Alekss vienkārši kustināja tukšo muti, it kā košļādams. Viņš parēgojās te pie viena, te - otra masīvā pīlāra, bet nekur nepalika

pārāk ilgi. Viņš centās saplūst ar jebkuru lielāku cilvēku grupu. Pamanījis netālu apsēdušos lordu un lēdiju Gibilus ar Muzī, viņš no tiem izvairījās.

Mags pienesa pie altāra melnu apmetni. Marduks piecēlās. Noskanēja gongs. Šazārs piecēlās un pastūma savu aizplīvuroto pavadoni uz priekšu. Sarkanmatainā sieviete piecēlās no troņa, ar vienu roku to noglāstīdama uz atvadām.

- Es atsakos no Zarpanitas, - sauca Marduks, - un es atgūstu Zarpanitu!

- Es ar lepnumu sniedzu tev Sina dāvanu, - pavēstīja Šazārs.

Kā dusmās sarkanmate sāka raut savai sāncensei un pēctecei nost plīvurus. Debora pavisam drīz stāvēja kaila. - Ah, - vietumis ieskanējās balsis. Visi sanākušie pārsvarā bija klusi un uzmanīgi. Alekss paskatījās apkārt, lai redzētu, vai Tesānija zin, kur viņš atrodas; vai viņa redz, kā viņš skatās uz Deboru. Viņa to nedarīja - viņa pati vēroja Deboru. Tā gadījās, ka Alekss nokavēja izrādes svarīgākās sekundes. Diadēma jau bija Deborai galvā, Marduks jau pacēla melno apmetni. Pārāk īsu mirkli Alekss uzlūkoja kailo sievišķību. Viņam nebija laika attīstīt iespaidus, izpētīt detaļas, patiesi izbaudīt Deboras kailumu, pirms Marduks tai bija aplicis apmetni un aizvedis uz tukšo troni.

Alekss dziļi nopūtās.

Kaimiņš viņam iebakstīja sānā:

- Forša, ko?

- Es nezinu, - sacīja Alekss. - Sasodīts, es nezinu.

- O, tu bez olām?

- Nē, - viņš dzēlīgi atteica, - esmu tuvredzīgs.

Kur bija sarkanmate? Tā jau bija prom.

Debora izskatījās ar sevi apmierināta, kad nu publiskā atkailināšana bija garām. Viņa sapņaini uzsmaidīja Mardukam. Viņš noliecās viņu noskūpstīt, un viņa bārdas taustekļi izpētīja viņas krūtis kā vilnaini pirksti. Viņš apsēdās savā vietā, un kādu bridi pāris pļāpāja, līdz Marduks iegrima drūmā klusēšanā. Tad nodunēja gongs, un, dzīrotāju saucienu pavadīts, viņš aizveda savu karalieni.

Tikko Marduka kungs ar kundzi bija atvadījušies, dzīres izjuka. Alekss atkal pievienojās Tesānijai, kas viņam nepievērsa nekādu uzmanību. Viņi ar tanti pievienojās pūlim, kas grūstījās uz izeju.

Ningala-Dameikina bija aizrāvusies ar neparasto iespraudumu kāzu ceremonijā.

- Nudien, nezinu, ko domāt! Kāds notikums! Man gandrīz sirds apstājās no bailēm par to nabaga bērnu; kaut gan - tas noteikti bija kāds ubagu puika.

- Kā lapsēns, ko nogalināt, - sacīja Tesānija. - Lūk, kur lords Gibils, man viņam kas jāpasaka.

Neviens nebija pārsteigts, kad Tesānijas tēvs neparādījās vakara

lūgšanās. Pēc lūgšanām, jau krēslainajā pagalmā, Tesānija pasauca savu vergu malā.

- Tev izdevās, Aleks. Lords Gibils rīt sūtīs vēstuli uz templi. Es paredzu, ka būs izmaiņas jautājumā par to, kur jaunlaulātie dzīvos pēc lielās dienas.

- Labi. Bet es padomāju, ka tas būtu noticis arī neatkarīgi no mums.

- Ja tīstoklis būtu sasniedzis savu īsto adresi, tu domā? Ja tas nebūtu nonācis mūsu rokās?

- Tieši tā.

- Jā, bet tad man nebūtu iespējas izmantot šo situāciju savā labā. Jebkurā gadījumā, varbūt saņēmēji būtu visu sabojājuši. Varu saderēt, ka viņi neprot kļūt neredzami.

- Bet viņi ari nezināja, ka mēs tīstokli izmantosim. Mags, kuru piekukuļoja Moriēls, nevarēja ar viņiem sadarboties, jo tad tas nebūtu mums tīstokli atdevis pat uz mirkli.

- Kāds pārsteigums sazvērniekiem! Tagad viņi brīnīsies, kā viņu sapnis tomēr piepildījies.

- Hmm.

- Kas ir?

- Ja es būtu savas cerības saistījis ar kādu tīstokli, un tas būtu pazudis, es būtu ieplānojis alternatīvu.

- Kādu alternatīvu? Nekas cits dīvains nenotika.

- Tieši tas mani mulsina. Šodienas galvenajam notikumam bija jābūt upurēšanai, vai ne? Iedomāsimies, ja es nebūtu izmantojis tīstokli, kā viņi būtu pasākumu sabotējuši?

- Uguns dega pietiekami stipri. Eļļas krūkās ūdens nebija.

- Bullis! Tam jābūt saistītam ar bulli! Magam bija jākāpj augšā, lai iebāztu puiku cepeškrāsnī.

- Un?

- Bet, kā izrādījās, viņš tur tā ari neuzkāpa. Ja viņš būtu uzkāpis, ko viņš atrastu, atvēris buļļa muguru? Viņš būtu atradis… kaut ko, kas viņam neļautu ielikt tur bērnu! Kaut ko, kas liktu viņam brēkt no bailēm. Kaut ko, kas izrādītos briesmīga zīme.

- Piemēram, ko?

- Es nezinu. Kaut ko bīstamu - piemēram, kobras. Kaut ko pretīgu un nešķistu. Deram, ka viņi slepeni ielika kādu pārsteigumu buļļa mugurā. Tesa, mums nemaz nevajadzēja izmantot tīstokli!

- Hmm. Pils varētu pastāstīt manam tētiņam, ko, viņuprāt, mēs esam izdarījuši. Tikpat labi kā atrast bariņu ceptu kobru! Kaut gan es domāju, ka čūskas būtu mēģinājušas izbēgt pa buļļa nāsīm, kad tām paliktu par karstu. Tas tik būtu skats: indīgi, šņācoši puņķi.

Nākamajā vakarā Marduka tēls tomēr parādījās kapelā.

Bez liekas vilcināšanās viņš teica:

- Esmu saņēmis vēstuli no lorda Gibila, rakstītu pēc manas meitas ieteikuma. Viņš man pieklājīgi dara zināmu, ka Muzī savu līgavu vedīs prom no šī nama.

- Ak, nē! - iesaucās Ningala-Dameikina. - Pēc visa, ko esmu darījusi, lai šai namā Muzī justos ērti. Un pēdējā brīdī. Tas tiešām ir slikti.

- Apklusti, - sacīja Marduks. - Šajā jautājumā izvēle nepastāv. Ne pēc… dievišķās iejaukšanās manu laulību ceremonijā.

- Tās bija tik pārsteidzoši! - iesaucās Tesānija. - Acīmredzot Mardukam ir viltīgi ienaidnieki. Vai viņš tiešām gatavojās nogalināt bērnu?

Tesānijas tēvs nicīgi saviebās.

- Tāda riebeklība; un manās paša kāzās.

- Dievišķā iejaukšanās nevar būt riebeklība, tēti.

- Ja ar to viss būtu beidzies!

- Vai kāzas traucēja arī kas cits? Man jāsaka, ka nepamanīju.

Marduks brīdi cīnījās ar sevi.

- Tesānija, tev ir ass prāts. Mans elks tika apgānīts.

- A, tie paši, kas organizēja dievišķo iejaukšanos.

Marduks neteica nē.

- Kā tas varēja notikt? Pēc tam, kad tavs vergs ielauzās manā templī…

- Viņš tika nopērts par nepaklausību.

- Es negribu teikt, ka tas bija viņš. Zināmā mērā es pat esmu pateicīgs. Viņa dēļ es izmainīju vārdu, kas atver durvis uz templi, kā arī tās, kas ved uz šo namu. Visi, kas no Bābeles torņa vai pils mēģinātu pa tuneli ienākt templī, konstatētu, ka ceļš slēgts. Tas ir visdīvainākais.

- Tad viens mags ir nodevējs, tēti.

- Es nevienam vēl nebiju pateicis jauno vārdu. Esmu par to pārliecināts.

Tesānija mirkli domāja.

- Tu noteikti atkārtoji jauno vārdu pie sevis, lai to neaizmirstu.

- Ko tu ar to domā? Ka es miegā staigāju apkārt un apgānīju pats savu altāri?

- Apgānīji ar ko? Tas varētu uzvedināt uz atrisinājumu.

Ningala-Dameikina bija tik pārsteigta, ka turēja roku mutei priekšā, lai nejauši nepārtrauktu sarunu.

- Ar spitālīgā līķi, ja spriež pēc apdegušās gaļas. Viņa aplupušās rokas bija izstieptas, lai satvertu to, kas atvērs manu bulli!

- Kā tu zini, ka tas bija īsts spitālīgais? Es nedomāju, ka uguns uzlaboja viņa izskatu. Tas varēja būt jebkurš līķis, kas sakropļots, lai izskatītos pēc spitālīgā. Apcirsti pirksti un tam līdzīgi.

- Nē, tas neapšaubāmi bija spitālīgais! Vai tad Bābeles tornī nav

vairāki spitālīgie? Sazvērnieki būs kādu noslepkavojuši.

- Kas būtu skāries klāt spitālīgajam? Es domāju, ka viņi apstrādājuši parasta cilvēka līķi. Kaut ko nogriezuši, mazliet piekrāsojuši. Tas izklausās ticamāk.

- Ak mans dievs, - noņurdēja Marduks. - Protams.

- Tad kā nodevējs uzzināja vārdu, lai piekļūtu elkam ar līķi? Atbilde ir, ka tu pats viņam to pateici.

- Es nevienam neko neteicu.

- Tu sev atkārtoji jauno vārdu. Daudzas reizes. Vārds noteikti bija pietiekami aktīvs tavā prātā, lai tu to murminātu arī miegā. Vai iepriekšējā Zarpanita bija tavā gultā pēdējo dienu laikā?

- Protams, ka bija.

- Ko viņa domāja par to, ka jādodas uz Pazemes valstību?

- Viņa bija pieņēmusi neizbēgamo.

- Un ilgojās atriebties? Un cerēja iegūt labu slavu Pazemes valstībā, ja tā būtu pret tevi sacēlusies? Vai varbūt viņa visu laiku gaidīja savu stundu kā maskējies ienaidnieks?

- Es vārdu izrunāju miegā… un viņa to dzirdēja? Tev ir laba galva. Tas saskan. Tas ir ticami.

- Varbūt Mardukam vajadzētu biežāk uzticēties savai meitai?

- Varbūt. Mani plāni ir atlikti, nevis izjaukti. Tū tomēr dzemdēsi dēlu. - Ar šiem vārdiem Marduks izgaisa.

- Tas tik bija brūvējums, Tesa, uzveļot vainu iepriekšējai Zarpanitai.

- Es domāju, ka nekļūdījos par spitālīgā līķi. Tagad tētis tic, ka vienas un tās pašas personas ir atbildīgas par līķi un tīstokli; tas ir lieliski. Pils nav tētim pastāstījusi par tīstokli; tas nozīmē, ka viņi ir pārtraukuši netiešo atbalstu, jo tas izgāzās. Aristandrs ir zaudējis ticību plānam.

- Pils pagaidām neko neziņo.

- Varbūt viņi to arī nedarīs. Varbūt viņi paturēs pie sevis ziņu par Marduka meitas nodevību, lai viņu ar to pārsteigtu nākotnē; izmantos to kā rezerves sviru. Varbūt viņi pat nedos grieķu zāles, lai nodrošinātu mana bērna dzimumu. Viņi var piegādāt viltus zāles, kaut ko pilnīgi nekaitīgu - kaut gan neko nevar skaidri zināt.

- Mēs tagad zinām, ka tunelis turpinās līdz pat pilij.

- Tēvs teica, ka riebeklība nākusi vai nu no Bābeles torņa vai no pils. Acīmredzot, viņš tur aizdomās arī pili.

- Kad tu atvēri muti, man šķita, ka tu tūlīt visu laidīsi klajā.

- Es viņu pazīstu ilgāk nekā tu. Man viņš izskatījās sanervozējies. Viņš īsti nezin, kas ir kas. - Viņa priecīgi sasita plaukstas. - Esmu viņam atrisinājusi mīklu. Zarpanita bija muša viņa smaržās, blakts viņa gultā.

- Kurš dievs pagājušajā gadā deva Mardukam Zar- panitu?

Tesānija iesmējās.

- Tā bija Ištara. Es domāju, Aleks, mēs sāksim operāciju Ieņemšana jau šonakt. Man ir tāds noskaņojums. Pusnakti ielavies manā gultā. Paplosies manī.

Un tā Alekss pildīja pienākumu un aptuveni pusnakti zagās uz Tesānijas buduāru pa tumšām kāpnēm un naksnīgiem gaiteņiem.

Viņš ieslīdēja pa durvīm tā, ka niedres nenočabēja, un atdūrās pret biezu iekšējo aizkaru, ko Tesānija bija ierīkojusi, lai apslāpētu nejaušas skaņas. Beidzot ticis tam garām, viņš pavisam skaidri varēja redzēt guļvietu uz grīdas un augumu zem segas. Slēģis bija vaļā, un gandrīz pilnais mēness vērta istabu pie loga ziloņkaula krāsā, bet tālāk - zilpelēkos toņos.

- Es atnācu, - viņš čukstēja.

Atbildes nebija. Viņa gulēja.

Uz mirkli uzmācās šaubas. Vai tikai Tesānija nebūs likusi kādai kalponei gulēt saimnieces gultā, kamēr saimniece pati guļ uz jumta un gozējas mēnesstaros? Bet mēnessgaisma atklāja Tesānijas seju. Ko tālāk? Alekss nometa bruncišus un atraisīja gurnautu. Kails nometās ceļos un ar roku aizspieda Tesānijai muti.

Viņas ķermenis zem segas izliecās. Viņš pavilka segu malā - viņa ari bija kaila - un piespiedās klāt. Viņas rokas klejoja pa viņa ķermeni, nepieskardamās mugurai. Viņš nemēģināja atbrīvot muti. Atlaidis roku, Alekss aizvietoja plaukstas spiedienu ar lūpām. Viņi dziļi skūpstījās.

Viņam par pārsteigumu - ņemot vērā, ka viņa bija pieteikusi uzbrukumu - Tesānija izmanījās apgriezties un apsēsties viņam virsū. Viņš gulēja uz vēl jutīgās muguras, kamēr viņa saņēma viņa riku un pēc nelielas ņur- cīšanas tam uzsēdās; viņa uzdūrās viņam locīdamās, ieskaudama viņu sevī. Viņa elsoja kā dzemdībās - līdz drīz ierāva sevī viņa spēcīgo, karsto sēklas strūklu. Tad viņa saļima pār viņu, un viņi maigi spēlējas, viņa dungoja, viņš mazliet rūca - murrāja divi kaķi.

Viņš sajuta mitrumu.

- Iztecēs, - viņš čukstēja.

- Tev virsū, bet ne viss. Mani nenodos pleķis gultā. Kad nu tu vairs neesi tik pilns ar sulu, nāc, paņem mani no aizmugures kā zvērs. - Viņa nometās četrrāpus un izslēja dibenu, kājas papletuši. ļ L \

Alekss darīja, kā pavēlēts. Viņš paliķa pie viņas kādu stundu - uz beigām viņa jau bija pavisam miegaina. Kad viņš mēģināja aiziet, viņa turējās viņam klāt, murmināda ma, ka to nevēlas. Alekss noskūpstīja viņai ausi.

- Man jāiet, citādi aizgulēšos un nezināšu, kad lēks saule.

Viņš apģērbās un uz pirkstgaliem aizlavījās caur tumsu

uz savu salmu pīteni zem vīģes koka perlamutra pagalmā; viņš jutās vairāk nojāts nekā nobrāzts.

Viņš gāja pie viņas nākamajā naktī, un aiznākamajā arī. Viņam bija skaidrs, ka viņi nenodarbojas ar seksu vien - viņi mīlējās.

Pa dienu māja bija kļuvusi mierīgāka, nekā būtu gaidāms, ja Muzī nolemtu šeit apmesties ar savu mazo galmu, ieskaitot viņa melno medību ērzeli Gailu, kurš bija tā nosaukts par godu velniem, kas nenogurstoši izseko savu laupījumu.

Ar visu to Ningala-Dameikina mūžigi skribelēja sarakstus uz vaska plāksnītēm un sdvi soļoja šurpu un turpu, it kā viņa būtu par ilgu sēdējusi sedlos. Ieradās tirgotāji, lai piegādātu pārtiku un vīnu, un izrotātu un sakrautu galdu krāģus un dēļus pagalmā: viesistabā visus iespējamos viesus nevarēja uzņemt. Sāka ierasties kāzu dāvanas, ko izstādīja viesistabā: Ķīnas vāze ar drakonu, jašmas figūriņa, kas attēloja valdonīgu sievieti, pusducis kubitu zīda, divas amforas Hiānas vīna, glīti ādas sedli, metamais šķēps, un tā tālāk. Gupta atsūtīja divus viltīgi savienotus spoguļus, tā, ka tie bezgalīgi attēloja viens otru kā laimīgs pāris. No Marduka templa pūram tika atsūtīts maiss ar zeltu.

Pagalms un vārtu priekša bija nemitīgi jāslauka, kapela jāsakārto. Virtuvē Mama Zabala darbojās tvaika un dūmu mutuļos, ražodama kaudzēm atkritumu, kas bija jāaizvāc un kārtīgi jāizkaisa uz ielas.

Pa to laiku saimniece Tesānija sēdēja savā istabā, nepievērsdama uzmanību jezgai un rūpēm, radīdama - tā viņa teica ērcīgajai tantei - poēmu.

Naktī pirms kāzām, kad Alekss ar Tesāniju gulēja blakus gultā, viņš pajautāja:

- Tū patiešām saceri poēmu?
- Jā, bet pagaidām galvā. To sauks Bābeles maukas.
- TU man to nolasīsi?
- Tā vēl nav pabeigta, Aleks Falleks. Man vajadzēs kādus deviņus mēnešus.
- Ā, bet to nevar skaidri zināt.
- Ja es pietiekami stipri ticēšu, tas palīdzēs man noturēt īsto augli. Ak, jā, pavisam nejauši liku tantei Da- meikinai ielūgt kāzās Guptu. Ja viņam jākļūst par manu maskēšanās skolotāju, Muzī varētu jau laikus pierast pie viņa klātbūtnes.
- Tavs tēvs ieradīsies personīgi?
- Pēc visiem labajiem padomiem, ko viņš no manis dabūjis, es apvainotos, ja viņš tā nedarītu. Apvainotos arī lords Gibils. Vai tu pilnīgi nejauši gribi jautāt, vai jaunā Zarpanita pavadīs savu dzīvesbiedru?
- Pavisam godīgi, es priecātos, ja viņas nebūtu.
- Viņa droši vien būs.

Viņa bija arī.

Lielajā dienā Marduks un Debora-Zarpanita pēdējie ieradās pie parādes durvīm. Viņi cēli brauca četrriteņu karietē trīs magu un

nelielas kareivju nodaļas pavadībā. Pagalmā un viesistabā jau bija pilns ar cilvēkiem. Līgavainis ar tēvu staigāja apkārt, Ningala-Dameikina bija stūraini ieķērusies pēdējam elkonī. Tesānija vēl bija savā istabā, kārtoja parūku. Kapelā bija apmeties tiesnesis, kurš noturēs laulību ceremoniju. Zemākas kārtas pārstāvji, kas bija iesaistīti šajā juridiskajā procesā, varēja savstarpēji pieglaimoties. Alekss bija norīkots pie vīna kausiem, bet tagad tikai izlikās tos piepildām, klausīdamies Guptas tērgāšanā.

- Tā kā esmu pagodināts ar ielūgumu, saprotu, ka tava misija bija veiksmiga. Pastāsti, lūdzu, kas tev bija jādara!

- Nevaru, dižais guru.

- Ha-hā! Ļoti privāts guru, īpaši angažēts kādai lēdijai, kura vēlas pārvietoties pa savu māju neredzama. Man jāuzmanās, ka nekļūstu par jautrās dāmas rotaļlietu: par cilvēku sabiedrības ēnas zonā, kurš izpilda šaubīgus uzdevumus, kādos neviens prātīgs cilvēks neielaidīsies. Un izpildītie uzdevumi tikai vairos tiem līdzīgus nākotnē. - Indietis uzmanīgi pētīja Alekša seju. - Nu, vai trāpīju mērķī?

Gupta jaunā Moriēla lomā - ja neuzmanīsies? Vai tas bija patiesais iemesls, kāpēc Tesānija vēlas Guptu par savu privātskolotāju? Maskēšanās stundas - kā iemesls, kā aizsegs? Tesānija šķita emocionāli vai morāli mainījusies, bet veci paradumi tik vienkārši neizgaist. Varbūt tādi paradumi nepieciešami, lai izdzīvotu - vai vismaz nenomirtu - šis pilsētas vidē?

Gupta iesmējās.

- Aleks, pat ja uz tavas sejas iededzināts lauvas zīmogs, lai novērstu uzmanību, tā ir pilnīgi atklāta seja! Manis dēļ neuztraucies. Ja reiz ir izdevies apburt kobru no dzīvnieku valsts, tad nav grūtību apburt ari cilvēkveidīgās čūskas, arī pašas viltīgākas. Mēs visi mugurkaula pamatnes līmenī esam kobras - un tas ir ļoti tālu no galvas. Smadzenes, gribēdamas būt pārāk gudras, biežāk mūsu instinktus apslāpē nekā trenē. Lēdija Tesānija iemācīsies vairāk nekā kļūt neredzama. Viņai vajadzēs iemācīties skaidrību. Lai maskētos, pirmkārt, nepieciešams kļūt par caurspīdīgu stiklu bez kāda netīruma. Kad tas notiks, tu, kas viņu mīli, arī varbūt iemācīsies skaidrību.

- Viņu mīlu? Apklusti. Ko tu runā?

- Ja es klusēšu, kā es tev varēšu pastāstīt? Bet nevajag jau. Man nav jābūt jūsu mīlas Pandaram - jo tu dzīvo viņas mājā, bet es tikai nāku ciemos.

Tājā mirklī pats dievs-priesteris iesoļoja pagalmā rokrokā ar Deboru-Zarpanitu, kas bija apmetnī, bet bez plīvura. Viņiem sekoja tris magi; divi kareivji nostājās abpus vārtiem. No ielas varēja dzirdēt zirgu zviedzienus un kareivju balsis.

Deboras skatiens tiešām pārslīdēja Aleksam, kad viņa pavadīja dzīvesbiedru uz kapelas pusi. Bija pilnīgi acīmredzams, ka viņai nav

nojautas, kas viņš ir - tai viņš bija tikai vergs. Pat ja vēlāk Alekss arī varēja viņai pienākt pietiekami tuvu, lai varētu kaut ko iečukstēt ausī, viņš bija nolēmis neatklāt viņai patiesību. Viņai, viņš domāja, esmu neredzams. Viņā uzmutuļoja prieks. Tajā mirklī viņš juta, ka viņas tēls pazūd no sirds - viņa tagad bija tikai svešiniece.

Tesānija, ievīstīta baltā satīnā, pūderētu greznu parūku galvā, seju izkrāsotu ar sudrabu un zeltu, lēni nokāpa pagalmā.

Kad svinības bija beigušās, visi kārtojās gājienam. Māja, ko lords Gibils bija nopircis jaunlaulātajiem, - Tesānija to vēl nebija redzējusi - atradās jaunajā pilsētā otrpus upei.

Tesānija ar Muzī brauca vienos lēnos divričos, Gibili seniori - otros. Anšars, Mama Zabala un pāris kalpones gāja nopakaļ aiz ratiem uz veltņiem un ragavām, kurās bija sakrautas mantas un kāzu dāvanas; tās vilka vai stūma algoti nesēji. Kareivji eskortēja vezumus, lai vietējiem laupītājiem nebūtu laimīgā diena. Kareivji bija tie paši, kas atbrauca līdzi Mardukam. Viņš ar Zarpanitu bija devušies atpakaļ uz savu templi vienīgi magu pavadībā.

Praksis palika Rakstvežu ielā par tukšās mājas virs- sulaini; viņam bija uzdots nolīgt dažus cilvēkus, lai māja nesabruktu. Lords Gibils pats bija izvēlējies jaunās rezidences pārvaldnieku - Muzī personīgo kalpotāju. Gibils bija izraudzījis arī jaunu durvju sargu, jo lēdija Gibila baidījās, ka Tesānijas auglību var ietekmēt skatīšanās uz klibu nēģeri. Pagaidām nebija skaidrs, ko darīs ar veco māju, bet slepenās ejas dēļ uz templi, tai bija jāpaliek Marduka īpašumā. Ningala-Dameikina (kas ari nebrauca jaunajiem lidzi) paziņoja, ka izmantos šo māju par pilsētas rezidenci, kad viņa jutīsies spiesta atrauties no medībām plašajos laukos.

Gājienā bija arī grieķu ārsts Kasandrs. Viņš bija ieradies kāzās kā lorda Marduka viesis. Viņš bija ieradies ar visu zāļu somu pār plecu, neiztrūka arī vīna upurtrauks un profesijai piederīgais kvēpeklis. Kasandram bija sidrabainas sprogas, gludi skūts zods, labsirdīga, tēvišķa izteiksme sejā. Viņa līkais deguns izskatījās pēc kāda instrumenta, ar ko izvilkt tārpus no cilvēku pēdām. Dzīru laikā Tesānija iesaistīja Dr. Kasandru glaimīgā ķircināšanā, pret ko viņam nebija nekādu iebildumu. Kasandrs bija izplūdis viedās runās par dzīvi. Iespējamo pacientu atbalsts viņam patika, ja vien tie neapstrīdēja viņa diagnozes. Opozīcija varēja viņā izraisit visai bargu attieksmi. Tātad šis cilvēks ir atbildīgs par mikstūru, kurai pateicoties dzimst zēni. Šis ir ķirurgs, kas uzšķērdīs Tesānijas vēderu, lai izņemtu jaundzimušo, tad sašūs atpakaļ. Viņš devās savā pirmajā mājas vizītē, lai zinātu, kur māja atrodas.

Gājiens virzījās pa ceļu gar upi, garām Marduka templa Eifratas vārtiem uz tiltu. Pa ceļam Muzī meta pa monētai ubagu zēniem, kas plēsās un cīnījās, kamēr labdaris sauca: - Re kur ir! Bloķē un gāz

zemē! Zemē! Mauc viņam! Tikuši pāri upei, viņi gāja pa Adada ceļu, kas veda uz Adada vārtiem pilsētas rietumos, vētru vārtiem. Krustojumā ar Larsas ielu gājiens pagriezās uz dienvidiem. Atšķirībā no īpašumiem pilsētas centrālajā daļā, kur māju sienas atdūrās ielās un dārzi rotāja iekšpagalmus, šeit, priekšpilsētā, augstām, dzelkšņotām sienām apjozti, dārzi ieskāva mājas. (Aiz pilsētas rietumu sienas bija priekšpilsētu nabaga radinieki, zedeņu žogi, noasinātu mietu rindas vai ērkšķu dzīvžogi, kas aizsargāja dārzeņu laukus un kleķa mājeles.)

Jaunā māja atradās šķērsielā labu gabalu no Larsas ielas; tā bija kompromiss starp piepilsētas dzīvi, iespējamu tuvumu metropoles sirdij un ērtu izeju no pilsētas, kad Muzī gribēs doties medībās. Viņam tikai jānokļūst līdz Larsas vārtiem dienvidos un Borsipas prāmim.

Gājiena galvgals sasniedza vārtus, kas bija ierīkoti augstā, garā dārza sienā. Mazītiņā nededzinātu ķieģeļu vārtu sarga būdiņa bija tieši tik liela, lai labi noaudzis vīrs tajā varētu gulēt, izstiepies uz grīdas, lūr miera stājā stāvēja drukns vārtu sargs, sveicienam satvēris īsu zobenu šķērsu kailām, muskuļotām krūtīm. Viņa galva pievienojās pleciem bez redzamas kakla starpniecības. Viņa cietos melnos matus, iespējams, pļāva ar izkapti, nežēlīgiem vēzieniem notīrot galvu. Sarkans deguns rosināja uz domām, ka viņam piemīt kāds trūkums - viņš varētu būt dzērājs, varbūt no tiem, kas ātri reibst, kļūdams par naidīgu mehānisku radījumu.

Tesānija atteicās iebraukt pa vārtiem. Viņa apsūdzoši rādija ielas dziļumā.

- Kas tā par briesmu zirni?

Visi, ieskaitot vārtu sargu, pētija ielas malu. lūvu, kaut gan ne pārāk tuvu vārtiem, pa pusei aprakts nezālēs, gulēja stīvs kaķa līķis. Uz tā bija apmetušies pāris duču mušu.

- Ko šī riebeklība te dara?

Iejaucās lords Gibils.

- Tūlīt novāc to draņķi, Netičin, un sadedzini. Tev no algas tiks atvilkts viens šekelis par nolaidību.

Kā iedraudzēties ar vārtu sargu, domāja Alekss.

- Nē, - sacīja Tesānija. - Viņš ir mans darbinieks, un es izvēlos nesamazināt viņa algu. Šodien ir mana kāzu diena, un esmu priecīga. Varbūt viņš vairs neredz tik labi kā agrāk.

- Kundze, - Netičins svinīgi teica, - es redzu labi; bet jūsu acis ir asākas par manām, - tāpat kā jūsu laipnība ir lielāka nekā visiem cidem. - Viņš runāja tā, it kā iespiestu savus vārdus mūžības audumā. Viņš pamīņājās no vienas ziloņkājas uz otru. - Kundze, varbūt kaķis te nesen atlidis. Dzelkšņi uz sienām ir svaigi ieziesti ar indi.

- To darīji tu?

- Tieši tā, kundze. Kaķis droši vien bija stulbi neveikls.

- Tū tāds neesi. Kā tu tiki līdz dzelkšņiem?

- Ar trepēm, kas glabājas man aiz mājas. Es domāju pie sevis - miera traucētājiem ieeja aizliegta!

Tesānija veltīja viņam smaidu.

- Tū labais un uzticīgais kalps.

Kamēr Netičins aizdimdēja pa ielu savākt beigto kaķi, gājiens devās iekšā sienu ieskautajā, mazliet pamestajā dārzā. Bija redzams, ka neviens ilgi nav apgriezis rozes un apcirpis tamariskus vai izkaplējis virzu un vārpatu; kaut kādi mēģinājumi bija izdarīti pavisam nesen, lielā steigā. Dārza malā slinki gruzdēja nezāļu kaudze. Rozes staipījās ērkšķainām rokām, ziedu bija pavisam maz, lapas - klātas ar miltrasu vai melniem pleķiem. Smilšainā augsne joprojām bija pilna zāles kumšķiem un sīkziedainām nezālēm, it kā ravētājs pusceļā būtu apjēdzis, ka ravēšanas beigās viņš iegūs tikai tuksnesi. Dārzs būtu bijis skaistāks, ja nekas nebūtu darīts. Pati māja kādu laiku bija stāvējusi tukša. Tai bija divi pieplacināti stāvi un tornis dienvidu galā. Tornim bija trīs stāvi un logi pašā augšā. Citādi tikai galvenā ieeja sašķēla mājas sienas zigzagus.

Zemē gulēja kaudzes ar zirgu mēsliem. Tesānija sarauca degunu.

- Es ļoti atvainojos par šīs vietas stāvokli, - viņai sacīja lords Gibils. - Visu rīkojām steigā. Pēc pāris mēnešiem dārzs būs tikpat lielisks kā māja.

- Tie mēsli palidzēs, - piebilda Muzī.

- Kaudzē, kur mušām uzmesties? - jautāja Tesānija.

- Mēsli baro puķes.

- Tajos nav puķu, vīrs un pavēlniek. Tajos pārsvarā ir nezāļu sēklas. Aleks, - viņa pasauca vergu, - lūdzu, satīri te visu. Sakārto, saliec pa vietām. īpaši aplej nabaga rozes. Tās cieš no nolaidības.

- Tas tev nedraud, mana roze! - pavēstīja galantais Muzī, kamēr viņa skatiens nostalģiski kavējās pie zirg- āboliem.

Ar briesmīgu vaukšķēšanu un rejām gar mājas stūri brāzās liels brūns suns, vilkdams nopakaļ pavadu.

- Tiki - Tiki - Tiki! - Muzī izlēca no divričiem. Viņš pārtvēra dzīvnieku, pirms tas paspēja izraisīt jucekli: apgāzt cilvēkus vai ratus. Nerūpēdamies par savu izšūto kāzu tērpu, Muzī apgāza suni uz muguras un pakasīja tam vēderu.

Suņa pieskatitājs arī bija klāt: vasarraibumainais, gaišmatainais pusmūža vīrs izskatījās pēc bijušā kareivja. Muzī turpināja ņurcīt suni, kamēr otrais paspēja piestiprināt pavadu pie apkaltās kakla siksnas.

Muzī uzslējās kājās, novārtījies putekļos un suņa spalvās. - Tiki pēc manis ilgojās! - Viņš stāstīja līgavai. - Es tik nedomāju, ka viņš jāņem līdzi uz kāzām.

- Kas ir tas cilvēks, kas suni palaida?

- Tas ir mans cilvēks, Irra. Irra, tā ir tava jaunā saimniece.

- Kundze. - Irra asi pielieca galvu uz vieniem sāniem. Lēkājošais

suns neļāva kaut cik pieklājīgi paklanīties - pat ja Irra būtu to gribējis.

Alekss redzēja, ka Tesānija pasauc Irru pie sevis.

- Piesien to lopu, - viņa asi teica. - Un lai viņš nenorautos, lieto metālu, nevis ādu.

- Tiki tikai spēlējas, - protestēja Muzī.

- Es neļaušu, lai viņš noķēpā man apģērbu vai sakož manu vergu, kamēr tas ievieš šai tuksnesī kārtību. Un tu, Irra, vai tu domā, ka man gribējās, lai mani sveic tāds slienains, zobains ķēms? Es neciešu suņus. Es esmu lauvas meita.

Irra stāvēja miera stājā, bet uzmanību viņš bija pievērsis Muzī.

- Nu, piesien Tiki ķēdē.

Virssulainis sāka vilkt dzīvnieku prom.

- Irra! - Tesānijas balss skanēja kā pātagas cirtiens.

- Kundze?

- Kad es kaut ko saku, Irra, tu dari, ko es saku.

- Jā, kundze. Bet ja - ja nu jūs man liktu pārgriezt Tiki rīki? Piedodiet, lūdzu, es tikai pajautāju.

Lords Gibils steidzīgi pameta savus divričus, piegāja pie Irras un no visa spēka iesita tam pa seju.

- Tu kalpu un vergu priekšā uzdrošinies apstrīdēt savas saimnieces varu? Tev tiks atņemts… - Viņš pagriezās pret Tesāniju. - Dārgā vedekla, es pārkāpju savas pilnvaras.

- Viņš zaudēs trīs šekeļus no algas… tos saņemot atpakaļ ar procentiem pēc deviņiem mēnešiem, ja viņš pildīs savus pienākumus tā, ka esmu ar viņu apmierināta.

- Saprātigs spriedums! - pavēstija lords Gibils. - Gudra sieva ir dārgums, - viņš sacīja dēlam, ja nu tas nebūtu pamanījis. Lēdija Gibila nenoteikti pamāja ar galvu.

Septītā nodaļa, kurā pēc zināmām gaidībām parādās lietņi, vilkazobi un aprikozes

Pēc drudžainas darbības bieži seko ilga atpūta; kā tas notiek karā, tā - arī dzīvē. Straujai kampaņai seko nebeidzamas nedēļas nometnē. Vai arī, tā kā vairums babiloniešu vairāk uzmanības pievērš naudai nekā karam, varētu teikt: kapitālieguldījumiem sekoja lēna procentu uzkrāšanās.

Tā varētu teikt, ja neņem vērā faktu, ka baņķieris lords Gibils aizdeva naudu uz zvērīgiem procentiem; viņa finansista prasmes drīz piedalīsies mūsu stāstā. Metaforas sabrūk. Tāpēc apmierināsimies ar teicienu, ka temps bija nomainījies no allegro uz adagio, iestājusies ilga, lēna kustība.

Pa dienu Alekss galvenokārt strādāja dārzā vai ar ūdens ķerru no netālā kanāla veda ūdeni virtuvei, tualetei un staļļiem, kā ari, lai aplaistītu rozes.

Visapkārt dārzos auga plūmes un bumbieres, ābeles un mespila mežeņi. Gaisā zumēja bites. Pa ceļam uz kanālu Aleksam bija jāiet garām skolai bagātiem bērniem, lūr bija dzirdamas jaunas balsis korī atbildam par juvelieru žargonu, dziesmu kategorijām, kā vislabāk sadalīt laukus, vārdu slepenām nozīmēm un citu noderīgu informāciju.

Pa šķērsielu uz rietumiem atradās pienotava, kur piens karājās teļu kuņģos gar sienām, kuņģa enzīmu ietekmē pārvērzdamies staipīgā sierā. Mama Zabala divreiz nedēļā viņu turp sūtīja.

Un mājās? (Kur viņam tagad bija sava mazītiņa istabiņa nost no acīm.)

Niedru žalūzijām aizklātie logi mājas aizmugurē atvērās uz staļļiem un suņaudzētavu, un dzelkšņainu melnu mūri, ko aizsedza sēru vītoli; divi bija nokaltuši un nu raudāja sausiem zariem. Skatienam pavērās nevis ainava ar rozēm, bet gan ar zirgiem un suņiem, kas, saskaņā ar Muzī, māju padarīja gandrīz vai ideālu. Apmēram desmit dienas pēc ievākšanās viņš bija uzlēcis mugurā melnajam Gailam un devies medībās. Viņu pavadīja Irra ķēves mugurā ar veselu varzu suņu un draugu. Muzī bija prom trīs naktis, kas bija pirmais laulības pārkāpšanas strēķis torņa istabā, kur bija ievākusies Tesānija.

Viņi ar Alekšu apmierināti gulēja nakts tumsā.

- Es laikam gaidu bērnu, - viņa murmināja, - citādi man būtu jāsākas tām dienām, bet es neesmu ne pārlieku jūtīga, ne nelaimīga.

Alekss paskrubināja viņai auss ļipiņu.

- Pārāk agri, lai zinātu. Visa tā jezga ar jauno māju…
- Jauns virs manā gultā. Vai ari es viņa gultā.
- Kā tu viņu pārliecināji, ka jums vajag atsevišķas istabas?

Viņa iesmējās.

- Es teicu, - Muzi, vai man tagad būs jāatsakās no puses savas dzīves - jādzīvo kā nabaga īrniecei? Nē, mans pavēlniek un mans vīrs, tu manu dzīvi esi divkāršojis. Mums vajadzīgas divas mīlestības istabas. - Es viņu mazliet satraucu, pieminēdama mēnešreizes un pāragras dzemdības un vemšanu no rītiem, un citas noslēpumainas lietas.

- Kas notika starp tevi un Dr. Kasandru?

- Ak to. Viņš iedeva Muzī šķidrumus, kas man jādzer pirmajā un pārējās naktīs. Man pirms katras saiešanās jāuzdzer tosts dēlam un mantiniekam. Dabiski, tikko Muzī uzgrieza man muguru, es tos izlēju pa logu un ielēju pudelītēs ūdeni.

Mājā bija sava kapela, kur uz pjedestāla atradās Muzī jaunā nama dieveklis, kam uz muguras kā tādam robež- akmenim bija uzrakstīts lāsts, lai to neviens neizkustinātu no vietas. Sekodams Muzī instrukcijām, skulptors bija no māla veidojis karotāju ar suņa galvu, kuras prototips bija Tiki. Kapela mājas ziemeļu galā bija tikai pa pusei zem jumta. Atšķirībā no nama Rakstvežu ielā, kur Marduks varēja maģiski parādities un neciestu sāncenšus mājas dieva amatā, šeit bija nepieciešams centrālais tēls. Pāris dienas pēc kāzām kādu pēcpusdienu bija ieradies taumaturgs, lai tēlu iesvētītu ceļos nometušos nama iedzīvotāju priekšā.

Muzī un Tesānija bija nometušies ceļos un sadevušies rokās pār māla suņa galvu. Taumaturgs, kura bālam mēnesim līdzīgo seju klāja bakurētu krāteri, šūpoja vīraka trauku un dziedāja formulas, lai aizbaidītu sīkos dēmonus.

Viņš apkaisīja ar saberztu kaltētu mārsilu viņu sadotās rokas un suņa galvu.

- Tagad jūsu dievs atdzīvojas, - viņš pavēstīja mazajai draudzei. Nama saimniecei pienākas viņu barot ik rītus, lai viņš nejustu vēlmi aizbēgt. Ja dzīvs dievs aizbēg, viņš kļūst bīstams un pamazām zaudē prātu, jo viņam vairs nav māju. Katram jārūpējas par saviem dieviem, citādi klaiņojošie dievi izraisa laupīšanas un slepkavības, un izvarošanas. Tie ir apskaitušies uz laimīgajiem cilvēkiem mājās, kur tie gan var ieskatīties, bet citādi kā ar spēku un viltu ieiet nevar.

Tesānija piešķieba galvu.

- Vai daudzi dievi aizbēg no mājām, ja par tiem nerūpējas?

- Tā var notikt, kundze. Kas gan cits iedvesmo cilvēkus uz laupīšanu un citiem ļauniem noziegumiem?

- Ja nu visa ģimene nomirst no slimības. Kas tad notiek ar dievu?

- Tad taumaturgam dievs nekavējoties jāsasit, tam jāiet bojā tāpat kā ģimenei. Nebaidieties. Jūsu dievs jūs sargās pret slimību, cik vien būs viņa spēkos.

- Vai viņam drīkst dot kaulus?

Mēnessģīmis izskatījās apjucis.

- Tā kā viņš ir suns, - piebilda Tesānija.

- Miežu plācenis ir vispiemērotākais, kundze. Un bļodiņa ar ūdeni, kur nomazgāt pirkstus. Kāpēc jūs to nezināt?

- Redziet, - lēni novilka Tesānija, - es esmu Marduka meita. Mums mājā bija cita dievkalpojuma kārtība. Skaidrs. Kaulus ne, un beigtus kaķus arī neliksim uz altāra.

Muzī bija sajūsmā par sievas asprātību.

Dažas dienas pēc konsekrācijas Gupta pirmo reizi ieradās no otra pilsētas gala, lai vairākas stundas pasniegtu Tesānijai ezoteriskās mākslas. Tā viņš tagad darīs ik nedēļu. Tesānija esot teikusi Muzī - tā viņš vēlāk paskaidroja

Aleksam - ka Gupta ir viņas Austrumu deju skolotājs. Visām labākajām precētām lēdijām vajadzīgs kāds hobijs. Muzī nedrīkstēja saīgt par šādu piedāvājumu, jo viņš pats arī grasījās izklaidēties - attiecīgi vajādams meža zvērus. Viņa gan neminēja, ka Gupta māca dejas striptīza salonā.

Muzī sirdī neradās nekādas aizdomas, iespējams, par vilšanos lordam Gibilam, kura banku darbus viņš kādreiz mantos. Tāpēc, lai neradītu veltas aizdomas, Tesānija un Gupta noturēja nodarbības lejā viesistabā. Manevri, kurus indietis Tesānijai mācīja, bieži vien loti lēnām, tiešām atgādināja eksotiskas dejas, ja nepievērsa uzmanību detaļām. Protams, dejas galamērķis nebija vis atklāt, bet gan apslēpt.

Laiks plūda kā Eifratas ūdeņi, ko Alekss tikpat kā neredzēja. Viņš nejuta arī laika plūdumu. Viņš nesa ūdeni. Mama Zabala gatavoja ēst. Netičins sargāja vārtus. Muzī staigāja pa krogiem kopā ar draugiem - bet dzēra nedaudz. Dievs ar zvirbuļu palīdzību, kas ieradās pa vaļējo jumtu, apēda pa miežu plācenim dienā.

Saskaņā ar pēdējām ziņām, pilī valdnieks Aleksandrs arvien tuvojās nāvei. Valdnieka favorīts Hēfaistions te grima dziļās sērās, te skrēja pa pilsētu kails, kā tāds Fidipids nesdams vēsti par nāves nenovēršamo uzvaru. Vairāki garnizona zaldāti, nemierā ar drīzo Aleksandra nāvi, bija vecpilsētā saķērušies ar magiem, saplacinādami viņu koniskās cepures ar visām galvām.

Tad Tesānija paziņoja, ka gaida bērnu. Ieradās pār- laimīgs lords Gibils, kuram uz pēdām sekoja Dr. Kasandrs. Kasandrs pasniedza Tesānijai augu novārijumus, kas sastādīti, lai nostiprinātu augli un pasargātu no spontāna aborta (šos šķidrumus viņa neapšaubāmi izlēja).

Ar mīlestību Netičins dāvināja saimniecei vienkāršu māla

perētājvistas amuletu.

- Tas maksāja kādu šekeli, kundze, bet man tāds prieks. Jūs zināt, kuru šekeli.

Amuleti maksāja vairāk, nekā bija vērti, bet tas tikai tāpēc, ka to vērtību nevarēja izmērīt.

- Es to valkāšu un glabāšu, - pavēstīja Tesānija, - it kā tas būtu no tīra zelta.

Pārsteidzoši drīz, kādus sešus mēnešus pēc kāzām, grūtniecībai attīstoties, par spīti Guptas papildstundām, Tesānija kļuva visai pamanāma.

Viņa sūdzējās Muzī par risku, ka viņa loceklis varētu izkustināt nedzimušo mantinieku. Bet kad Muzī bija prom, uz pāris naktīm aizjājis lauku zvaigžņu gaismā, viņa lika Aleksam apciemot torņa istabu, un tādi iebildumi neradās. Tomēr tagad Tesānija vienmēr bija virspusē, kur šūpojās, līdz sasniedza pilnīgu baudu.

- Esmu atradusi jauku veidu, kā apmierināt manu dzīvesbiedru, - viennakt viņa teica. - Tū zini to lauvenes ādu šajā istabā, to, kas uz rāmja? Nu, tad es palienu zem tās, nometos ceļos un rūcu ar seju pret tās aizmuguri, kur es paplašināju konkrētu caurumu zem astes un apšuvu to ar mīkstu satīnu. Viņš lec tai mugurā. Es izmantoju rokas, kuras ieziežu ar smēri. Vai muti, ja man tā ienāk prātā. Viņam tas patīk. Tā ir karstāk un mitrāk. Viņš reiz nodūra lauveni ar šķēpu. Tagad viņš to caururbj ar savu ieroci.

- Nē, es viņu nenicinu, saproti? - viņa turpināja, kad Alekss klusēja. - Šķiet, ka viņam tā patīk vairāk. Ar zirgu starp kājām viņš ir karotājs. Ar lauveni sev apakšā viņš ir Zvēru Valdnieks. Gandrīz dievs. - Viņa apmierināti nopūtās. - Es attīstu viņa iztēli. Es viņu apmācu.

- Lai viņš būtu labāks baņķieris?

- Domāju, ka Gibils pamanīs izmaiņas.

- Viņš būs pārsteigts par metodi.

- Vai tu esi greizsirdīgs, mīļākais? Zini, viņš ir mans vīrs. - Viņa ar degunu pakutināja Alekšu. - Cik bagātīgi tu mani uzturētu, mīļais vergs? Bet šādi viņš uztur mūs abus, Aleks.

- Kamēr viņš sapratīs un uzdurs mani uz šķēpa.

- Ja es varēju tevi aizsargāt pret Marduku, no Muzī es tevi pasargāšu.

- Par laimi, es nejūtos kā izlutināts žigolo. Pēc visa tā ūdens, kas man katru dienu jānes.

- Tici man, vēl grūtāk ir mācīties palikt neredzamai.

- Ak, jā! Atskārsmes mokas. Vai Gupta domā, ka tu jau iegūsti caurspīdīgu skaidrību?

- Man nevajadzēja tev teikt par lauveni, mīļais.

- Cik noprotu, tev patīk kaķīgās izdarības.

- Vispār, jā. Tas mani uzbudina. Kāpēc nepapriecā- ties? Droši

vien jūs, vīrieši, tā jūtaties, kad aizejat uz labu bordeli.

- Kā lai es to zinu?

- Aleks, mīļais, te, starp mums - šajā gultā - ir īsta mīlestība. Un bērniņš ir mūsu, tavs un mans. Es tev pastāstīju par izklaidēm tāpēc, ka tu esi daļa no manis; es - daļa no tevis.

- Un godīgums ved pie skaidrības, kas ļauj palikt neredzamai.

- Pareizi. Kaut gan godīgums nav tas pats, kas tikums. To pierāda Gupta ar savu striptīza salonu; tomēr tās tikai tādas metafizikas nianses. Tikums ir trūkums tiem, kas nesaprot, kam trūkst iztēles. Tāpēc tikums bieži ir būtībā ļauns. Nevarētu teikt, ka Bābelē ir pārāk daudz tikumu - un tāpēc te tik maz dziļa ļaunuma, lai gan ir daudzi nopietnāki grēciņi.

- Bērnu upurēšana šķiet gana ļauna.

- Tētim vienmēr bijušas problēmas ar iztēli. Tū dzirdēji, kā viņš tonakt kapelā izrunājās par manu māti? Viņš nespēj iztēloties, ko nozimē būt viņas ādā vai manējā. Viņš noteikti spēj desmitiem reižu iztēloties, ko nozīmē būt paša ādā. Lūk, pilsēta, kur, ja paveicas, var kļūt par to, ko vien spēj iztēloties, ja vien taviem līdzcilvēkiem nav dzīvāka iztēle. Es domāju, ka tagad iztēlošos, ka esmu neredzama, un tu varēsi atklāt manu apslēpto formu.

Viņš iesmējās.

- Šobrīd ir piķa melna nakts.

- Jā? Vārbūt pēc tam, kad es iemācīšos būt neredzama dienā, es varētu mācīties būt redzama tumsā.

- Tesa, tu Guptas mācības ņem nopietni?

- Aleks, ja mēs par nopietnām lietām nevaram jokot - ha-hā! - tad mēs tās nekad neapgūsim. Nu kā tu nesaproti?

- Nesaprotu. Tikai sajūtu. - Un viņš juta.

Viņa baudā kunkstēja.

Vēlāk tajā pašā rītā Alekss pašķīra Muzī istabas niedru durvis un aplūkoja lauvenes ādu, kas bija uzvilkta uz rāmja, lai atainotu dzīvības formu, ko Muzī bija izdzēsis, iespējams, riskēdams ar savējo.

Kādu brīdi Alekss stāvēja, iztēlodamies, kā uzliek roku uz dzeltenbrūnās muguras, tad paceļ asti kā garu rokturi, atsedzot apšūtu eju kā milzīgu pogcaurumu. Viņš fantazēja, ka istaba ir tumša, un ka viņš ir Muzi, kas pazīst Tesā- niju citādāk, nekā Aleksam dots, vienlaikus nepazīdams viņu nemaz, jo nakts tumsas aizsegam viņa vēl papildus pievienoja ādu.

Vai drīkst piezagties tuvāk? Izlikties taustāmāk, nestāvēt tur pie durvīm?

Viņš atcerējās, kā iztēlojies vairākas lietas par Deboru; tad saprata savu muļķību. Tāpēc viņš devās lejup pa kāpnēm ar nodomu pastrādāt dārzā.

Kad viņš apakšstāvā atvēra ieejas durvis, viņš sastapa Netičinu,

kas lielā ātrumā slampāja viņam pretī, rokā sagrābis vēstules plāksnīti, kuru bija tikko izlasījis pats vai licis izlasīt sev priekšā.

- Lords Gibils sūta ziņu! Lords Hēfaistions ir miris! Valdnieks pavēlējis rīkot lielākās bēres visā pasaules vēsturē! Paziņo saimniecei! Pasaki visiem!

Hēfaistions: valdnieka favorīts, mīļš Aleksandram kā Patrokls - Ahilejam. Alekss nekad nebija Hēfaistionu redzējis, vismaz apzināti - nē. Pirms visiem daudzajiem mēnešiem, kad viņš bija pili un satika valdnieku, un vēlāk, kad sākās kāzu laiks, Hēfaistions nebija spēlējis nekādu redzamu lomu galma afērās. Bet pēdējā laikā, kad valdnieka veselība pasliktinājās, Hēfaistiona vārds arvien biežāk parādījās sarunās un tenkās. Hēfaistions - piedzēries, drūmi gaidīdams valdnieka aiziešanu mūžībā. Hēfaistions - absurdu atlētisku varoņdarbu izpildītājs.

Cik ironiski, ka jaunais spēkavīrs, kas varēja rekord- Isā laikā apskriet pilsētas mūrus, tagad gulēja bez dzīvības, kamēr lielais, satrunējušais, uz nāvi slimais Aleksandrs viņu pārdzīvoja. Ja nu vienīgi Hēfaistiona sirds no pārpūles būtu gluži burtiski pārplīsusi.

Tā rīta vēstule bija pils paziņojums, sūtīts lordam Gi- bilam, ko tas ar steigu bija pārsūtījis tālāk. Tesānija uz- skrāpēja, ka ziņojums saņemts, izsakot nožēlu, ka mājas saimnieks Muzī atrodas medībās. Tā kā Gibila ziņnesis nebija palicis, jo tam bija jānes citas vēstules, viņa aizsūtīja Anšaru uz lorda Gibila namu ar atbildi. Vēlā pēcpusdienā kļuva zināms vairāk - kaut gan informācija bija visai apšaubāma - jo no tirgus ieradās Mama Zabala. No mutes mutē, no tirgus plača uz tirgus placi, no ielas ielā jau tecēja tenkas.

Vakarā kapelā Tesānija pateica lūgšanu par Hēfaistionu, tad lūdza, lai pavāre pieceļas un pastāsta, ko dzirdējusi - ar lielāku skaidrību, jo bija pagājis kāds laiks.

- Ai, visa pilsēta kā zumēt zum, - pavēstīja Mama Zabala. - Un jāzum tur bija, lai skanētu pāri upei līdz mūsu tirgum! Nabaga lords Hēfaistions, kas bija skaistākais puisis pilsētā un tik pilns ar dzīvību. Viņš vakar cīnījās arēnā, it kā cīnītos ar pašu nāvi par valdnieka dzīvību, vienu pēc otra pieveikdams piecus pretiniekus. Tad, vienās putās, karsts kā mūrītis, viņš pa taisno steidzās uz valdnieka gultu, lai sasildītu Aleksandru ar savu ķermeni - lai izsvīstu valdnieka drudzi. Un tā vietā izsvīda pats savu dvēseli. No rīta, joprojām valdnieka Aleksandra gultā, lords Hēfaistions bija miris. Es domāju, viņam bija apstājusies sirds.

Valdnieks ir pavēlējis viņam parādīt pēdējo godu, kādu neviens vēl nav redzējis. Viņš vēlas, lai tiktu nojaukti tūkstošiem metru pilsētas sienas un no ķieģeļiem celts pamats Hēfaistiona sārtam. Pats sārts būs tik milzīgs, ka tas maksās apmēram gada ienākumus. Tas viss izkūpēs gaisā - dūmu mutuļos, kas būs pietiekami biezi, lai Hēfaistiona

ēna tos saostu tālu aizkapa pasaulē. Tad tas, kas paliks pāri, tiks aplikts ar marmoru un kļūs par pieminekli.

Tonakt Alekss iekāpa Tesānijas gultā, lai viņu sasildītu. Viņi īsti necīnījās, bet arī neatturējās.

Pēc pirmā maiguma raunda viņš čukstēja:

- Hēfaistiona nāve ir pārņēmusi tautas prātu ne mazāk, kā tas būtu par valdnieka nāvi.

- Vairāk gan, - viņa atbildēja. - Daudz vairāk. Valdnieka nāve būtu cilvēkus nobaidījusi un skumdinājusi. Hēfaisteona nāve viņus priecē.

- Viņš mira Aleksandra vietā, vai ne? Viņš ir aizvietotājs.

- Jā, es arī tā domāju. Tagad Aleksandrs atlabs. Saderam, ka viņš nometis segas un ķersies pie bēru lietām.

- Vai šo jauno izdzīvošanas stratēģiju izdomāja Aleksandrs pats, hmm?

- Tas ir labāk nekā slepkavot mazus bērnus. Ir jābūt nāvei. Skaistai, priekšzīmīgai nāvei.

- Tad tā ir variācija par upurnāves tēmu?

- Laikam gan.

- Laicīgā iespēja… Es kādreiz iedomājos, ka valdnieku var nožmiegt paša galminieki; ielikt jaunu cilvēku par Aleksandru.

Viņa klusītēm iesmējās.

- Tū domāji, ka jaunais cilvēks varētu būt tu? Slepens princis, kas no trimdas ieradies Bābelē. Ak, mīļais!

- Bet varbūt valdnieks ir miris - nosmacēts ar spilvenu - un viņa vietu ieņem Hēfaistions?

- Un tāpēc runas par to, kā viņi kopā pavadījuši nakti? Nevis homoseksuālas terapijas karstos sviedros veselības uzlabošanai, bet viens no tiem noslāpē otru un tad uzvelk viņa karalisko purpura naktskreklu? Laba doma. Es valdnieku neesmu redzējusi gadiem ilgi. Esi tik mīļš, pasaki man, ja bērēs piedalīsies neīstais valdnieks.

- Vai mums būs iespēja redzēt Hēfaistiona mirušās miesas?

- Nedomāju, ka pārāk tuvu. Tās tiks iebalzamētas, tā vajadzētu būt. Sārta uzcelšana prasīs vismaz mēnesi. Kādas iespējas!

Tiešām, tas, ka bēres pavēra iespējas, kļuva acīmredzams, kad nākamajā dienā ieradās lords Gibils un nepacietīgi gribēja zināt, kad atgriezīsies viņa dēls.

Gibils pat neienāca mājā. Viņš nemierīgi soļoja pa dārzu, kamēr divriči gaidīja uz ielas. Kad vedekla iznāca pie viņa ārā, viņš lika tai staigāt līdzi, lai arī lēnāk. Alekss cītīgi stādīja un nostiprināja jaunu papeli. Lords Gibils un Tesānija riņķoja viņam apkārt kā zirgs ar grūtu jātnieku, kas vingrinās pirms nopietnām sacensībām.

- Sārts būs sešus stāvus augsts, salikts ap ķieģeļu serdi, katru vainagu balstīs palmu baļķi. Pie pamata būs zelta trīsstāvu galeru

priekšgali, kuru starpā būs nostiepts spilgti sarkans filcs. Nākamajā līmenī būs milzu lāpas, no kuru liesmām celsies ērgļi. Augstāk - medību ainas - zelta kentauru, buļļu un lauvu kauja, visi dobi, protams. Tālāk, ieroču rinda. Pašā augšā būs sirēnu kvartets. Tajā ielīdīs koristi un dziedās žēlabu dziesmas caur sirēnu zelta lūpām. Korim vajadzēs glābšanās eju, kad visa padarīšana ies gaisā.

Te paveras lieliskas darījumu iespējas. Tāpat būs iespēja aizdot naudu, lai varētu nopirkt visu nepieciešamo. Pils būs spiesta aizņemties krietnu summu, vismaz man tā šķiet. Tikai netici muļķībām par pilsētas sienas nojaukšanu, lai uzbūvētu serdi. Ar drupu gabaliem nevar būvēt līdzenu sienu. Es jau esmu aprēķinājis ķieģeļu tirgus papildu apgrozījumu. Pēc sadegšanas vajadzēs arī ļoti daudz marmora, lai nosegtu apdegušo serdi.

Viņš bija aizelsies.

- Man vajag manu zēnu - lai no paša sākuma viņš redzētu, kā es veicu tik lielu darījumu.
- Viņš būs atpakaļ kaut kad rit, tā viņš teica.
- Kur viņš īsti ir? Kāda tam jēga?

Tesānija priecīgi sacīja:

- Tātad: jūs gatavojaties aizdot pilij naudu, lai viņi nojums pērk preces, ko pēc tam iznicināt? Tas pats princips kā karam, tikai mazāk kaitīgs. Un jūs gatavojaties piedāvāt cenas, kas ir pietiekami atraktīvas - bet tomēr izraisīs zināmu nacionālu parādu, kas pieaugs, kad pils sāks kavēt procentu maksājumus?
- Tā gan. Tū visu saprati.
- Es varētu doties jums līdzi.
- Bet mans puika…
- Nav manāms. Jūs ari kaut ko nepamanījāt.
- Ko?
- Tāds sarežģīts bēru sārts. Tādas detaļas, tādas prasības! To nevarēja izdomāt pēkšņos iedvesmas uzplūdos.
- Un ja nu tomēr?
- Diez vai. Es teiktu, ka to vajadzēja izplānot iepriekš. Iepriekšēja plānošana nozīmē notikumu gaitas paredzēšanu. Visu cieņu, vīratēv, jūs varējāt kaut ko tādu paredzēt - ja jums galmā būtu kārtīgs algots informators nesakarīgu drauģeļu vietā. Tiešām, jūs varējāt ko tādu paredzēt jau tad, kad mana tētiņa mēģinājums kļūt par dzimtdievu uzskrēja uz sēkļa.

Gibils iepleta acis.

- Tū gribi teikt, ka tev bija aizdomas, un tu mani nebrīdināji?
- Man neviens nejautāja. Mani apprecēja, lai es kļūtu par sugas mātīti. Jūsu trauksmes signāliem vajadzēja noskanēt, kad pils sāka atbalstīt Hēfaistionu.

Gibils izvilka drāniņu un noslaucīja pieri.

- Jā, es saprotu. Tas ir visai gudri.

- Paldies. Un ļaujiet man teikt vēl ko gudru. Marduks vēlējās upurēt bērnu, kas ir ārkārtīgi saviļņojoša darbība. Hēfaistions bija pieaudzis vīrietis, tad, kas dara viņa nāvi par tikpat saviļņojošu notikumu? Kremācijas apmēri un izmaksas, protams. Cik talentu zelta tiks patērēts?

- Desmit, divpadsmit.

- Kas notiks ar visu to zeltu, kad sārts aizdegsies pilnās liesmās? Daļa pazudis daļiņās, kas aizies līdzi dūmiem. Lielākā daļa izkusīs.

- Tas iejuks serdē, un pēc tam to apklās ar marmoru.

- Iedomājieties, ka sārts ir ļoti viltīgi ierīkots ar kanāliem vai caurulēm, kas iet serdei cauri…

- Pasaulīti

- Jūs varat pilij aizdot naudu, lai dedzinātu zeltu - kas atgriežas jūsu rokās jauku zelta gabalu veidā. Jūs būsiet divkāršojis ienākumus, vīratēv. Kāpēc lai zelts nāk kādu kapu aplaupītāju rokās pēc kādiem simt gadiem? Vai drīzāk, ja mums gadās alkatīgs valdnieks, kuru uztrauc procentu atmaksa?

- Mīļā pasaulīt, jā. Caurules, kanāli, zelta gabali, kas gatavi lietošanai. Es varu visu iedomāties. Tū esi ģeniāla.

Alekss bija pārsteigts. Tesānijai būs pilna kontrole pār lordu Gibilu uz mūžu mūžiem: zināšanas, ka viņš piekrāpis pili un aplaupis Hēfaistiona kapu.

Gibils aprāvās.

- Ei, vai tas vergs mūs noklausās?

- Nē, - steidzīgi sacīja Tesānija, - viņš bieži tāds izskatās. Viņu bieži pārsteidz visa dzīvā skaistums.

- A, labi. Tesānij, tikko būsi gatava, mēs iesim kopā. Mēs divi vien. Es pats vadīšu divričus. Mans vedējs var tecēt mājās.

- Esmu gatava jau tagad, viratēv. Es turēšu grožus, ja jūs vēlaties. Es protu. Protams, - viņa piebilda, - atdzisušo zelta gabalu slepena aizvešana būs ļoti delikāta problēma, jo tur būs arī godasardze. Jums vajadzēs kādu, kas ir acīm neredzams.

- Kad tu grasies Gibilam pateikt, ka tu pati esi neredzama? - Alekss viņai jautāja nakti; iespējams, ka tā viņiem būs pēdējā nakts kopā uz ilgu laiku. - īpaši, ja tu uz to laiku būsi jau septītajā mēnesī?

- Zini, sievietes arī stāvoklī var kustēties.

- Esmu pamanījis. Tesa, zelta lietņi ir smagi. Un būs jāstaigā diezgan daudz.

- Īstenībā es nedomāju, ka būšu jau gatava kļūt neredzama. Es neteicu, ka pieteikšos kļūt par neredzamo.

- Burvju vārda metode nedarbojas pārāk ilgi. Efekts pazūd.

- Taisnība. Tas nozīmē, ka tu neskaities.

- Gupta? Taču nē.

- Pasākums var viņam likties interesants. Tas nevienu neievaino; un tam tiešām piemīt dēkas īpašības. Vairumam cilvēku patiesi interesē tikai tris lietas: zelts, sekss un nāve. Laupīšana būs simboliska, varbūt pat metafiziska.

- Ja neskaita plānu par kapa aplaupīšanu, kā tu satiki šodien ar lordu Naudasmaisu?

- Lieliski. Viņš atbrauks man pakaļ arī rīt. Manam varonīgajam vīram nāksies pieņemt atvainošanās notu, kad viņš būs atpakaļ.

Tā nu notika, ka Muzī atgriezās no medībām pēcpusdienas vidū, noķepis vairāk ar putekļiem nekā asinīm, un viņam nācās sievas vietā satikt Anšaru, kurš viņam pasniedza vaskā rakstītu Tesānijas atvainošanos.

Anšars nekavējās saimniekam pavēstīt skopas ziņas par skumjo Hēfaistiona nāvi un gatavošanos bērēm. Parunājies ar Irru, Muzī salika abus stāstus kopā un steidzās uz pirti, no turienes uz savu istabu, lai būtu tīrs, labi ģērbies un izskatītos pēc censoņa. Irra pasauca Alekšu palīgā ievest zirgus stalli, apkopt un pabarot; tad - papildināt nama ūdens krājumus.

Pēc dažām stundām lords Gibils atveda Tesāniju līdz mājām; tur viņu sagaidīja sakopies, samierinājies dēls, kurš viņu ielūdza uz glāzi vīna.

- Nav laika, puis. Vesela kaudze darāmā. Man būtu derējusi tava palīdzība šais dienās. Pateicies zvaigznēm, ka tava sieva ir tik brīnumgudra.

- Nav Muzī vaina, ka lords H. negaidīti mira, - mīļi iejaucās Tesānija. - To taču neviens nevarēja iepriekš paredzēt.

- Hmm, - sacīja Gibils.

- Es arī domāju, ka Muzī pamatoti lūdz jūs ienākt uz glāzi vīna. Lords H., šķiet, mira no pārpūles. Arī darījumi ir kā sacīkstes. Reizēm vajadzētu samazināt tempu.

- Tu gan nemirsi no pārpūles, vai ne, dēls?

- Esmu pārliecināta, ka Muzī pēdējās dienās ir strādājis kā lauva. Kas zina, cik ietekmīgi savā laikā būs viņa draugi?

- Tas gan.

Muzī uzmeta Tesānijai pateicīgu skatu, tad samulsa un tad izplūda smieklos.

- Kā lauva! Kā lauva. Man patīk.

- Par ko bija jāsmejas?

- Neko, tēvs, neko. Ienāc, atpūties kādu pusstundu.

Gibils tā ari darīja.

Alekss domāja, ka ir sapratis joku - privātas vīra un sievas erotiskas vārdu apmaiņas fragmentu - kamēr Anšars iemurmināja viņam ausī:

- Kamēr Lauvas Kundze medī, slinkais Lauvas Kungs vārtās pa

migu.

Tad Alekss sāka domāt, par kuru joku ir smējies Muzī un par kuru - Tesānija.

Desmit dienas vēlāk Alekss stūma ķerru ar ūdens spaiņiem no kanāla uz māju, kad satika Guptu, kurš gāja prom.

Bija Guptas mācību diena, un šajā reizē bija ieradies lords Gibils, lai novērotu stundu. Laikam taču Tesānija bija viņam atklājusi mācībstundu patieso saturu. Pēdējā laikā Aleksam nebija gadījusies iespēja parunāties ar Tesāniju divatā. Gibils bija ieguvis pasūtijumu celt sārtu aiz mūriem pilsētas ziemeļaustrumu stūrī, tādēļ Tesānija bieži bija prom darīšanās. Vīratēva pavadībā viņa devās pie arhitektiem, celtniekiem, ķieģeļu ražotājiem, kokapstrādes meistariem, zeltkaļiem, filca izgatavotājiem, deg- maisījuma pārdevējiem, kā arī pārbaudīja jaunbūvi un uzturēja sakarus ar pili. Muzī parasti bija komandas trešais loceklis, jo centās būt tikpat noderīgs kā sieva.

- Aha, Aleks, man nupat piedāvāja plānu, par kuru tu noteikti esi dzirdējis. - Gupta pasmīnēja. - Neuztraucies! Lords Gibils man apliecināja, ka tu esi verdziski lojāls, visai līdzīgs sunītim Tiki. Vēl vairāk - tev patīk transportēt mazas smagas lietiņas no vienas vietas uz otru. - Viņa pirksti pabungoja pa spaiņa malu. - Muzī, protams, ir vairāk muskuļu nekā tev, bet viņš nedrīkst neko zināt.

- Nedrīkst zināt? Kad viņš ar Tesu un Gibilu visur brauc kopā un kārto lietas?

- Muzī tiek atstāts neziņā par izšķirošajiem pasākumiem. Viņš var viendien piedzerties kādā medību teltī un palaist muti. Gibils piekrīt. Es domāju, ka Tesānija to viņam visai uzmanīgi iestāstījusi. Kas no tava viedokļa ir jauks, glīts paņēmiens, ja Muzī jelkad ko nojautīs par tevi un Tesāniju.

- Kuš!

Gupta aplūkoja savu atspulgu ūdenī, tad samaisīja to ar pirkstu.

- Ja Muzī kaut ko nojauš un saka tēvam, tētuks viņu mierina: "Neesi muļķis, dēls. Vergs ir uzticams. Tava sieva arī."

- Varbūt tas ir visa pasākuma mērķis?

- Ka Gibils nesaodīs žurku, kamēr viņa deguns saož zeltu? Domāju pieņēmums nav ticams. Gibilam tu nekad neesi interesējis.

- Vēlāk Tesa varētu Gibilu publiski iznīcināt, ja viņš tai sagādātu neērtības. Es būtu liecinieks.

- Muļķības. Viņa ar to sagrautu arī sevi.

- Blefs, Gupta. Blefs.

- Runājot par blefu, Aleks, mans draugs, tu man tā arī neesi pastāstījis, kāds īsti ir plāns. Esi labs, atgādini man detaļas.

- Ja nu gadījumā es nezinu un grābstos kā pa miglu?

Gupta pamaisīja spainī.

- Te arī gluži duļķains. Ha-hā.

- Galvenā doma ir aplaupīt Hēfaistiona bēru sārtu.
- Samērā precīzi. Lieku tev pieci.
- Un tu būsi neredzamais cilvēks, kas slepeni iznesīs zelta gabalus, kad atdzisīs ķieģeļu serde.
- Un mugurā man būs īpašs mētelis ar stiprām iekškabatām, mētelis, kas mulsina acis. Es rēķinu - ducis gājienu šurpu un turpu. Man vajadzēs būt labākajā formā. Vai nav jauki, ko? - Gupta ķiķināja. - Un ja nu es pēc tam pavicinu zizli un parādu lordam Gibilam, ka pēc visa riska esmu nozadzis vienīgi apzeltītus ķieģeļus? Tā būtu lieliska mācība par drosmi un muļķību. Es patiešām būtu filozofiskākais zaglis Bābelē, varbūt pat Bagdādē. Tāds šoks tad kļūtu par ievērojamu blīkšķi pa galvu, kas pēkšņi apgaismo Tesāniju - kā dzenbudismā.
- Kāpēc tu to padari par joku? Lai mani kaitinātu?
- Varbūt lai saglabātu savu pašcieņu.
- Tū negribi zagt? Tomēr tu esi gatavs to darīt, jo jūti, ka Tesānija ir pavisam tuvu apskaidrībai?
- Svētumam, - sacīja Gupta. - Kā grēcinieku aizstāve.
- Tie strādnieki ir spaidu darbos, vai ne, tēt?

Lords Gibils pamāja.

- Malacis, ka pamanīji, dēls.

Viņi stāvēja un vēroja augošo celtni. Cilvēki gurnau- tos tekalēja pa to līdzīgi skudrām, kas būvē pūzni no ķieģeļiem, kas uzlasīti no netālās kaudzes. Dubulta skudru rinda veidoja līkumainu celiņu starp piegādes vietu un sārta topošo serdi. Uz vienu pusi plūda ķieģeļi, atpakaļ atgriezās tukšām rokām - un tā bez gala. Līdzīgi skudrām, kas seko iepriekšējā gājēja smaržas pēdām, pat ja ceļā gadās nelietderīgas cilpas, nosvīdušie strādnieki šķita piekalti pie sākotnējā, ne pārāk veiksmīgā maršruta. Tie, kas atgriezās uz kaudzi, turēja tukšās rokas izstieptas priekšā; tās raustījās kā skudru taustekļi.

Ķieģeļu serde jau bija uzcelta par trīs ceturtdaļām; salīdzinājumā ar haotisko kaudzi uz pakalna, tā izskatījās pēc mākslas darba, lai gan abās bija vērojama būtiska līdzība. Ēzeļu vilkti rati piegādāja ķieģeļus kaudzei; skudras steidzās samazināt kaudzi un palielināt tās ģeometrisko kopiju. Piramīda bija četrstūraina, divtik platumā kā garumā, ar - līdz šim - četriem skaidri saskatāmiem pakāpieniem.

Lords Gibils ar Muzī sēdēja vienos kaujas ratos, Tesānija ar Guptu - otros. Vergs Alekss bija ar dzīvības briesmām pieķēries otrajiem ratiem, par laimi sastrēgumi bija palēninājuši kustību.

Saule karsēja būvlaukumu un lielo pilsētas sienu aiz tā, kura kalpos vispirms par fonu ar frīzēm un statujām rotātam mākslas darbam, tad ugunīgai speltei, tad - mierpilnam, milzīgam marmora mauzolejam, kas tiks mūžīgi apsargāts.

- Es saprotu, ka spaidu darbi iznāk lētāk, tēvs. Bet kāpēc neizmantot īstus mūrniekus? Vai tad nebija tā, ka visi izdevumi tiks

atmaksāti? Pils segs rēķinu, tad kāpēc to nepalielināt? Vai mēs ietaupām pilij īstu mūrnieku darbu?

- Kur tev pēkšņi tāds ass prāts parādījies? Uzmanies, ka nesagriezies.

- Mēs negribam, lai serde sabruktu mūrnieku neprasmes dēļ. Izveidotos nogruvumi vai kas tāds.

- Nebūs nogruvumu. Redzi, kā mans arhitekts uzmana, lai ķieģeļus liek pareizi. - Gibils norādīja uz sīku figūriņu, kas kāpelēja pa sastatnēm saulessarga ēnā, ko ar mainīgiem rezultātiem turēja kalpotājs.

Muzi aizēnoja asās mednieka acis. - Vai tās sīkās caurulītes ir celtnes kauli? Tādi kā putniem… tukši. Es būtu domājis, ka serdei nevajadzētu dobus stiprinājumus, ka…

- Tās, - viņu pārtrauca Gibils, - ir domātas, lai ugunij pievadītu gaisu. Tās arī kalpos kā stiprinājumi, kad ķieģeļi sāks karstumā izplesties - noņems lieko spriegumu.

'- Tiešām?

Lords Gibils sāka svīst.

- Esmu pārsteigts, ka tu tās vispār pamanīji.

- Es varu saskatīt lapsu slēpnī pusjūdzes attālumā.

- Tas ir labi, jā, ļoti labi.

Tesānija ierunājās:

- Varbūt Muzī varētu aprēķināt, cik ķieģeļu vēl vajadzēs, pirms varam droši pārtraukt piegādi? Pa to laiku pārējie varēs apskatīt būvi tuvāk.

- Laba doma. Ķeries klāt, Muzi. Un pieskati zirgus.

- Pie ratiem var palikt vergs.

- Nē, mums viņš ir vajadzīgs.

- Priekš kam, tēv? Es nesaprotu arī, kāpēc Tesānijas deju skolotājs ir mums līdzi. Vai viņš organizēs kaut kādas dejas pie sārta?

- Nē. Muzī, man tiešām pārāk daudz par ko jādomā.

- Tēvs, es mēģinu palīdzēt. Bet kā lai es palīdzu, ja nezinu, kas notiek?

- Hi pēdējās dienās esi labi palīdzējis. Es lepojos ar tevi, dēls. Ir svarīgi zināt, cik īsti ķieģeļu vajadzēs. Mums viss pārpalikums būs jāved prom, jo tur stāvēs skatītāji.

- Jā, bet var nolīgt kādu, kas saskaita ķieģeļus.

- Dēls, ja tu nevēlies pats piedalīties vienkāršā ķieģeļu skaitīšanā laiku pa laikam, tad vari atvadīties ari no šekeļiem.

- Tēvs, tu esi baņķieris, nevis celtnieks.

- Baņķierim precīzi jāzina, ko viņš finansē. Vai beigsi ar mani strīdēties?

Gibils noslaucīja pieri un izkāpa no ratiem; viņam sekoja Gupta un Tesānija, kas pasvieda grožus Muzī. Apskaities, bet paklausīgs,

Muzī abus kaujas ratus aizvadīja uz ķieģeļu kaudzes pusi. Pārējie devās uz celtnes aizmuguri. Alekss anonīmi vilkās viņiem pakaļ.

Patiesais iemesls, kāpēc netika izmantoti profesionāli celtnieki, bija tas, ka tie noteikti būtu pamanījuši dīvainības ķieģeļu serdes konstrukcijā. Šādā veidā vajadzēja piekukuļot tikai galveno arhitektu. Neviens pils ierēdnis neatbrauca pārbaudīt vienkāršu ķieģeļu krāvumu. Viņi parādīsies, kad sāks veidoties dārgās dekorācijas: zelta kuģa priekšgali, lāpas ar zelta vainagiem, zelta buļļi un kentauri. Tie būs piestiprināti pie bieza degošā slāņa: sveķainiem kokiem un niedrēm, kas būs piesūcinātas ar eļļu. Kad būs sasniegts šis darba posms, visapkārt būvlaukumam būs karavīru posteņi, lai sargātu vērtības un kontrolētu dīkdieņus, kas nāca vērot procesu no pilsētas. Ap to laiku lords Gibils varēs atpūsties. Caurules kūstošajam zeltam jau būs labi apslēptas.

Beidzot pienāca bēru dienas saulrieta stunda. Dziestošās saules stari krāsoja sarkanus zeltitos pakāpienus, kas vēl pēcpusdienā bija spoži zaigojuši, dunējuši acis kā gongi, žilbinājuši lielo pūli, kas nu bija sasniedzis - cik? - kādus simt tūkstošus? Svētku tempļa ēna meta garu ķīļveidīgu ēnu pār laukiem - lielu norādījuma zīmi kavētājiem, kas joprojām plūda caur Sina vārtiem.

Zaldāti bija nostājušies godasardzē ap zelta sārtu un svarīgo pilsoņu pūlīti, kas tam stāvēja vistuvāk. Te sīkpilsoņi jaucās ar magiem, galminiekiem un "vēstniekiem" no Bābeles torņa. Pār izredzētajiem tālumā slējās vientuļa ziloņa stāvs, kuram drošības apsvērumu dēļ visas četras kājas bija piekaltas zemei. Palankinā ar purpura aizkariem zilonim uz muguras neapšaubāmi sēdēja pats valdnieks savās privātajās sērās.

Augšā pie pašas sārta virsotnes zelta sirēnas dziedāja žēlabu dziesmas, koristu balsis dobajās statujās pastiprināja sirēnu taures. Aiz kora kalpotāji nemitīgi lēja mucu pēc mucas dedzināmās eļļas gar sārta iekšpusi, piesūcinot niedres un malku. Pār sirēnām un kalpotājiem, debesu pārklāts, stāvēja katafalks, kurā atradās iebalzamētais ķermenis. Bija domājams, ka tas piederējis Hēfaistionam: tur vaskainā kailumā atdusējās adēts. Pirms tam katafalks tika nests cauri pūlim un tur tiešām varēja gulēt vaska figūra, kaut gan pavisam drīz visi redzēs, ka tā sadeg kā miesa, nevis izkūst kā svece.

Agrīnas zvaigznes jau dūrās cauri tumšzilajam satinam, kas tagad apklāja visu Bābeles pilsētu. Šķita, ka zvaigznes vēlas uzņemt Hēfaistiona dvēseli debesīs, savā pulkā.

Ziloņu dzinējs, kas sēdēja uz dzīvnieka pleca, pēkšņi uzrāpās tam uz muguras un ar savu līko zizli atvēra ķē- nišķos purpura aizkarus, un visi ieraudzīja…

… Aleksandru sēžam palankinā. Valdniekam blakus karājās

laterna, kas viņu apgaismoja, lai visi krēslā varētu viņu redzēt.

Jā, tas bija tas pats Aleksandrs: drukns, slābans, smagnējiem žokļiem, sārtināti vaigi un lūpas, sacirtoti mati. Zīdā tērpies, dārgakmeņiem klāts. Valdnieks bagātīgi raudāja, asaras plūda pār vaigiem, sajaukdamās ar krāšļiem, tā, ka drīz šķita viņš raud šķidras, ūdeņainas asinis.

Bet raudādams viņš nekļuva vājāks, bet stiprāks, stingrāks - it kā ar asarām viņš no ķermeņa izvadītu indi. Viņa ļenganums šķita uzbriestam par muskuļiem, tā, ka drīz vien palankinā nesēdēja mīkstmiesis mirstīgais, bet marmora dievs.

Valdnieks pacēla roku atvadām, tas bija signāls. Sirēnas steidzīgi apklusa. Pēc mirkļa lāpas pieskārās sārta pamatam. Liesmas traucās augšup pa izgreznotajiem pakāpieniem, laizīdamas zelta kentaurus un lauvas, izlauzdamās starp čūskām un buļļiem. Šķita, ka visas dārgās figūras dejo. Uguns strauji pārņēma visu celtni.

Aleksandrs rāva gredzenus no pirkstiem un meta tos ugunīgās pekles virzienā; karstums jau bija sasniedzis skatitājus. Kailām rokām valdnieks norāva savu zīda tērpu un piecēlās no to skrandām. Zem zīda viņš bija uzvilcis bronzas krūšu bruņas un ar dzelzi apkaltu ādas strēmeļu bruncīšus. Labajā rokā viņš vēzēja zobenu. Pēkšņi viņš bija varoņspēka iemiesojums.

Vai tikai viņš negrasijās izdarīt pašnāvību? Nē. Viņš trieca ieroci pretim liesmām, pēc tam - debesīs.

Uz Alekša pleca nolaidās roka. Pirms viņš spēja aptvert, kam tā pieder, viņu jau vilka cauri pūlim uz piesietā ziloņa pusi. Viņam bija jālec sāniski, lai nenogāztos.

Viņu aiz rokas vilka grieķu virsnieks. Tas bija tas ban- dits, viltus ubags. Pēc mirkļa Alekss jau stājās Aristandra priekšā.

- Kungs, tas ir tas cilvēks, kurš jums stāstīja par tīstokli un tad kļuva par Marduka meitas vergu.

Futurologs pašņaukājās, it kā lai saostu Alekšu.

- Tas dešām ir viņš! - Šoreiz viņa deguns nepilēja. - Hi mani apbēdināji, puis. Hi neieradies uz tikšanos.

- Vai viņu apcietināt un nopratināt, kungs? Neviens nepamanīja, ka es viņu sagūstiju. Visi blenž uz uguni. Tikai sakiet, un mēs viņu aizrausim prom.

Ellišķā uguns apdullinoši rēca. Pār pilsētas melnajām debesīm klājās vēl melnāki dūmu mutuļi, it kā degtu vesels kvartāls.

Zilonis pārbijies pacēla snuķi un ietaurējās. Tas mēģināja izrauties brīvībā. Siekalas karājās tam no mutes. Dzinējs sita tam pa galvu ar savu koku, bet no tā nebija nekādas jēgas; tad viņš sniedzās zilonim pie galvas, lai saķertu snuķi. Valdnieks Aleksandrs stāvēja, uzvaroši smiedamies, izstiepis roku salūtā ugunīgajam vājprātam, kas jau sāka kausēt dobos buļļus un kentaurus.

- Hēfaistion, ardievu! - viņš sauca. - Ardievu, labākais draugs!

Aleksandrs nepievērsa ne mazāko uzmanību ziloņu dzinējam, kas lēkāja dzīvniekam riņķi kā mērkaķis. Zilonis gan matīja ar dzelzi apkaltā koka dūrienus. Pagriezis snuķi, tas satvēra dzinēja roku un aizmeta viņu pāri galvai. Tad atbrīvoja vienu kāju, jo pārtrūka ķēde, un kāja nolaidās zemē nepilnus divus sprīžus no neveiksmīgā dzinēja galvas. Zilonis nolaida ilkņus; diemžēl tie bija apzāģēti pavisam īsi. Tad tas no jauna rāvās uz priekšu. Pamazām izkustējās stabi, kas turēja ziloņa otru priekškāju. Blīkšķis, otrai kājai atsitoties pret zemi, lika apdullušajam dzinējam parauties malā ar vardes lēcienu. Tad viņš vēlreiz saļima.

Panika izplatijās. Aristandrs uzgrūdās Aleksam, kamēr grieķi grūstījās un cīnījās, lai tiktu prom no ziloņa. Elites gvardi - maķedonieši - metās uz priekšu, lai darītu kaut ko viņuprāt atbilstošu situācijai. Lai gan viņu grūstīja šurpu un turpu, Alekss nespēja izrauties no virsnieka tvēriena.

- Paliec, kur esi!

No visa spēka parāvies sāņus, zilonis atbrīvoja otru priekškāju, pie kuras karājās ķēdes un stabi. Palankins sāka šķiebties. Beidzot valdnieks atļāvās pievērst uzmanibu paša drošībai. Ar mežonīgu smīnu, zobenu rokā, viņš izlīda no palankina un nezaudējis līdzsvaru, viņš nolēca uz ziloņa muguras. Ir nesaprātigi lēkt, turot rokā garu asmeni; bet laime nenovērsās, viņa dzīvība bija svēta. Viņš nostiepās zemē, tad piecēlās. Tagad uzgavilēja viņa kareivji, no jauna redzēdami veco varoni Aleksandru, lai gan tādā liesmu un izmisuma kliedzienu, un spiedzienu ārprāta troksnī viņu sajūsmu pauda tikai pavērtās tukšās mutes. Cenzdamies neizrādīt, ka kritiens pret zemi viņu satricinājis, valdnieks kliboja Alekša virzienā.

Tagad, kad valdnieks vairs nebija briesmās un pirms satrakojies zilonis paspēja atbrīvot pakaļkājas, lai sabradātu pūli, dzīvniekam uzbruka drosmīgākie (vai asinskārākie) maķedonieši. Viņu zobeni vai nu atlēca no zvēra biezās ādas, vai arī to savainoja pārāk sekli, kas darīja to tikai niknāku. Pāris šķēpu dūrienu bija tikai lapseņu dzēliena vērtē, nepatīkami, bet pārciešami. Palankins bija vēl vairāk sasvēries uz sāniem. Tas bija labi piestiprināts un nenoslīdēja zem ziloņa vēdera, tikai laterna saplīsa, aizdedzinādama purpura aizkarus. Gaiss smirdēja pēc pelējuma un ziloņu mēsliem.

Pēkšņi centrā izlauzās blonds spēkavīrs. Muzī.

Viņš sagrāba šķēpu. Viņš skrēja un izvairījās, dejodams saniknotā, grīļīgā briesmoņa priekšā. Zilonis domīgi saslējās pakaļkājās. Degošs audums skāra tā muguru. Tagad priekškājas nodunēja pret zemi. Beidzot arī aizmugurējie stabi neizturēja.

Mirklī, kad dzīvnieks stāvēja uz visām četrām, galvu pieliecis, Muzī metās uz priekšu. Ar visu spēku viņš iedzina šķēpu ziloņa

kreisajā acī. Dziļāk, dziļāk.

Zilonis sarāvās. Muzī atlēca nost, kad zvērs sabruka neglītā kaudzē. Viņš bija trāpījis mērķī. Apejot vaigu kaulus, šķēps bija iegājis smadzenēs.

Panika norima. Neviens īsti nebija pamanījis, cik tuvu Muzī tagad stāvēja Aleksam. Elsodams, viņš skatījās uz Alekšu un virsnieku, kas to turēja. Valdnieks piekliboja tuvāk sargu pavadībā. Viņš vienlaikus šķita noguris un pārvērties.

- 1b esi īsts Hērakls, - viņš sacīja Muzī. - Kā tevi sauc?
- Muzī, Gibila dēls, jūsu majestāte.
- A, tā paša lorda Gibila, kas uzcēla sārtu?
- Tā paša, kungs.
- Un tu biji gatavs ziedot dzīvību, lai traks dzīvnieks neizjauktu ceremoniju. Kā lai tev atlidzina? Prasi jebko. - Kad Muzī vilcinājās, valdnieks piebilda: - Tev jāprasa. Mani tikai saniknos kautrīga atteikšanās.

Muzī pakasīja kaklu, tad norādīja uz Alekšu un virsnieku. - Kungs, tas jūsu vīrs ir sagrābis manu vergu. Es gribētu savu vergu atpakaļ.

- Šis cilvēks ir apcietināts, majestāte, - protestēja Alekša gūstītājs. Aristandrs jau bija novērsies, distancēdamies no notiekošā.

Valdnieks pietvīka.

- Tad to tu lūdz? - viņš nopētīja Alekšu, lūpas sakniebis. -Vergu, kas reiz jau bēdzis, kas tev jau pieder? - Valdnieka skatiens nenovērsās.

- Viņš var man piederēt, bet šobrīd viņu tur jūsu cilvēks. Tas ir manas sievas iemīļots verga. Tāds ir mans lūgums, dižais valdniek.

- Ko verga izdarīja? - Aleksandrs jautāja virsniekam, bet pacēla roku, pirms tas paspēja atbildēt. - Nē! Tam nav nozīmes. Esmu apsolījis. Lūgums tiks pildīts. Vergam ir piedots. Atlaid viņu. - Valdnieks aizgriezās.

- Laimīgais maita, - virsnieks nošņāca, pagrūzdams Alekšu Muzī virzienā.

Muzī neteica neko, līdz viņi bija pūļa vidū starp beigto ziloni - kam uz muguras dega personīgs bēru sārtiņš - un vietu, no kuras Alekšu nolaupīja.

Tad viņš ar spēku apturēja Alekšu.

- Un kāpēc es tev palīdzēju - ja tu drāz manu sievu?
- Kungs?
- Domā, ka es esmu muļķis? Ne tik liels, kā tu iedomājies. Es tev ko teikšu, puisīt. Es izglābu tavu pakaļu no kaut kādām nepatikšanām tāpēc, ka esmu izpētījis jūs ar Tesāniju. Jā, viņa gan rāda, ka tu viņu nemaz neinteresē, ka tu esi parasts verga. Bet tas viss ir baltiem diegiem šūts. Jā, es viņas paņēmienus pētu ar lielu apbrīnu. Un mans tētiņš arī uz viņu kā uzburts. Viņš grib, lai tu drāz Tesu, vai ne? Tāpēc

viņi visur vazā tevi līdzi. Tū esi mana tēva apdrošināšanas polise Tesas apmierināšanai.

Būšu nolādēts, ja sačakarēšu jūsu spēlīti - jo es arī mācos spēlītes, un es gribu, lai Tesa spēlējas, kamēr apnīk. Izbrīnījies, ko? Šai spēlītei ir viens labums: es varu mierīgi ar zēniem doties medībās. Bet tas nav svarīgi. Svarīgi ir tas, ka Tesānijai ir izklaide - un es negribu, lai viņai ir garlaicīgi vai bēdīgi. To es saku no visas sirds. Man šķiet, ka tēvs arī tā domā, īpaši tagad, kad apspriež karstas darījumu lietas ar viņu.

Klausies, pienāks laiks, kad Tesa iemācīsies mani mīlēt savā stilā. Tad viņa sapratīs, ka zinu par viņas gājieniem, un viņa mani mīlēs dubultā.

Es arī negribu celt sūdus gaismā, kamēr viņa ir grūta. Bet es tev vienu gan teikšu, vecīt, - Muzī cieši turēja Alekšu aiz rīkles, tomēr pagaidām nežņaudza. - Ja kaut kas notiks ar Tesu vai manu tēvu, vai tas indiešu faķīrs vai tu ar savām mardukiešu intrigām ievilksi mūsu namu mēslos, es tevi personīgi nožmiegšu. Es domāju tādus gājienus kā tas, kas beidzās ar to virsnieku. Un sakarā ar ko tas bija?

- Pārpratums, - gārdza Alekss.

- Tū vari vingrināt savu krānu, līdz vienu dienu Tesānija sāks mani apbrīnot pietiekami, lai es varētu to krānu tev nogriezt. Līdz tam laikam nebāz degunu nepatikšanās, skaidrs?

Alekss izgrūda:

-Jā.

- Es nupat kļuvu par nozīmīgu puisi, jo sagādāju tam sasodītajam zilonim fatālas galvassāpes. Valdnieks varbūt mazliet izbrīnījās, ka nelūdzu titulu vai vēl ko, bet tagad viņš mani pazīs. Es vēlos saglabāt viņa cieņu.

Muzī atlaida Alekšu.

- Nu tad, vergs. Uz priekšu, pie savas pavēlnieces.

Muzī bija tik daudz taisnības - un tai pašā laikā nebija. Taisnība, ka Alekss ar Tesāniju ir mīļākie. Kļūda, ka to zina lords Gibils. Uzmināja par sazvērestību; kļūdījās par Marduka plānu. Kļūdījās par dzimtas godu, jo viņa paša tēvs gatavojās aplaupīt… labojums, gatavojās savākt zeltu, kas citādi ietu zudumā.

Zināmā mērā situācija bija nožēlojama. Muzī mēģināja pievienoties intrigai, kā nu mācēja. Rezultātā viņš radīja intrigas parodiju, kļūdams par goda vientiesīti.

Tomēr Aleksis pirmo reizi izjuta pret viņu cieņu; cieņa jaucās ar bailēm, visvairāk par to, kur varētu novest Muzī amatieriskie mēģinājumi būt viltīgam un smalkam. Tiešām, Gibils bija vainīgs, ka ļāva dēlam izaugt par tādu kā garīgu jaunavu, varenu vientiesi. Varbūt tas notika tāpēc, ka Muzī tiešām bija mazliet stulbs, lai gan drosmīgs. Par nelaimi, Muzī bija sācis domāt pats.

Jā gan, Gibils bija vainīgs, ka dēla iesvētīšana dzīves reālijās

pienāca tik vēlu. Varbūt Gibils bija tā izturējies pret Muzī nevis tāpēc, ka būtu pārlieku pielaidīgs, varbūt pat ne aiz nicinājuma par klaju atšķirību starp tēvu un dēlu, bet gan lai dēls izpirktu tēva godu un Muzī nebūtu saistīts ar mahinācijām, kas bija tā vairojušas Gibilu bagātību. Dzimtas mantiniekam nevajadzēja mantot ļaunprātību vai tās brāli - negodīgumu. Bet kā gan Muzī varētu stūrēt dzimtas kuģi bez noslieces uz ļaunumu savā sirdī? Viņš bija jāiesvēta. Bet process bija pārāk ilgi atlikts, un tam joprojām nepievērsa pietiekami uzmanības salīdzinājumā ar laupīšanas plānu.

Naudas barons gribēja par mantinieku augstsirdīgu zēnu ar tīrām ķepām. Tāpēc viņš bija piekritis, ka Muzī nezina par zādzību, jo Tesānija lieliski iederējās viņa dēla ne-sirdsapziņas lomā. Par nelaimi, Muzī pašam piemita sava sirdsapziņa un sajēga par lietu kārtību. Vai varbūt bija citādi? Muzī kāre pēc karaliskas cieņas varbūt bija tēva rūpīgi kopta.

Varbūt visā nelaimīgajā juceklī bija vainojamas lauvenes Tesānijas spēles ar sava jaunā vīra emocijām.

Tesānija, Gibils, Gupta un Alekss vēlreiz ieradās kremēšanas vietā nākamās dienas vēlā pēcpusdienā, kad ķieģeļu serde jau bija atdzisusi.

Gibils visus veda lielā četrriteņu karietē. Kā sārta celtniekam, lordam Gibilam bija loģisks iemesls rūpīgi izpētīt, vai lielais karstums nav nodarījis serdei būtiskus bojājumus, jo ķieģeļi pēc tam būs jāpārklāj ar baltu marmoru mūžīgai Hēfaistiona piemiņai. Bet lords Gibils nedrīkstēja būt saistīts ar jebkādu laupīšanu, ja Guptu noķertu grīļojamies zem pārlieku lielas zelta nastas. Tā varētu būt problēma, jo pasākumā piedalījās Gibila meita un viņas vergs…

Gupta gan ar prieku norādīja, ka par zeltu nevajadzētu zināt nevienam, izņemot piekukuļoto arhitektu. Un nekāda zelta varēja arī nebūt, vai tā varēja būt mazāk, nekā gaidīts. Varbūt lielajā karstumā viss zelts būs iztvaikojis. Tādā gadījumā pilsētas jumti būs mazliet apzeltīti.

Ja viņus pieķers, Gupta ieteica, viņi zvērēs, ka jau no paša sākuma vēlējušies slepeni nogādāt zeltu pilī kā godbijīgu dāvanu, par ko valdniekam nemaz nav jāzina; bet viņi negribējuši dot veltas cerības mantnīcai. Mantzinis tad noteikti priecātos un turētu muti.

Ieradušies caur Marduka vārtiem, viņi ieraudzīja pārdesmit dīkdieņus pastaigājamies nomelnējušā zikurāta apkaimē, kas visa bija nosēta oglekļa plēksnēm. Kareivji stāvēja sardzē. Citi kareivji droši vien gulēja vairākās armijas teltis turpat netālu, kur plīvoja Aleksandra standarts: vienkāršs purpura audums, piestiprināts pie zemē iesprausta šķēpa, kam uzgalis izgriezts no granāta.

Sekojot Guptas norādījumiem, Gibils apturēja zirgus tur, kur kareivji viņus vairs nevarēja saskadt. Alekss iedzina mietiņu grožiem, un četri sazvērnieki braši devās pētīt austrumu sienu.

Drīz viņi varēja atzīmēt patruļu maršrutus. Viens sargs stāvēja katrā izdzisušā sārta stūrī. Aptuveni ik pēc četrām minūtēm viens sargs lēnā solī devās uz nākamo stūri pulksteņa rādītāja virzienā un minūtes laikā to sasniedza. Apmēram pusminūti divi sargi bija vienā stūrī, atstādami citu bez uzraudzības. "Nomainītais" sargs tad devās uz priekšu pulksteņa rādītāja virzienā un tā tālāk.

Gupta smiltīs uzzīmēja plānu un ievilka krustiņus, apzīmēdams dažādas kareivju kombinācijas: vienu kareivi, pāri, tukšās vietas. Kādu brīdi viņš to pētīja, tad piecēlās uz izdzēsa zīmējumu.

- Labāk, nekā es biju cerējis! Mums ir regulāri neapsargāti laukumi. Sargu rotācija nemaz neliek tiem vairāk uzmanīties, viņi vienkārši pierod pie zināmām pārmaiņām. Iesim nu.

Lords Gibils cienīgi aizsoļoja, uzsvērti vicinādams spieķi, lai novērstu uzmanību. Viņš devās pie ziloņa atliekām. Labā gaļa un iekšas jau bija aizvestas. Vairāki kaķi, klaiņojoši suņu un maitasputni rakņājās lielu kaulu un saplēstas ādas pakalnā.

Tesānija bija grūtniecības pēdējos mēnešos, tāpēc palika sargāt ratus. Alekss paņēma pāris ādas maisu. Gupta uzvilka mēteli ar daudzām kabatām; mētelis bija šūts no daudzām vienkrāsainām pelēcīgām lupatiņām un pa gabalu atgādināja samudžinātu zirnekļa timekli. Viņi ar Alekšu mierīgi aizklīda līdz bijušajam sārtam.

Dienvidu skaldne bija ēnā. Tieši tur dažādie kanāli izspļāva savu saturu veidnēs, kas bija paslēptas, kā viņi cerēja, zem vaļīgiem ķieģeļiem.

Gupta apstājās netālu no pilsētas sienas un ar papēdi ievilka zemē apli.

- Te ir psiholoģiskā robeža, kur sargi pārstāj tevi ignorēt un sāk interesēties. Tālāk ne soli. Kad es aiziešu, sēdi šai aplī ar muguru pret sārtu.

Žilbinošā saule jau gāja uz rietu, tumšs bija tikai nomelnējušās ķieģeļu kaudzes ēnā. (Gibils gribējis visu darīt tumsas aizsegā, bet Gupta bija ļoti nicinoši izturējies pret šādu domu. Ko gan viņi teiks, ja viņu redzēs vazājamies ārpus pilsētas sienām nakts tumsā?)

Kareivis dienvidaustrumu stūri pameta posteni un devās uz dienvidrietumu stūri. Gupta mežģīgi noraustīja locekļus un nesakarības mēteli un… ko viņš darīja tālāk? Par ko viņš pārvērtās? Viņa ēna aizsteidzās prom no Alekša, kurš aši apsēdās, skaddamies uz otru pusi.

Pagāja minūtes: desmit, piecpadsmit, vesela mūžība.

Tad:

- Paver maisu!

Nobira zelta gabali.

- Tagad otru.

Vēl zelta stieņi.

- Ej; un nāc atpakaļ.

Ar grūtībām Alekss piecēlās un stiepa maisus uz karieti. Tie tiešām bija smagi. Viņš gandrīz juta, ka rokas izstiepjas. Kā gan Gupta varēja tādu svaru panest mētelī? Stiegrains nelietis, sasodīti stiprs mētelis. Alekss izgāza maisu saturu uz karietes grīdas, kur Tesānija to apsedza ar salmiem.

Pēc trīs gājieniem Guptas balss sacīja:

- Vairāk nenāc.

Šoreiz Alekss vienkārši iesvieda pilnos maisus karietē, tad atsēja zirgus un iekāpa arī pats.

Viņi gaidīja.

- Tesa?

- Kas?

- Es reiz dzirdēju, ka viss visums pastāv tikai kā doma dieva prātā. Tas ir attēls kā holographos - mums tas šķiet pietiekami īsts, bet patiesībā tas ir kaut kas dieva iedomāts. Cilvēki, kas to saprot, var darīt to, ko mēs saucam par brīnumiem.

- Piemēram, Gupta var kļūt neredzams?

- Kaut ko tamlīdzīgu, bet es domāju, lūk, ko… vai tev jebkad ir ienācis prātā, ka varbūt visa Bābele, mūs ieskaitot, pastāv kā attēls kaut kādā tekhne ierīcē Nākotnes Akadēmijā? Kā mēs varētu uzzināt, vai tas tā ir? Kad mēs paņēmām tīstokli - kad tu to nosauci par kontroles tīstokli - es iedomājos, ka tas varbūt ir daļa no sistēmas, kas kontrolē mūsu pasauli, daļiņa, kas kaut kādu iemeslu dēļ materializējusies Bābelē, kā dievs varētu pastiept roku savā iedomātajā pasaulē un ielikt tajā brīnumainu lietu. Es iedomājos, ka varbūt Bābele ir holographos, ko redz visi akadēmijas cilvēki. Varbūt viņi šobrīd staigā cauri mūsu rēgiem, novērodami, kā mēs zogam zeltu!

Un varbūt tikai neredzams cilvēks var viņus pieķert mūs vērojam. Tikai tāds, kas sasniedzis pilnīgu skaidrību un nošķirtību no pasaules. Tikai cilvēks, kas var piemuļķot kā acis, tā prātu.

Tesānija sarauca uzacis.

- Tas izklausās pēc pavisam simpātiskas intrigas. Bet, Aleks, kas gan ir Nākotnes Akadēmija, par ko tu runā? Vai tā ir kāda slepena biedriba, par ko tev pastāstījis Gupta?

- Heiristikas Akadēmija, Tes.

- Kur tā atrodas?

- Es zinu, ka šeit ir pretlikumīgi to pieminēt! Bet mēs taču drīkstam par to runāt divatā?

- Ja es vēl zinātu, par ko mums jārunā. Es nekad neesmu dzirdējusi par vietu, kas saucas Heiristikas, kā arī par šo akadēmiju.

- Bet Tesa! 1b taču ieradies Bābelē kopā ar tēvu… pirms pieciem sešiem gadiem? No kurienes, pēc tavām domām, jūs ieradāties?

- Es… jā, mēs atbraucām no tālienes. No citas valsts, bet es vairs neatceros, no kuras. Tas šķiet tik sen.

- 1b atbrauci no Amerikas.

- Nekad neesmu dzirdējusi par tādu vietu.

Alekss nodrebēja par spīti karstumam.

- Tesa, kaut kas ir mainijies. Kaut kas tevī; kaut kas pilsētā. Kaut kas ir mainījies.

- Protams, ka esmu mainījusies. Es gaidu bērnu.

- Es nedomāju tādas pārmaiņas. Pasaki man - no kurienes radās templa tekhne? Un tas, kas ir tavas mājas svētnīcā?

- Tos izdomāja kaut kāds grieķu zinātnieks… Aristotelis.. vai varbūt Arhimēds? Varbūt tas bija Arhimēds. Viņa vārds norāda, ka viņa senči bijuši mēdiešu valdnieki un magi. Bet nē, tas noteikti bija Aristotelis, valdnieka skolotājs.

Alekss saņēma viņas roku.

- Tesa? Padomā par grieķiem: tūkstošiem grieķu ierodas kā tūristi. Kā viņi te nokļūst? Viņi atbrauc tekhne ratos, kas iet pa gaisu. Tie rati nāk no Heiristikas.

Viņa priecīgi iesmējās.

- Man šķiet, ka tevi ietekmējis mūsu nodarbošanās izraisītais uztraukums. Daudzi maķedonieši un citi grieķi ieradās līdz ar Aleksandra armiju un apmetās pilsētā. Bet tas nebija nesen.

- Viņi ierodas ik dienas pie Ištaras vārtiem tajā lidojošajā karietē.

- Es tev atļauju iet un nedēļu stāvēt pie Ištaras vārtiem un mēģināt ieraudzīt tādu dīvainu braucamo. Tu to tā arī neredzēsi, jo tādas lietas nav. Cilvēki ierodas Bābelē laivās, uz ēzeļiem. Kājām vai zirga mugurā.

- lū smejies par mani, vai ne, Tesa?

Viņa iesmējās vēlreiz.

- Nē, bet tu gan smejies par mani. - Viņas sejā parādījās mulsuma grumba. - Kaut gan, man šķiet, ka es atceros… man bija tāds sapnis. Kaut kas līdzīgs tavām dīvainajām iedomām. Nē, es neatceros. Sapņus tik viegli aizmirst. Tie neko nenozīmē.

Kaut kas tiešām bija izmanījies pilsētā un tās iedzīvotājos, bet nebija izmainījies Aleksā. Viņš atcerējās, kā bija apšaubījis savu saprātu. Vai viņš reiz tiešām bija traks? Vizionārs, kas sapņo par tālu nākotni?

Kā viņš tagad centās atminēties tās nākotnes tekhne. Ja Tesānija viņu nemāna (un viņa pēc tādas neizskatījās), tad pēdējā pusgada laikā pilsētas plāns ir ticis pabeigts. Pirms tam sistēmā tika ievadīti jauni dati un jauni cilvēki. Cilvēki bija pareizi jāiesaista sistēmā. Katram bija sava atslēga, lai atvērtu aizslēgto pilsētu, lai tajā iekļautos. Pilsētas sistēmai jābūt spējīgai uzņemt ieplūstošos. Bet tagad Bābele bija pilna. Atslēgas - loģiskās saites ar bijušo - bija izdzēstas.

Bet ne no Alekša prāta. Viņš joprojām zināja. Viņš atcerējās.

Kāpēc Alekss bija izņēmums? Vai viņš bija klaidonis, mobila zīme, kas sadiedza Bābeles dzīves tīklu? Varbūt par viņu bija vienkārši aizmirsuši.

Vai bija arī citi aizmirstie? Un Gupta, neredzamais cilvēks?

Vai varbūt izskaidrojums bija tāds, ka pilsēta tagad bija uzkrājusi notikumus piecu gadu garumā? Un Bābeles spēja pārstrādāt informāciju bija pārlādēta? Nevajadzīgās atmiņas bija izdzēstas vai tika glabātas citā vietā?

Izņemot viņa atmiņas.

Tesānijas klēpi auglis domāja augļa domas, klausījās noslēpumainās skaņās, kad nesaprotama valoda vibrēja uz viņas vēdera bungu ādas. Bērns mātes klēpī: jauna, plaukstoša apziņa, kas ieņems vietu Bābeles sistēmā. Tāpēc māte bija zaudējusi daļu savas atmiņas? Varbūt tāpēc Tesānija bija aizmirsusi Ameriku un atcerējās to kā stipri padzisušu sapni?

Varbūt visi izskaidrojumi bija patiesi un kopā radīja esošās izmaiņas.

Vai viņa mīļoto, kura nesa viņa bērnu, varētu pārliecināt atminēties to, ko viņa tagad noliedza?

- Lūk, arī es! - Gupta ierāpās ratos, tērpies blāvajos tīmekļos, kas bija piebāzti ar pēdējiem zelta gabaliem.

Zelts likās stulbs: muļķu zelts. Ar savu neredzamo darbu Gupta nebija ieguvis īsto zeltu. Patiesā zelta balva būtu redzēt neredzamo, uzlūkot izzudušo, pamanīt slepenos vērotājus.

Varbūt starp Bābeles rēgiem nestaigāja neviens neredzams vērotājs, kas priecājās, brīnījās un interesējās par viņu ikdienas gaitām. Tādā gadījumā zelta balva būtu atrast tekhne-prātu, kas bija Bābeles dievs-radītājs; atrast prātu, kurā mita cilvēku analogi, kuru oriģināli joprojām dzīvoja savas dzīves kaut kur Oregonā, Ņujorkā vai Kalkutā.

- Izdarīts viss iespējamais. Pasauksim tavu tēvu.

Tesānija noplīkšķināja grožus: - Nū!

- Gupta?
- Kas ir, Aleks?
- Es uztraucos.
- Man jāatpūšas. Pateiksi vēlāk.

Un Gupta atsāka elpošanas vingrinājumu.

Zelta novietošanā Alekss nepiedalījās. Pagāja vēl septiņas dienas, kamēr viņš varēja parunāt ar Guptu vienatnē pēc indieša iknedēļas apciemojuma, lai apmācītu Tesāniju slepenajās zintīs. Pa to nedēļu Muzī darbības gandrīz lika Aleksam visu aizmirst.

Muzi ar lielāko interesi bija pamanījis noslēpumaino četrinieka ekskursiju tieši dienu pēc tam, kad bija izglābis un nopratinājis

Alekšu. Muzi neuzdeva Aleksam nekādus jautājumus un, Aleksam dzirdot - arī Tesānijai un viņas tēvam ne. (Lords Gibils nu izstaroja apmierinājumu, kam piejaucās pavisam neliela daļiņa uztraukuma.) Un tomēr, Muzī visu vēroja kā vanags un ausījās kā zaķis.

Alekss bija nolēmis neteikt Tesānijai, ko Muzī viņam bija teicis, īpaši tādēļ, ka tas, par ko viņi bija runājuši karietē, gaidīdami pārējos, bija izraisījis tādu neticību. Mājās viņš izvairījās skatīties viņai acīs un mēģināja uzvesties nemanāmi. Viņš rūpīgi kopa savu neredzamības paveidu, lai gan tādu uzvedību varēja iztulkot nepareizi.

Viens tāds nepareizs tulkojums bija, kad Tesānija sāka domāt, ka viņš sajucis prātā un atņem viņai morālo atbalstu tieši tad, kad tas visvairāk vajadzīgs. Replikas, ar ko apmainījās Tesānija un viņas vīratēvs, liecināja, ka Dr. Kasandrs rēgojas kaut kur tuvumā kopā ar draudiem sagriezt Tesānijas vēderu, kad pienāks laiks. Tesānija darīja, ko varēja, lai ar šiem draudiem cīnītos, atgādināda lordam Gibilam, atsaukdamās uz Hēfaistiona bērēm, ka viņai pār lordu ir zināma vara. Lords Gibils, apmierināts ar panākumiem, izrādīja ietekmei pretošanos, vismaz jautājumā par gaidāmo mazdēlu.

Iespējams, ka Muzī nepareizi iztulkoja Alekša uzvedību, domādams, ka pēdējais vai nu pārpratumā baidās no greizsirdīga vīra uzbrukumiem, vai arī nolēmis tīši nepaklausīt Muzī neizteiktajai pavēlei: lai Tesānija būtu apmierināta. Tādējādi Alekss izglābtu savu galvu vai vismaz locekli.

Nedēļu pēc laupīšanas Alekss čāpoja pa ceļu ar ūdens ratiem.

No vārtiem parādījās Gupta. Pārdesmit soļu viņu noveda līdz vietai, kur atradās Alekss.

- Mans draugs, vai esi pārvarējis bailes, kad redzi, ka viss labi izdevies?

- Es nesatraucos tāpēc.

- Tad varbūt satraucies par Tesāniju? Es domāju, ka mani vingrinājumi viņai palīdzēs dzemdībās.

- Tū domā, ka viņai izdosies izgaist un dzemdēt tālu prom no dakteru nažiem? Vai tu esi arī vecmāte?

- Uzmanies, ko tu runā. Kas zina, vai šobrid Irra neklīst gar sienas otru pusi?

- Vai Netičins.

- Par Netičinu nav jāuztraucas.

Alekss čukstēja:

- Vai jūs ar Tesāniju kaut ko plānojat? Vai tu viņu slepeni aizvedīsi drošībā? Vai viņa dzemdēs neredzami un klusi dārzā? Un neviens neko nezinās, kamēr bērniņš nesāks brēkt? Viņa noteikti lūdza tev palīdzību - kaut kā izmantot to, ka tu spēj palikt neredzams.

- Vieglāk nozagt zelta kalnu nekā izdarīt to, ko tu saki. Es par to nerunāšu.

- Klausies, Muzi ir uzminējis par mani un Tesāniju. Tikai nesaki to viņai! Viņš tur aizdomās arī tevi, viņš tevi vēro.

- Es jau pamanīju. Aleks, tu par daudz domā. Pārlieka domāšana reizēm rada ilūzijas.

- Vai tas nozīmē, ka Tesa tev atstāstīja, ko es teicu laupīšanas laikā?

Gupta pacēla uzaci.

- Baidos, ja tu viņai pastāstīji kaut ko nopietnu, to aizēnojis lielais vēders. Viņai ir spiedīgas rūpes. Tās spiežas laukā turpat, kur iegāja tavs loceklis. Tātad tevi nenospiež nedz zādzība, nedz dzemdības?

- Nē. Klausies taču reiz. Vispirms es gribu tev, Gupta, uzdot vienu jautājumu. Vai tu esi dzirdējis par Nākotnes Akadēmiju Heiristikas centrā, Arizonā, Amerikā?

Uzmanīgi klausījies Aleksā, Gupta sacīja:

- Paklusē uz brīdi.

Viņš aizvēra acis un pāris minūtes stāvēja nekustēdamies un neelpodams. Tad atvēra acis.

- Aleks, es jūtu, ka reiz kaut ko par to zināju. Pirms mēs abi kļuvām par babiloniešiem Bābeles torņa vēderā. Jā.

- Bet tagad vairs nē?

- Neredzamie cilvēki sadarbojas ar pasauli, nevis stāv, izslējušies pret debesim.

- Un ko tas nozīmē?

- Tas nozīmē, ka tu stāvi, izslējies pret debesīm. Tu vari redzēt uz abām pusēm - vienā ielejā un otrā ielejā. Pirmā ieleja ir laiks, pirms tu piedzimi; otrā ieleja ir mūsu pašreizējā dzīve. 1b man esi ieteicis briesmīgu lietu. Ha-hā! Protams, ka es varu būt neredzams - ja tas nozīmē apslēpt dalu no sistēmas. Protams, es varēju neredzēts nozagt zeltu. Ja tas ir patiesība, es pats sevi neredzu. Es nezinu, kas es esmu.

- Pirms vairākiem mēnešiem, - Alekss sacīja, - kamēr es vēl dzīvoju Kamberčaniana iebraucamajā vietā, es vienvakar aizgāju uz grieķu teātri. Es redzēju Eiripīda lugu par Andromēdu. Andromēda sacīja šādas rindas:

Kā īstā Helēna, kas nedevās uz Troju, Un tālab viri savos kuģos rēgam sekoja, Un Priama dēls savā gultā mīlēja rēgu, Šķietamību, ko dievi sūtīja iedzīt neprātā vīrus…

Alekss tupināja:

- Ir sena leģenda, ka īstā Helēna vispār neaizbrauca uz Ttoju. Viņa devās kaut kur citur - uz kādu salu, uz Ēģipti, es nezinu - un paslēpās. Viņas dubultniece, neīstā Helēna devās uz Troju viņas vietā. Rēgs, saka Eiripids.

Gupta iesita sev pa pieri.

- Vai mēs te visi būtu viltus Helēnas? Viltus Aleksi, viltus

Guptas? Un sākam pastāvēt šeit ar no īstiem cilvēkiem aizgūtām atmiņām?

- Daudzi elektronik klones, ko radījusi tekhne…
- Daudzi dzintara stādi?
- Nē, elektronik kā zibens un, un… nolādēts. - Alekšu pārņēma izmisums. - Es domāju, ka nākotnes tekhne var nokopēt cilvēka prātu un atmiņu. Daudzu cilvēku prātus un atmiņas! Bābele ir tas katls, kur mēs visi kopā vārāmies.
- Kāpēc es to nevaru atcerēties?
- Tāpēc, ka tagad, kad mēs esam pilntiesīgi babilonieši, daļa mūsu oriģinālā atmiņas vaska ir izdzēsta. Šeit bija vajadzīgi īsti uzvedības modeļi. Uzvedība rodas no dzīves pieredzes. Sākumā mums bija jāatceras, kas mēs esam. Tagad, kad mēs pietiekami ilgi esam bijuši Bābelē, piedzīvojuši jaunus notikumus, mūsu personības pavedieni ir pārtīti no vecās spoles uz jaunu. - Alekss nopūtās. - Spoles, nudien. Es nākotnes tekhne spēju aprakstīt tikai grieķiski, un arī tad nepilnīgi. Es domāju, angļu valodā varētu teikt… - sirds sastinga, kad viņš prātā meklēja angļu valodu un atrada tikai nesaistītus vārdus. Daudz vārdu! Ļoti daudz. Tādus vārdus kā "kodol-process" un "šautene" un "dators". "Kristus" un "Dāvids Koperfīds" un "socioloģija" un "radioaktīvs" . Kaudzēm vārdu. Nelaime bija tā, ka viņam nebija sintakses, kas visu saistītu kopā.
- Esmu pazaudējis dzimto valodu, Gupta.
- Es… Es arī. Varbūt tur vainojams hypnos, kad mēs mācījāmies babiloniešu valodu? Hypnos, ko piedzīvoja cilvēki no miesas un asinīm, nevis spoki? - Gupta sarauca pieri. - Miesa un asinis, hmm. Tas nav gluži saskaņā ar manu uzskatu, ka visums ir tikai ilūziju priekškars, ko auž laiks, izmantodams enerģiju par materiālu. Vai viltus Helēna - elektronik avatars - ir neīstāka tikai tāpēc, ka sastāv no enerģijas, ka ieslēgta tekhne apvalkā? Arī īstā Helēna ir tikai enerģijas kamols.
- Tas neatrisina mūsu dilemmu!
- Man par to rūpīgi jāpadomā. Jāmeditē.
- Man jāved šis ūdens mājās.
- Jā, mājā vajag lielus ūdens krājumus katram gadījumam.
- Kanāla ūdens. Grāvja ūdens.
- Nekaitigs, ja to uzvāra.
- Bērns nedzims vēl kādas piecas sešas nedēļas.
- Ja nu vienīgi Dr. Kasandram ienāk prātā uzasināt nazi pirms laika.
- Vai tu nemaz nevari palīdzēt?
- Varu, ar jogu.
- Kāds labums no jogas, ja Kasandrs operēs tik un tā?

Negaidīti ņipri Gupta sacīja:

- Protams, pastāv alternatīva. Mikstūra, kas izraisa straujas priekšlaicīgas dzemdības, kamēr bērns vēl nav par lielu viņas gurniem. Viņa grib, lai es tādu sagādāju: vilkazoba mikstūru. Es īsti negribu. Vilkazobs izraisa halucinācijas un ir indīgs. Viņai vajadzēs stipru devu. Tagad esmu tev pateicis visu; lai man tiek piedots.

- Mums, ilūzijām, jāturas kopā, vai ne?

- Hmm. Cik daudz vieglāk, cik mierīgāk ir runāt par vilkazobu un dzemdībām, nažiem un grāvja ūdeni nekā par to otru jautājumu. Tomēr sāpes, ko rēgi cieš, pašiem rēgiem ir pietiekami īstas. Rēga nāve rēgam ir pa īstam.

Tajā bridi alejas galā parādījās maķedoniešu jātnieks. Viņš aizrikšoja līdz vārtiem, kur apturēja zirgu un sauca pēc Netičina.

Alekss atsāka stumt ūdens ķerru mājup.

Pēc vakara lūgšanām Muzi uzstājās ar paziņojumu.

- Klausieties, visi. Es šodien saņēmu ziņu no pils. Pēc divām nedēļām esmu ielūgts medīt kopā ar pašu valdnieku. Viņš jūtas dzīves spēka pilns. Viņš vēlas redzēt izlietas asinis. Mēs jāsim uz meža zvēru parku un apmetīsimies pie Olimpa avota: valdnieks kopā ar mani un ģenerāli Perīku un Antipāteru. Un zaldāti un kalpotāji. Mani pavadīs Irra, bet es gribētu ņemt līdzi ari vergu, ja vien mana sieva to neliegs. Lai izskatītos pieklājīgi. Tas ir prestiža jautājums. - Muzī paskatījās uz Alekšu. - Tū, puis, esi vienīgais vietējais vergs.

Tesānija iesaucās:

- Kāds gods, Muzī! Es tā lepojos! Protams, tev jābrauc; un protams, tu vari aizņemties Alekšu. - Viņa izklausījās patiesi iepriecināta un laimīga.

- Es noteikti gatavojos braukt, bet no tavas puses ir mīli ļaut tev atņemt Alekšu. Es to augstu vērtēju. - Muzī uzlika roku uz mājas elka suņa galvas. - Es apsolu sava mājas dieva priekšā, ka tavam vergam medībās nenotiks nekas ļauns.

Un kas ļauns varētu notikt? Saplosīs sakaitināta lauvene? Šķēps iedursies mugurā? Bet Muzī bija devis godavārdu.

Tesānijai laikam prātā Gupta un vilkazobs, un pāris dienu brīvības… Muzi un Alekss atgriezīsies no medībām, un bērns būs priekšlaicīgi piedzimis, un Tesānija - izglābta no Kasandra naža. Vai ari Tesānija būs saindējusies un Alekša bērns miris viņas miesās, vai piedzimis nedzīvs.

Bērns: dzimis no diviem rēgiem, kas kopā radījuši trešo tikpat dzīvu un īstu kā paši. Bābeles bērniem nebūtu oriģinālu, kas izmantoti, lai radītu viņu kopijas vai klones. Par kādiem cilvēkiem viņi kļūs, kad izaugs? Vai viņiem piemitīs savs raksturs, dīvainības, ģenialitāte, izvirtība? Vai viņi būs mazliet kā zombiji? Varbūt viņi izdzīvos vislabāk, jo viņu dvēseles parādījušās no nebūtības kā pats visums. Viņu uzvedība varētu veidot paradigmu, lai pār- lēktu

bezdibenim, kurā iekritušas visas līdzšinējās civilizācijas. Varbūt viņi būs pilnīgie cilvēki, jauna evolūcijas pakāpe pēc mainīgā mirstīgā cilvēka.

Alekss pēkšņi juta nepieciešamību aizsargāt vēl nedzimušo bērnu un milzīgas bailes par nākamā bērna dabu. Droši vien bērni jau iepriekš bija dzimuši Bābelē, nevis atvesti šeit vēl zīdaiņa vecumā. Vai tiešām? Kā gan citādi? Piemēram, mazulis, kas bija domāts upurim. Tomēr Alekss nebija pārliecināts. Viņam vajadzēja runāt ar trīs vai četrus gadus vecu bērnu. Bet kā vergs varēja uzrunāt zēnu vai meiteni? Viņu par to kastrētu. Viņš nevarēja tikt klāt mazuļiem. Un, galu galā, ko tad viņš cerēja uzzināt? Jaunu pasaules uzskatu, kas nekad iepriekš nav pastāvējis?

Irra nosmīnēja Alekša virzienā pa ceļam ārā no svētnīcas.

- Tū māki jāt? Vai varbūt skriesi pakaļ zirgam?

- Es māku jāt, sacīja Alekss. - Es kādreiz dzīvoju laukos. Kaut kad sen. Es neizskatītos ļoti prestiži, ja ierastos nometnē vairākas stundas pēc jums kā tāds ubags, viss noguris un pārklāts ar sviedriem un putekļiem?

- Ar sviedriem un putekļiem, puisīt, tu būsi pārklāts tā vai tā.

Mama Zabala cepa aprikožu pīrāgus. Salda smarža plūda cauri mājai, sacenzdamās ar citām ne tik patīkamām radiniecēm. Iepriekšējā dienā mājā bija ielauzies Dr. Kasandrs un atnesis daudzus maisiņus ar saberztiem mirtes ziediem un asfodeļu gurniem, kurus lika izkārt pa visu māju profilaksei pret neredzamiem slimības gariem. (Muzī, protams, piekrita.) Tagad maisiņi karājās visur, izņemot virtuvi. Mama Zabala bija sadumpojusies pret asfodeļu sīpoliem, kas liktu visam ēdienam smirdēt pēc ķiplokiem. Aiz atriebības viņa bija devusies pīrāgu karagājienā.

Alekss pamanīja, ka Tesānija, uzbriedusi no bērna, iestūrē virtuvē, un nekavējoties sekoja. Viņš ienāca, kad Tesānija stūķēja mutē pīrāgu un Mama Zabala staroja vien.

- Tieši tas, ko vajag, saimniec. Jūsu ķermenis zina, ko grib!

Acīmredzot Alekša klātbūtne nebija vēlama, vismaz no pavāres puses.

- Atnes man ķirbi, Aleks. Un mudīgi! - Vīrieša klātbūtne varētu samaitāt divu sieviešu sazvērestību un mazināt Mama Zabala triumfu pār daktera receptēm.

Alekss izgāja, bet palika turpat niedru durvju tuvumā. Aiz mājas varēja dzirdēt sajūsminātā Tiki rejas un Irras un Muzī balsis. Netālu ķiķināja divas kalpones. Anšars bija aizsūtīts uz pili ar ziņojumu par nākamās nedēļas izbraucienu un vēl nebija atgriezies.

Kad Tesānija parādījās ar veselu pīrāgu vienā rokā un pusēstu - otrā rokā, Alekss izmantoja izdevību.

- Tesa!

- Mmm. - Pilnu muti viņa norādīja uz durvīm, kas vēl nebija beigušas čaukstēt pēc viņas iznākšanas.

- Man ar tevi jārunā.

Viņa norija vairākos paņēmienos.

- Ne šeit. Ne tagad.

Pēdējā laikā bija tik grūti ar viņu runāt. Cik muļķīgi, jo viņi bija tik tuvi.

- Gupta būs rīt. Varbūt ar vilkazobu.

Tesānija izskatijās drīzāk apskaitusies nekā izbrīnīta.

- Kāpēc viņš tev pastāstīja?

- Tāpēc, ka es viņam kaut ko pastāstīju. Vai tu atceries, ko es teicu, kad mēs gaidijām karietē?

Viņa neatcerējās.

- Par akadēmiju.

- Ak to.

- Mēs ar Guptu par to runājām. Ja tev tiešām patīk intrigas, pajautā viņam, vai viņš domā, ka Bābele pastāv patiesībā.

Viņa pavicināja viņam gar degunu pīrāgus.

- Man tādi garšo. - Viņa izrieza piebriedušo vēderu. - Lūk, mana intriga, kas aizņem mani visu. Šobrīd.

- Kalpones rūpēsies par bērniņu, kad tas būs piedzimis…

- Ššss!

- Tu kļūsi nomākta, ja nedabūsi sevis cienīgu intrigu.

Viņa pasmīnēja.

- Ak, Aleks, tu mēģini man izdomāt intrigu, lai es neriskētu sevi noindēt! Tāpēc tu tā runā!

- Nē, tā nav. Nemaz nav.

- Man jāizvēlas starp Kasandra nazi un šujamām adatām un tu zini, ko. Tū zini, kas izskatās daudz drošāk. Tū man nepalīdzēsi, ja mēģināsi mani pārliecināt par pretējo. TU tikai uz pāris nedēļām novērsīsi krizi. - Viņa piešķieba galvu. - Kāds nāk, - un aizgāzelējās tālāk, tieši laikā, lai satiktu Muzi pie galvenajām durvīm. Alekss žigli iemuka virtuvē, lai noklausītos. Par laimi, Mama Zabala bija aizņemta.

- Dr. Kasandrs teica, ka tev pēcpusdienās vajag atpūsties, - Alekss dzirdēja.

- Man sagribējās ēst.

- Tev sāpēs vēders.

- Man drīz vēders sāpēs pavisam citā vietā. - Sekoja čāpstināšana.

- Es nedomāju, ka tam Guptam vajadzētu nākt, kamēr viss nav beidzies. Kad Anšars atgriezīsies, es viņu aizsūtīšu uz to vietu, kur Guptam ir miga, lai pasaka.

- Nē! Gupta man māca relaksējošus vingrinājumus.

- Tev nevajadzēs nekādus vingrinājumus, Tesa.

- Es zinu. Bet ļauj man kādu prieku, Muzi, mīļais, mans lauva; un es tevi patiesi mīlēšu.

- Tū gan māki tīt cilvēkus ap pirkstu.

Tikai šai bridi Aleksam pielēca, ka Muzī nekad tā īsti nav apsūdzējis Alekšu kā bērna tēvu. Hēfaistiona bēru nakti viņš bija tikai uzbrucis Aleksam par to, ka tas drāž viņa sievu, nevis ir autors dzimtas mantiniekam.

Vai Muzī naivi iedomājās, ka viņa pirmā kopošanās ar Tesāniju ir viņu uzreiz darījusi grūtu? Droši vien, ka nē. Lēdija Gibila bija pieskārusies dažiem būtiskiem dzīves jautājumiem tajās vakariņās labu laiku pirms kāzām.

Šajā Ištaras un svētās mīlas pilsētā būtu bezjēdzīgi, ja Tesānija simulētu jaunavību kāzu naktī kaut vai ar dzīvnieka asiņu maisiņu, likdama Muzī saprast, ka viņš ir pirmais, kas nobauda persiku. Droši vien vienkāršā patiesība bija tāda, ka Muzī pats nespēja iedomāties, ka bērns nav viņa. Viņa sieva varēja uzvesties kā padauza, bet viņas klēpim bija jābūt uzticīgam; tā prasīja gods. Muzī kļūdaini iedomājās, ka lords Gibils piever acis uz Tesānijas laulības pārkāpšanu tāpēc, ka tad viņa ir apmierināta. Ja tā, tad acīmredzami Gibils nespēja atbalstīt domu, ka paša mazdēls ir verga sēklas produkts. Iespējams, ka Muzi loģika nekad nenonāca tik tālu. Emocionāli, savā godīgajā dvēselē, viņš zināja, ka ir ciltstēvs. Citādi sabruktu visa pasaule.

Muzī bija ar mieru pieļaut acīmredzamu laulības pārkāpšanu - pat to, ka viņa sieva liekas gultā ar vergu, bet savos tēvišķās gādības uzplūdos viņš bija iekritis lamatās, pats to neapjauzdams.

Bija pat iespējams, ka Muzī tiešām bija tēvs. Ko gan nozīmēja pāris naktis, ko Alekss baudīja pirms viņa? Varbūt tās neko neizmainīja. Uz kādu maģisku intuīciju, kādu sava klēpja caurspīdību pamatojās Tesānijas pārliecība? Tās varēja būt tikai iedomas.

Līdz šim brīdim Aleksam nebija ienācis prātā, ka viņš varētu nebūt tēvs. Viņš negribēja par to pat domāt. Tieši tāpat kā Muzī nebūtu ticējis pretējai domai.

Pēc Guptas nākamā apciemojuma Alekss viņu atkal noķēra uz ielas.

- Vai tu atnesi vilkazobu?

- To es tev neteikšu. Parunāsim par otru lietu.

- Kāpēc neteiksi? Vai tagad guru pakļaujas māceklei?

- Šajā gadījumā varbūt tā ir! Jo mācekle ir gandrīz svētā.

- Vai Tesa jautāja par otru lietu?

Gupta papurināja galvu.

- Vai viņai tas būtu jādara?

- Man domāt, svētie ir ieinteresēti savā paša istenibā.

- Ha-ha, cik maz tu zini par svētajiem. īpaši jau grūtiem svētajiem.

- Un viņu leģendārā skaidrība? Viņu spēja atšķirt patiesību no ilūzijas?

- Hmm. Ja tev būtu taisnība, tad kas notiktu, ja tu mēģinātu fiziski atstāt Bābeli? Vai iejauktos kāds dievs? Vai zaldāti mestos tev pakaļ, lai atvestu atpakaļ? Vai tu sasniegtu ilūzijas malu un iztvaikotu?

- Varbūt atbilde nav aiz horizonta. Varbūt tā ir zem Bābeles torņa.

- Gaidi, ka to pēc dažiem mēnešiem atklās tava Debora?

- Gaidu, ka to atklās Zarpanita. Mani neinteresē Debora.

- Lai kas arī būtu zem Bābeles torņa, tas ir daļa no Bābeles ilūzijas. Vai ne tā, Aleks? Kā gan Bābeles pazeme varētu vest kur citur?

- Varbūt tur ir kāda tekhne savstarpēja saite starp mūsu pasauli un citu pasauli.

Gupta sarauca pieri.

- Pārāk tehniska pieeja, mans draugs. Tū runā tā, it kā uz ielas varētu atrast atslēgu, kas atver reālas durvis uz debesīm. Atslēga un debesis ir divas dažādas esmes kārtas. - Viņš vilcinājās. - Varbūt mani triki ar redzamību var ko atklāt. Es varētu kļūt neredzams Bābeles sistēmai un tādējādi neatkarīgs. Varbūt ne es! Tesānija, varbūt; ja viņa kļūs par to, uz ko es ceru - par svēto.

Odeni, Aleks, nevar smelt ar ūdens karoti. Gaisu nevar ieslēgt gaisa kastē. Uguns nededzina uguni. Ledus ne- kausē ledu. Mākoņi negāž klinšainus kalnus. Ja mēs esam rēgi, mēs varam spēkoties tikai ar citiem rēgiem. Varbūt svētajai izdosies. Es dzirdēju, ka tu nākamajā nedēļā dosies medībās?

- Tā gan. Vai tad jūs izmantosiet vilkazobu?

Guptas vienīgā atbilde bija:

- Atceries, ka lauvas rēgs var nogalināt cilvēka rēgu.

- Neuztraucies par to. Muzī garantē manu drošību. Es vēlētos, kaut tu varētu garantēt to pašu Tesānijai.

- Es arī vēlētos. Es domāju, kam mums patiešām vajadzīgs svētais, pat tad, ja viņas amats ir septiņu veidu līdzība un sešu veidu acu apmāns. Varbūt vajag tieši tādu svēto!

Astotā nodaļa, kurā lauvu medības aiziet par tālu

Medību nometne atradās savu divdesmit minūšu gājiena (vai piecu minūšu jājiena) attālumā no Olimpa strauta. Tas bija viens iemesls, kāpēc nometnes iemītnieki bija - un palika - netīri. Olimps bija vienīgais ūdens avots visā apkaimē, bet nometne pie paša avota būtu aizbaidījusi biklos zvērus un sakaitinājusi niknos.

Paši dzīvnieki ievēroja tādu kā dzeramās vietas etiķeti: neviens nenogalināja pie avota, un mednieki pakļāvās Bābeles likumam par trofeju skaitu, ko drīkstēja iegūt. Nejaušam jātniekam medību parks, kurā ietilpa pusducis attālu oāžu, šķita bezgalīgs, bet nesaprātīgas medības iznīcinātu lauvu un ziloņu krājumu pāris gados. Reizēm mednieki, kas par īpašajām tiesībām maksāja bargu naudu pils kasē, skaitīja tikai pieskārienus zvēram, nevis lielo medījumu ādas; tāpēc Muzī bija tik pateicīgs par izcilo iespēju nodurt ar šķēpu satrakotu ziloni.

Pusducis milzu telšu, viena karaliskā purpura krāsā, bija nostiprinātas kailā zema pakalna virsotnē, ko puslokā ieskāva citi pakalni, apauguši ar meskito un palo- verde kaktusu mežģīnēm, sīku kanjonu izroboti. Šur tur klinšainas atlūzas iesniedzās līdzenumos, kur kreozota krūmus drīz aizstāja kaktusi, lūr, labu gabalu no nometnes, ganijās mežonīgās kazas. Vientuļš meža ēzelis reizēm iezviedzās augstā balsī; četras asragu antilopes satrūkās un aizlēkšoja prom.

Bābele (pamatā - Bābeles tornis) bija redzama pie horizonta, tīta dūmu un lauku zaļuma dūmakā. Daudz tālāk rietumu pusē bija Arābijas tuksnesis, nešķērsojamas izdegušas platības. Ja stāvēja pakalnu pusloka augstākajā virsotnē, austrumos nevarēja saskatīt pat neauglīgo Per- sijas Zagrosa kalnu virsotnes.

Tā kā šis bija pirmais valdnieka izklaides pasākums vairāk nekā pēdējo divu gadu laikā, medībām atļauju deva pats Antipaters, galvenais Medibu inspektors un Galma Medību Parku uzraugs. Drīkstēja nogalināt lauvu tēviņu un mātīti. Saskaņā ar tradīciju, atšķirībā no pieskārieniem, zvērus drīkstēja nogalināt tikai kājnieki, vēlams - gandrīz kaili mednieki; tad nu bija iespējams, ka neviens lauva tā arī netiks nogalināts. Tā kā gadījums bija ļoti ievērojams - Aleksandrs atgriezies dzīves mutuļos - bija nepieciešams, lai vismaz puse medību plāna tiktu izpildīta.

Kalpotāji zirgu mugurās bija devušies izlūkos mēļajā rītausmas pustumsā. Tagad, stundu vēlāk, kad ēnas kļuva tumšākas no lecošās saules, izlūki atgriezās nometnē. Viņi nebija atraduši lauvu praidu netālu no Olimpa, bet Irra ziņoja, ka redzējis maitasputnu riņķojam

pakalnu otrā pusē, aiz austrumu līdzenuma.

Medību dalībnieki drīz vien izjāja savās gaitās. Alekss palika nometnē lidz ar citiem vergiem un kalpotājiem. Saule pakāpās augstāk, cepinādama kalna galu. Drīz visi rīta darbi bija padarīti. Karaliskajā ēdienkartē todien bija sālītas zivis, vēršu mēles želejā, selerijas un siers, alus un vīns. Tika uzmeklēta valdnieka telts nojumes paēna; zemē iezīmēts sarežģīts tiklots raksts; salasīti dažādu krāsu kvarca gabaliņi; parādījās metamie kauliņi un dažādu krāsu diegu murskulis - un varēja sākties Bābeles spēle, lai īsinātu dienu.

Noteikumi bija šādi. Katrs spēlētājs kļuva par vienu dievu pēc izvēles: Marduku vai Ištaru, Šamašu vai Sinu, vai kādu citu. Katrs dievs sāka spēli no sava tempļa ar mērķi pieskarties visu tempļu (izņemot vienu) pakājēm, bet nekur nešķērsojot tā spēlētāja ceļu, kura templi izvēlējies sasniegt pirmo. Pašās beigās viņam bija jāieņem Bābeles torņa virsotne.

Katrs spēlētājs meta kauliņu, tad pārvietoja savu kvarca gabalu par attiecīgo īkšķa platumu skaitu pa pilsētas ielām un noieto maršrutu iezīmēja ar krāsainu diegu. Tikko bija sasniegts pirmais templis - tikko Šamašs sasniedza, piemēram, Ištaras templi - Šamašam bija jāņem vērā arī ceļš, ko bija izvēlējusies Ištara, lai nākotnē viņa nenosprostotu viņam ceļu; Ištara, savukārt, izvēlējās ceļu tā, lai viņu maksimāli kavētu un, ja iespējams, iespundētu vienā kvartālā, jo viņš viņai nespēja traucēt.

Bet viņai, savukārt, būs jāpieskaras cita tempļa pakājei - ne Šamaša, jo tas viņu bija sasniedzis pirmais, bet, teiksim, Marduka - un kamēr Ištara mēģina kavēt Šamašu, viņai pašai būs jāveido ceļš tā, lai tiktu pie visiem pārējiem tempļiem (izņemot Šamaša), bet netrāpītos pa ceļam Mardukam. Pa to laiku Marduks mēģināja apturēt Ištaru, vienlaikus izvairīdamies no Sina, kura templi bija apmeklējis pirmo.

Līdztekus, protams, Šamašam jāuzmana Marduka ceļš, jo Marduks var viņam palīdzēt apturēt Ištaru, un tamdēļ ir jāvēro ari Sina ceļš, jo tas kavēs Marduku.

Alekss pirmo reizi piedalījās Bābeles spēlē, kuru bija redzējis ļaudis spēlējam spēļu istabās, pulciņos satupušiem ap koka karšu dēļiem. Bet, pārvietodams ametista kvarca gabaliņu, kas pārstāvēja gaisa dievu Enlilu, viņš juta, ka šo spēli spēlējis gandrīz visu iepriekšējo gadu. Nikni saspīlēto klusumu retumis pārtrauca tikai zvēresti, lamuvārdi un vilšanās nopūtas.

Diezgan bieži šajā spēlē - tā bija sacījis pils kalpotājs, kas jaunpienācējam paskaidroja noteikumus - neviens dievs Bābeles torni nesasniedza. Bābeles spēles meistari, kam bija īpaši trenēta atmiņa, spēlēja bez krāsainajiem diegiem, lai apzīmētu maršrutus. Ceļus pieraksdja neredzami šķīrējtiesneši uz vaskotiem dēlīšiem. Spēles meistari necieta nejaušības elementu, ko spēlei piešķīra metamie

kauliņi, viņi vienkārši pārvietojās par īkšķa tiesu, kad pienāca viņu kārta.

Pirmā spēle beidzās ar neizšķirtu īsi pirms pusdienlaika, lai gan Alekss jau krietni pirms tam tika ieslodzīts Zababas rajonā, kur tad bezmērķīgi klīda šurpu turpu. Tā kā zirnekļa tīkls, ko viņš pina sava rajona ielās, vēl varēja aizkavēt dievu, kas pirmais bija sasniedzis Enlila templi, bija aizliegts izstāties no spēles.

Spēlētāji atsvaidzinājās no ūdens maisiem un uzkoda mazliet miežu maizes ar augļiem. Viņi apsprieda, vai nevajadzētu nosnausties, bet tomēr sāka jaunu spēli. Arī tā visai ātri beidzās ar neizšķirtu.

Tāpat beidzās arī trešā.

Tomēr ceturtā spēle stiepās garumā, kamēr dīvainā kārtā visi dievi, izņemot divus, nespēja pārvietoties, un brīvi bija palikuši Ištara - ar kuru spēlēja Alekša bijušais padomdevējs, un Enlils, ar kuru spēlēja Alekss pats.

Nu Ištarai un Enlilam bija jāatrod ceļš pamatīgi sarežģītā dažādu krāsu diegu mudžekli; viņi abi gatavojās sākt galīgo spirālveida kāpienu Bābeles tornī, Enlils no Borsipas vārtiem, bet Ištara - no Ištaras vārtiem.

Ar diviem kauliņiem Alekss uzmeta deviņi.

No klajuma puses atskanēja klusa dunoņa.

- Viens jātnieks, - sacīja kāds vergs.
- Hirpinām.

Pakavu troksnis drīz pieauga, tad pēkšņi zaudēja ritmu, jo zirgs sāka kāpt augšup pa nogāzi. Alekss pārvietoja savu kvarca gabalu prom no Borsipas vārtiem, klusībā vēlēdamies, kaut varētu izmantot kanalizācijas tuneli kā slepenu ieeju Bābeles tornī.

Pēc pusminūtes putās nodzīts zirgs sprauslodams apstājās pie teltīm. No tā nokāpa pārkarsis, putekļains Anšars.

- Aleks! Kur saimnieks Muzī?
- Kas noticis, Anšar? - Alekss baidījās, ka jau zina.
- Saimniecei Tesānijai ir sākušās dzemdības! Mama Zabala apgalvo, ka dzemdību sāpes ir pārāk agri. Nemaz nav normāli! Kundze ir slima. Mēs pasaucām Dr. Kasandru.
- Vai viņai sāp?
- Viņas ķermenis mokās. Tas nevar izgrūst bērnu. Briesmīgi!
- Vai Gupta guru ir mājā?
- Tas? Viņš bija vakar. Kāpēc viņam būtu jānāk šodien? Kur ir saimnieks Muzī?
- lūr, aiz kalniem, - sacīja spēlētājs, kas bija Šamašs.
- Būs noteikti atpakaļ līdz krēslai, - sacīja Ištara. - Paliec te, citādi tu viņu palaidīsi garām.
- Atvainojiet, bet es nevaru spēlēt tālāk, - sacīja Alekss. - Es nespēju koncentrēties.

- 1b gandrīz esi uzvarējis, - iebilda viņa pretinieks. - No tevis iznāktu labs spēlētājs.

- Vai ne? Man liekas, dzīve man tikko uzmetusi divus tukšos.

- Tas ir kā? Uz šiem kauliņiem nav tukšo.

- Uz manējiem šodien ir. - Alekss stingi blenza uz smilšu zīmējumu, kas bija piekaisīts ar diegiem, vēlēdamies, kaut varētu ielēkt pilsētas attēlā un acumirklī nokļūt mājās. Bet arī ja viņš būtu mājās, kāds no viņa labums?

- Nolādēts, nolādēts, - viņš rūca un pārlaida roku zimējumam, izdzēsdams veselu rajonu, saputrodams ceļu diegus.

- Eu, - ieņurdējās viņa pretinieks.

Anšars skatījās uz viņu ar līdzjūtību, bet izbrīnā.

Mednieki atgriezās pēc stundas, nikni un bez lauvas.

- Vīnu valdniekam! Vīnu mums visiem! - ierēcās ģenerālis Perdikass. Vergi un kalpotāji metās saņemt zirgus, pasniegt atspirdzinošus dzērienus. Suņi pacēla kājas pret telšu mietiem, kas kopš rīta palikuši neapslacīti, tad izkāra garas mēles.

Anšars bija pieskrējis Gailam un sagrābis seglus, neļaudams Muzī nokāpt.

- Kungs, jums šovakar jājāj uz Bābeli! Jūsu sievai pēkšņi un briesmīgi ir sākušās dzemdības!

- Ko?

- Viņai sākušās dzemdību sāpes, viņa mokās.

- Ak dievi. Kad?

- Sāpes sākās pusdienas laikā. Drīz spazmas kļuva briesmīgas.

- Kas tevi atsūtīja? Ārsts? Mans tēvs? Kas ir pie viņas?

- Saucām abus. Es jāju pats.

Valdnieks jau bija nokāpis no zirga un iegrīļojies purpura teltī, viņam uz pēdām sekoja Antipaters. Viņš bija kā noputējis dusmu mākonis. Ģenerālis Perdikass apgrieza zirgu uz viņu pusi.

- Nepatikšanas, Muzī jaunskungs?

Kad Muzī viņam pastāstīja, ģenerālis sarauca pieri. Viņš bija cilvēks ar īsu kaklu un pelēkiem, iespējami īsiem matiem un pavisam šauru pieri. Viņa bārda bija sirma un apgriezta četrstūraina.

- Jums neveicas, Muzī jaunskungs. Un nav arī trofejas, ko viņai parādīt. Rīt nāksies jāt nopietnāk un tālāk.

- Nav Irras vaina, ka lauvas aizšmauca.

- Viņš bija jūsu izlūks, kungs. - Tātad Muzi bija netieši vainīgs pie beigtas lauvas trūkuma. Smieklīgs mednieku etiķetes fragments; lepnuma jautājums, domāja Alekss.

- Man… ē… man jābrauc uz pilsētu.

- Uz pilsētu? - norēcās ģenerālis. - Tū nedrīksti atstāt valdnieka svītu.

- Es varu lūgt viņa atļauju.

- Muļķības! Viņš nav noskaņojumā, kamēr neizdzers pāris kausu. Un tad varbūt viņš būs citā noskaņojumā. Klausies mani: tev tika parādīts liels gods.

- Es to ļoti labi saprotu, ģenerāli.

- Ja tu aizbrauksi, viss izgāzīsies. Dzirdi, jaunais cilvēk? Savādāk būtu, ja tu mums nodurtu lauvu. Tev tas neizdevās. Nevienam neizdevās. Mums vajag vismaz vienu lauvu rokā. Līdz tam laikam tu nedrīksti izkāpt no pasākuma un samazināt mūsu izredzes. Es tev dodu labu padomu - kā to darītu tavs tēvs.

- Bet mana sieva…

- Jau droši vien ir dzemdējusi. Viņa sāka pirms vairākām stundām. Tev vajadzēs vēl pāris stundu, lai aizrikšotu līdz pilsētai. Vairāk tu no tā klepera neizspiedīsi, ja negribi sabeigt lopa sirdi. Neesi idiots. Nāc uz valdnieka telti. Vīns dzēsīs tavas bēdas.

- Ko viņa par mani domās? Ko par mani domās ļaudis?

- Tava sieva ir pārāk aizņemta, lai domātu. Svarīgāk ir padomāt, ko domās valdnieks. Ja viņa ir daudzmaz sakarīga sieva, es tev pateikšu, ko viņa domās, ja tu aizbrauksi. Viņa domās, ka tu esi muļķis.

- Viņa var nomirt.

- Tad viņa vispār neko nedomās.

- Viņa ir Marduka meita!

- Un šī ir valdnieka nometne. - Ģenerālis noslīdēja no segliem. - Neapbēdini mūs, Muzī jaunskungs. TU jau reiz iesiti valdniekam metaforisku pļauku.

- Tā nebija.

- Uzskati ir dažādi.

Muzī pagrūda Anšaru malā un nokāpa no zirga. Ģenerālis uzsita viņam pa muguru, un abi kopā devās uz valdnieka telti.

Vispirms violeti kļuva pakalni, tad - visa pamale no zenīta līdz pat rietumu horizontam. Purpura teltī aizsākās dzīres. Tās turpinājās vēl pāris stundu pēc tam, kad vakara zilganās asinis bija pārvērtušās nakts tumsas mutuļos, ko nemaz nekliedēja retās laternas; tās vairāk kalpoja par orientieriem cilvēkiem, kas pārvietojās nometnē. Iepriekšējā dienā bija sakrauta kreozota krūmu kaudze, kas tagad bija labi apvīkuši. Šo sārtu aizdedzinās tikai tad, ja lauvas apdraudētu nometni. Kreozots degs ātri. Uzausa pusmēness.

Beidzot tika dota pavēle nest aukstos ēdienus, un Alekšu pasauca, lai tas apkalpotu pie galda. Tagad viņš varēja redzēt to, ko līdz šim tikai klausījās. Muzī, Antipaters un ģenerālis Perdikass sēdēja uz apaļīgiem spilveniem uz paklājiem nosegtās zemes. Valdnieks ik pa brīdim vai nu izstiepās uz sava zemā dīvāna kā bijušais slimīgais sibarīts, vai arī strauji apsēdās uz pašas maliņas, uzmanīgi klausīdamies tā brīža runātājā, kā tiesnesis vai runas mākslas skolotājs acīm urbdamies

pārējos, prasīdams, lai dktu pausts nākamais viedoklis. Alekss drīz saprata, ka trim klātesošajiem valdnieks dod tēmas, par kurām jārunā interesanti, jautri un stingrā balsi, ne mirkli nepārtraucot dzert vīnu. Kad valdniekam temats apnika, viņš pārtrauca runātāju un paziņoja jaunu tēmu - tā varēja būt īstā Sfinksas mīkla, krokodilu paradumi, piramīdu noslēpumi - par kuru kādu laiku runāja ar krāšņu dedzību un iereibušu nesakarību, tad atkal atkrita ļengani dīvānā, sašķiebdams vīna kausu rokā.

Muzī izskatījās priecīgs par atelpu un balastu, ko piedāvāja ēdiena nesēji.

- Saderam, - pavēstīja valdnieks, paķerdams selerijas kātu, - ka vergs var tikpat labi uzturēt sarunu kā brīvais! Ko, Antipater?

Izkāmējušais, bet dzīslainais Antipaters diplomātiski sacīja:

- Daži vergi Grieķijā ir labi izglītoti, augstība. Dažus izmanto par skolotājiem. Tāpēc būtu nepareizs siloģisms, kas apgalvotu, ka tādējādi visiem vergiem piemīt šādas spējas. Visumā verdzība nozīmē, ka cilvēkam kaut kā pietrūkst. Varbūt tikai kādas likteņa iegribas dēļ! Tomēr tajā pašā laikā verdzība piedāvā vietu dzīves ēzeļiem pretstatā dzīves ērzeļiem un lauvām. Tādējādi vergiem smagi jāstrādā, un daži no tiem pat pārliecinoši zviedz. Verdzību atcelt būt tikpat neiespējami kā likt lauvām ēst zāli. Demokrātija bieži kļūst vāja tāpēc, ka tiek uzklausītas visas balsis, un daudzas no tām ir ēzeļu brēkšana.

- Kā lai pārbauda manu domu? - Aleksandrs uzstāja. - Kāpēc ne eksperimenta ceļā? Es saderēšu uz vienu zelta talentu ar Muzī jaunskungu, ka vergs var mani uzvarēt diskusijā, pateicoties verga paša iedzimtajam saprātam un loģikai.

Muzī nervozi pacēla acis no savas vērša mēles.

- Es izsaucu uz sacīkstēm Muzī jaunskungu, - turpināja valdnieks, - jo redzu, ka mūsu vidū ir vergs, ko viņš augsti vērtē. Tādam vergam taču jābūt ar īpašām spējām, vai ne?

Alekss nu bija uzmanības centrā.

- Jūsu augstība, - Muzī steidzīgi teica, - vai gan vergs uzdrīkstētos jūs uzvarēt diskusijā, pat ja to spētu?

- Pareizi, - noņurdēja Perdikass. - Patiesi saprātīgs vergs censtos zaudēt. Viņa uzvara varētu sagādāt nepatikšanas viņa saimniekam.

Valdnieks sasita rokas.

- Es izdodu likumu! Tāpat kā Olimpiskajās spēlēs un ap Delfu orākulu ir pamiers, tā arī šis vergs uz šo nakti būs brīvs cilvēks. Viņš pievienosies mums pie galda. Uzlieciet viņam galvā manu zelta lauru lapu kroni.

Pils kalpotājs steidzās pie karaliskās ceļojuma somas, un Alekss sajuta, ka viņam galvā uzliek metāla vainagu, kas iegriežas ādā.

Valdnieks Aleksandrs uzsita pa dīvānu.

- Nāc, sēdi man blakus. 1b man patīc labāk par visiem puišiem,

ko esmu redzējis, kopš Hēfaistions devās uz debesīm. Tava seja pat šķiet pazīstama, it kā es to būtu redzējis savas slimības sapņos.

Tad, re, no kurienes vējš pūš, nodomāja Alekss.

Valdnieks negrasījās atcelt verdzību, kā laikam baidījās Antipāters, kas tagad šķībi smaidīja. Tas nebija arī nejauši radīts plāns, lai kaut kāda iemesla dēļ pazemotu Muzī.

Valdniekam patika Alekss.

- Ja šis brīvais cilvēks (šonakt brīvais) mūs iepriecinās, - Aleksandrs sajūsmā turpināja, - tad viņš par balvu rīt jās medībās. - Valdnieks aplika Aleksam apkārt roku un uz mirkli piespieda sev klāt. - Izskatās, ka viņam ir pietiekami muskuļu, lai izaicinātu nāvi vai slavu. Nedrebi tik ļoti, brīvais! Šonakt tu esi gandrīz mans līdzinieks.

- Pavēlniek, - domigi sacīja ģenerālis, - lords Aristandrs varētu apšaubīt jauna Hēfaistiona ieviešanu… no tautas masām, ja tā var teikt. Varbūt pat ne no tautas.

- Mēs esam jūdzēm tālu no Bābeles, mans ģenerāli. Un es taču esmu piedzēries, vai ne? Tāpēc uzmani savu mēli. - Valdnieks iedūra ar pirkstu vērša mēles želejā. - Apēd to! Apēd savu lielo vērša mēli! - Viņš muļķīgi ieķiķinājās. - Ja vien mēs šodien būtu nogalinājuši lauvu, cik savādāka man būtu sajūta.

Perdikass paklausīgi nogrieza plānu mēles šķēlīti, bet valdnieks parāva visu paplāti uz savu pusi.

- Tu ēd mēli, brīvais cilvēk! - viņš lika Aleksam. - Lai tavā mutē tiktu veselīga mēle, pirms tu kļūsti par oratoru. Aprij to, saplosi zobiem.

Alekšu pārņēma dažāda līmeņa nelaimes sajūtas. Viņš paņēma abās rokās visu mēli un sāka grauzt no vidus, cerēdams, ka sliktas galda manieres liks Aleksandram pārdomāt jautājumu par jaunu gultas sildītāju. Valdnieks tikai smējās uz izdzēra kausu sausu.

Viņš noslaucīja lūpas.

- Uz priekšu! Nevaru vien sagaidīt iespēju pārliecināties, vai ari tavs prāts ir muskuļots.

Aleksam drīz kļuva nelabi no pārāk ātras ēšanas, un viņš nolika neapēsto gabalu uz paplātes. Līdz šim Muzi nebija nosaucis Alekšu vārdā; ari valdnieks nebija to prasījis. Monarhs bija neparedzamā noskaņojumā, un Alekss baidījās no sekām - pozitīvām vai negatīvām - ja Aleksandrs uzzinās, ka viņam blakus sēž vārdabrālis.

- Vai esam gatavi? - iesaucās Aleksandrs. - Divas uzvaras no trim. Es izvēlos pirmo tēmu, Muzi jaunskungs izvēlas otro, un mūsu brīvais cilvēks izvēlas pēdējo. Pirmā tēma būs šāda: pasaules lielums saskaņā ar Eratostēna pētījumu. Es aizstāvēšu grieķu gudrā viedokli.

- Viņš vēl nav piedzimis, - nomurmināja Perdikass.

- Vienalga. Pēc atklāsmju grāmatas tas tā notiks. - "ķildnieks pagrozīja dibenu un palaida vēju. - Eratostēns apciemos Ēģipti. Viņš

pamanīs, ka saule vasaras saulgriežu pusdienā Sjēnes pilsētā stāv tieši virs galvas. Tai pašā laikā manā pilsētā Aleksandrijā, kas atrodas vairākus simtus jūdžu uz ziemeļiem, saule vairākus grādus atpaliek no vertikāles.

Valdnieks vairākas minūtes turpināja lekciju. Kad viņš bija beidzis, visu acis pievērsās Aleksam.

Viņam tas bija jāapstrīd? Izklausījās, ka Eratostēns pareizi aprēķinājis zemes lielumu! Vienīgais pretarguments, kas Aleksam ienāca prātā, bija, ka pasaule, kur dzīvoja viņi ar valdnieku Aleksandru, panesībā bija elektronik zīmējums nākotnes tekhne iericē. Bābele bija visa pasaule, un tā nebija lielāka par kasti, kur glabājās.

Vai tā nebūs zaimošana? Vai par tādu zaimošanu ne- uzsēdinās uz mieta?

- Nu? Mēs uzmanīgi klausāmies.

Alekss atvēra muti, nezinādams, ko teikt. Viņu izglāba kņada telts ārpusē.

Kliedziens. Sprakšķošs rūciens.

Teltī iemetās gvards.

- Piedodiet, valdniek! Ģenerāli Perdikas!

Ģenerālis piecēlās, sagrāba zobenu un izsteidzās no telts.

Pa atvērto telts ieeju bija redzams, ka kreozota ugunskurs deg gaišās liesmās. Nakti svilināja sarkanas liesmas.

Valdnieks pakasīja Aleksam zem zoda.

- Argumentum ex machina, kā teiktu gludi skūtie Romas barbari. - Arī viņš piecēlās, paņēma šķēpu un pēkšņi pārvērtās cīnītājā. - Varbūt lauvas atnākušas pie mums! - viņš ierēcās un izgāja straujā solī.

Pie ugunskura Anšars vaimanāja un sita sev krūtīs, lūrpat stāvēja nepazīstams zirgs, trīcēdams, kūpēdams pēkšņajā karstumā. Zirgam blakus stāvēja Netičins.

Ģenerālis pārtvēra valdnieku.

- Tas ir vēl viens Muzī jaunskunga vēstnesis, pavēlniek. Šis muļķis iedomājās, ka viņam pakaļ dzenas mežonīgi zvēri. Kalna pakājē viņš aizdedzināja zaru, ko iemeta mūsu malkā, lai mūs brīdinātu.

- Kādas naksnīgas ziņas tu nes? - ieaurojās Aleksandrs.

Acīmredzot Netičins neatpazina valdnieku vai arī bija

pārāk uztraucies. Viņš smagi panācās uz priekšu un uzrunāja Muzī.

- Sliktas ziņas, saimniek! Tavai meitai klājas labi. Tava sieva ir mirusi.

Muzī vārstīja muti kā zivs.

- Kāda meita?

- Dr. Kasandrs no saimnieces miesām izgrieza meitenīti. Saimniece mira no asins zuduma.

Tesānija mirusi? Alekss to nespēja iedomāties. Tajā mirklī mira arī visas cerības, sasala visa mīlestība, pārtrauca pastāvēt visa nākotne.

- Lords Gibils ieradās mūsu mājā. Es piedāvājos sekot Anšaram, kas man pateica ceļu un orientierus. Lords Gibils piekrita. Es mūžam būšu saimniecei parādā šekeli. Es esmu viņas labais un uzticamais kalps; es tāds būšu ari viņas meitai. Es aizņēmos zirgu un jāju. Palika tumšs, un mežonīgie suņi gaudoja klajumos. Visas dienas varavīksnes krāsas izdzisa uz mūžiem. Zeme bija tikpat mirusi kā mana sirds, to saindēja čūskas un skorpioni. Mirušo kaulu putekļi spiedās man nāsīs. Zirgs skrēja kā traks, it kā gribēdams nogāzties no klints par upuri manai mirušai saimniecei. Kad atausa mēness, tā gaisma bija tumša un sapuvusi. Es dzirdēju, ka man pakaļ dzenas pūķis, lai dzeltu man sirdī. Es nonācu šeit.

Nolādētais miesnieks Kasandrs!

Alekša dusmas pievērsās Muzī. Muzī bija viņu izvilcis no pilsētas šai idiotiskajā prestiža ekspedīcijā, kas beigsies ar to, ka Alekss kļūs par valdnieka piegulētāju uz vienu nakti.

- Tū, sasodītais pimpi, - viņš uzsprāga. Muzī no pārsteiguma sastinga. - Lauveņu drāzējs. (Muzī acis iepletās.) Un tagad savas sievas verga pārdevējs.

Alekss gandrīz pateica; "Un kura bērns, pēc tavām domām, tagad ir piedzimis?"

Muzī atņirdza zobus un strauji pastiepa Aleksam savu zobenu.

- Apbruņojies. Ja Tesānija ir mirusi, tu arī mirsi! Paņem ieroci, vergs.

- Nogalini mani neapbruņotu, - sacīja Alekss. - Nodur mani. Piekās savu godu un solījumu suņu dievam. Man vienalga.

- Tūlīt pārtrauciet! - kliedza Perdikass. - Kauns!

Valdnieku strīds bija uzmundrinājis.

- Kādas kaislības šeit plosās! - viņš diezgan pīkstu- līgi izsaucās. Tad nokrekšķējās, lai iztīrītu kaklu, un turpināja normālā balsī: - Tu necīnīsies ar šo cilvēku, Muzī jaunskungs! Lielisks paņēmiens, kā uzvarēt derībās, nogalinot derību objektu! Es jau sāku diskusiju ar šo cilvēku, un man ir priekšroka.

- Man, protams, ļoti žēl par tavu sievu, - viņš piebilda. - Es iepazinu dziļās sāpes ar Hēfaistiona nāvi. Jā, es tās iepazinu - un uzvarēju.

Muzī nolaida ieroci.

- Vai drīkstu jūs atstāt, pavēlniek? Vai pieņemsiet šo vergu kā dāvanu?

- Šonakt tu viņu nevari dāvināt, jo viņš tev nepieder. Rīt mēs visi medīsim kopā. Valdniekam kā dievam ir jālido augstu pāri mirstīgo skumjām. Tas pats attiecas uz viņa sekotājiem. Pastāv tikai viena

nemirstīga traģēdija, un visas cilvēku nelaimes ir tās nepilnīgi atspulgi dzīves greizajā spogulī. Tā ir impēriju nāve vārda plašākajā nozīmē. Pret šo nolemtību mūžam cīnās katrs valdnieks. - No Aleksandra acs izrietēja asara.

Muzī nometa zobenu un pienāca pie Alekša.

- Mums abiem ir, par ko bēdāties, puis. Tā izskatās.
- Es nespēju noticēt, ka viņa ir mirusi, - murmināja Alekss.

Valdnieks nometa savu šķēpu un aplika Aleksam roku ap pleciem.

- Es sāku saprast tavu bēdu patiesi maigo dabu. Un tu tās tik cēli dali ar savu saimnieku. Nāc, es tevi mierināšu. - Viņš sāka vilkt Alekšu uz karaliskās telts pusi.
- Vai diskusija turpināsies? - jautāja Muzī.
- Pie joda sarunas, - sacīja valdnieks. - Mani vairs neinteresē vārdi. - Viņš ievilka Alekšu teltī. Viņiem neviens nesekoja.

Kad valdnieks Aleksandrs sasniedza karalisko gultu, viņš tajā iekrita uz mutes. Uzvarēja dzērums, un viņš atslēdzās.

Alekss sašļuka uz paklāja. Kādu brīdi viņš blenza uz pamesto dzīru galdu, tad rāpoja no viena vīna kausa pie otra, tos iztukšodams. Apreibis viņš saritinājās uz grīdas.

Rit, viņš domāja, es miršu. Mana meita. Ak, mana meita. Domai nebija turpinājuma. Meita bija vienkārši vārds, kas drīz zaudēja jēgu.

Alekss nebija uzvarējis asprātības sacensībās, nebija pat pārgulējis ar valdnieku, bet Aleksandrs uzstāja, ka viņš tik un tā jāņem līdzi medībās.

Nākamajā rītā mednieki traucās kā vējš pār krūmaino līdzenumu aiz kalniem. Tiki un citi suņi skrēja blakus zirgiem. Alekss jāja uz Irras ķēves; Irra bija palicis nometnē.

Jātnieki iztramdīja kazas, kas grauza salvijas un pelēk- zaļos kreozota krūmus. Antilope, kas skrubināja pelēko āboliņu un altejas, izbīlī palēcās, bet nekur nebija ne zīmes no lauvām. Meskito un sīko krūmāju audzēs lielie kaķi nebija atstājuši nekādas pēdas, kur suņiem aizķerties. Galu galā viņi sasniedza pakalnu rindu, kuros bija daži sīki likumaini kanjoni, un kādu brīdi meklēja tur, bet iztraucēja tikai vientuļu lapsu. Pagāja pusdienas laiks.

Pēcpusdienā viņi nonāca līdz oāzei, kur bija ap tūkstoš koku un barojās ziloņu ģimene. Šeit mednieki padzirdīja zirgus un mazliet atpūtās, kamēr dzīvnieki piebāza vēderus ar zāli. Vīsi uzmanīja lielās pelēkās ziloņmātes un ziloņtēvu, kas ik pa brīdim pavīdēja no lapotnes. Bet lauvas nekur nesaviļņoja garo zāli. Kad viņi atkal uzsāka meklējumus, Antipaters pamanīja klijānu metam slinkus lokus. Divas jūdzes tālāk viņi uzgāja ziloņa mazuļa atliekas. Mežonīgie suņi bēga, viņiem tuvojoties. Līķis vēl nebija pārvērsts kaulu un ādas kaudzē; mušas ņudzēja uz gaļas paliekām, kas vēl nebija galīgi izkaltusi. Netālu viņi atrada lauvu vēmekļus. Suņi aizlēkšoja uz austrumiem, bet

pēc kādas jūdzes griezās atpakaļ, jo bija pazaudējuši pēdas.

- Uz priekšu! Uz priekšu! - sauca Aleksandrs. - Līdz pat pasaules galam, kur viļņojas Okeāns!

Tā viņi devās tālāk.

Viņi bija traukušies vēja ātrumā, bet tagad, jo tālāk viņi devās, jo vairāk viņiem pretojās austrumu vējš: no sākuma tikai brīžiem, vēlāk - spējām brāzmām, mezdams sejā sausas zāles un putekļu čūskas. Vēlā pēcpusdienā zeme priekšā izskatījās tieši tāda pati kā dūmakā titā zeme aiz muguras, uz kuras bija palikuši zirgu pakavu nospiedumi.

Vīni jāja tieši uz sauli, kas sarkani kvēloja, grimdama putekļu mākoņos. Perdikass pieprasīja apstāties. Visi pievilka pavadas. Ģenerālis iedzēra no blašķes ūdeni un nospļāvās.

- Mēs esam nonākuši par tālu, jūsu augstība. Dievi mūs dzen atpakaļ.

- Kā visu manu dzīvi, - skābi piebilda valdnieks. - Vai neviens neies tālāk?

- Apsā? - jautāja Antipāters. - Bezdibeni?

- Nudien! Mēs abi esam grieķi!

- Šeit ir Bābele ar saviem dieviem.

Vai šī vieta tiešām bija tuvu pasaules malai? Vai tai bija mala, liela, dziļa aiza, kur mutuļo migla? Alekss centās saskatīt kaut ko tālumā, bet gaiss bija kā netīrs grumbuļains stikls. Viņš iesita papēžus zirga sānos.

- Es jāšu tālāk.

Kad viņš lika ķēvei iet uz priekšu, tā zviedza un pretojās. Viņš to piespieda kustēties, bet drīz sajuta nelabumu. Zeme pārvērtās daudzos atsevišķos punktos, kas drīz attālinājās viens no otra. Ķēves pakavi sāka grimt. Viņa ar grūtībām atbrīvoja kājas katram solim. Viņa nobijusies sprauslāja. Alekss knapi varēja elpot. No pasauļu savienojuma vietas cēlās tukšums un viņu smacēja. Viņš jutās izsūkts sauss, izdobts, tikai čaula bija atstāta. Drīz viņš bezpalīdzīgi saļima uz dzīvnieka kakla. Ķēve ar mokām apgriezās un nesa viņu atpakaļ.

Pievienojies pārējiem, viņš juta, ka viņā atkal ieplūst matērija.

- Viņš noģība, - Alekss dzirdēja valdnieku sakām. Pārējie klusēja.

Beidzot grupa mēnessgaismā sasniedza pakalnu grēdu un nogurumā nespēja kustēties tālāk. Sadalījuši atlikušo pārtiku ar suņiem, viņi nokrita turpat uz zemes, apsegušies ar zirgu segām.

Rītausmā viņus pamodināja rēcieni. Pa kreozota līdzenumu pastaigājās krēpains lauva.

Ar steigu visi cēlās kājās un ķēra pēc ieročiem. Viņi devās lejup divās grupās, izsūtījuši suņus uz priekšu, lai tie dzīvnieku nokausē un aptur. Jātnieki izretinājās tā, ka lauva, kas plēsās ar suņiem, bija apļa iekšpusē. Perdikass, Antipaters un Muzi nokāpa no zirgiem un nometa visas drēbes, izņemot gurnu apsējus. Valdnieks palika seglos un vēroja

notiekošo.

- Tū arī, cāļa sirds, - Muzī uzsauca Aleksam. - lū arī.

Alekss noslīdēja no ķēves un drīz stāvēja kails, ja neskaita auduma strēmeli un zobenu.

Bet viņš nebija īsti apdraudēts. Jo Muzī mežonīgi izrāvās uz priekšu un trieca šķēpu lauvam kaklā, to nodurdams.

Devītā nodaļa, kurā Alekss daudzvārdīgi izplūst un dāma izgaist

Ar ko nobeigt? Vislabākais nobeigums ir lauvas nāve un dāmas nāve.

Sākumā Tesānijas nāve bija kā visas milestības nāve un pat dzives jēgas nāve. Pie mīlestības viņš bija nonācis pavisam savādā ceļā, un nu - to pazaudējis. Un tomēr tā nebija zudusi pavisam. Mīlestība vienmēr palika pie Alekša kā bultas uzgalis, kas nekaitīgi iestrēdzis netālu no sirds; tā bija sāpes, kas uzliesmoja un sūrstēja visu pārējo dzīvi vai varbūt nākamos piecus vai divdesmit gadus, līdz uzgalis atrada izeju, laiku pa laikam nēsātājam ar sāpēm atgādinādams, ka viņš ir vēl dzīvs, ka Tesānija bija dzīvojusi, ka viņi viens otram bija pieskārušies.

Alekss šo raksta grieķiski uz daudziem vaskotiem dēlīšiem. Ja šī būtu tradicionāla pasaka, tai vajadzētu beigties vai nu ar katarsi, vai svētkiem - būtu izdarīts liels atklājums.

Nāve noslēdz mūsu personīgos nesakarīgos stāstus, tā noslēgs ari pasaules vēsturi. Mēs nekad neredzēsim savu nāvi, tāpēc mēs nekad nevaram zināt, kāds būs gals, kāds - viss kopums. Kad cilvēks nomirst, viņš nevar paskatīties atpakaļ un kopumā aplūkot savu dzīves gājumu. Tāpat arī mirusi kultūra nevar uz sevi atskatīties.

Kādu laiku pēc atgriešanās Bābelē Alekss domāja par pašnāvību. Varbūt tā būtu glābiņš viņa dvēselei, mierinoša, iecietīga elēģiska melodija, ko spēlēt uz dvēseles stīgām: pēcnāves dziesma Tesānijai, kas liek spēlētājam palikt dzīvam, lai dziesma skanētu mūžam?

Vai viņam aiziet pie ūdeņiem, kur raudāja ebreji? Vai mesties no Bābeles tilta lejup, iegrimt upes dzīlēs starp virpuļojošajām laivām?

Ja viņš tā izdarītu, vai viņš atmostos citā vietā?

Noslīkšana (pretstatā saraustīšanai gabalos vai nodur- šanai ar nazi) ietvēra ari iespēju vēlāk atmosties citā vietā, kas pastāv kaut kur vēl, teiksim, kā cita esmes kārta, kurā tu vari atdzimt.

Nebija šaubu, ka tu neatmostos. Nebija šaubu, ka tu neuzzināsi vairāk par sevi un pasauli kā kādreiz dziļā miegā nakts tumsā.

Tesānija bija atstājusi testamentu, kas tika apstiprināts tiesā. Testamentā viņa atdeva Aleksam brīvību. Šī dāvana bija apšaubāma, jo viņš juta, ka paliks viņas vergs uz mūžiem, ja izvēlēsies dzīvot. Testaments nozīmēja, ka Muzī vairs nevarēja Aleksam neko nodarīt, bet viņam pret Alekšu nebija arī nekādu pienākumu. Alekšu izmeta no Muzī mājas, pat neļaujot aplūkot meitu, ja tā tiešām bija viņa.

Gupta aizveda Alekšu atpakaļ uz Kamberčaniana iebraucamo vietu, apsolīdams, ka viņš varēs tur dzīvot par velti tik ilgi, līdz spēs

palīdzēt pie darbiem Hora Acī turpat blakus. Indietis deva mājienu, ka klusītēm iešņaucis nāsī pāris zelta lietņu no Hēfaistiona kapa.

Pavisam drīz Aleksam ienāca prātā, ka Tesānija tāpat kā Hēfaistions ir pelnījusi diženu pieminekli. Hēfaistiona piemineklis bija no balta marmora, bet viņai Alekss gribēja radīt pieminekli no vārdiem, kas gan prasītu mēnešus, lai tas būtu labi veidots, bet ar tā palīdzību Tesānija atdzimtu no jauna.

Drīz viņš sāka rakstīt; Gupta iecietīgi novēroja procesu, tad periodiski izsmēja rakstnieku.

Līdz ar vēl-ne-gluži-svētās Tesānijas nāvi Gupta laikam pārtrauca emocionālo atbalstu Alekša aizdomām, ka Bābele ir nākotnes tekhne rēgs, elektronik klones bordelis.

- Kam tu raksti? - Gupta jautāja. - Kad tu beigsi savu Hērakla darbu, vai tu būsi uzrakstījis ziņojumu kādam citā vietā?

Sava darba laikā Alekss reizumis jutās kā sajukusi programma, kas sevi realizē sajukušā mašīnā, kas savukārt atdarina sajukušo mašīnu, kas ir pasaule, visums. Alekss bija pie Bābeles klints piekaltā Andromēda, ko plosa nežēlīgais laiks.

Andromēda. Prometejs. Kristus. Svētā trīsvienība - skaistums, zinātne, dvēsele - pienagloti pie akmens bluķa, ap kuru traucas gadu vētras. No viņu pagātnes un nākotnes brūcēm pilēja asinis un iezīmēja vēstures aprises.

Doma par pašnāvību kā izeju uz citurieni pamazām izgaisa. Ja Alekša grieķiski uz dēlīšiem sarakstītais bija tikai stāsts par īstenības atdarināšanu un kaut kur pastāvēja īstāka īstenība, tad ar ko tas atšķīrās no lielākās daļas literatūras, pat vēstures, kas veidoja alternatīvas, labi izplānotas pasaules, kur lasītājs drīkstēja aizbēgt? Leģendārā Bābele bija daudz īstāka, jo bija daudz ideālāka, patiesāka, izturīgāka, nekā pasaule, kas to bija dzemdējusi, no kuras bija aizbēguši Bābeles iemītnieki, varbūt atstādami oriģinālus, kas varbūt reiz sajutīsies, ka paši ir atbalsis un kopijas.

Cilvēks bieži vēlas ticēt labākai, skaistākai pasaulei, pat bez pierādījumiem vai balstoties uz nepilnīgiem pierādījumiem un minējumiem. Tā rodas ticība. Bet šeit, Bābelē, bija īstenība. Šī bija vienigā dzīve un citas nebija. Nebija citas vietas kā tikai Bābele; tāpat kā vēsturiskajiem babiloniešiem nebija citas pasaules. Tāpat bija senajiem romiešiem Cēzara Romā. Vāi amerikāņiem Amerikā. Vieta, kur tu esi, ir vienigā vieta. Tā ir pati dzīve.

Dzīve reizēm šķiet sastāvam no zīmēm un simboliem, it kā tā būtu atslēga uz kādu citu īstenību. Tomēr dzīve ir vienīgais, kas pastāv. Tagad, pēc Tesānijas nāves, Bābele Aleksam bija vienīgā dzīves vieta. Viņa saimniece tagad bija Bābele. Viņš bija Bābeles-netikles-vergs.

Viņš rakstīja uz vaskotiem dēlīšiem ne tikai mirušās Tesānijas dēļ, bet ari Tesānijas meitai, kas bija arī viņa bērns. Viņu meita bija vienīgi

Bābeles bērns. Viņam priekšā bija daudz laika izdomāt labāko veidu, kā viņu atrast, kā satikt, kā uzdāvināt viņai savu un viņas mātes stāstu. Viņa izaugs. Alekss viņu pieskatīs. Pēc kādiem sešpadsmit gadiem viņa dosies uz Ištaras templi, un viņš varbūt viņu tur satiks; ne tādēļ, lai notiktu incests. Ja vien viņa nebūs tikpat kaprīza kā māte.

Viņš rakstīja, lai pastāstītu meitai par pagātni, kas ir nākotne. Ja vien viņa ticēs šim stāstam, ja viņa to spēs saprast.

Pagaidām - ardievu muļķīgām vēlmēm par mešanos no Bābeles tilta. Gluži pretēji, viņš varētu aizkāpt līdz Ištaras templim - kaut vai rīt! - lai atjaunotu sakarus ar Bābeles īstenību.

Bet vispirms viņam jāpabeidz stāstījums; tas jāizdara pirmais. Bābelē, kur tiek pārspēts laiks, beigas vienmēr ir sākums.

Šeit. Tagad.

Vēl nav beigas.

Kad Alekss tuvojās vārtiem uz pagalmu, ko apēnoja Libānas ciedri, ārpusē nebija sarga. Viņš varēja dzirdēt, kā abi sargi iekšpusē pļāpā. Alejā nebija ne dvēseles.

Viņam aiz muguras atskanēja balss:

- Aleks!

Viņš pagriezās. Alejā stāvēja Tesānija.

Tātad viņa nebija mirusi? Un visas nāves mokas - tikai nežēlīga - vai nepieciešama! - intriga? Vai Muzī un lords Gibils bija pievilti līdz ar Alekšu? Vai vajadzēja ar traģisko vēsti piemuļķot Marduka templi? Vai mazā meitenīte, kas palika Muzī namā, bija ubagu bērns, ko pavisam mazu nopircis Gupta, kas iecietīgi vēroja Alekšu rakstām savu stāstu? Gupta, kas bija viszinoši smaidījis, labi zinādams, ka Tesānija ar meitiņu nepazītas dzīvo kaut kur pilsētā?

Vai Dr. Kasandrs ticis piekukuļots ar zelta gabalu, ko Gupta nebija atdevis lordam Gibilam? Alekss tā arī neredzēja Tesānijas līķi. Vai to redzēja Muzī un Gibils? Vai ari viņi redzēja mirušu verdzeni, kuras sejas kontūras izmainījis vasks? Varbūt ķermeni, kas viss uztaisīts no vaska?

Un briesmīgās mocības, ko redzēja visi kalpotāji?

Alekss skrēja apkampt Tesāniju.

Viņa rokas izgāja viņai cauri. Viņa ķermenis izkrita viņai cauri.

Viņš gandrīz pakrita. Noturējās kājās. Tesānija joprojām stāvēja viņa priekšā, greizi smaidīdama.

- Tū esi holographos, viņš apvainojās.
- Nē, neesmu. Tā tiešām esmu es.
- Protams, ka tu esi holographos. Kaut kur te ir stikla acs. Mēs esam netālu no Ištaras vārtiem, vieta ir piemērota. Marduks tevi man rāda. Vai kāds cits. Kāpēc?
- Ja es esmu holographos, mīļais, tad vai nu es esmu kāda cilvēka attēls, kurš priecīgi lēkā citā pilsētas daļā - un kāpēc man būtu

jāslēpj mans fiziskais veidols no tevis? - vai ari es esmu atmiņu tēls, ko saglabājis kāds tīstoklis, šai gadījumā es nevarētu ar tevi strīdēties. Tātad es nevaru būt holographos, vai ne?

- Kas tu esi?
- Spoks. īsts spoks.
- Bet… spoki nepastāv. Tādi spoki ne.
- Bābelē pastāv viens spoks. Es. Kad es gulēju pie miršanas, es atcerējos tavus vārdus ratos, kad mēs apzagām kapu. Pēkšņi es sapratu, kā kļūst neredzams. Es apjēdzu, kā mans mirušais ķermenis varēja palikt uz asinīm piemirkušā pīteņa un kā mans raksts var turpināties. Es zināju, kā varu sevi saglabāt Bābeles rakstā; kā es varēju paslēpties, lai sistēma neuzzinātu par manu klātbūtni.

Un es to izdarīju. ŠI tiešām ir brīnišķīga intriga! Lai gan - ari āķīga un bīstama. Man nemitīgi jākustas. Man jāšmaucas un jāslēpjas, un jāizliekas, ka manis nemaz nav. Man jāatrod tukši stūri un šķirbas, jākļūst par hameleonu. Man jākļūst par stikla gabalu. Veselu mūžību esmu mēģinājusi apgūt mākslu kļūt neredzamai, lai Bābele nezina, ka es dzīvoju. Man nevajadzētu tev parādīties, Aleks, bet es nevaru izturēt - jo es tevi mīlu, un tu mīli mani. Un starp citu, vai spokiem nav reizumis jāspokojas? Citādi tie nav īsti! Aleks, tev vajag… Viņa vilcinājās. Paskatījās apkārt.

Kas viņam jādara? Jāmācās pie Guptas, tad jāizdara pašnāvība? Lai viņi abi varētu mūžam kopā klīst kā divi neganti spoki Bābeles matricē?

Vai viņas balss bija aicinājusi viņu uz pašnāvību?

Viņa nepateica, kas viņam būtu vai nebūtu jādara.

- Ak, es tev varētu tādus burvīgus noslēpumus pastāstīt! Bet ne tagad. Man jāiet.
- Pagaidi, Tesa. Vai tu parādījies Guptam?
- Nē, tikai tev.
- Vai tu parādīsies mums, kad esam kopā? Tad viņš varētu būt pārliecināts, ka viņa nav halucinācija, iedomāta persona, kas izveidojusies viņa prātā, kamēr viņš rakstīja; izveidojusies tik pārliecinoši, ka tagad stāv viņa priekšā, pārvērtusies par spoku.
- Lūdzu, Tesa.
- Es neesmu pārliecināta, ka varu droši parādīties diviem cilvēkiem uzreiz. Tad sistēma koncentrē rakstu. Tā varētu mani pamanīt un noķert. Es domāju, ka man pie iespējas vajadzētu parādīties tev vienam. Varbūt tu labāk nesaki Guptam par mani. Nezinu; es par to padomāšu.
- Tātad Bābele tiešām ir elektronik modelis?

Viņa iesmējās:

- Kā gan citādi es kļūtu par spoku? Aiiī…!

Viņa izgaisa viņa acu priekšā, jo gar ielas stūri nāca kāds cilvēks.

Garš, tērpies mētelī, melnu bārdu, un turbāna vietā viņam bija bišu strops. Braši vicinādams spieķi, cilvēks tuvojās Aleksam un tempļa vārtiem. Tas bija Šazārs, kas bija atnācis pārbaudīt Ištaras preci; lai gan ne tādēļ, ka meklētu jaunu līgavu Mardukam.

Nu jau bija pagājuši trīs mēneši, kopš Debora-Zarpanita bija nokāpusi Pazemē, un jauna Zarpanita apprecējusi

Marduku. Jaunās Zarpanitas atrašana vairs nebija Šazāra darīšana; arī nākamo viņš nemeklēs.

Šazārs tikai devās brālīgā apciemojumā - Sins devās pie Ištaras, tieši kā mūžīgajā Bābeles spēlē.

Sargs atgriezās posteni pie ārējiem vērtiem. Steidzīgi nostājās miera stājā. Šazārs pagāja Aleksam garām kā cilvēkam, ko nekad mūžā nav saticis. Starp citu, Alekša mati atkal bija atauguši.

Viņam vairs nevajadzēja skūt galvu, lai atcerētos Tesāniju. Viņas lauvas zīme vienmēr paliks viņam uz vaiga kā pārāk dziļi iekosts skūpsts.

Autora pēcvārds

Reiz sensenos laikos, kad es augu vecāku mājās, blakus kamīnam stāvēja grāmatu sērija Zinību brīnumzeme (The Wonderland ofKnowledge), divpadsmit ilustrēti sējumi no 1920.-1930. gadiem zilos Art Deco spiestos audekla vākos. Grāmatas aizņēma tām īpaši darinātu nelielu plauktu; uz tā bija apmeties liels brūns radioaparāts, uz kura skalas bija atzīmētas tādas stacijas kā Hilversuma un Varšava.

Vienā sējumā vesela nodaļa bija veldta "Diženajai Bābelei". Nodaļu ievadīja melnbalta gleznas "Bābeles laulību tirgus" reprodukcija. Gleznā attēlotas nabadzīgi ģērbtas meičas, kas gaida uz izsoli. Lielais ceļotājs un vēsturei līdzīgu stāstu vērpējs Hērodots apspriež šo praksi un "kaunpilno" paradumu, kad katrai Bābeles pilsonei reizi mūžā ir jādodas uz "Afrodītes templi", kā viņš to sauc, un jāpiedāvā sevi jebkuram svešiniekam, kas viņu izvēlētos. Hmm. Skolas laikā Hērodots man ļoti patika (un arī Ovīdija Metamorfozes, kas vēlāk iedvesmoja manu komisko romānu Pievērstie (Converts). Zinību brīnumzemē es atradu ari zīmējumu, kā varētu būt izskatījušies Bābeles Gaisa dārzi; varbūt arī neatradu, bet tas tur gluži labi varēja būt.

Tas viss mani vārījās savus trīsdesmit gadus, tad apvienojās ar futuroloģiju, ko tolaik lasīju Birmingemas Politehnikuma humanitārajai nodaļai. Bābele, kas bija daudzkārt kritusi un cēlusies, tiks atkal uzcelta Arizonas tuksnesī, lai eksperimentāli pētītu tautu likteņus. Un arī tāpēc, ka es gribēju, lai to uzceļ no jauna, šī doma man bija kopiga ar Sadamu Huseinu (skatīt tālāk).

Bābeles maukas pirmo reizi iznāca 1988. gadā un kļuva par A. Č. Klārka godalgas finālisti. Par spīti tādai atzinīgai uzņemšanai, pārlasot grāmatu desmit gadus vēlāk, es nolēmu, ka to vēl vajadzētu

uzspodrināt, jo ne visi teikumi perfekti izteica jēgu. Kad raksti, tu zini, ko tu domā, bet pēc kāda laika pats nedaudz par to brīnies. Esmu pievērsis tam īpašu uzmanību.

Arī stilistika reizēm ietekmē rakstniekus grāmatas rakstīšanas gaitā. Recenzējot kādu no maniem agrīnajiem romāniem, vērīgais Kolins Grīnlends atzīmēja, ka pārāk daudzi teikumi beidzas šādi… Viņaprāt, grāmata izskatījās visai punktaina. Tā notiek, kad rakstnieks jūt, ka teikumā ir lielāka domas slodze, nekā izteikts vārdiem. Es nekavējoties ieskatījos savā nākamajā grāmatā, kuras korektūras tobrīd lasīju, un sev par vilšanos ieraudzīju, ka tur ari ir trīspunktu pārpilnība. Es izdzēsu daudzus punktus, kaut gan tas man maksāja apmēram J39 - es biju pārsniedzis atļauto bezmaksas labojumu skaitu, kas nebija tipogrāfiskas kļūdas. Es īsti nevarēju izdomāt, vai man justies parādā pateicību Kolinam, vai arī viņš nu man ir trīsdesmit deviņas mārciņas parādā. Lai nu kā būtu, viņš nesen piedāvājās mani uzcienāt krogā.

Pirmajā izdevumā mani piemeklēja kolisms, kas ir pārlieks divpunktu lietojums. No jaunā, uzlabotā izdevuma ķirurģiskas iejaukšanās rezultātā ir pazuduši daudzi indīgi koli.

Esmu arī uzlabojis pašu romānu. Kad es sāku to rakstīt, jaunā tūkstošgade vēl bija tālā nākotnē. Tagad mēs tajā esam iegājuši. Grāmata ir par vēstures cikliem un plūsmām, kā arī par to, vai civilizācijai ir kāds iedzimts dzīves cikls, līdzīgs Heiflika ciklam, kad šūna var sevi atražot tikai ierobežotu skaitu reižu. Grāmata ir arī par tūkstošgades krīzēm. Tāpēc bija jālabo detaļas, kas neizmaina vēstījuma dinamiku. Tāpat ir attīstījušās datorzinātnes, kas nozīmē, ka romānā minētās lentes kasetnes mūsdienās par datu nesējiem liekas dīvainas.

Romāni reizēm sākas ar īso stāstu. Arī šī romāna pamatā ir stāsts, ko potenciāli varēja veidot par garāku darbu. Biju jau uzrakstījis stāstu ar nosaukumu "Mēs atceramies Bābeli", kad Sjūzena Švarca izsūtīja aicinājumu piedalīties antoloģijā Mitekļi (Habitats), kurā būtu runa par cilvēku mitekļiem nākotnē. Trāpīts. Varbūt tieši desmitniekā. Es reti rakstu stāstus pēc īpašiem nosacījumiem; bija jauki, ka nosacījumi tika izvirzīti tieši laikā. Sjūzena stāstu nopirka, un mana piedalīšanās tika izziņota, varbūt mazliet neprecīzi, uz Mitekļu (1984) vāka: "Zem svešām zvaigznēm kopā ar Stenu Šmitu, Tanitu Lī, īenu Votsonu un daudziem citiem…" Es domāju, ka cilvēki tiešām zvaigznes tajos laikos uztvēra citādāk.

Pēc tam Dons Volheims izraudzījās "Mēs atceramies Bābeli" savai antoloģijai 1985: Gada labākā pasaules zinātniskā fantastika. Tas mani uzmundrināja, un es viņam aizsūtīju Bābeles maukas, tiklīdz biju romānu pabeidzis. Atzinības vietā saņēmu stingru rājienu. Dons bija gluži pārskaities. "Kāpēc," viņš man rakstīja, "kāds gribētu lasīt par

Bābeles atjaunošanu visā tās pretīgajā netiklībā?" Piedod, es kļūdījos.

Šķiet, ka "Mēs atceramies Bābeli" un tam sekojošais romāns pareģo notikumus reālajā pasaulē. 1988. gadā Sadams Huseins paziņoja, ka atjaunot Bābeles pilsētu ir "patriotisks, nacionāls un starptautisks pienākums". Tika izmantoti putubetona bluķi un oriģinālie Bābeles akmeņi, ko kopā salika Sudānas melnstrādnieki, lai atjaunotu Marduka vārtus, uzceltu jaunu Bābeles torni un robotos karaliskos apartamentus.

1997. gadā es lasīju New Scientist par to, kā Ņūmek- sikas štata Santafē institūta zinātnieki veido datorsimu- lāciju par Amerikas iedzimto Anasazi kultūras izplatību un sabrukumu, kā arī par zinātniekiem, kas Romas Universitātē mēģināja simulēt Asīrijas impērijas uzplaukumu un krišanu, kas notika trijos gados starp 612. g. pr. Kr. un 609. g. pr. Kr. Viņu galvenais mērķis bija paredzēt problēmas, kas rastos mūsu pašu kultūrā, un piedāvāt iespējamos risinājumus - tieši tā kā manā Arizonas Bābelē.

Un ja kāds domā, ka iebāzt cilvēkiem galvā seno Bābeles valodu ir maķenīt dīvaini, tad 1999. gadā Associated Press ziņoja, ka profesors Jukka Ammondts no Jivāskilas Universitātes Somijā ierakstījis Elvisa Preslija dziesmas seno šumeru valodā. Viņu nespēja kavēt ne zamša, ne pašu kurpju trūkums laikā, kad pēdējo reizi tika runāts šumeru valodā. Tā nu lingvistikas rokeris Preslija Zilās zamša kurpes (Blue suede shoes) pārtulkoja kā Esir Kus Za-gin, "ādas sandales zila dārgakmens krāsā". Tagad Elviss dzīvo Bābelē (vai tās tuvumā!).

Šādi atklājumi man dod drosmi.

Grāmatas trešajā nodaļā Alekss dodas uz grieķu teātri Bābelē, kur notiek Eiriplda Andromēdas izrāde. Par nelaimi, šī Eiripīda luga ir zudusi, tāpēc man pašam nācās sacerēt garo monologu, ko romānā runā pie akmens piekaltā Andromēda. Desmit gadus vēlāk saņēmu ielūgumu uz konventu Telavivā (1998. gada oktobris). Vecā Jafa, kas atrodas Telavivas dienvidos, ļoti nopietni pretendē uz Andromēdas klints patiesās atrašanās vietas nosaukumu. Kad es organizētājiem pieminēju, ka esmu sarakstījis Andromēdas monologu, likās piemēroti konventu atklāt pašā Vecajā Jafā. Izraēliešu aktrise deklamēja runu ebreju tulkojumā tumšajiem jūras ūdeņiem, un es uzstājos ar angļu oriģinālu. Oriģinālu tajā ziņā, ka es biju tā autors. Tas bija tik rosinoši un maģiski. Kad es pirms desmit gadiem rakstīju Bābeles maukas, kas to būtu varējis iedomāties?

īens Votsons Moreton Pinkney

2003. gada 30. decembrī